

Hódmezővásárhelyi SZC
Cseresnyés Kollégiuma
Pedagógiai Program

Hódmezővásárhely

2019

Tartalomjegyzék

1	Bevezetés.....	4
1.1	Jogsabályi környezet.....	4
1.2	Eljárási rend.....	5
1.3	Az intézmény jogi státusza.....	5
1.4	A működést meghatározó dokumentumok.....	7
2	A kollégium működése, a működés belső feltételrendszere.....	8
2.1	Személyi feltételek és elvárások.....	8
2.2	Tanulói összetétel.....	10
2.3	Tárgyi feltételek és elvárások.....	11
2.4	A kollégiumi élet szervezettsége.....	12
2.5	A kollégium kapcsolatrendszere és elvárásai.....	13
2.5.1	Az iskolával, szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái.....	16
3	Elvek.....	17
3.1	A kollégium története.....	17
3.2	A kollégium társadalmi szerepe.....	19
3.3	Kollégiumi eszményeink, jövőképünk.....	21
3.4	Az intézmény alapvető nevelési elvei, a tantestület hitvallása.....	21
3.5	A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai alapelvei.....	24
3.6	A tanulók fejlődését, tehetség gondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek alapelvei.....	25
3.7	A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési, sportolási tevékenységek szervezésének alapelvei.....	25
4	A pedagógiai tevékenység a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja alapján... 	26
4.1	A kollégium nevelési céljai és alapelvei.....	26
4.2	A kollégiumi nevelés feladatai.....	26
4.3	A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere, szerkezete.....	31
4.3.1	Speciális ismereteket adó foglalkozások.....	33
5	A nevelőmunka konkrét területei a kollégiumban.....	33
5.1	A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése.....	33
5.2	Idegen nyelv tanítása.....	34
5.3	Korrepetálások.....	35
5.4	Pályaorientáció.....	35
5.5	A szociális képességrendszer fejlesztése.....	36
5.6	A kompetencia alapú oktatás.....	37
5.6.1	A kompetencia alapú oktatás alapelvei.....	37
5.6.2	A kompetencia alapú oktatás céljai.....	39
5.6.3	A kompetencia alapú oktatás feladatai.....	40
5.6.4	A kompetencia alapú oktatás eszközei, eljárásai.....	40
5.6.5	A kulcskompetenciák fejlesztésében alkalmazott munkaformák és módszertani elemek.....	40
5.6.6	A tanulás szervezés módszerei.....	41
5.6.7	A tanulás szervezés alapelvei.....	41
5.6.8	A digitális pedagógia elterjesztésével kapcsolatos tevékenységek, célkitűzések.....	41
5.7	Diákönkormányzat.....	42
5.8	Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	43
5.9	Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek.....	45
5.10	Önismeret, önfejlesztés, személyiségfejlesztés.....	47
5.11	Korszerű világkép kialakítására való nevelés.....	48
5.12	A társadalmi beilleszkedés segítése.....	49
5.13	A művészeti és információs kultúra fejlesztése.....	49
5.14	Életmód, életvitel, háztartási ismeretek.....	51

5.15	Magyarság, nemzetiségi lét, európaiság	51
5.16	Nemzeti, etnikai, kisebbségi, kulturális és anyanyelvi nevelés.....	52
5.17	Gyermek- és ifjúságvédelem.....	52
5.18	Drogprevenció.....	55
5.19	Tehetséggondozás, felzárkóztatás	55
5.20	A kollégium hagyományai, továbbfejlesztésének terve	56
5.21	Általános iskolás korúakkal való foglalkozás	57
6	Fejlesztési feladatok.....	58
6.1	Pedagógiai fejlesztés	58
6.2	A kompetencia fejlesztését támogató rendszer	58
6.3	Közoktatási törekvések a kollégiumban.....	58
7	Speciális Programelemek	61
7.1	Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja	61
7.1.1	A pedagógiai rendszer kialakításának helyi előzményei	61
7.1.2	A pedagógiai rendszer alapvető céljai	61
7.1.3	A program szakmai alapvetését jelentő szempontok közül az alábbiakat tartjuk kiemelten ránk tartozóknak pedagógiai rendszerünkben	62
7.1.4	A fenti célképzeteket az alábbi módszerekkel kívánjuk megvalósítani.....	63
7.1.5	A fenti módszereket a következő foglalkozási keretek között kívánjuk alkalmazni	64
7.1.6	A nevelőtestület.....	65
7.1.7	A tanulók felkutatásának és beiskolázásának folyamata	66
7.1.8	A bemeneti mérés.....	66
7.1.9	Pályaorientáció	67
7.1.10	Az AJKP folyamatos fejlesztése	67
7.2	TÁMOP 3.1.7.....	67
7.3	Jó gyakorlatok.....	69
8	A kollégiumi nevelés minősége és eredményessége.....	70
9	Záró rendelkezések.....	71
9.1	A pedagógiai program érvényességi ideje, módosítása	71
9.2	A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása.....	73
10	Függelék: kötelező eszközjegyzék melléklet - a 2019/2020-as tanévre vonatkozóan.	77
11	Mellékletek	78

1 Bevezetés

A Pedagógiai Program meghatározza a kollégiumi nevelőmunka sajátosságait, elveit, céljait és feladatait. Megjelöli azokat az értékeket, amelyek alapját képezik az ideális nevelői attitűdnek. Az általános kollégiumi értékrenden kívül bemutatja a nevelőmunka legfontosabb feladatait, valamint a diákokkal szemben támasztott követelményrendszert. A program egyben irányadó a szakmai munka tervezésekor, hiszen meghatározó szerepet játszik az éves intézményi és csoportmunka tervek elkészítésénél és értékelésénél.

A Pedagógiai Program korábbi megújítását a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjának megváltozása is szükségessé tette. Abban meghatározásra került a kollégiumi nevelésben a kulcskompetenciák fejlesztése, kapcsolódva a NAT által előírt elvárásokhoz. Az intézményben ennek megvalósítását segítik a TÁMOP pályázatok.

A 2011-2012 jogszabályi változások új dokumentumokat, szabályzókat hoztak a közoktatási rendszerbe, valamint olyan tartalmi szabályozást, ami kihat a következő évek iskolai, kollégiumi nevelésére-oktatására.

Az alábbi jogi szabályozások szükségessé teszik a program átdolgozását.

1.1 Jogszabályi környezet

A pedagógiai program a következő jogszabályok figyelembe vételével készült:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet - A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 2014. évi CV. törvény A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- Az emberi erőforrások minisztere 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelete a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

A foglalkozások kerettantervének követelményei nemcsak a diákok számára határoznak meg elvárásokat, hanem fokozott követelményeket jelentenek a nevelőtanári munkában is.

1.2 Eljárási rend

A kollégiumi élet belső szabályozását a kollégium vezetőjének irányításával a nevelőtestület a belső és külső környezet változásait figyelembe véve alakítja. A Pedagógiai Programot az intézmény igazgatója készíti, a nevelőtestület tagjainak bevonásával.

A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető hagyja jóvá.

A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra, a működtetőre többletkötelezettség hárul, a fenntartó, a működtető egyetértése szükséges.

A kollégium biztosítja, hogy a tanulói önkormányzat, szülői szervezet gyakorolhassa, véleményezi jogát.

A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni, a tantestület, a szülők és diákok részére a kollégium könyvtárában és az intézmény honlapján tesszük elérhetővé.

1.3 Az intézmény jogi státusza

Az alapító okirat tartalmazza a szakfeladat rend szerint besorolt alaptevékenységeket, és az alaptevékenységen belül a szabad kapacitás kihasználása érdekében végzett tevékenységeket.

A köznevelési intézmény

- **Hivatalos neve:** Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Cseresnyés Kollégiuma
- **Feladatellátási helye(i)**
  - Székhelye: 6800 Hódmezővásárhely, Oldalkosár utca 1.
- **Alapító és fenntartó neve és székhelye:**
  - Alapító szerv neve: Innovációs és Technológiai Minisztérium
  - Alapító jogkör gyakorlója: *nemzetgazdasági miniszter*
  - Alapító székhelye: 1011, Budapest, Fő utca 44-50.
  - Fenntartó neve: Innovációs és Technológiai Minisztérium
  - Fenntartó székhelye: 1011, Budapest, Fő utca 44-50.

- **Típusa:** kollégium
- **OM azonosító:** OM 203039
- **Alapfeladata** (feladatellátási hely szerinti bontásban):
  - *Köznevelési alapfeladatok:*
kollégiumi ellátás
Átvállalt alapfeladat(ok): nincsenek
  - Nevelési, oktatási feladatot ellátó feladatellátási helyenként felvehető maximális gyermek-, tanulólétszám: 264 fő
  - Gyakorlati képzés megszervezésére: gyakorlati képzést nem szervez
  - Iskolai (kollégiumi) könyvtár ellátásának módja: saját szervezeti egységgel történik
  - Különleges pedagógiai célok megvalósítása:
Arany János Kollégiumi Program
hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű és rászoruló tanulók integrált nevelése, integrációs felkészítés
- **A feladatellátást szolgáló vagyon és a felette való rendelkezés joga:**
  - feladatellátási hely szerint
  - pontos cím: 6800 Hódmezővásárhely, Oldalkosár utca 1.
  - helyrajzi szám: Hódmezővásárhely belterület, 13500 hr
  - hasznos alapterület: 3722 m²
  - jogkör: vagyonhasználati jog: Innovációs és Technológiai Minisztérium
  - működtető neve: Innovációs és Technológiai Minisztérium
- **Vállalkozási tevékenységet nem folytathat.**

Feladat ellátásához szolgáló vagyon

A feladatok ellátásához a kollégiumnak rendelkezésére áll az Önkormányzat tulajdonát képező, székhelyén lévő 3722 m² alapterületű ingatlan, a rajta lévő kollégiumi épülettel és kiszolgáló helyiségekkel. A székhelyén lévő kollégiumi épületben 96 szoba (88 hálószoba, ami ez 264 férőhelyet jelent és 8 egyéb felhasználású szoba, valamint 5 vendégszoba található.

- A feladatok ellátásához rendelkezésre állnak az intézményben leltár szerint nyilvántartott tárgyi eszközök. Az intézmény rendelkezésére álló vagyontárgyakat a nevelő-oktató feladatainak ellátásához szabadon használhatja.
- Az intézmény a rendelkezésére álló helyiségeket egy naptári évnél nem hosszabb időtartamra bérletbe adhatja. A bérletbe adásra akkor van lehetőség, ha az nem akadályozza az intézményben folyó nevelő-oktató munkát.

Az intézmény által ellátható vállalkozási tevékenység mértéke és köre:

- Az intézmény vállalkozási tevékenységet nem végezhet.
- Az intézmény nem jogosult a rendelkezésére álló vagyont elidegeníteni, illetőleg biztosítékként felhasználni.

Az intézmény a közoktatási törvényben foglaltak alapján szakmailag önálló jogi személy.

A rábízott vagyonnal, költségvetésével részben önállóan gazdálkodik. Az intézmény igazgatója gyakorolja az intézmény Szervezeti Működési Szabályzatában foglaltak szerint a munkáltatói jogokat.

Egyéb jogi személyek az intézményben

Az intézmény mellett önálló jogi státuszú szervezet működik.

A dr. Sipka Sándor Kollégiumi Kulturális Alapítvány célja a kollégista tanulók magasabb szintű kulturálódási lehetőségeinek biztosítása.

Önálló jogi státusszal nem rendelkező kollégiumi szervezetek

A Hódmezővásárhelyi SZC Cseresnyés Kollégiuma diákönkormányzata.

Postacím: 6800 Hódmezővásárhely, Oldalkosár u. 1 sz.

Telefon/fax: 62/248-856, telefon: 62/245-233.

1.4 A működést meghatározó dokumentumok

- Pedagógiai Program
- Alapító okirat
- SZMSZ
- Házirend

- Munkatervek (intézményi és egyéni)
- Tantervek

2 A kollégium működése, a működés belső feltételrendszere

2.1 Személyi feltételek és elvárások

A kollégium nevelőtestülete:

Engedélyezett pedagógus létszám 15 fő. A pedagógusok beosztása a következőképpen oszlik meg: 1 fő igazgató, 1 fő igazgatóhelyettes, 14 fő nevelőtanár, illetve könyvtáros tanár. A többletfeladatokhoz (korrepetitor, Arany János Kollégiumi Program mentor, pszichológus, fejlesztő pedagógus) — a fenntartó döntésétől függően — többlet létszám vagy óraadói tevékenység hozzárendelése szükséges.

A nevelőtanári feladatok, a nevelőtanárokkal szembeni elvárások

A nevelőtanárok közösségvezetőként, az iskolai osztályfőnökhöz hasonló, annál még intenzívebb, pedagógiai viszonyban látják el teendőiket. Alapfeladatuk a tanulók felügyelete, nevelése, a tanulási idők és a napirendjükbe foglalt tevékenységeik (étkezés, tisztálkodás, pihenés, kikapcsolódás) biztosítása, tanulmányaik segítése, szociális helyzetük, családi hátterük figyelembe vételével minden ügyes–bajos dolguk segítése, a tanulók tájékoztatása a kollégiumi élet tudnivalóiról, és felkészítése az önálló életvezetésre.

Ennek az összetett nevelői és tanári feladatkörnek az ellátásához az alábbi elvárásokat támasztjuk a nevelőtanárral szemben:

- a nevelőtestület tagjaival és vezetőivel szoros szakmai együttműködésben végzi munkáját,
- rendszeres önképzéssel, szervezett továbbképzéssel megújított, korszerű szakmai ismeretekkel rendelkezik,
- képes a nevelési folyamat megtervezésére, megszervezésére, irányítására, ellenőrzésére, értékelésére; jártas a különböző pedagógiai eljárások, módszerek alkalmazásában,

- egyéniségével, megjelenésével, felkészültségével, műveltségével, életmódjával követendő példaként szolgálhat a kollégisták számára,
- megfelelő empátiával rendelkezik, nevelői eljárásaiban, pedagógiai kommunikációjában a tanulók iránti tiszteletet, bizalmat és szeretetet helyezi előtérbe,
- képes a diákok helyzetének, személyiségének megismerésére, megértésére,
- képes a diákokkal őszinte, bizalmon alapuló viszonyt kialakítani,
- képes a konfliktusok eredményes kezelésére,
- folyamatosan együttműködik munkája során a tanulók közösségeivel, a nevelésükben részt vevő személyekkel, intézményekkel, kisebbségi szervezetekkel, önkormányzatokkal, a szülőkkel és más, a tanulók nevelésében érintett partnerekkel.

Nevelőtanáraink a 24 órás ügyeletet beosztás szerint látják el.

A közösségi létszám és az egyéni, részfeladatok között (szakkörvezetés, különböző területfelelősség, a munkaköri leírásokban megjelenítve) más esetekben is törekszünk az összhang megteremtésére, az egyenlően megosztott terhelésre.

A Kollégiumi nevelői munka fajtái:

A kötelező óraszámra beletartozó munkaformák:

- pedagógiai ügyelet,
- kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos tevékenységek,
- kollégiumi foglalkozások megtartása,
- egyéni törődés, fejlesztés.

Nem tartozik bele a kötelező óraszámra:

- készenlét,
- ügyelet.

Oktatást segítő dolgozók:

A segítő alkalmazottak a következő munkakörökben dolgoznak:

1 fő kollégiumi titkár.

Oktatást segítő dolgozóval szembeni elvárások:

Az oktatást segítő munkatárstól elvárjuk, hogy munkavégzése során szakszerűen és lelkiismeretesen járjon el. Emellett hangsúlyozottan megkívánjuk tőle, hogy vegye figyelembe a pedagógiai környezetet (viselkedés, erkölcs, munkamorál stb.), működjön együtt a nevelőtanárokkal, és általánosan segítse a kollégium jobb működését.

A kollégiumban a nem pedagógus munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak munkáját is a gyermekközpontúság, a nevelés eredményességének támogatása kell, hogy jellemezze. Jelenlétük, megnyilvánulásaik, tevékenységük és annak színvonala is nevelési tényezőként hat a kollégisták mindennapjaiban.

A kollégium alkalmazotti létszáma minimálisan megfelel az ellátandó feladatoknak.

Nevelési céljaink, a technikai feladatok jobb ellátása és az emberi erőforrás jobb kihasználása érdekében igyekszünk tanulóinkat arra ösztönözni, hogy környezetüket tartsák tisztán, a berendezéseket kíméljék, szobáikat naponta takarítsák.

2.2 Tanulói összetétel

Diákjaink városunk gimnáziumaiban, szakközépiskoláiban és szakképző intézményeiben tanulnak. A szülők többségének célja az érettségi vagy egy szakma megszerzése gyermekével. A középiskolai tanulmányok elkezdése mellett a serdülő gyermek egy olyan közösségbe kerül, ahol megtanulhatja a legfontosabb együttélési szabályokat, saját életvitelének irányítását és egy, a további életét befolyásoló életminta modellt is kialakíthat.

14-22 éves tanulóink többsége Közép - és Dél-Magyarországi régiókból, néhányan a határainkon túlról érkeznek a kollégiumba. Családi körülményeiket tekintve a nagyobb hányadot azok a tanulók jelentik, akik a hátrányos, leszakadó társadalmi rétegekből jönnek. Taníttatásuk a családnak nagy megterhelést jelent. A kollégium számukra az esélyt adja meg a szüleikénél magasabb egzisztencia megteremtésére. Tanulási motivátlanságuk sok esetben családi gondokkal párosul.

2.3 Tárgyi feltételek és elvárások

A kollégium személyközpontú környezet kialakítására törekszik. Ennek során a kollégium belső és külső környezete biztosítja a nevelési célok megvalósíthatóságát, a kollégisták biztonságát, kényelmét, megfelel az otthonosság általános kritériumainak. Megteremti – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a nyugodt tanulás, az önálló ismeretszerzés, a kulturális-, a sport- és egyéb szabadidős tevékenységek, valamint a diákkörök, szakkörök működésének feltételeit.

A kollégium gondoskodik a tanulók nyugodt pihenéséről, az egyéni visszavonulás lehetőségéről.

A kollégium épülete 1967-ben épült, és akkor, mint a megye egyik legszebb és legmodernebb kollégiumát tartották számon. Az épülettel egybeépítették a konyhát, ebédlőt, hozzátartozott a városi menza épülete, ahol városunk középiskolásai és tanárai ebédeltek. Egy melegítő, tálaló konyha és a mosoda, valamint raktárak nyertek itt elhelyezést.

Sajnos a városi diákékeztetés átszervezésekor az ebédlőnk, a konyha, az udvari menza épülete a Hód-Menza NKft-hez került, így jelentősen lecsökkentek vállalkozási esélyeink, de pedagógiai munkánk terepe is beszűkült.

Diákjaink élettere így négyemeletes épületünkre, a két aulára (a fiúk oldalán ping-pongozásra használjuk 79 m^2 , a lányok részén vendégfogadásra, kiállítások rendezésére 162 m^2), az ebédlőhöz vezető folyosóra 100 m^2 és a könyvtárra (69 m^2) szűkült le.

A tanulók rendelkezésére áll továbbá a klubszoba ($26,5 \text{ m}^2$) a fiú és lány kondi szobák az emeleti tanulóból átalakítva, tankonyha ($26,5 \text{ m}^2$) a földszinten, a lányoké a II. emeleten található, stúdió, egy konyha, egy mosóhelyiség a lányoknál.

Az első emeleten egy orvosi szoba működik, ahová a város középiskolás diákjai járnak szűrésre, vizsgálatra.

A földszinten található még az irodák, a nevelői és öt vendégszobánk.

Koedukált intézményünkben a folyosók lezárásával biztosítjuk diákjaink (lány-fiú) elhelyezését. Az épületben 88 lakószoba, az elsőtől a negyedik emeletig szintenként 4 tanulószoba, a földszinten és a felsőbb szinteken 9 nevelői szoba.

A kollégiumépület utcafrontján, a főbejárat felől megközelíthető főemeleten könyvtári olvasóterem, raktár, étkezdé, működik. A könyvtár a diákok szabad idejében és a szilenciumi idő alatt nyitva tart. Az első aulában szelektív elemgyűjtő fogadja a veszélyes hulladékot.

Ugyanitt faliújságok, tárló, paraván és megállító táblák járulnak hozzá a szervezeti kommunikációhoz.

A tanulószobák 22–24 fő befogadására alkalmas tantermi elrendezésűek; emeleti szintenként 4-4 található. A klubszobában Hi-Fi berendezés, a klubszobában és a könyvtárban DVD-játszó szolgálja a diákok igényeit. A számítástechnikai eszközök hálózatra kapcsoltak, külön körön tanári hálózat működik. Az internet-hozzáférést kábeles és vezeték nélküli, WiFi routerről vezérelt csatlakozási pontok teszik elérhetővé.

Eszköz- és felszerelési jegyzék legnagyobb hiányosságát a saját tornaterem és közösségi rendezvényterem hiánya jelenti. A tornatermi lehetőséget részint a két edzőterem, részint az iskolák által rendelkezésünkre bocsátott tornatermi kapacitás pótolja (Bethlen Gábor Református Gimnázium és Szathmáry Kollégium kis tornaterme, Balogh Imsi Sportaréna). A harmadik hiátust a megfelelő zöldterület hiánya okozza.

A hálószobák berendezései:

Három ágy – szekrény (alsó, felső) – fali polc, kézmosó, sötétítőfüggöny. Az otthonosság szem előtt tartásával, a helyben tanulás lehetőségét egy asztallal és három székkal biztosítottuk.

A tanulószobák berendezései:

asztalok, székek a tanulók létszámához igazítva, tábla, tanári asztal, sötétítőfüggöny, szekrény.

A pedagógiai munkát segítő eszközökben hiányos felszereltséggel rendelkezünk.

2.4 A kollégiumi élet szervezettsége

A kollégium – belső életének szabályozása során – biztosítja a gyermekek és ifjak optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást, az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. Figyelembe veszi a speciális tanulói, szülői és iskolai igényeket, valamint az intézményi hagyományokat, szokásokat is. A tanulók napi életének kereteit úgy szervezi, hogy az egyes tevékenységek belső arányai – a jogszabályi keretek között – a tanulók egyéni és életkori sajátosságaihoz igazodjanak. A kollégiumi élet

belső szabályozását a kollégium vezetőjének irányításával a nevelőtestület a belső és a külső környezet változásait figyelembe véve alakítja.

A tanulókról való gondoskodáshoz szorosan hozzátartozik a kollégium elhagyásának, a hazautazásnak, visszaérkezésnek szigorúan dokumentált ellenőrzése. Óvjuk őket a polarizálódó társadalom lenyomataként megjelenő erőszaktól, megkülönböztetéstől (iskola, nem, életkor).

E sokoldalú feladathoz alakítottuk ki ügyeleti rendszerünket, munkarendünket.

A haza nem utazó diákjainknak hétvégén ügyeletet biztosítunk.

A koedukált kollégiumban az ügyeletet nemek szerint biztosítjuk.

A tanulók érkezését szorgalmi időszakban már 12 órától lehet várni, ezért egy női nevelő és egy férfi nevelő 12 órától be van osztva. A tanulók kollégiumból való távozását ill. oda való érkezését folyamatosan követi egy ügyletes nevelő. Ennek kötelezőségét a nevelőtestület minden évben újraszabályozza a munkarend kialakításánál.

A tanulók a tanítási órák után folyamatosan érkeznek vissza a kollégiumba. 16 óráig szabadidejüket töltik. 16-18.45-ig kötelező szilenciumon vesznek részt. Heti egy közösségi foglalkozás, egy szakkörön és egy korrepetáláson való részvétel kötelező számukra.

A szilenciumon kívüli időben a nevelők a gyerekekkel egyénenként ill. kiscsoportban tudnak foglalkozni. 19-21 óráig a szabadon választott programok (szakkörök, teabár, előadások, filmek vetítése, diszkó, stb.) biztosítják diákjaink részére a szabadidő hasznos eltöltését. 22 órákor takarodó.

Pénteken a diákok hazautazásánál a szinteken egy tanár van szolgálatban 12 órától - 16 óráig, hogy a szobák, folyosók és tanulótermek megfelelő állapotát, rendjét ellenőrizze (ablak, WC, fürdőszoba, villany, víz stb.).

2.5 A kollégium kapcsolatrendszere és elvárásai

A kollégium nevelési feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, szülői szervezetekkel (közösségekkel), a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a gyermekjóléti szolgálattal, a település – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, a helyi kisebbségi önkormányzatokkal.

A kapcsolatok kialakításában, gazdagításában és fenntartásában a kollégium nyitott és kezdeményező.

Fenntartó, működtető:

Innovációs és Technológiai Minisztérium
1011, Budapest, Fő utca 44-50.

- Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum
- HSZC Boros Sámuel Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája
- HSZC Eötvös József Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája
- HSZC Corvin Mátyás Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája
- HSZC Kalmár Zsigmond Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája
- HSZC Návay Lajos Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája
- HSZC Zsoldos Ferenc Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája
- HSZC Pollák Antal Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája
- HSZC Sággy Mihály Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája

Partnereink:

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata.

Hódmezővásárhelyi Működtető és Szolgáltató Nonprofit Zrt. a kollégium diákjainak étkezését biztosítja. Ezért mindennapi kapcsolatban állunk az ott dolgozókkal.

Más oktatási, nevelési és közművelődési intézmények:

- Németh László Gimnázium és Általános Iskola
- Bethlen Gábor Református Gimnázium és Szathmáry Kollégium
- Tornyai János Múzeum és Közművelődési Központ
- Emlékpont – Fél Évszázad Vásárhelyen Humán Oktatási Központ
- Bessenyei Ferenc Művelődési Központ
- Alföld Galéria (Ógimnázium)
- Mozaik Mozi
- Németh László Városi Könyvtár

- Arany János Kollégiumi Program - OFI
- Cigány Kisebbségi Önkormányzat – Hódmezővásárhely
- Kagylóhéj Gyermekjóléti Központ és Családsegítő Szolgálat
- Hódmezővásárhelyi Pedagógiai Szakszolgálat
- Csongrád Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Csongrád Megyei Kormányhivatal Hódmezővásárhelyi Járási Hivatal Járási Gyámhivatal
- SZTE Gyermekgyógyászati Klinika és Gyermekegészségügyi Központ Gyermek – és Ifjúságpszichiátriai Osztály
- Ifjúsági Drogcentrum
- városi sportlétesítmények és sportegyesületek,
- kapcsolat a város általános iskoláival, a főiskolával,
- a megyei kollégiumok,
- a régió általános iskolái
- AJP-s intézmények.

Együttműködés a Hódmezővásárhelyi Labdarúgó Akadémiával

Kollégiumunk ellátást biztosít a Hódmezővásárhelyi Labdarúgó Akadémia (HLA) keretein belül sporttevékenységet folytató, a Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Eötvös József Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája sportiskolai oktatásában részt vevő tanulók részére.

A sporttagozatos osztály célja, hogy a következő években olyan képzett és sokoldalúan felkészített sportolókat neveljen, akik jelentős erősítést és biztos, megfelelő szintű utánpótlást biztosítanak a Hódmezővásárhelyi Labdarúgó Akadémia csapatai számára. A sportosztályba felvételt nyert tanulók szerződéses amatőr játékosként a Hódmezővásárhelyi Labdarúgó Akadémia színeiben, az egyesületek országos bajnokságban induló csapataiban szerepelnek.

A kollégium gondoskodik arról, hogy a tanulók – az edzések, mérkőzések, edzőtáborok időpontjának figyelembevételével – eleget tegyenek kollégiumi kötelezettségeiknek.

A kapcsolattartás formái:

- a vezetés napi szintű munkakapcsolatain túl is rendszeresen találkozik, körükben a baráti, szakmai segítségnyújtás természetes,
- a nevelőtanárok és az osztályfőnökök, szaktanárok rendszeres kapcsolatot tartanak,

- az intézmények kulturális rendezvények közös szervezésében, konferenciák, találkozók lebonyolításában is együttműködnek.

Sajtó

- kulturális híreinkkel rendszeresen jelen vagyunk a városi rádiók, újságok és televízió adásaiban (Rádió 7, VTV, promenad.hu)

2.5.1 Az iskolával, szülővel való kapcsolattartás és együttműködés formái

A kollégiumi nevelés feladatainak eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tart a szülőkkel, illetve a tanuló törvényes képviselőjével, a kapcsolódó iskolákkal, társintézményekkel, szociálisan hátrányos helyzetű tanuló, valamint veszélyeztetett gyermek esetében a Gyermekjóléti Szolgálattal, a város – a tanulók nevelésében érintett – intézményeivel, civil szervezeteivel, szakmai közösségeivel, a helyi kisebbségi önkormányzattal.

A szülőkkel személyes találkozás (szülői értekezletek, gólyatábor) alkalmával, telefonon, illetve levélben kommunikálunk.

A partnerintézményekkel az intézmény vezetőkön keresztül az osztályfőnöki munkaközösséggel, szakmai munkaközösségekkel, osztályfőnökökkel, szaktanárokkal rendszeresen, illetve szükség esetén találkozunk, esetmegbeszéléseket tartunk.

Kapcsolatrendszerünk fejlesztésének, bővítésének lehetséges irányai

A pályázatok megvalósításánál a Kollégiumi Szövetséggel rendszeres kapcsolatot tartunk, az országos konferenciákon részt veszünk, ahol lehetőségünk van a kollégiumokkal való régi kapcsolatok megtartására, ápolására, és újak kialakítására.

Törekszünk együttműködés kialakítására más kollégiumokkal, melynek keretében tanulóink és tanáraink megismerkedhetnek más városokkal. Néhány kollégiummal már kialakítottunk ilyen kapcsolatot, jellemzően az AJKP-t működtető intézményekkel.

3 Elvek

3.1 A kollégium története

1938 februárjában született meg a gondolat, mely szerint a református egyház ingyenes középiskolai nevelésben kívánja részesíteni a szegény, de tehetséges tanyai tanulókat, hogy az értékeket megmenthessék a társadalom számára. Kezdetben 10-15 gyermek részesült ingyenes gimnáziumi tanításban és díjmentes internátusi ellátásban a Tanyai Tanulók Otthonában.

A sárospataki gondolatot megvalósítva, a Bethlen Gábor Gimnázium akkori tanárai dr. Szathmáry Lajos vezetésével 1938 őszén megalapították a Tanyai Tanulók Otthonát, amely 1939. szeptember elején nyílt meg a Csengettyű utcában.

A tanítók - elsőként Szénási Gyula ösztönzésére - válogatták ki a vásárhelyi tanyavilágból a szegény sorsú, de tehetséges fiúgyermeket. Tanítóik személyesen vezették be őket a gimnáziumba a felvételi vizsgára, ahol azt vizsgálták, megvan-e bennük a gondolkodó készség, a szellemi élénkség és a tehetség szikrája. Az első tanulók közül négyen különösen tehetségesnek bizonyultak: Szőke Ferenc, Tószegi Péter, Dezső Imre és Szűrszabó József.

A református egyház rendelkezésre bocsátotta az egykori Csengettyű utcai kántori lakot, és abba költözhetett be az első tíz diák. Hamarosan újabb négy gyermek nyert itt elhelyezést Rostás Sándorné gondviselése alatt.

Szathmáry Lajos és a vásárhelyi gimnázium igazgatója tovább folytatta a tehetségek megmentése érdekében megindított munkáját, sőt Németh László támogatása lehetővé tette az intézmény fejlesztését is. Az 1942-es tanévtől az intézet a Holló utcai Református Elemi Iskola épületébe költözött, és a Cseresnyés Otthon nevet vette fel. A névválasztás oka az volt, hogy 1941-ben Németh László a „Cseresnyés” című színdarabjának szerzői jövedelmét teljes egészében felajánlotta és rendelkezésre bocsátotta az otthon javára. Ezenkívül éveken át havi 100 pengő összeggel segélyezte intézményünket. 1938-tól Tanyai Tanulók Otthona, 1942-től Cseresnyés néven 11 évig állt fenn ez az intézmény. Ez idő alatt 39 tehetséges gyermek tanulását segítette. Cseresnyés Népi Kollégium néven 1946-ban a NÉKOSZ-ba lépett be az intézmény, melynek dr. Zentay János volt az igazgatója 1948-ig.

A népi leánykollégium létesítésének gondolata 1947 augusztusában merült fel. Az ügynek lelkes támogatói akadtak elsősorban a Bethlen Gábor Gimnázium és a Leánygimnázium tanári

testületéből. Így alakult meg a Lorántffy Zsuzsanna Népi Leánykollégium", amely kb. 30 főt tudott befogadni. A kollégium igazgatója Szabó Kálmán volt.

A Cseresnyés 1946 és 1949 között a Lázár utcában működött.

1948-ban ismét új kollégium jön létre, Szántó Kovács János Általános Iskolai Kollégium néven, amely szoros kapcsolatot tartott fenn a két középiskolás kollégiummal. 1949-ben a kollégiumok beolvadtak az állami középiskolák diákotthonainak hálózatába.

1960-as évek elején országosan megindult a kollégiumok újjászervezése. Hódmezővásárhelyen először a Május 1. Leánykollégium alakult (igazgatója Laborfalvy Ilona), majd 1963 májusában a Szántó Kovács János Középiskolai Fiúkollégium. (A Cseresnyés névhez a Csongrád Megyei Tanács nem járult hozzá. Igazgatók: Fazekas László, majd Kis Ernő.)

A szakközépiskolák beindulásával a tanulni vágyó vidéki diákok száma ugrásszerűen növekedett, így vált szükségessé új, nagyobb kollégium fölépítése, ami 1967-re be is fejeződött az Oldalkosár utcában. A neve Szántó Kovács János Középiskolai Kollégium lett, melyben egyesült a leány- és a fiúkollégium.

Erre később így emlékezett vissza a tanyai, falusi tanulók nagy mentora, Dr. Szathmáry Lajos:

„A Csengettyű utcai otthon hivatását betöltötte, de itt áll, szinte a helyén a Szántó Kovács Kollégium, pompás üvegpalota. Szeretnők hinni, hogy többet nyújt, s mind többet s többet fog nyújtani annál, amit a Tanyai Tanulók Otthonának, illetve a Cseresnyésnek megálmodói elképzelték."

Az új, 400 fős kollégiumi avató ünnepségét 1968. május 4-én tartották a Fekete Sas Szálló dísztermében. Ugyanabban az évben, októberben megszervezték a Cseresnyés Találkozót, amelyen Németh László mondott beszédet: „.....Azok az emberek, aki ezt a kis internátust megcsinálták, a magyar értelmiségnek bizony szomorú, szegény közeteiből vonták ki a felelősségérzetnek azt az energiaadagját, amely a tanyai tanulók otthonát létrehozta .... Vásárhelyre én sem kerültem volna el, ha Móricz Zsigmond nem mondja, hogy ide kell jönni, és közben meg nem mutatja ezt az intézményt is, így életemnek azt a szép fejezetét, amit a vásárhelyi tartózkodás jelent, tulajdonképpen neki köszönhetem. A nép közt élő értelmiségiektől a kor legnagyobb szelleméig elgondolásban, létrehozásban, példává emelésben megvan tehát a lépcsőzet, s ahol valami szép kezdeményt, s fölötte egy ilyenféle lépcsőt látnak alakulni, abban foglalják el ma is a helyüket. Az, hogy a kisdud Cseresnyésből fényes Szántó Kovács Kollégium lett éppoly fölfedezői szívósságot, hősiességet követelnek

attól, aki beléjük lát. Tehát ahol valami hasonlót látnak ma, mint amilyen volt 1938-ban a hódmezővásárhelyi tanyai tanulók internátusa, azt támogassák, és karolják fel.”

1967-től hosszú ideig, 20 évig, Schindler Endréné volt az igazgatónk. Ekkor vált a kollégium a város egyik kulturális centrumává, a kollégiumi munka egyik módszertani központjává régióinkban.

Őt Sújtó Sándor követte, nyugdíjba vonulásáig - 5 évig - irányította intézményünket. Az ő nevéhez kapcsolódik régi- új nevünk, a Cseresnyés név fölvétele 1991-ben. E névváltozás mögött elsősorban nem a politikai változásokat, hanem a kollégiumi arculat fontosságának a fölismerését kell látnunk. Hagyományaink, gyökereink ápolását a jövő zálogának tekintjük.

1993-tól 2004-ig Szalkai László vezette az intézményt. Vezetése alatt vált a kollégium Hódmezővásárhely művészeti életének fontos helyszínévé.

Az átalakulások folytatódtak a XXI. században is; a megszűnő szakközépiskolai kollégiumok tanulóit és nevelőit sikeresen integráltuk intézményünkbe. A társadalmi integrációt szolgáló tevékenységünk fontos állomása volt Dr. Kádár Péter 2004 és 2010 közötti igazgatósága alatt az Arany János Kollégium Programra történő sikeres pályázás, az eredményes működtetés feltételeinek biztosítása.

Vig Áron 2010-ben kezdődő igazgatósága alatt az intézmény fenntartója 2013. január 1-től a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ lett, 2015. július 1-től a Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum tagintézményeként működik a kollégium a Nemzetgazdasági Minisztérium, majd 2018-tól az Innovációs és Technológiai Minisztérium fenntartásában.

3.2 A kollégium társadalmi szerepe

A kollégium a közoktatási rendszer szakmailag önálló intézménye. Alapfeladata, hogy biztosítsa a megfelelő lakhatási és tanulási feltételeket azon tanulók számára, akiknek lakóhelyén nincs elegendő lehetőség a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítésére, a kisebbségi oktatásra, illetve akiknek a család nem tudja biztosítani a tanuláshoz szükséges körülményeket. A kollégium a környezet, a helyi társadalom, a beiskolázási körzet sajátosságait, partnereinek igényeit, továbbá a társadalmi elvárásokat figyelembe véve végzi munkáját.

A kollégium kiemelt társadalompolitikai szerepe és feladata, hogy segítse a tanulókat a hátrányok leküzdésében, hogy esélyeket teremtsen, biztosítsa az integrációt, a hozzáférést a jó minőségű tudáshoz és ezáltal az életminőség javítását, elősegítse a társadalmi mobilitást.

Kollégiumunk bázisát Békés és Csongrád megyék kistelepüléseinek gyermekei adják. E leszakadó, perifériális régió és polgárainak fölzárkóztatásában az oktatási–kulturális esélyegyenlőség fönntartása és megemelése össznemzeti feladat és érdek. Magas a kistelepülésről jött tanulók, és az alacsony státuszú családba tartozó tanulók aránya. Külön felelősséget jelent a határon túli magyar fiatalok elhelyezése és hétvégi ellátásuk megszervezése. Kollégiumunk a hagyományainak szellemében, Móricz Zsigmond, Németh László, Szathmáry Lajos örökségét tovább építve a határainkon túli magyarság diákjainak ellátását, nevelését (a kapcsolatos intézményekkel együtt) örömmel vállaljuk, akik külön színfoltot jelentenek életünkben. E munkában nagy segítséget nyújtanak számunkra az intézmények, önzetlen vásárhelyi polgárok, a Magyarországi Református Egyház, a Johannita és Máltai Szeretetszolgálat, Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Népjóléti Irodája.

Fontos szerepe van az egész életen át tartó tanulás megalapozásában, a tanuláshoz szükséges készségek és képességek, a kulcskompetenciák erősítésében, a tehetség fejlesztésében és a felzárkózás segítésében.

A kollégium a tevékenysége során megteremti a feltételeket az iskolai tanulmányok sikeres folytatásához, kiegészíti a családi és iskolai nevelést és oktatást, egyúttal szociális ellátást, biztonságot, valamint érzelmi védettséget is nyújt.

A kollégium - megfelelő pedagógiai környezet biztosításával - elősegíti a társadalmi szerepek tanulását, a diákok önszerveződése során kialakuló kisközösségekben a közösségi együttélés, az önkormányzó képesség, a döntés és felelősség, a konfliktuskezelés demokratikus technikáinak megismerését, gyakorlását; ezzel a kollégium hatékony támogatást nyújt a sikeres társadalmi beilleszkedéshez.

A kollégium a bentlakásos intézmény sajátos eszközeinek és módszereinek felhasználásával képes speciális pedagógiai feladatok megoldására, például bizonyos gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására, versenysportoló, művészeti képzésben részesülő diákok nevelésére, felsőoktatási tanulmányokra való felkészítésre, az együttműködési, a tanulási és a motivációs zavarok korrekciójára. Adottságainál fogva alkalmas lehet arra, hogy egy lakóközösség pedagógiai, kulturális központjává válhasson.

3.3 Kollégiumi eszményeink, jövőképünk

A kollégium megfelel a 21. századi szakmai kihívásoknak: biztosítja az esélyegyenlőséget a leszakadó rétegek számára, segít a szociális hátrányok kompenzálásában, igyekszik integrálni a sajátos nevelési igényű gyerekeket, fiatalokat, valamint törekszik a diákok pozitív énképének kialakítására és megszilárdítására.

Célunk az elmúlt időszak pozitív folyamatainak továbbvitele és stabilizációja. A nevelőtanár legfontosabb feladata, hogy biztonságot, segítséget adjon diákjainak a tanuláshoz. Képességeik, műveltségük, jellemük alakulását úgy segítse, hogy átérezzék az önfejlesztés, valamint a közösséghez tartozás fontosságát. Diákjaink a későbbiekben csakis így biztosíthatják egyéni érdekeik érvényesülését. Korszerűen felszerelt, az igényeket maradéktalanul kielégítő, önálló arculatú, hagyományait őrző, ugyanakkor folyamatosan megújuló intézmény, ahol a hagyományos kollégiumpedagógiai formáknál szabadabb (megbízhatóság, együttműködés = nagyobb engedmény) bánásmódot, nevelési technikát alkalmaz, ami közelítés a szabadsághoz és a kölcsönös felelősséghez, az emberlét természetes állapotához, ahhoz a légkörhöz, amely a családi miliőre jellemző.

Olyan kollégiumot szeretnénk, ahol a ránk bízott gyerekek, fiatalok kulturált környezetben élnek, ahonnan olyan életmódmintát és emberközpontú szemléletet visznek magukkal, melynek segítségével alapvetően jobb, élhetőbb világot teremthetnek maguknak és környezetüknek. Diákjaink így válhatnak majd igazán értékteremtő tagjaivá a társadalomnak. Jövőképünk egy olyan kollégiumot körvonalaz, amelyben a diákok és az ott dolgozó munkatársak jól érzik magukat. A diákok és az alkalmazottak biztonságérzetét a közösen vállalt felelősség, a kölcsönösen alakított és tiszteletben tartott szabályok teremtik meg. Nevelőtestületünk tagjai alkalmasak arra, hogy a fenti célkitűzéseket megvalósítsák.

3.4 Az intézmény alapvető nevelési elvei, a tantestület hitvallása

A Kollégiumi Országos Nevelési Alapprogram a Nat fejlesztési feladatait, az iskolai nevelés-oktatás közös értékeit, valamint alapvető céljaihoz igazodva meghatározza a kollégiumi nevelés céljait és feladatait, alapelveit, általános kereteit, a működéssel és a kollégiumi élet szervezésével kapcsolatos feltételeket, elvárásokat.

Az alapprogram azokra a hazai és európai nevelési értékekre, kollégiumi hagyományokra, tapasztalatokra épít, amelyek megalapozták a jelenlegi magyarországi kollégiumi nevelést, különös tekintettel a humanista, nemzeti, közösségi értékekre, a tudás- és kultúráközvetítésben, a tehetséges tanulók kiválasztásában és gondozásában, a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásában, az esélykülönbségek csökkentésében elért eddigi eredményekre.

A kollégium – céljai elérése érdekében – gyermekközpontú, személyiségközpontú környezetet alakít ki, és tanulóközpontú tevékenységrendszert működtet az alábbi elvek figyelembevételével:

- az Alkotmányban biztosított állampolgári és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- demokráciára, humanizmusra, nemzeti és európai önazonosságra nevelés elveinek alkalmazása a Nat által megfogalmazott elvekkel és kiemelt fejlesztési feladatokkal összhangban;
- a kollégiumi tanulók, a csoportok és közösségek iránti felelősség, bizalom, szeretet, segítőkészség és tapintat alkalmazása a nevelésben;
- a tanulók aktivitásának, alkotóképességének, érdeklődésének fenntartása és fejlesztése, az öntevékenység és az ifjúsági önszerveződési formákba való bekapcsolódásának támogatása, a tanulói önszerveződő képesség folyamatos fejlesztése és felhasználása;
- a szülővel, a kapcsolódó iskolákkal, az intézmény környezetében levő társadalmi és civil szervezetekkel való konstruktív együttműködés;
- a kollégiumi tanulók, valamint a kollégiumi nevelő-oktatómunka rendszerszemléletű, tudatos, tervszerű vezetéssel, szervezéssel és pedagógiai gyakorlattal való fejlesztése;
- a nevelési folyamatban részt vevők – szülő, tanuló, tanulói csoportok és közösségek, a kollégiumi és iskolai tantestület, a küldő és befogadó környezet – számára elfogadott norma- és követelményrendszer alkalmazása, melynek jellemzője a rendszeresség és a következetesség;
- kulturált, ösztönző környezet kialakítása, szociális, érzelmi, lakhatási biztonság nyújtása; széleskörű szabadidős tevékenységkínálat biztosítása;
- az integrált nevelés megvalósítása;
- orientáló, motiváló, aktivizálni képes, tevékenységközpontú, segítő pedagógia módszerek alkalmazása;

- az egyéni- és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembe vétele, az egyéni bánásmód alkalmazása;
- a nemzeti hagyományok, a nemzeti azonosságtudat, valamint a nemzeti az etnikai hagyományok, az etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

A nevelőtestület pedagógiai hitvallása

A Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium nevelőtestülete az értékelvű, normatív és komplex személyiségfejlesztő pedagógiát vallja magáénak. Célunk az, hogy közvetíteni kívánt értékrendünk a nevelői munka, az egyénekre lebontott program során, belső igényként éljen tovább.

Fontos, hogy összezavarodott jelenünkben az értékőrzésnek, az értékek újrateremtésének és új értékek létrehozásának közös örömeivel is megismertessük diákjainkat.

Értékrendünk a nemzeti, és európai, keresztény hagyományokon, a humanizmus eszmeiségén alapul, melyre szervesen ráépül a polgári értékek elsajátítása és gyakorlása, az alapvető emberi jogok, a lelkiismereti és vallásszabadság, a gyermeki jogok, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok tisztelete, valamint a más népek, kultúrák iránti nyitottság és befogadókészség.

Pedagógusként valljuk, hogy az emberben jelen levő jó és rossz között választási lehetőség van – a különböző alkati, szociális determinációk ellenére. Valljuk továbbá, hogy mindenkiben van egy „növésterv” (Németh László), amely egyszeri és megismételhetetlen személyi voltából, — az emberi teremtmény méltóságával együtt — eredetileg adott. Felelősséget érzünk azért, hogy a ránk bízott gyermekemberek ezt a növéstervet minél inkább valóra válthassák, s hogy az emberiség előtt álló helyi és globális kihívások megoldásához továbbadjuk diákjainknak a közös jövő reményét. Összhatásban egy pozitív, autonóm világ- és jövőkép kialakítását, és az erkölcsi felelősségtudat megerősödését kell segítenünk bennük, velük együtt. Ez iránti elkötelezettségünk egyszerre adódik személyesen vállalt pedagógusi hivatástudatunkból, a magyar pedagógia hagyányaiból, intézményünk múltjából és a jövőre is érvényes rendeltetéséből. Ebben a lelkiismereti elkötelezettségünkben megerősítenek bennünket a pedagógus szakma, a szülők és diákok, a fenntartó önkormányzat és a kapcsolatos iskolák irántunk megfogalmazott minőségi igényei és morális elvárásai.

Valljuk, hogy — különösen fejlődő fiatalok körében — az a gondolatmenet követendő (hasonlóan a Maslow-féle szociálpszichológiai szükségleti hierarchiához), amelyben az alsó szintet az alapszükségletek kielégítése (szállás, étkezés, egészség stb.) és a biztonság

megteremtése képviseli. Erre épül a közösségteremtés funkciója, ahol a közösségi, társadalmi és egyéni értékek elsajátítása során (nevelés), az esztétikai értékek megismerésén át az önmegvalósításig jutunk el, melyben a fejlett individuum visszacsatolódik a közösséghez (szocializáció), és így alakítja ki az egyén és társadalom harmóniáját.

3.5 A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje szervezésének pedagógiai alapelvei

- Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztése.
- Életpálya-építési kompetenciák fejlesztése.
- Az alapvető emberi és szabadságjogok, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése.
- Demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása.
- Élethosszig tartó tanulás alapjainak elsajátítása.
- Az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele.
- A nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése.
- Esélyegyenlőség biztosítása (IPR).
- Szociális hátrányok kompenzálása.
- Az egész napi leterheltség figyelembe vétele.
- Alkotó pedagógiai klíma megteremtése.
- A zavartalan tanulás megvalósulásának biztosítása.
- Biztosítjuk a megfelelő pihenő időt és a szabadidővel való rendelkezés jogát.
- A szülőkkel és a kapcsolódó iskolákkal való konstruktív együttműködés.
- Önálló ismeretszerzés, önművelés.
- Önmegvalósítás lehetőségének biztosítása.
- Tevékenységközpontú tanítási-nevelési gyakorlat.
- A kompetencia alapú nevelés során a készségeket és attitűdöket kölcsönhatásban fejlesztjük
- Modernizáció követése, lépéstartás az informatikai változásokkal.

3.6 A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenységek alapelvei

- Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák fejlesztése.
- Életpálya-építési kompetenciák fejlesztése.
- Konstruktív életvezetés készségének megalapozása.
- Tanulás tanítása.
- Esélyegyenlőség biztosítása.
- Egyéni képességek figyelembe vétele.
- Az életkori sajátosságok figyelembe vétele.
- A szülőkkel és a kapcsolódó iskolákkal való konstruktív együttműködés.
- Beilleszkedés elősegítése.
- Énkép, identitás, jövőkép kialakítása, fejlesztése.
- Életvezetési modellek megmutatása (példaképek, eszményképek, magatartási minták).

3.7 A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési, sportolási tevékenységek szervezésének alapelvei

- Intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységben.
- Önkéntes választási lehetőség.
- Esélyegyenlőség biztosítása.
- Beilleszkedés elősegítése.
- Szociális hátrányok kompenzálása.
- Építés a tanulók öntevékenysége, önszerveződő képességére.
- Konstruktív életvezetés készségének megalapozása.
- A tanulók iránti felelősség, bizalom és tapintat.
- A nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése.
- Figyelem a különböző kultúrák iránti nyitottságra.
- Egymás emberi méltóságának tiszteletben tartása.
- Egészséges életmód készségének megalapozása.

4 A pedagógiai tevékenység a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja alapján

4.1 A kollégium nevelési céljai és alapelvei

A kollégiumi nevelés célja legfőképp a tanulók szocializációjának, kiegyensúlyozott és egészséges fejlődésének, tanulásának, a sikeres életpályára való felkészítésének segítése, személyiségének fejlesztése, kibontakoztatása.

A kollégium – céljai elérése érdekében – diákközpontú, az egyén és a közösség harmóniáján alapuló környezetet és tevékenységrendszert alakít ki, melynek főbb alapelvei:

- a) az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése;
- b) demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása;
- c) a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség;
- d) szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében;
- e) az alapvető erkölcsi normák érvényesítése;
- f) az egyéni és életkori sajátosságok, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek figyelembevétele;
- g) építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- h) az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- i) a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés;
- j) a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése;
- k) a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása.

4.2 A kollégiumi nevelés feladatai

A kollégium – a kollégiumi jogviszony fennállása alatt – biztosítja diákjai számára azok iskolai tanulmányai folytatásához szükséges kollégiumi feltételeket. Köznevelési feladatait kollégiumi ellátás, nemzetiségi kollégiumi ellátás, illetve sajátos nevelési igényű tanulók kollégiumi ellátásán keresztül valósítja meg.

A kollégiumi nevelés feladata különösen:

A tanulás tanítása

A kollégiumi nevelés feladata a diákok egyéni fejlődésének elősegítése, a hátránnyal küzdők felzárkóztatása, a gyermekek tehetségének kibontakoztatása. Ennek érdekében a kollégium lehetőséget biztosít az ismeretszerzés, a megismerési és gondolkodási képességek fejlesztésére, valamint arra, hogy a tanulók megismerjék és elsajátítsák a helyes tanulási módszereket. Ezzel fejleszti a kreativitást, erősíti a tanulási motívumokat, az érdeklődés, a megismerés és a felfedezés vágyát. Fontos, hogy a tanulók elsajátítsák az információkeresés különböző formáit a kollégiumi könyvtárban az egyéni fejlesztés elmélyítése érdekében, az információk megtalálásának célravezető útjain keresztül. Törekszik a tanulási kudarcok okainak feltárására, azok kezelésére, a jó teljesítményhez szükséges helyes énkép, a pozitív önértékelés kialakítására. Segíti a mindennapi feladatokra történő felkészülést. A kollégiumnak gondot kell fordítania arra, hogy az ismeretek elsajátítása közben a tanulásra belső igény ébredjen a tanulóknál, mindennapi életük részévé váljon a tanulás. A tanulás tanítása, az ismeretszerzést elősegítő beállítódások kialakítása hatással lesz a tanulók egész felnőtt életére, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Az erkölcsi nevelés

A kollégium feladata az alapvető erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása, valamint ezen normák beépülésének elősegítése a tanulók mindennapi életébe, személyiségükbe. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű, készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra valamint azok kezelésére, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési kérdéseire, problémáira. A kollégiumi közösség élete, a kollégiumi nevelőtanárok példamutatása segítse elő a tanulók életében az olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás, az empátia, a szociális érzékenység.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A kollégium, az iskolai tanulmányokra alapozva, azt kiegészítve segítse elő a nemzeti, népi kultúránk értékeinek, hagyományaink megismerését. A kollégiumi foglalkozások keretében a diákok tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket,

gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. A nevelés révén alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. A nemzetiséghez tartozó tanulók nevelését ellátó kollégium kiemelt feladata az anyanyelvű nevelés, az adott nemzetiséghez való tartozás tudatának erősítése, nemzetiségi kultúrájának, nyelvének, szokásainak ápolása és fejlesztése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diák-önkormányzati rendszer.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumon belüli kapcsolat- és tevékenységrendszer szervezésével, ismeretek nyújtásával a nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai. Kiemelt feladat a tanuló helyes, reális énképének, illetve önértékelésének kialakítása; elő kell segíteni a kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését; hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. Ezért a kollégium kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése. Ez segítséget nyújt a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a tanulók családi életében felmerülő konfliktusok kezeléséről. A kollégiumnak foglalkoznia kell a Nat-ban meghatározott szexuális nevelés kérdéseivel is.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. A kollégium ösztönözze a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek megismerésére és alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. A kollégiumi pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében. A kollégium sportélete járuljon hozzá az egészséges életvitel, a helyes életmódminta kiválasztásához. Fontos, hogy a kollégium a diákok számára otthonos, egészséges, kulturált, esztétikus közeget biztosítson, ahol a tanulók jól érzik magukat, és amely egyúttal fejleszti ízlésüket, igényességüket.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A kollégiumi nevelés feladata a szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy önálló tapasztalati úton ismerjék meg a hátránnyal élők sajátos igényeit, élethelyzetét. Ez a segítő magatartás fejleszti a diákokban az együttérzést, együttműködést, problémamegoldást és az önkéntes feladatvállalást, mely elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulónak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. A kollégiumi nevelés során fel kell készíteni a tanulókat a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, melyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá

kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

A kollégiumnak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket (szakkörök, érdeklődési körök) kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését. A kollégium – a kollégium pedagógiai munkájával kapcsolatban álló iskolákkal együttműködve – valamennyi tanulója számára lehetővé teszi egyes kiválasztott szakmák, hivatások megismerését, segíti a pályaválasztást, illetve a tanuló által választott életpályára való felkészülést.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak – a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan – segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrautaltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

Médiatudatosságra nevelés

Fontos, hogy a tanulók értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés során az értelmező, kritikai beállítódás kialakításának nagy jelentősége van. A diákokkal ismertetni kell a média működésének és hatásmechanizmusának főbb törvényszerűségeit, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokat, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módját.

4.3 A kötelezően biztosítandó foglalkozások rendszere, szerkezete

A rendelet 2. § 9. pontjában meghatározott tematikus csoportfoglalkozások és éves óraszám

TÉMAKÖRÖK

- A tanulás tanítása
- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- Testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés

A kollégiumi csoportfoglalkozások éves óraszám

TÉMAKÖR	1–8. évfolyam	9. évfolyam, 9./N évfolyam, 9./Kny. évfolyam, 9./Ny. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	13–14. évfolyam
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Az erkölcsi nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias	2	2	2	2	1	1

nevelés

Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
A családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3

Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
	22 óra	22 óra	22 óra	22 óra	20 óra	20 óra

A kollégiumokban évi 37 nevelési héttel (a 12–13–14. évfolyamon 33 nevelési héttel), ezen belül minden héten egy kötelező csoportvezetői foglalkozással kell számolni. Az óraszámok minden évfolyamon lehetővé teszik, hogy a kollégiumok a tematikus csoportfoglalkozásokat – részben vagy egészben – a csoportvezetői foglalkozások keretében, vagy a felkészítő foglalkozások terhére szervezzék meg.

A 13-14. évfolyamra vonatkozó óraszámok és követelmények a szakképzésben résztvevő pedagógiai foglalkozások alapját jelentik, amelyek ezekben a feladatokban résztvevő és nem tanköteles tanulók számára kollégiumi ellátást biztosító kollégiumok számára csak szakmai ajánlást jelentenek.

A rendelet 2. § 9. pontjában meghatározott tematikus csoportfoglalkozások keretterve a mellékletben található. Ld. Kollégiumi nevelés országos alapprogram

4.3.1 Speciális ismereteket adó foglalkozások

4.3.1.1 Egyéni törődést biztosító foglalkozások

Ezekon a foglalkozásokon a tanulók feltárhatják egyéni problémáikat, ezek megoldásában számíthatnak a pedagógus tanácsaira, segítségére.

4.3.1.2 A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

A kollégium által biztosított 1 óra / hét. A lehetőségekből szabadon választható, de választani kötelező. Ezek lehetnek: az egészséges, kulturált életmódra nevelés, a diáksort, a természeti környezet ápolása, vagy irodalmi, képzőművészeti, zenei és vizuális képességek, kreativitás fejlesztése, vagy öntevékeny diákkörök működése.

5 A nevelőmunka konkrét területei a kollégiumban

5.1 A tanulási és gondolkodási kultúra fejlesztése

A kollégiumunk házirendje szabályozza a szilenciumi tanulás rendjét - amely 16 órától 18 óra 45 percig tart a nevelőtanárral irányításával. A tanulás a közös tanulószobákban és egyénileg, ellenőrzött formában történik. Az első három évfolyamon a szilencium kötelező. A közösségvezető egyéni elbírálás alapján (jó tanulmányi eredmény, tanulási módszerek) engedélyt adhat könyvtári, ill. hálószobai tanulásra is. Ez a nevelői, pedagógiai szabadság az emelkedő évfolyamoknál egyre nagyobb teret nyer. Az egyéni lehetőségek biztosításával célunk a tanulói önállóság belső igényként történő megjelenésének elősegítése. A nevelőtestület a pedagógiai munkájában alkalmazza a hatékony tanulói megismerési technikákat, kooperatív tanulási és tevékenységközpontú pedagógiai módszereket.

A számítástechnikai ismeretek gyakorlásához rendelkezésre állnak számítógépek. A kollégium könyvtára is naponta rendelkezésükre áll, ahol 4 számítógép, nyomtató, szkennel, fénymásolási lehetőség van biztosítva.

A diákokat tájékoztatni kell az iskolai követelményekről, kötelezettségekről és feladatokról.

A kollégiumban rendszeres számonkérés, kikérdezés és ellenőrzés van. A kollégium minden évben korrepetálási rendben szabályozza a tanulók fölzárkóztatását. A korrepetálás kötelezővé tehető, ez ügyben a szülővel a kapcsolatot föl vesszük.

2004 szeptemberétől a diákok számára törvényileg meghatározott óraszámban kötelezően választott foglalkozást, szakkört ajánlunk. Kínálatunk jónak mondható, de éves fölméréseink során alkalmazkodunk az új igényekhez is.

A végzős hallgatókat segítjük a pályaorientációban. (Kommunikációs tréninggel készítjük föl a negyedikeseket, hogyan kell jelentkezni egy munkahelyen, és mi a feltétele a sikeres elhelyezkedésnek, mely nagyban segítheti őket az "első lépések" megtételénél.) Meghívunk olyan, volt Cseresnyés kollégistákat, akik egyetemen, főiskolán folytatták tanulmányaikat, vagy olyan szakterületen dolgoznak, amely érdeklí diákjainkat.

A közösségek tanulmányi munkáját naponta figyelemmel kísérjük. A diák minden nap beszámol az iskolában törtétekről, a kapott érdemjegyekről. A közösségvezető havonta egy alkalommal fölkeresi a kapcsolatos iskolákat, az érintett tanárokkal értékeli a diákok munkáját. A kapcsolattartás személyes és elektronikus úton naprakész.

Szükségesnek tartjuk, hogy az iskolai szülői értekezletre a közösségvezető tanár meghívást kapjon.

A közösségeken belül személyre lebontva értékeli a féléves, illetve éves eredményeket. Kollégiumi szinten is megtörténik a féléves értékelés.

Minden évben a végzős tanulók közül a két legkiválóbb Cseresnyés-díjban részesül, melynek föltétele a kiemelkedő tanulmányi eredményen és példamutató magatartáson túl a közösségért végzett munka elismerése. A közösségi ajánlás után a nevelők és diákok együttes döntési jogköre a díj odaítélése.

5.2 Idegen nyelv tanítása

A mai társadalom tagjainak, mint a jövő Európájának teljes jogú állampolgárainak alapvető fontosságú az idegen nyelvek ismerete. Az iskolai nyelvoktatás óraszámja jelentősen növekedett, továbbá megváltozott az érettségi követelményrendszer. Kollégiumi programunkban ezt figyelembe kell venni, és minden lehetséges eszközzel segítenünk kell a nyelv tanulást. Ezzel egészíthetjük ki az iskolai idegen nyelvi oktatást. Segítjük a tanulókat az idegen nyelv megtanulásában, az idegen nyelv használatában való jártasság megszerzésében.

Megismertetjük diákjainkat az általuk tanult nyelveket beszélő népek kultúrájával. Ez részben kiállítások rendezését, részben kiállítások és rendezvények látogatását jelenti.

5.3 Korrepetálások

Azon tanulóknak, akik bármely tárgyból főlzárkóztatásra szorúlnak, a közösségvezetők tantárgyanként leadják névsorukat a kollégium igazgatójának, aki megszervezi részükre a rendszeres korrepetálást. Jelenleg lehetőségünk van: matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem, angol, kémia, biológia, földrajz, korrepetálására.

A kollégiumban nagyobb hangsúlyt kell a felzárkóztatásra fektetni, mivel az ide érkező tanulók fölkészültsége ezt igényli.

Kiemelt figyelmet kell fordítanunk a tehetséges gyerekek felkarolására is, különös tekintettel akkor, ha az adott tanulók hátrányos helyzetűek. A sajátos nevelési igényű tanulók közül azoknak a közvetlen gondozását vállaljuk, akik tanulási nehézségekkel küzdenek. Őket a felzárkóztatás, korrepetálás, prevenció, egyéni fejlesztés eszközeivel segítjük. A tanulási zavarokkal és tanulási akadályozottsággal terhelt diákoknak különleges gondozásra van szükségük, ezért őket külső szakemberhez irányítjuk.

5.4 Pályaorientáció

A pályaorientáció sikere nagyrészt függvénye a reális önismeretnek, de ezen túl meg kell tanulják a

- hatékony kommunikációt (technikák szóban és írásban),
- reális jövőkép kialakítását,
- pályakorrekciókra való felkészülés, a permanens tanulás képességének elsajátítását,
- munkajogi ismeretek alapjait,
- pályaszocializációs képesség (beilleszkedés) törvényeit,
- hivatástudat, morál, alapértékeit.

Persze elengedhetetlen a jó tanulmányi előmenetel, az iskola, a munkahely követelményeinek ismerete, az annak való megfelelés. A nevelő által kellőképpen megismert és segített tanuló (érdeklődési kör, személyiségjegyek, akarati tényezők) nagyobb eséllyel indul az életben.

Pályaorientációs feladataink ellátásában szorosan együttműködünk a társintézmények pedagógusaival, az osztályfőnökökkel, szaktanárokkal. A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Pedagógiai Programjának fontos eleme a fiatalok előkészítése a pályaválasztásra. Ezt szolgálja a Németh László Gimnáziumban induló előkészítő évfolyam. A „nulladik” tanév alatt megismerjük a tanulók alapvető képességeit, készségeit, kompetencia-szintjüket a különböző tudásterületeken, ezek alapján (egyénenként) meghatározzuk a differenciált fejlesztés irányait. A középfokú alapképzés (9–10. évfolyam) során folyamatosan mérés eredményeit szakképzési, szaktárgyi orientációs javaslatokban fogalmazzuk meg a társintézmények véleményét kikérve.

A pályaorientáció speciális feladata, hogy a jó képességű tanulók eljussanak a továbbtanulás igényéig, és jó eséllyel jelentkezzenek felsőoktatási intézménybe.

5.5 A szociális képességrendszer fejlesztése

A beilleszkedést különösen nagy figyelemmel kísérik a nevelőtanárok. Az emberi együttélés szabályairól szó esik a csoportfoglalkozásokon a szobaközösségek konfliktusait pedig kiscsoportos beszélgetésekkel, valamint szituációs játékokkal igyekszünk feloldani.

A minden tanév elején tartott gólyatáborok alkalmasak arra, hogy a tanuló megismerje a kollégium sajátos légkörét, saját leendő társait és a felsőbb éveseket. Már itt megfogalmazódik a tanulók egy részében, hogy ő is olyan felsőbb éves diák szeretne lenni, aki hasonló otthonossággal vesz részt a közösség életében. A kezdetben kialakuló szobaközösségek többnyire erős kapcsolatot jelentenek a tanulók további kollégiumi éveire is. A kollégium egyik jó gyakorlatában, melynek címe: *9. és 10. évfolyamos diákok gólyatábora*, konkrét módszerek és azok alkalmazásai vannak kidolgozva. Új diákjaink, akik között nagy arányban fordul elő a hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, beilleszkedésének segítése intézményünkbe, új közösségükbe. A jó gyakorlat azt a célt szolgálja, hogy segítse a beépülést, a szocializációt, illetve a kompetenciák fejlesztését, elősegítse a hátrányos helyzetű diákok hátránykompenzációját. A tábor során kialakuló érzelmi többlet segíti a tanulási folyamatot, a környezeti nevelés során ismeretanyag elsajátítása valósul meg. A folyamat során megjelenik a multikulturalitás, identitásfejlesztés. Fejlesztési lehetőségként megjelenik az empátia, az érzelmek kifejezése, illetve a kommunikációs készségek.

A csoportközösségek a közös kirándulásokon, kulturális, valamint sportprogramokon kovácsolódnak össze. A kollégiumi „mi”-tudat erősítését a kollégiumi hagyományok, az ország és a régió kollégiumainak vetélkedőin és sportrendezvényein való szereplés, a végzős diákok ballagási ünnepsége és az országjáró kirándulások is szolgálják.

A diákok ismerik a kulturált viselkedés szabályait, a leggyakoribb magatartási problémákat mégis a trágár beszéd, a szobatararítás elmulasztása vagy a dohányzás okozza. Súlyosabb fegyelmi vétség ritkán fordul elő.

5.6 A kompetencia alapú oktatás

A TÁMOP 3.1.4 program keretén belül nevelőtanáraink elsajátították a kompetencia alapú oktatás és nevelés alapjait, majd beépítették a mindennapi pedagógiai gyakorlatukba.

A kollégiumi diákok PISA-felmérésen történő lehető legeredményesebb szereplése érdekében készített intézkedési tervünknek megfelelően a kollégiumba beköltöző 0-os és 9-es tanulókat szeptember elején matematikából és szövegértésből felmérjük, majd a feladatlapok kiértékelése után, a gyengébb eredményt elérő tanulókat a már meglévő rendszerünkbe illesztjük.

5.6.1 A kompetencia alapú oktatás alapelvei

Nevelési fejlesztéseink elsősorban a gyerekek fejlődésének érdekét szolgálják, így minden tevékenységet annak rendelünk alá, azt vesszük figyelembe, hogy azok miként hatnak a tanulókra.

Gyakorlat központúság és alkalmazható tudás

Nevelésünkben prioritást kap az a szemlélet, hogy a tanulók a tanulási folyamat során minél önállóbban és a lehetőségek szerint a valós környezetben szerezzék meg a mindennapi életben, a közvetlen természeti és társadalmi környezetben megismerhető tudás elemeket. A hasznosítható, folyton változó társadalmi környezet igényeinek megfelelő ismereteket kell a nevelésünknek, foglalkozásainknak közvetíteni az azzal kapcsolatos tudást kell átadnia.

A tudás- és képességfejlesztés helyes arányának megtalálása

Képességet fejleszteni ismeretek nélkül nem lehet, ezért a kompetencia területi fejlesztésben mindkettőnek teret kell biztosítani. A képességfejlesztésre kiemelt figyelmet kell fordítani. A nevelési tervünk, kötelező foglalkozások tantervének, és az innovációink kidolgozásakor arra törekszünk, hogy a képességfejlesztési módszereket a hozzájuk kapcsolódó tartalmi lehetőségekkel együtt alkalmazzuk.

Képesség – és személyiségfejlesztés

A kollégium nevelés során az értelmi képességek fejlesztése mellett kiemelt fontosságúként kezeljük a tanulói személyiség egészének fejlődését szolgáló tevékenység területeket: a szociális és társadalmi kompetenciák fejlesztését, a társadalmi érzékenység, a nyitott, befogadó és empátikus személyiség kialakítását, a társas aktivitást.

Új típusú tanári attitűd

Olyan tanulási programokat vezetünk be és dolgozunk ki, amelyek nem előadó tanárt igényelnek, hanem a tanulási folyamatot irányító, segítő, támogató és innovatív pedagógust.

Tevékenység központú tanítási - tanulási gyakorlat megvalósulása

Olyan programokat dolgozunk ki, amelyek során – az életkori sajátosságoknak megfelelő szinten – élményszerű helyzetek teremtésével a tanulók tapasztalatokat szereznek, maguk fedezik fel a környezeti elemek közötti kapcsolatokat és összefüggéseket, azokból következtetéseket vonnak le, korábbi tapasztalataikat, ismereteiket és készségeiket alkalmazzák.

Lehetőséget teremtünk arra, hogy a tanulók megfogalmazzák egyéni és csoportosan kialakított véleményeiket, azokat meg tudják vitatni, érvekkel alátámasztani és meg tudják védeni.

Differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség

Lehetővé tesszük a tanulók személyi szükségleteinek, tudásának, képességeinek, érdeklődésének és érdekelttségének megfelelő fejlesztését. Szükség esetén fejlesztő illetve korrepetitor tanárok bevonásával tudjuk biztosítani a differenciált fejlesztést.

Alkalmazzuk a heterogén összetételű csoportok együttes kezelésének módszereit. Ugyanakkor igyekszünk elérni, hogy a tanulóban kialakuljon az igény arra, hogy – egyéni képességeik, lehetőségeik figyelembe vételével – egész életük során képezzék magukat, bővítsék ismereteiket.

Fokozatosság és folyamatosság

Számolunk a tanulók különböző ütemű képességfejlődésével, az egyes képesség – és kompetencia területek éveken át tartó fejlődési folyamatával.

Valóságos tanulási környezet

A kollégium, mint oktatási intézmény sajátosságából adódóan az ismeretszerzés a hagyományosnál nagyobb mértékben épül a valóságra annak közvetlen és közvetett megtapasztalására, megfigyelésére és vizsgálatára. Oktató, nevelő munkánkkal hozzásegítjük a tanulókat ahhoz, hogy kedvező kapcsolatuk alakuljon ki a környezettel.

5.6.2 A kompetencia alapú oktatás céljai

- A sikeres munkaerő piaci alkalmazkodáshoz szükséges, az egész életen át tartó tanulás megalapozását szolgáló képességek fejlesztése.
- A tanulók képességeinek és kulcskompetenciáinak – lehetőség szerinti – egyénre szabott fejlesztése.
- A kompetencia alapú oktatás segítse a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítását, illetve megvalósulását.
- Újszerű tanulás szervezési eljárások bevezetésével a tanulók motiváltságának növelése.
- Digitális írástudás elterjesztése.
- Önálló intézményi innovációk megvalósítása, folyamatossá tétele.

5.6.3 A kompetencia alapú oktatás feladatai

- A kompetencia alapú oktatás kiterjesztése.
- Élet közeli tanulási környezet kialakítása.
- A tanulási stratégiák alkalmazásában a sokszínűsége törekvés tevékenységrendszerének biztosítása.
- A játékosság, a szimuláció gazdag eszköztárának biztosítása.

5.6.4 A kompetencia alapú oktatás eszközei, eljárásai

- Tevékenykedtetésre épülő tanulószervezés.
- Projektoktatás, témahét.
- Az info – kommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz alkalmazása.

5.6.5 A kulcskompetenciák fejlesztésében alkalmazott munkaformák és módszertani elemek

- Hatékony tanuló megismerési és segítő technikák, pedagógiai diagnosztizálás.
- Az inkluzív nevelés.
- Attitűdváltást segítő programok pedagógusoknak.
- Multikulturális tartalmak.
- Differenciálás, heterogén csoport.
- Drámapedagógia eszközök.
- Tevékenységközpontú pedagógiai eszközök.
- Projektmunka.
- Prezentációs technikák.
- Tanulói értékelési formák gazdagítása.
- Módszerek a lemorzsolódás megelőzésére.

5.6.6 A tanulásszervezés módszerei

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés),
- munkáltatás (variációs módszer, házi feladat),
- egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka,
- csoportmunka,
- játék,
- szerepjáték (drámapedagógia),
- vita,
- kutató – felfedező módszer,
- kooperatív módszerek,
- projekt módszer.

5.6.7 A tanulásszervezés alapelvei

- differenciálás – egyéni különbségek figyelembevétele; tanítási tartalom, foglalkozások idejének rugalmas kezelése;
- szociális készségek fejlettsége – szociális kompetencia – problémamegoldó képesség, kreativitás, kommunikációs készségek, önismeret, önkifejezés, társismeret;
- motiváló módszerek alkalmazása – pl. kooperatív módszer, projektmódszer, drámapedagógia.

5.6.8 A digitális pedagógia elterjesztésével kapcsolatos tevékenységek, célkitűzések

Célok:

- IKT eszközök készségszintű alkalmazásának fejlesztése,
- a konstruktív munkaformák alkalmazásával a szociális kompetenciák fejlesztése,

- tantárgyi ismeretek bővítése, rendszerezése.

Az IKT által támogatott tanulásszervezési módok:

- csoportmunka,
- pármunka – tanulópár,
- egyénre szabott munka,
- részben egyénre szabott munka,
- önálló munka.

A differenciálás alkalmazására feladattípusok:

- problémamegoldó csoportfeladatok,
- alkotó feladatok,
- felfedező, kutató feladatok,
- érvelésre, vitára alkalmas feladatok,
- ellenőrzés, értékelés.

Digitális tartalmak:

- a kollégium saját honlapja (www.cseresnyes.hu), diákoknak, szülőknek, tanároknak szóló információkkal,
- a Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum honlapja (www.hszc.hu)
- multimédia tartalmak (képek, mozgóképes állományok, animációk és hangállományok),
- multimédia CD-k, DVD-,
- „e-tanulás” rendszerekkel kezelhető tartalmak.

5.7 Diákönkormányzat

A kollégiumban önálló diákönkormányzat működik. A Diákönkormányzatnak minden kollégiumi csoportból két választott tagja van. Választott tagjai révén átfogja az egész kollégiumot, mint szervezet hatékonyan segíti az általános minden kollégistára kiterjedő feladatok, nevelési elvek és elvárások megvalósulását.

A diákönkormányzat és a kollégium vezetés közötti együttműködés záloga a két felnőtt segítő (patrónusok), akiket – diákönkormányzati elnök javaslatára – az intézményvezető kér fel.

Hosszú távú célunk, dinamikus diákszervezet fenntartása, mely a demokratikus érdekérvényesítés és az együttműködés kiváló eszköze lehet.

A diákönkormányzat a köznevelési törvény, a miniszteri rendeletek, és az intézményi belső normák mentén alakítja ki saját Szervezeti és Működési Szabályzatát (DÖK SZMSZ).

A diákönkormányzat szerepe:

Pedagógiai szempontból egyrészt a közösségépítő, kulturális – ismeretterjesztő és hagyományteremtő programok kialakításában, másrészt a megbízható, felelős gondolkodású diákok koordinálásában van jelentős szerepe.

5.8 Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Intézményünkben a régió középiskoláinak, és néhány általános iskolának tanulói kapnak elhelyezést. Sokféle adottságú és képességű, életkor szempontjából széles korhatárú (8- 22 év), és sokféle szociokulturális háttérrel rendelkező diák számára határozzuk meg a feladatokat. A gyerekek idejük nagy részét – a hétvégéket leszámítva - a szülőktől távol töltik. Többen a Vajdaságból érkeztek, akik számára kissé nehezebb a beilleszkedés. Számukra hétfélig bent maradás és az étkeztetés megoldott.

Fontos a megfelelő életritmus, az egészséges és kulturált étkezés, öltözködés, tisztálkodás, testápolás, a rendszeret belső igényé válása, az ehhez kapcsolódó szokásrendszer kialakítása. A tanulók rendelkezzenek olyan ismeretekkel, gyakorlati képességekkel, melyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, az egészség károsító szokások kialakulásának megelőzésében.

Feladatunk biztosítani, a sokszínű tevékenységrendszer és, hogy a kollégium legyen minden részletében kulturált, esztétikus közeg, ahol a tanulók jól érzik magukat. Ez egyben fejleszti ízlésüket, igényességüket, műveltségüket. A kollégium kulturális és sportélete is járuljon hozzá, hogy a gyermekek és ifjak helyes életmód mintát válasszanak maguknak.

Sportolási lehetőségek:

- Kondi szoba és tornaszoba súlyzókkal, erőgépekkel, sportszerekkel a gyerekek rendelkezésére áll.
- Labdajátékokat (foci, kézilabda, röplabda, kosárlabda) Balogh Imsi Sportaréna
- Torna, labdajáték a város sportlétesítményeiben
- Lehetőséget biztosítunk még sakkozásra, pingpongozásra, csocsózásra, íjászatra.
- A sportéletünket szaktanárok vezetésével valósítjuk meg.

Hosszú távú célok:

- Hódmezővásárhely kollégiumaiban az együttműködésen alapuló közösségek fejlesztése, amely biztosítja a tanulók és az iskola alkalmazottai számára a testi-lelki jólétet.
- Korszerű ismeretek közvetítésével interaktív formában attitűd - és szemléletformálás, a család és a közösség értékeinek megőrzése, az egészséges életmód kialakítása.
- Sikeres és elégedett emberek nevelése, akik jól ismerik önmagukat, az őket körülvevő környezetet, eligazodnak a tájékoztatás sűrűjében, elérhető célokat tűznek maguk elé és jó döntéseket hoznak.
- Kialakítani azokat a kompetenciákat, melyeken keresztül a felnövekvő generáció tudja, hogy hogyan kell testi, lelki erejét fokozni és karbantartani.

Rövid távú célok:

- A program keretén belül tanulók személyiségének fejlesztése oly módon, hogy képesek legyenek a saját belső és külső környezetük iránti figyelemre és igényességre.
- A saját és társaik életminőségéért való felelősség kiépítése.
- A mindennapos sportfoglalkozásokhoz kapcsolódva alakuljon ki a tanulóknál a belső igény a rendszeres mozgásra.
- Törekedjenek tanulóink az egészséges táplálkozási szokások szerinti étkezésre.
- Tudatosuljon a tanulóknál, hogy a külső megjelenésnek, a higiénének egészségügyi és társadalmi vonatkozásai vannak
- Tudják alkalmazni a tanult ismereteket, váljon szükségletté a rendszeres testápolás, fogápolás.
- Az kollégiumban olyan légkör kialakítása, ahol jól érzik magukat a gyerekek.
- Legyenek felkészülve a káros hatások, szokások kísértéseivel szemben.

- A nemdohányzó intézmény rendszerhez kapcsolódva olyan kollégiumi közeg kialakítása, mely kapcsán ne találkozhatnak negatív mintával.
- A balesetveszély kiküszöbölése a kollégium és környezete területén.
- Értsék saját fejlődésüket, testi- lelki változásaikat, érzelmeiket és társkapcsolataikat (*párkapcsolatok*).
- Nyerjen különös hangsúlyt a család jelentősége, a tudatos családtervezés.
- Vigyázzanak magukra, felelősséggel viszonyuljanak a nemi élethez (szexuális úton terjedő betegségek és a nem kívánt terhesség megelőzése)
- Legyenek képesek megfelelő döntéseket hozni, ismerjék fel azok következményeit.
- Képesek legyen olyan technikákat alkalmazni, melyek segítségével a stresszt drogok nélkül tudja oldani.

Megvalósítás formái:

- interaktív előadások a védőnőkkel (drog, alkohol, táplálkozás, elsősegélynyújtás),
- egészségnevelési programok (kirándulások, teljesítménytúra, láncúszás, reformkonyha),
- gyógyszerellátás biztosítása,
- közös szűrőprogramok szervezése,
- az egészségvédelmet szolgáló iskola védőnői szolgáltatások esetenként,
- a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus koordinációs tevékenysége.

5.9 Egészségnevelési és környezeti nevelési elvek

A kollégium segíti a tanulók magatartásának, életvitelének kialakulását annak az érdekében, hogy a felnövő nemzedék képes legyen a környezet megóvására, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését, valamint óvja, védje a természetes és épített környezetét és olyan életvitelt alakítson ki, amely mentes számára a káros ártalmaktól.

Ráébressze, szembesítse a diákokat a lokális és a globális problémák összefüggéseire („Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan”).

Fontos, hogy a tanulók kapcsolódjanak be a közvetlen környezetük értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Továbbá, hogy biztosítsuk az élet közeli tanulási környezetet. Életmódjukban a

természet tisztelet, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés válják meghatározóvá. Szerezzenek személyes tapasztalatokat az együttműködés, és a környezeti konfliktusok közös kezelése és megoldása terén.

A kollégium környezeti nevelésével kapcsolatos jó gyakorlatának címe: *Szelektív hulladékgyűjtés*. A szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével az volt a célunk, hogy tanulóink életének természetes velejárójává váljon az, hogy hulladékát szelektíven gyűjti, hogy az környezetünket tovább ne szennyezze, illetve újrahasznosítható legyen. Halmozottan hátrányos helyzetű, illetve hátrányos helyzetű diákjaink esetében ez külön kezelendő feladat, hiszen olyan környezetből jönnek, ahol a szelektív hulladékgyűjtést nem ismerik, nem alkalmazzák, ezért náluk csak a megfelelő motivációval párosuló tevékenység közben történhet fejlesztés, a hátránykompenzálás során csakis a tanulókon van a hangsúly.

A tanulók kulturált környezet iránti igényének alakításában a növények is szerepet kapnak. A közös helyiségekben és a folyosókon igen sok növény van, ezeket a diákok ápolják.

A kollégiumi szervezésű országjáró kirándulások alkalmat adnak a természeti értékek megismerésére és megbecsülésére. Intézményünk természetvédelmi szemléletformáló tevékenységét jelentősen bővítheti a szorosabb együttműködés, kapcsolattartás az ország nemzeti parkjaival. Fontosnak tartjuk, hogy ismeretterjesztő előadásokat, szakvezetett túrákat szervezzünk diákjaink számára.

Szeretnénk az intézmény villamosenergia-felhasználását mérsékelni, ezért energiatakarékos-izzókat használunk.

A felsorolt célok megvalósításával kívánjuk elősegíteni diákjaink környezettudatos értékrendjének fejlődését.

A pedagógiai munkát segítő technikai dolgozók is környezettudatos magatartásra motiválják tanulóinkat az alábbiakban felsorolt mintákkal:

- az intézmény lehetősége szerint törekszik a természetes anyagok (fa) használatára a műanyagok helyett (jelzések a fönntartó felé),
- környezetbarát vegyszerek, takarítószer alkalmazására,
- a takarítás minőségére vonatkozó panaszok megszüntetésére (diákok, szálló vendégek),
- a jégmentesítés során só helyett fűrészpor használatára,
- a fűtés során a külső hőmérséklet folyamatos mérése mellett (lehetőség szerint automatizálási korszerűsítés beiktatásával) a takarékosági szempontok érvényesítésére.

A kollégiumban környezetvédelmi munkacsoport működik, melynek munkaterve minden év szeptemberében elkészül az alábbi feladatok megvalósításával:

Esemény/feladat
A Zöld Kapocs éves munkatervének egyeztetése a Környezeti Információs Központban.
Megvalósítható ötletek kérése, megbeszélése a kollégákkal.
A helyi munkatervünk elkészítése és ismertetése a tantestülettel.
Fotópályázat meghirdetése „A természet csodái” címmel.
A kollégák és a tanulók folyamatos tájékoztatása a környezetvédelemmel kapcsolatos kollégiumi és városi programokról a faliújságon keresztül is.
Sokszínű tudáspróba a környezet - és természetvédelemről.
Környezetünk esztétikája – szobaotthonosság verseny támogatása.
Négyfordulós feladatmegoldó verseny meghirdetése – természettudomány témakörben.
Versenyfeladatok közzététele, megoldása, értékelése.
Környezetvédelmi Világnap – a fotópályázatra beküldött képek bemutatása, díjazása, illetve a közönségdíjas alkotás kiválasztása. A feladatmegoldó verseny eredményhirdetése. A legjobbak jutalmazása.

5.10 Önismeret, önfejlesztés, személyiségfejlesztés

A személyiségfejlesztés sarkalatos pontja az önismeret fejlesztése. Nagyobb teret kell adnunk annak, hogy a tanulók értékelni tudják önmagukat, viselkedésüket, teljesítményüket, társaikat. Kihangsúlyozzuk: törekednünk kell mind a testi, mind a lelki egészségük fenntartására. Meg kell ismertetnünk tanulóinkkal saját testüket, szervezetüket, pszichikumukat, a testi és lelki betegségeket, megelőzésüket, az egészség megőrzését, az egészséges életmódot. Ehhez a csoportfoglalkozásokon túl szakemberek segítségét is igénybe vesszük. Itt kell megemlítenünk a sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos speciális pedagógiai szükségletet. Nekik az önismeret olyan fokára kell eljutni, amelyben az egyén felismeri azokat a képességeit, amelyekkel jól tudja kompenzálni meglévő hátrányait.

A Nat által előírt kulcskompetenciák fejlesztése kollégiumunkban is elsődleges feladat, különös tekintettel a szociális életviteli és környezeti kompetenciák és az életpálya-építési

kompetenciák területén. A foglalkozásokon jelen van az önismeret és önfejlesztés, amit a nevelőtanárok kooperatív tanulási módszerekkel valósítanak meg.

A diákok fejlesztését segíti elő a kollégium jó gyakorlata, melynek címe: *Felzárkóztatás zenével – éneklés és önismeret.*

A tanulók hátrányainak kompenzálására alkalmas a zenei-(komplex) művészeti nevelés eszközeivel. Képességfejlesztés, koncentráció javítása, motiváltság fejlesztése a művészeti nevelés eszközeivel. Multikulturalitás, identitásfejlesztés a nyitott látókör érdekében.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeknél csak a megfelelően motivációval párosuló tevékenység közben történhet fejlesztés. Ez a zenei nevelésre különösen igaz. Az egyéni fejlesztésekkel elérhetjük, hogy az egyén hátrányaira koncentráló pedagógiai tevékenységet végezhessünk. A jó gyakorlat kiemelten szolgálja az önismerettel, önkontrollal, hatékony önszabályozással kapcsolatos kompetenciák fejlesztését. Ezen belül az érzelmek tudatossága és kezelése: sikerkezelés, kudarcátírás, kitartás, az önállóság, az önazonosság-önkép, a nyitottság, a bizalom kialakítása és fejlesztése, a bizalmon alapuló tevékenység, a pozitív önértékelés a belső kontroll kialakítása az, amire folyamatosan koncentrálnunk.

5.11 Korszerű világkép kialakítására való nevelés

A csoportfoglalkozások és a kiscsoportos beszélgetések egyik feladat az, hogy a tanulók el tudják mondani saját érzéseiket, gondolataikat a szűkebb és tágabb környezetükről, majd tudják ütköztetni azokat mások véleményével. Kiemelt szerepet kap a vitakultúra fejlesztése, amire a Diákönkormányzat közgyűlései adnak alkalmat.

A kollégiumban biztosított internet hozzáférés jó lehetőség a világra való kitekintésre. A színházlátogatások – különösen, ha együtt járnak az előadások megbeszélésével, értelmezésével – az irodalmi művek elemzése az ismeretszerző kirándulások mind-mind világkép alakító tényezők.

Az intézmény 22. 000 kötetből álló könyvtárának és korszerű technikai felszereltségének használata megfelelő mód a diákoknak a világ megismerésére, információszerzésre és korszerű világkép kialakítására.

5.12 A társadalmi beilleszkedés segítése

A kollégiumi tervek, célok, jogaik és kötelességeik megismertetése a diákokkal. Fejlesztjük a társadalmi normákat kifejező kollégiumi követelményt, a kollégium, mint mikro-társadalom, működésében és szervezetében leképezzük a társadalmi viszonyokat lehetőségein belül. Nevelésünk erősíti az egyénben a közösség céljainak tiszteletben tartását. Ahol igazán mozgalmas a kollégista élet, ott a tanulók észrevétlenül nőnek bele ebbe a társadalmi környezetbe. Megtanulnak önmagukat fejleszteni, cselekedve tenni másokért, alkotni valamit önmaguk és a társadalom javára.

A diákokat felkészítjük a közéleti helytállásra, a tanulókat bevonjuk a tervezésbe, a megvalósítás megszervezésébe, végrehajtásába, ellenőrzésébe és értékelésébe.

A serdülés éve, az otthontól való elszakadás időszaka talán a legalkalmasabb arra, hogy a tanuló életre szóló útmutatást kapjon, és ami még fontosabb: tapasztalatot szerezzen a szűkebb és a tágabb környezetbe való beilleszkedésről.

5.13 A művészeti és információs kultúra fejlesztése

A kollégium kulturális kínálata a hagyományainkon alapul, de beiratkozáskor minden első osztályos diákot nyilatkoztatunk esetleges igényeiről, amely ha több diáknál jelentkezik, lehetőségeink szerint bekerülhet programjainkba. Így a hagyományok mellett a folytonos megújulás is jelen van kulturális életünkben. Célunk ezzel, hogy a valós igényeket elégítsük ki, mivel a kulturális választás önkéntes jellegű, elsősorban az igények fölkelését tartjuk szem előtt. Néhány fontosnak tartott területen a pedagógiai irányítás szerepet kaphat (például színház- és tárlatlátogatás), mert sok családban ezek elhanyagolt, periférikus vagy gyökértelen kulturális szokások voltak. Célunk értékőrzés és értékteremtés, a tanulók gondolatformálásának, sajátos megismerő tevékenységének, aktív befogadásának segítése a személyiség fejlesztése által. Sajátítsa el a közösségben az emberi érintkezés, a szép szó kultúráját, valósítsa meg magatartásában az esztétikumot. Ismerkedjék különböző irodalmi és művészeti alkotásokkal, tudatosan törekedjék azoknak az ismereteinek gyarapítására, képességeinek a fejlesztésére, amelyek révén be tudja fogadni és helyesen tudja értékelni a műalkotásokat, fejlessze ízlését.

A kollégiumban alapvetően fontos, hogy a hátrányos helyzetű tanulók eljussanak kollégiumi éveik alatt színházba, operába, hangversenyre, ismereteik bővítése, ízlésük fejlesztése, ebbéli hátrányaik megszüntetése érdekében.

Célunk: hogy minden kollégista megismerje a színházat belülről, a színészi játékot, a színház hangulatát, tudja élvezni ezt a művészetet.

Az információs kultúra a megismerést, a tanulást, a tudást, az emberi kapcsolatokat, az együttműködést, a társadalmi érintkezést szolgáló információk megértése, szelektálása, elemzése, értékelése, fölhasználása, alkotása.

A kommunikációs kultúra részben a műveltség, a tudás alapja, részben az egyén szocializációjának, a társadalmi érintkezésnek, az egyéni és közösségi érdek érvényesítésének, egymás megértésének, elfogadásának, megbecsülésének döntő tényezője. Középpontjában az önálló ismeretszerzés, véleményformálás és a kifejezés, a vélemények, érvek kifejlesztésének, megvédésének képességei állnak. Mindezek elsősorban az anyanyelv minél teljesebb értékű ismeretét kívánják meg diákjainktól.

A tanulók körében mára már általánossá vált az internet használata. Elterjedőben van a házi feladatok, dolgozatok készítésekor a világháló alkalmazása. Erre lehetősége van minden diáknak a tanulószobájában, a könyvtárban, aulában és a lakószobáikban a kábeles és vezeték nélküli WiFi routerről vezérelt csatlakozási pontokon.

Havonta egy alkalommal hangulatos "Teabár"-t szervezünk, amelyen különböző stílusú együttesek (népzene, jazz, rock, blues stb.) szórakoztatják a fiatalokat, ahol lehetőségük van a szabadidő kulturált eltöltésére, baráti beszélgetésekre.

A testvérkollégiumokban szervezett programokon szintén képviselteti magát a Cseresnyés Kollégium diáksága irodalmi vetélkedőkön, kézimunka-kiállításon, rajzpályázatokon, sport rendezvényeken, Ki Mit Tud-okon.

A kétévenként Gyulán megrendezett Erkel Diák Ünnepeken több kategóriában szerepelnek diákjaink: színjátszás, vers- és prózamondás, vers- és novellapályázat. A pályázatokon részt vevők közül már eddig is többen díjazottak lettek. Célunk a továbbiakban is a tehetséges diákok felkarolása.

Kulturális tevékenységünk fontos eleme az egyetemes és nemzeti kultúra alapelemeinek megismerése, célunk a tanulók legyenek nyitottak a világra, más kultúrákra, képesek legyenek az érzelmi azonosulásra. A kulturális értékek átélése segít az erkölcsi normák kialakításában, a kritikai gondolkodásmód a helyes ítéletalkotás elsajátításában.

5.14 Életmód, életvitel, háztartási ismeretek

A kollégium szabadidős tevékenységei azt a célt szolgálják, hogy a fiatalok megismerkedjenek a kulturált szórakozási, sportolási rekreációs tevékenységekkel, hiszen az itt töltött diákévek példát mutatnak további életükre.

A kollégiumban főző szakkör működik, ahol az egészséges életmód, illetve táplálkozási ismeretek korszerű formáival ismerkednek a diákok. Az épületben lévő két főzőkonyhán a diákok egyszerűbb ételeket, szendvicseket készíthetnek maguknak. Egyes kollégiumi eseményeken a vendégfogadás szintén a tanulók feladata.

A kirándulások az önkiszolgáló életrendre, a helyes életmódbeli szokások alakítására szolgálnak.

5.15 Magyarság, nemzetiségi lét, európaiság

Fontos, hogy a tanulók ismerjék szűkebb környezetük történetét, a néphagyományokat, és értékeljék is őket. A szülőföld szeretetén át vezet az út a más népek iránti érdeklődésre és tiszteletre.

A kollégiumban megemlékezünk a nemzeti ünnepekről, történelmi eseményekről, melyek a múlttal való szembenézést szolgálják. A Diákönkormányzat segítségével a faliújságjainkon minden alkalommal tájékoztató anyagot helyezünk ki diákjaink részére.

Nevelési célunk más népek és nemzetek kultúrájának bemutatásán keresztül a humanista és globális szemlélet és gondolkodásmód fejlesztése, az európai identitástudat, a polgári öntudat értékrend megerősítése, a demokrácia hagyományainak, működési technikájának, szerkezeti fölépítésének megismerése, az iskolai tanulmányok elmélyítése a tanulóknban.

Demokrácia kicsiben - a közösségi szerveződés tapasztalatainak megbeszélése.

Nevelőink szándéka, hogy mélyüljön el a tanulóknban a hazához fűződő szeretet, a jogos nemzeti büszkeség, nemzeti hagyományok ápolása. Fontos az "uniós" szemlélet kialakítása, fejlesztése. A diákok tájékozódása a világ eseményeiről; szerezzen ismereteket a magyar nép történelmi múltjáról, ismerje a jelent; őrizték és ápolják a népi, nemzeti hagyományokat, a népszokásokat; tudatosan használják és ápolják anyanyelvüket.

5.16 Nemzeti, etnikai, kisebbségi, kulturális és anyanyelvi nevelés

A családi, a kisközösségi, a társas, társadalmi élet különféle színterein megvalósuló nyelvsajátítás; az anyanyelvi szocializáció folyamatában nyelvi magatartásminták, normák állítása, valamint az önálló nyelvi kifejezés elősegítése, ez az anyanyelvi nevelés.

Az intézményes anyanyelvi nevelésben a kollégiumi foglalkozásokon elsősorban a szókinccset, a beszédértést és az önálló szóbeli megnyilvánulásokat fejlesztjük ki pl. beszélgetéssel. A kollégiumi anyanyelvi nevelés célja, hogy az egyén az ösztönös nyelvhasználóból a nyelvileg művelt ember színvonalára jusson el. Célunkul tűzhetjük ki továbbfejleszteni a tanulók anyanyelvi képességeit, felkészíteni a kommunikációs helyzetekben való részvételre őket. A különféle beszédhelyzetekhez való alkalmazkodás megtanításával az önkifejezésre.

Irodalmi ízek és dallamok – kulturális körutazás a világban

TÁMOP 3.1.7 - 21. századi nevelési minta a kollégiumban pályázat fenntartási időszakában kidolgozott új jó gyakorlatunk.

Négy éve futó kollégiumi programjaink a műsoros teabár sorozat világvárosi és európai nagyvárosokat bemutató kávéházi estjei (India, Bécs, Párizs). Célunk a földrészek széleskörű bemutatása kulturális élményeken keresztül. Igyekszünk minél több tanulót bevonni a szervezésbe, hogy személyes tapasztalataik által is közelebb kerüljenek az őket közelebből-távolabbról körbeölelő hatásokhoz.

Eddigi rendezvényeink több részből álló komplex eseménnyé alakultak át. Az összetevők: irodalmi alapra támaszkodó felolvasások, diavetítés az adott kultúrkör hétköznapijaiból és építészeti jellegzetességeiből, zenei aláfestés vagy dal szintén a tájegységre vagy a témára jellemzően, filmválogatás a „nosztalgia és a kedvenc” kategóriák jegyében, tea vagy kávé a kultúrkörre jellemző fantázia-nevekkel (5-6 féle), aprósütemény vagy kóstoló ismert ételekből, videoklip vagy kiállítás egészítheti még ki az estet. Törekszünk arra, hogy lehetőleg újdonság is szerepeljen a műsorfolyamban.

5.17 Gyermek- és ifjúságvédelem

Minden nevelőtanárnak feladata az, hogy a rábízott tanulók életkörülményeit megismerje. Mivel diákjaink otthonuktól távol vannak, szülőpótló feladatokat is el kell látnunk. A

növendékek többsége hátrányos helyzetű családból származik, van árva, félárva gyermek. Gyakori az elvált szülők újraházasodásából mellőzötté vált gyermeki sors, továbbá és az alkoholizáló szülő jelenléte a családokban, illetve három vagy még több gyermekes családból származó tanuló.

A gyermekvédelmi munka minden pedagógusnak egyformán kötelessége. A nevelőmunka emberpróbáló kihívása, ha beilleszkedési zavarral, motivátlansággal, pszichés labilitással, káros szenvedéllyel, agresszióval, vagy befelé fordulással találkozunk. Az intézményben az a gyakorlat terjedt el, hogy ilyen esetekben a vezetőséggel, az osztályfőnökkel és a szülővel is felvesszük a kapcsolatot. Szükség esetén pszichológus tanácsa, vagy segítsége jelenti a probléma kezelését. Az intézményben megbízott gyermek- és ifjúságvédelmi felelős van. Ritkán fordul elő olyan eset, amikor gyermekvédelmi intézmény közbenjárására van szükség.

Törvényi háttér:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 2012. évi CXXIV. törvény a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény módosításáról
- A 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról.
- A 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- A 2012. július 23-án kihirdetett 2012. évi CXVIII. Törvény az alábbiak módosításáról
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)

A törvénymódosítás a 2012. szeptember 1-jén hatályba lépő nemzeti köznevelési törvény és a Gyvt. összhangját teremti meg azzal, hogy a jelenleg hatályos Gyvt.-ben a közoktatási intézmények megnevezést köznevelési intézmények megnevezésre változtatja.

A Gyvt. 17. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az e törvényben szabályozott gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látják el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek

veszélyeztettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében)

„c) a köznevelési intézmények,”

A gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus alapvető feladatai:

- veszélyeztetett, hátrányos- és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése, tanulásuk figyelemmel kísérése,
- esetenként felvenni a kapcsolatot a Gyermekjóléti Szolgálattal,
- ha szükséges, fegyelmi eljárásokon való részvétel,
- szociális ellátások megállapításának kezdeményezése a szociális hátrányok enyhítése érdekében,
- szoros kapcsolattartás a Városi Rendőrkapitánysággal,
- szülői értekezleteken, fórumokon aktív közreműködés,
- érdeklődés esetén előadások szervezése,
- esetenként családlátogatás,
- fogadóóra biztosítása,
- szoros együttműködés az integrációs feladatok ellátásában az esélyegyenlőség megteremtése érdekében,
- kapcsolattartás a külső intézményekkel (Nev.Tan., Gyermekjóléti Sz., Gyámhatóság, Önkormányzat, szervezetek, egyesületek, iskolaorvos),
- szakirodalom tanulmányozása,
- továbbképzéseken, esetmegbeszéléseken való részvétel,
- nyilvántartások naprakész, folyamatos kezelése,
- közzétenni a gyermekvédelmi feladatokat ellátó fontosabb intézmények címét, telefonszámát.

A gyermekvédelem a fiatalok ezen csoportjait célozza meg:

- a hátrányos helyzetűeket;
- a veszélyeztetetteket;
- a beteg, egészségkárosodott, fejlődési rendellenességben szenvedőket;
- a fogyatékosokat;
- a nehezen nevelhetőket;
- a szociálisan inadaptált gyermekeket és fiatalokat;
- a deviáns viselkedésűeket.

5.18 Drogprevenció

Megkülönböztethetünk primer és szekunder prevenciót. Esetünkben a primer prevenció a fontosabb, ami tulajdonképpen a drogmentesek megóvását jelenti. Másodlagos prevenció esetében már szakember segítsége szükséges, ezt már a kollégium egyedül nem vállalhatja fel. Az elsődleges megelőzésnek léteznek közösségi és egyéni szintjei. Nekünk elsősorban a táplálkozási ismeretek terjesztése, az egészséges környezet kialakítása és megóvása, valamint a legális és illegális kábítószeres veszélyeinek megismertetése terén van tennivalónk.

Feladataink közé tartozik a kábítószer ellenes stratégia koordinálása, a megfelelő információ biztosítása és kapcsolattartás az iskolán kívüli segítő szervezetekkel. Az elsődleges drogprevenció csak a nevelőtanárok odafigyelésével valósulhat meg. A megelőzés munkája különböző szintereken kell, hogy folyjon. Az ide vonatkozó témájú csoportfoglalkozások (önismeret, művészet és információs kultúra, életmód, életvitel, egyén és közösség) mellett készség- és egészségfejlesztő, ismeretterjesztő foglalkozások, esetmegbeszélések, szabadidős programok, szakkörök segítenek ebben.

A másodlagos drogprevenció elősegítését célozzák az egészségügyi szakemberekkel, valamint különböző drogkonzultációs központokkal, megelőzési intézményekkel, alapítványokkal fenntartott kapcsolat. Ide irányíthatók az érintett fiatalok, a szülők, a kortárs segítők és az érdeklődő kollégák. A külső kapcsolatok lehetőséget biztosítanak a megelőzési munka kiszélesítésére valamint a specialisták bevonására.

5.19 Tehetséggondozás, felzárkóztatás

Kollégiumunk tanulói összetételéből (döntő részben szakközépiskolai és szakiskolai hallgatók) adódóan a tehetséggondozás feladatát első sorban a készségtárgyakhoz kötődő, irodalmi, művészeti és a kézműves tevékenységek (ének–zene, versmondás–versírás, filmesztétika, fotó, üvegfestés, gyöngyfűzés, stb.) gyakorlásával tekintjük feladatunknak. Másrészt, a testkultúra, a diák- és tömegsport (labdarúgás, kosárlabda, asztalitenisz, kerékpár, úszás, teljesítménytúra) területén foglalkozunk a tehetséges fiatalokkal. Legkiemelkedőbb sportolóinkat első sorban az iskolák és a klubok foglalkoztatják, de az edzesháttér biztosításával, a kiegészítő és eltérő mozgástípusú terheléssel mi is hozzájárulunk a kimagasló eredményekhez.

A tehetséggondozás első lépése a tehetséges tanulók felismerése. A tehetséges tanulókat motiválni kell, a kiemelkedő eredmények elérése érdekében megkülönböztetett figyelmet, programokat, egyéni fejlesztést igényelnek.

A kollégium segíti a tanulásban elmaradt gyerekeket, biztosítja annak esélyét, hogy a tehetséges tanulók képességeiket tovább fejlesszék, tudásukat bővítsék. Feladatunk a tanulók képességeinek felismerése a tehetséges tanulók kiválasztása, a tanulók közötti képességbeli különbségek kezelése és ennek megfelelően a pályaorientáció segítése. Célunk, hogy a kudarcélménytől való szorongást megszüntessük, felfedezzük a tanulás örömét, működtessük a mindenkiben meglévő vagy mindenkiből előhozható kíváncsiságot, fejlesszük a tanulási hatékonyságot, a rendszerező képességet, mert csak a belülről fakadó késztetés eredményez tartós tudást. Tudjuk, hogy a hátrányos helyzetű tanulók speciális foglalkozások nélkül az életben nem egyenlő esélyekkel indulnak, igyekszünk felismerni a szociális képességek tekintetében fejletlen és / vagy beilleszkedési zavarral küszködő, a kreativitás szintjén és / vagy motivációjukat tekintve fejletlen tanulót.

5.20 A kollégium hagyományai, továbbfejlesztésének terve

Több évtizedes meglévő hagyományaink beépülnek a kollégium éves programjaiba, amelyek közül megemlíjtjük a gólyanapot, a 0. és 9. évfolyamosok bemutatkozó estjét, az ünnepélyes karácsonyi műsort és vacsorát, a farsangi mulatságot, a sportvetélkedőinket, a tanár-diák meccseket, kirándulásokat, Teabárokat, a 12. évfolyamosok ballagási ünnepségét, itt kerül ünnepélyes keretek között átadásra a Cseresnyés-díj (ezt évente 2 diák kapja meg, akik kiemelkedtek a tanulmányi és közösségi munkájukkal).

Az is szokássá vált, hogy nagyobb ünnepségeinkre, rendezvényeikre diákjaink közreműködésével, a tanulókkal közösen rendezzük, szervezzük.

Nemzeti ünnepeinkről való megemlékezéseinknek igyekszünk új keretet adni. Az elmúlt években az alábbi programokat szerveztünk nemzeti ünnepeinkhez, emlénapokhoz kapcsolódóan:

A holokauszt áldozatainak az emlénapja - 2016. április -

Varga Árpád Zsolt : Tábori levelezőlapok Erdővárosból c. film- A II. világháború alatt Erdővárosban működő munkaszolgálatos tábor története.

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 60. évfordulója – 2016. október - Varga Árpád Zsolt : A Los Angeles-i Kárpátok c. filmje a néptáncgyűttes fél évszázados múltját mutatja be.

Vendégek: a film alkotója, Varga Árpád Zsolt és Czene Ferenc ,1956-os forradalmár.

2017. őszén 1956 szemtanúi címmel filmvetítés a Czene Ferenc1956-os forradalmár életéről:
A születés jogán.

A kollégium épületének 50 éves jubileuma alkalmából nagyszabású kiállítást, kiadványt és műsort szerveztünk. A kollégium alapításának 80. évfordulója kapcsán városi szintű kiállítást és filmvetítést tervezünk az Emlékpont Múzeumban.

A megemlékezések eme rendhagyó módját a továbbiakban is folytatni kívánjuk.

5.21 Általános iskolás korúakkal való foglalkozás

A szociális körülményeik miatt kollégiumi elhelyezést igénylő gyerekek nevelése túlnő a nevelőtanári feladatokon. Szocializációs hátrányaikat mérsékelni csak a családi miliót idéző, egyéni foglalkozással lehetséges. Kis létszámú általános iskolai korú közösségünk a városból és vonzáskörzetéből (tanyákról) önállóan bejárni nem tudó, illetve szociális körülményeik miatt bekerült gyermekekből áll. A családi háttér és a rossz tanulmányi eredmények ellensúlyozására állandó nevelői felügyelet (tanulás, játék, öltözködés, tisztálkodás, reggeli iskolába indítás stb.) szükséges. Az egészségügyi a higiéniai oktatás, az étkezésük, ruházatuk felügyelete, beszerzése, tanulási–kognitív kompetenciákban mutatkozó nehézségeik leküzdése, az érzelmi biztonság megteremtése, a játék, olyan többletfeladatokat rónak a nevelőre, amely szükségessé teszi a tanulócsoport kiemelését a létszámtárgolásból.

6 Fejlesztési feladatok

6.1 Pedagógiai fejlesztés

Fejlesztési feladataink a belső munkaszervezésre, az iskolai kapcsolatokra és a továbbképzésekre összpontosulnak.

A pedagógiai fejlesztéseket 2009 szeptemberétől folyamatosan vezetjük be.

A megvalósításhoz szükséges eszközök beszerzését anyagi lehetőségeink függvényében teljesítjük. Könyvtárfejlesztés, informatikai fejlesztés, nyelvvoktatás feltételeinek megteremtése.

A fejlesztés irányai:

- egységes, befogadó intézmény kialakítása;
- tanulóközpontú módszertan alkalmazása;
- testreszabott tananyag válogatása;
- helyi tantervek kidolgozása;
- differenciált módszertan alkalmazása;
- ismeretbe ágyazott képességfejlesztés, kompetencia alapú képzés;
- aktív tanár – aktív tanuló;
- integráció.

6.2 A kompetencia fejlesztését támogató rendszer

- külső továbbképzések (tanárok felkészítése),
- belső továbbképzések (önképzés),
- mentorálás (program-karbantartás),
- szaktanácsadás igénybevétele.

6.3 Közoktatási törekvések a kollégiumban

Várt eredmények:

- az integrációs folyamatok erősödése,
- pedagógusok felkészültsége a kulcskompetenciák fejlesztésére,

- a képességfejlesztés előtérbe helyezése az ismeretközpontú oktatással szemben,
- tanulási- tanítási kultúra megújulása,
- korszerű tanulási környezet megteremtése,
- infrastrukturális fejlesztés, az intézmény felújítása.

Nevelésünk tartalmi megújítása:

- kompetencia alapú módszerek,
- pályaaorientációs tanácsadás,
- átfogó mérési, értékelési, minőségirányítási rendszer fejlesztése,
- új tanulási formák,
- tanárok továbbképzése.

Az esélyegyenlőség biztosítására irányuló fejlesztések:

- hátrányos, halmozottan hátrányos vagy roma tanulók szegregációja elleni küzdelem,
- integrációs nevelés,
- sajátos nevelési igényű tanulók oktatása – nevelése.

A munkánk során azt érzékeljük, hogy a kollégiumra, a kollégiumi nevelő munkára, a pedagógusokra egyre nagyobb teher hárul. A környezetünkben, az értékrendszerben keletkezett problémák, a megoldatlan feszültségek, kérdések nagy felelősséget rónak a szakemberekre.

Felmérések igazolják, hogy egyre nagyobb mértékű a kollégiumokban azon gyerekek száma, akik szociálisan és/vagy mentálisan hátrányos helyzetűek.

A kollégium egy olyan pedagógiai tér, ahol összegyűjthetők azok az erővonalak, amelyek közös irányba terelhetik az értékrendet. A kollégiumban mi arra törekszünk, hogy szoros kapcsolati hálót építsünk ki a velünk együtt dolgozó iskolákkal, intézményekkel, gyermek- és ifjúságvédelmi intézményekkel, gyermekjóléti szolgálattal, szülőkkel, család- és ifjúságvédelmi szolgálattal.

Célunk, hogy egyre kevesebb diák morzsolódjon le és egyre többen találják meg az életben is helyüket.

Az Arany János Kollégiumi Programban a tanulók számára személyre szabott egyéni fejlesztési tervet készítünk pedagógusok, szülők, diákok, osztályfőnökök, szakpszichológusok, fejlesztő pedagógusok bevonásával. Egyéni karriertervet készítünk

mindenki számára és megállapodást kötünk a tanulókkal az adott vállalás teljesítése érdekében.

A Kollégiumi programunkban szerepel az egyéni képességek fejlesztése, felzárkóztató foglalkozások biztosítása, tanulás segítése, szabadidős és közösségi programok (szakkörök, érdeklődési körök) szervezése, önismereti és mentálhigiénés foglalkozások, művészeti foglalkozások, tanulmányi kirándulások, tanulmányutak (bel-és külföldön), kulturális programok, természetjárás, túrák, egyéb kollégiumi programok.

A kollégiumi tanárookra nehéz és felelősségteljes munka hárul. A feladatok megoldása megkívánja a szakmájukat jól ismerő, tapasztalt, konstruktív, és innovatív pedagógusok alkalmazását.

A Hódmezővásárhelyi SZC Cseresnyés Kollégiumában jól felkészült tantestület végzi ezt az összetett munkát. Kollégiumunk folyamatos fejlesztő, önfejlesztő munkában igyekszik az erőforrásait optimalizálni. Így a humán erőforrást is már több éves folyamatban fejlesztettük, különböző továbbképzéseken, képzésekkel, tréningeken való részvétellel.

A tanárok feladatai és változó szerepük:

- képességfejlesztés az ismeretközpontúság helyett,
- befogadó szemlélet, integrációs gyakorlat,
- „minden gyermek más” – egyénre szabott fejlesztési programok,
- új pedagógiai „szerepértelmezés”,
- új pedagógiai kultúra alkalmazása,
- értékelés csoport szinten, egyénileg, önértékelés,
- megállapodás a partnerintézményekkel a kollégium épületén belül közös tanári háttérrel működtetett főlzárkóztató, tehetséggondozó és szakköri, városi szintű tevékenységek folytatására, szükség esetén korrepetitor alkalmazása,
- a prevenció szervezett és ellenőrzött formáinak kialakítása.

A sikeres közoktatás-fejlesztés érdekében kulcsszerep hárul a hálózati, horizontális tanulás mintaadó tartalmait biztosítani képes kollégiumokra. Intézményünk *referencia intézményként* más kollégiumok számára példaértékű, befogadó, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlattal, szervezeti innovációval rendelkező és ezt egyben szolgáltatásaiban publikálni, valamint átadni képes közoktatási intézmény. Ezt a TÁMOP 3. 1. 7. Referencia intézmények országos hálózatának kialakítása és felkészítése című pályázattal valósította meg.

7 Speciális Progamelemek

7.1 Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programjában a program megvalósítása során a Németh László Gimnázium és Általános Iskola kollégiummal közösen veszünk részt.

Az AJKP-ban résztvevő pedagógusok kiválasztásakor a kollégium törekszik arra, hogy az AJKP megvalósításába bevont pedagógusok képzettsége és kompetenciái összességében alkalmasak legyenek az e jogszabályban leírt széleskörű pedagógiai tevékenységrendszer megvalósítására.

7.1.1 A pedagógiai rendszer kialakításának helyi előzményei

A kollégium a Tanyasi Tanulók Otthonának örököse. Az alapítók az 1930-as években a város külterületein élő, a beiskolázás lehetőségeiből kirekesztődött gyermekeknek — akkor korszerű, sőt a kort megelőző elképzelésekkel — a középiskolai intézményrendszerbe történő, pedagógiai és szociális integrálását tűzték célul.

A Németh László-i modell lényege is a társadalmi esélykülönbségek kiegyenlítése a tudás, a művelődés és a klasszikus európai értékeken nyugvó személyiségformálódás által; ennek kísérleti terepe a Cseresnyés–kert.

Az Arany János Kollégiumi Programba való bekapcsolódás tehát a Cseresnyés Kollégium eredeti hagyományainak a mai viszonyokra való átfogalmazását segíti koncentrált szakmai és finanszírozási feltételek mellett.

7.1.2 A pedagógiai rendszer alapvető céljai

A Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja (a továbbiakban: AJKP) sajátosságai:

- A tanulmányi eredményesség javítását nem a tanulási képességek és készségek adottságszerű oldaláról (felzárkóztatás, tehetséggondozás), közelíti meg, hanem a társadalmi környezetből adódó hátrányok felől; a személyiségstruktúrának megfelelő, differenciált, egyéni fejlesztését tűzi célul.

- Komplex intézményi programot feltételez az iskola és a kollégium szoros együttműködésére építve.
- Komplex szakmai háttér kialakítását támogatja a tanulási és szociális kompetenciák együttes fejlesztése érdekében.
- Támpontokat kínál és tapasztalatszerzése ad alkalmat az egyéni fejlesztés módszereinek és eszközeinek biztosításával, amelyek a résztvevő intézmények számára hasznosíthatók lehetnek a célcsoporton kívüli tanulói kör pedagógiai munkájában is.
- Az ötéves képzési időszakot integrált oktatási keretek közé illeszti, ezáltal megelőzni kívánja a programban részt vevő tanulók stigmatizálódását és szegregálódását, a helyi diáktársadalomban. Iskolaszociológiai szempontból is rendkívül jelentős eredmény lesz, ha az örökletes, a családi–mikroszociális és a települési hátrányokkal küzdő tanulók városi társaikkal egyenrangú helyet és szerepet vívhatnak ki maguknak a tancsoportjaikban, a teljes tanintézményi közösségben és a városban tanuló kortárs csoportok presztízsversenyében.
- Pályaorientáció: integrált osztályokba történő átvétel koordinálása és támogatása.
- A célzott középiskola felvételijére való felkészülés támogatása.
- Stabil élet- és napirend kialakítása.

7.1.3 A program szakmai alapvetését jelentő szempontok közül az alábbiakat tartjuk kiemelten ránk tartozóknak pedagógiai rendszerünkben

A kollégium elsődlegesen köznevelési intézmény, közoktatási feladatait az egyéb oktatási intézmények (iskolák) munkájához igazítva, ahhoz háttér jellegű segítséget nyújtva végzi.

A pedagógiai programnak elsősorban azokat a célokat kell kitűznie, amelyek a teljes személyiség fejlesztését, kibontakozását szolgálják, és csak másodlagosan vonatkoznak a tanulásra, a tanulmányi eredmények elérésére. A kollégiumi tanulmányi munka háttér és kiegészítő jellege mellett az öntevékeny tanulástechnikák elsajátítását, és a tanulóval való nevelés célrendszerét valósítja meg.

Másrészt, a kollégiumi intézményi nevelés nem helyettesítheti a nevelés természetes terének, a családi nevelésnek a szerepét. Legfeljebb kiegészítő, részlegesen korrekatív feladatot tölthet be azoknak a tanulóknak a fejlesztésével, akik családi környezetükből nem kaphattak funkcionális mintákat a legkisebb emberi közösség egészséges működéséről.

Munkánk tehát az AJKP megvalósítása terén is úgy lehet hatékony és korrekt, ha ezeket a megszorításokat szem előtt tartjuk, az ezeknek a szempontoknak megfelelő együttműködést alakítunk ki a partnerintézményekkel, a családokkal, a területileg illetékes gyermekjóléti

szolgálattal, a területileg illetékes gyermekvédelmi szakellátó rendszerrel, települési önkormányzatokkal, kisebbségi önkormányzatokkal, civil szervezetekkel és nemzetközi partnerekkel.

E keretek közt a következő nevelési célokat tartjuk szem előtt:

- életvezetési kompetenciák fejlesztése;
- szociabilitás erősítése (beilleszkedés, együttműködési készség, integrálódás a nagyobb közösségekbe);
- egyéni és közösségi identitás (saját családi, kistélepülési, etnikai, nemzetiségi, nemzeti európai azonosságtudat feltárása, elfogadása, kiegészítése új identitás–elemekkel, pl. kollégiumi csoportazonosság, közösséghez tartozás Cseresnyés–diák, vásárhelyi diák–polgár) támogatása, kapcsolattartás a családdal, részvétel a közösségi életben;
- ergonómiai kompetenciák (kitartás, terhelhetőség, kötelességtudat, tanulási készségek, képességek, önellenőrzés, önkorrekció, interaktív munka) fejlesztése;
- kommunikációs képességek fejlesztése, a verbális és metakommunikációs eszköztár (nyelvi készség, stílusérzék, gesztusnyelv, egyéb nonverbális, paraverbális közlési formák) fejlesztése;
- opcionális gondolkodás, döntési alternatívák megfogalmazása, döntőképesség, következetesség fejlesztése;
- az analitikus és kritikai érzék fejlesztése, a korrekciós képesség javítása;
- problémaérzékenység, konfliktustűrés, konfliktuskezelési és problémamegoldó kompetenciák fejlesztése;
- esztétikai érzék, stílusérzék, befogadói attitűd és kreativitás kölcsönös fejlesztése;
- kulturális érzékenység kialakítása, erősítése, a multikulturalitás mint természetes adottság elsajátítása, előítéletmentes gondolkodási struktúra erősítése;
- demokratikus technikák és rutin elsajátítása.

7.1.4 A fenti célképzeteket az alábbi módszerekkel kívánjuk megvalósítani

- Differenciálás, egyéni fejlesztés, a személyiségstruktúrához illeszkedő fejlesztési tervek kidolgozása, fejlesztési projekt módszer, neveltségi szint és személyiségfejlődési karrier–naplóvezetés tanulónként.

- Integrált oktatási–nevelési keretek előkészítése (a társintézményekkel való együttműködéssel), a második évtől e keretek működtetése, kölcsönös hospitálás.
- Kooperatív tanulási formák kialakítása (tanulópárok, csoportok).
- Értékelés és önértékelés együttes működtetése, esetmegbeszélések.
- Mentálhigiénés tanácsadás, esetkövetés, logotherápia, kliensközpontú megközelítés, önismereti csoportmunka, probléma- és konfliktuselemző, – megoldó és feloldó szituációk.
- A szocializáció és a szociális tanulás tereinek, helyzeteinek a kialakítása, ill. kapcsolódás ezekhez a terekhez, helyzetekhez (belső közösségi élet élénkítése rendezvények, versenyek, közös programok, a városi társasági életbe való bekapcsolás révén).
- Művészetpedagógiai, drámapedagógiai, zenepedagógiai eszközök alkalmazása.
- az önkormányzatiságba való betagolás, a diákönkormányzat működésében való részvétel és együttműködési elősegítése, a közélet működésébe való bevezetés.

7.1.5 A fenti módszereket a következő foglalkozási keretek között kívánjuk alkalmazni

- Egyéni és közösségi tanulás, szilencium, szaktárgyi csoportfoglalkozások és egyéni fejlesztő foglalkozások.
- Kollégiumi diákkörök, klubok, korrepetálások, szakkörök érdeklődési és készségterületek szerint.
- Beszélgető órák, spontán és szervezett dialógusok kialakítása a diákokkal és a diákok közt.
- Értékelő és önértékelő gyakorlatok közösségi foglalkozás keretében.
- Rendszeresen ismétlődő felmérések, tudástesztek (anonim és személyes, értékelt formában).
- Drámapedagógiai foglalkozások.
- Vers-, prózamondó, szép beszéd, anyanyelvi versenyek, irodalmi pályázatok.
- Idegen nyelvi foglalkozások.
- Komplex művészeti programok (énekes-, rajz, mozgáskultúra, médiakultúra), ki mit tud? – típusú bemutatók, ünnepi diákműsorok, bemutató estek.
- Kézműves foglalkozások (textil, grafika, gyöngyfüzés, kerámia, üvegfestés, foltvarrás) és kiállítások a tanulók alkotásaiból.

- Egészséges életmód, egészségkultúra, sport szakkörök (reformkonyha, úszás, kosárlabda, labdarúgás, kerékpártúrák, gyalogtúrák, teljesítménytúrák, sportversenyek).
- Évente kétszer tanulmányi kirándulások szervezése a történelmi Magyarország területére.

7.1.6 A nevelőtestület

- Elfogadja a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat; törekszik arra, hogy egyénileg felmérje, megismerje, értelmezze és kielégítse szociális, kulturális, és mentális szükségleteiket, képes a tanulói szüleivel/gondviselőjével és a tanulóval alkotó együttműködésre mindezen törekvések teljesülése érdekében.
- Elfogadja, hogy a heterogén tanulócsoportok optimális, az egyéni fejlődést is elősegítő környezetet jelentenek a diákok számára és ennek megvalósítása érdekében összpontosítja képességeit.
- Kész a kollégiumi tanulás, nevelés szociális közegének megismerésére; képes hatásainak értelmezésére és a szociális, pedagógiai befolyásolási lehetőségek kiaknázására a segítő partnerekkel együttműködve.
- Jól felkészült saját tantárgyában vagy műveltségterületén, képes komplex műveltségterületi tanulói fejlesztő tevékenységekben gondolkodni, és látni a célok, a tartalom és a tanulásszervezés, valamint eredmények közötti összefüggéseket.
- Érti, elfogadja az AJKP és a kollégiumi pedagógiai program prioritásait: ismeri és érti a személyre szabott nevelési szemléletmódot, vagy törekszik megismerésére, annak elfogadására.
- Törekszik a személyre szabott nevelés gyakorlati megvalósítására a nevelés tervezésében, megvalósításában, fejlesztésében, képes a tanulók egyéni fejlődési igényeire építve a tanulókat önálló, felelős fejlesztő tevékenységekre, tudáskonstruálásra ösztönözni; ismeri, érti a különböző szervezési módok lehetőségeit és korlátait, nem azonosítja a személyre szabottságot az egyéni munkával; képes kooperatív tanulásszervezés ösztönzésére, irányítására, törekszik a fejlesztő értékelés alkalmazására.
- Kész a belső együttműködésre, kész együttműködni a munkájukat támogató és az AJKP-ban érintett szakemberekkel, különösen a mentorral, szociális munkással,

mentálhigiénés szakemberrel, gyermekvédelmi szakemberrel, pszichológussal, továbbá a szülőkkel és a csoport vagy tanuló szűkebb társadalmi környezetével.

- Kész az önértékelésre, nyitott mások értékelő visszajelzésére, képes a reflexiók alapján változtatni nézetein és gyakorlatán.
- Pedagógiai kihívásként értelmezi a programban való részvételt. Érdeklődik a pedagógus szakmában felmerülő új megközelítések, új módszerek iránt, kész ezekről párbeszédet folytatni és saját gyakorlatában kipróbálni.

7.1.7 A tanulók felkutatásának és beiskolázásának folyamata

Cél: olyan beiskolázási intézményi stratégia megalkotása, amelybe foglalt tevékenységek végrehajtásának eredményekképpen az intézmény a tanulót és szüleit eléri és kellő motivációt képes kialakítani a leendő partnerekben a programba való belépéshez.

Indikátor: cél az egy évben maximálisan felvehető tanulólétszám felvétele, de annak eléréséig is törekednie kell a kollégiumnak arra, hogy legalábbis növekedjen a megelőző évhez képest a programba jelentkezett tanulók száma.

A tanulók felkutatására, beiskolázására irányuló stratégia kidolgozása és az arra épülő program működtetése érdekében végzett tevékenységek:

- stratégia készítése,
- a motiváció érdekében végzett tevékenységek,
- kapcsolati háló kiépítése és működtetése intézményi szinten a szülőkkel, általános iskolákkal, középiskolákkal, szakszolgálatokkal, gyermekjóléti szolgálattal, gyermekvédelmi szakellátó rendszerrel, önkormányzatokkal, kisebbségi önkormányzattal, munkaügyi szervezetekkel, civil szervezetekkel, CKÖ-vel stb.,
- kapcsolati háló kiépítése személyi szinten az érintett családokkal, tanulókkal,
- az intézmény sokoldalú bemutatása az érintett tanulóknak, családjaiknak.

7.1.8 A bemeneti mérés

A programba belépő tanuló komplex (szociális, kulturális, kompetencia, mentális és tanulmányi) helyzetének, igényeinek felmérésére a programban kifejlesztettünk egy mérőeszközt, amely segítségével meghatározhatjuk az egyéni fejlődéshez szükséges

fejlesztési tervet, valamint a fejlesztésről visszajelzést is kaphatunk, a szükséges változtatásokhoz.

7.1.9 Pályaorientáció

A továbbtanulási és munkavállalási célok kijelölése érdekében a tanuló két tanévvel az érettségi előtt a nevelésében érintettekkel közösen karriertervet készít az egyéni fejlesztési terv keretei között, mellyel összefüggésben megvalósítandó tevékenységek:

- karrierterv készítése a célok, részcélok rögzítésével,
- karrierterv céljainak elérését szolgáló tevékenységek megvalósítása,
- karrierterv értékelése és korrekciója.

7.1.10 Az AJKP folyamatos fejlesztése

- Az AJKP fejlesztési stratégia és eszközrendszer (humán erőforrás, szabályozás, tevékenységek) kialakítása és működtetése.
- Évente készítendő feladatterv részeként programfejlesztési feladatok meghatározása.
- A mentori és a program előrehaladásának értékelését szolgáló tevékenységek kihasználása a programfejlesztés érdekében.
- A horizontális tanulás működtetése a programban résztvevő intézmények között és az intézményben futó programon belül az intézményfejlesztés érdekében (többek között a jó gyakorlatok leírása, adaptálása, fejlesztő csoportok működtetése a programban résztvevő intézményen belül és intézmények között).
- A programban keletkező adatok visszacsatolása a programfejlesztés folyamatába.

7.2 TÁMOP 3.1.7

A „21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat” keretében 2.999.615,- Ft támogatást nyertünk.

A projekt megvalósítási időszaka: 2012. április 01. – 2012. november 30.
A megvalósítás helyszíne: Cseresnyés Kollégium (Hódmezővásárhely, Oldalkosár utca 1.)

Biztosítjuk a projekt zárásától számított 5 éves fenntartást.

Minősített referencia intézményként működünk, melyhez szükséges dokumentumok a referencia intézményi működés kézikönyve, a jó gyakorlatok átadásának eljárásrendje, a szakmai műhelyek eljárásrendje, a szakmai szolgáltatás eljárásrendje, a szolgáltatások minőségbiztosítása, valamint a kommunikációs terv az intézmény dokumentumtárában megtalálhatók.

Referenciaintézményi feladataink ellátásának alapja, hogy nevelőtestületünk elkötelezett a kompetencia alapú oktatás illetve az egyéni fejlesztéseken alapuló felzárkóztatás, az inkluzív nevelés mellett. Kifejlesztett jó gyakorlataink tükrözik pedagógiai elveinket, melyek átadásával segíteni kívánjuk partnerintézményeink módszertani fejlődését. Nyitott iskolaként pedagógusaink felkészültek a horizontális tanulás különböző formáira, készek az együttműködésre. Referenciaintézményként az oktató-nevelő munka során a kellő motiváció elérése érdekében a módszertani sokszínűségekre törekszünk.

Célok:

- Fenntartónk biztosításával és támogatásával a referenciaintézményként működés folyamatának beindítása, a folyamatok koordinálása.
- A sikeres modernizációs törekvések honosítása, pedagógiai innovációs törekvések támogatása.
- A példaszerű működtetés személyi és tárgyi feltételeinek meghatározása.
- A nyitott nevelési-oktatási környezet kialakításának segítése, fenntartása.
- A szervezeti innováció.
- A „Jó gyakorlatok” permanens fejlesztése, megvalósítása, új jó gyakorlatok kidolgozása.
- Szerepvállalás az inkluzív nevelést elősegítő módszertani kultúra, valamint a készség- és képességfejlesztés elterjesztésében.
- A kompetencia alapú oktatás–nevelés módszereinek és eszközeinek egyedi, újszerű alkalmazásának megismertetése.

7.3 Jó gyakorlatok

Az Iskolatáska online felületre az alábbi négy jó gyakorlatot töltöttük fel:

- „Szabad szellem, szabad lélek, szabad zene” – Kulturális és művészeti nevelés, közösségépítési project a Teabár rendezvényeken

Jó gyakorlat gazda: Pataki Béla

A 2014/15-ös tanévben referencia intézmény Műhelyfoglalkozás keretében ünnepelte 20 éves jubileumát a Teabár, mely azóta is folyamatosan működik.

- 9. és 0. évfolyamos diákok gólyatábora

Jó gyakorlat gazda: Gulyás Ágnes

Évtizedes működés után három évvel ezelőtt a gyakorlati megvalósítása változott a programnak. Azóta Gólyanap formájában valósul meg.

- Felzárkóztatás zenével – éneklés és önismeret

Jó gyakorlat gazda: Tóth Éva

A kollégiumi ünnepeken, valamint évente egy alkalommal egy koncerten adják elő a jó gyakorlat keretén belül gondozott tehetségek repertoárjukat.

- Szelektív hulladékgyűjtés

Jó gyakorlat gazda: Fehér Zsolt

A jó gyakorlat intézményi szintű megvalósítása technikai akadályokba ütközik.

8 A kollégiumi nevelés minősége és eredményessége

Az intézmény önértékelési munkaterve foglalja rendszerbe, hogy milyen eljárásrend alapján zajlanak a belső pedagógiai munka és az egyéb területek ellenőrzése.

Jogszabályok:

- 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről (64-65. § és a 86-7. §)
- 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (145-156. §)
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról (I. és II. fejezet)

Útmutatók

- Országos Tanfelügyelet – kézikönyv kollégiumok számára
- Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez (javított változat)
- Önértékelési kézikönyv kollégiumok számára

Az önértékelés 3 szinten zajlik: pedagógus, vezetők, intézmény.

Mindhárom szinten a külső tanfelügyeleti ellenőrzéssel összhangban történik, így az értékelési területek és szempontok megegyeznek. Az értékelés alapját a pedagógusminősítés területeivel megegyező területekhez, a pedagóguskompetenciákhoz kapcsolódó általános elvárások, a pedagógusok minősítésének alapját képező indikátorok alkotják.

9 Záró rendelkezések

9.1 A pedagógiai program érvényességi ideje, módosítása

9 Záró rendelkezések

9.1 A pedagógiai program érvényességi ideje, módosítása

A Pedagógiai program elfogadásától érvényes.

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja, ennek megfelelően módosítási javaslattal élhet:

- az intézmény vezetője;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a kollégium fenntartója.

A módosítást a nevelőtestület közös ülésén fogadja el, ami a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

9.2 A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A kollégium pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő megtekintheti. Egy-egy példányát a következő személyeknél illetve intézményeknél találhatják meg:

- a fenntartónál;
- a kollégium irattárában;
- a kollégium könyvtárában;
- a kollégium nevelői szobájában;
- az intézmény vezetőjénél, illetve helyettesénél.

Hódmezővásárhely, 2019. november 26.

Vig Áron
tagintézmény-vezető

9.2 A pedagógiai program elfogadása és jóváhagyása

Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum
Cseresnyés Kollégiuma
6800 H ó d m e z ő v á s á r h e l y ,
Oldalkosár utca 1.

Telefon: (62) 245-233; 245-446;
telefax: 248-856; e-mail: cseresnyes@cseresnyes.hu

NSRF-1/HSZC-C5/00054/K5
Iktatószám: 4/10/1-14/2019

JEGYZŐKÖNYV A HSZC CSERESNYÉS KOLLÉGIUMA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA MÓDOSÍTÁSÁNAK ELFOGADÓ TANTESTÜLETI ÉRTEKEZLETÉRŐL

Készült a Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum Cseresnyés Kollégiuma – tagintézmény tantestületi értekezletén 2019. november 27-én a kollégium 101-es termében.

Jelen voltak a tantestület tagjai a mellékelt jelenléti ív szerint.

A jegyzőkönyvet vezette: Karádi Ágnes

Hitelesítők: Horváthné Ruzsa Anita, Gulyás Ágnes

Napirend:

- Vig Áron igazgató ismertette a Pedagógiai Program módosítását.
- A tantestület tanulmányozás után egyöntetűen elfogadta a dokumentumot.

Hódmezővásárhely, 2019. november 27.

jegyzőkönyv-hitelesítő

jegyzőkönyv-hitelesítő

jegyzőkönyvvezető

Hódmezővásárhelyi Szakképzési Centrum
Cseresnyés Kollégiuma
6800 H ó d m e z ő v á s á r h e l y ,
Oldalkosár utca 1.

Telefon: (62) 245-233; 245-446;
telefax: 248-856; e-mail: cseresnyes@cseresnyes.hu

105274/HSD-CO/000194-1/201
Iktatósz.: 41/011-14/2019

JELENLÉTI ÍV
A HSZC CSERESNYÉS KOLLÉGIUMA PEDAGÓGIAI PROGRAMJA
MÓDOSÍTÁSÁNAK ELFOGADÓ ÉRTEKEZLETÉHEZ
2019. NOVEMBER 27. 101-es TEREM

NÉV	ALÁÍRÁS
1. Vig Áron igazgató	
2. Horváthné Ruzsa Anita igazgatóhelyettes	
3. Balla Éva	Balla Éva
4. Bánki-Nagy Endre	Bánki-Nagy Endre
5. Fehér Zsolt	
6. Gregus József	Betegszabadság
7. Gulyás Ágnes	
8. Karádi Ágnes	Karádi Ágnes
9. Kiss Pál	
10. Kovács József	Kovács József
11. Pataki Béla	Pataki Béla
12. Pintémé Szurovecz Irén	Pintémé Szurovecz Irén
13. Szalkai László	
14. Tóth Éva	Tóth Éva

JEGYZŐKÖNYV
diákönkormányzati ülésről
2019. november 28.

Helyszín: Hódmezővásárhelyi SZC Cseresnyés Kollégiuma – 101-es tárgyaló

Időpont: 2019. november 28. 16 óra

Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

TÉMA: A HSZC Cseresnyés Kollégiuma Pedagógiai programjának és Házi rendjének
módosításainak elfogadása.

Kovács József munkaközösség-vezető ismertette a módosításokat. A diákönkormányzati képviselők felszólalásukban véleményezték a hallottakat.

k.m.f.

Kovács József
munkaközösség-vezető

Jelenléti ív
diákönkormányzati ülésről

2019. november 28.

102-es közösség	Csányi Beáta Emese
117-es közösség	Kovács Annelina
118-as közösség	Tóth Klaudia
201-es közösség	Kosztka Regina
202-es közösség	Boros Izabella
217-es közösség	Ede Tamas
218-as közösség	Horváth Péter
417-es közösség	Gyabancsati Kertes

10 Függelék: kötelező eszközjegyzék melléklet - a 2019/2020-as tanévre vonatkozóan

A kollégium eszközei a törvényi követelményeknek megfelelnek, az alábbi hiányok kivételével.				
A hiányzó helyiségek felsorolása				
A helyiség megnevezése	Mennyiség	Megjegyzés		
sportudvar	1			
számítástechnikai terem	1	A számítógépeket a tanulóknak helyeztük el.		
konyha, ebédlő	1	A kollégiumban van, de nem a kollégiumé.		
tornaszoba	1	Helyette edzőterem van.		
rendezvényterem	1			
A meglévő helyiségekből hiányzó eszközök				
Helyiség	Eszköz	Szükséges	Meglévő	Hiányzó
megnevezése		mennyiség		
tanulószo	nyitott és zárt könyves szekrény	8x2=16	8	8
könyvtár				
	írásvetítő	1	0	1
hálószo	tükör	104	50	54
	éjjeli szekrény	264	0	264
	éjjeli lámpa	264	0	264

11 Mellékletek

Referencia intézményi működés kézikönyve

Jó gyakorlatok átadás intézményi szabályai

Szakmai műhelyek eljárásrendje

Szakmai szolgáltatás eljárásrendje

Referencia intézményi kommunikációs terve

Referencia intézmény szolgáltatásainak minőségbiztosítása

Jó gyakorlat „Szabad szellem, szabad lélek, szabad zene” — Kulturális és művészeti nevelés, közösségépítési projekt a Teabár rendezvényeken

Jó gyakorlat 9. és 10. évfolyamos diákok gólyatábora

Jó gyakorlat Felzárkóztatás zenével – éneklés és önismeret

Jó gyakorlat Szelektív hulladékgyűjtés

Hódmezővásárhely
Megyei Jogú Város Önkormányzata

Közoktatási esélyegyenlőségi terv
Intézkedési terv

2008-2014

TARTALOMJEGYZÉK

<u>1.</u>	<u>Preambulum</u>	81	
<u>1.1</u>	<u>Eredmények</u>	81	
<u>1.2</u>	<u>Feltárt problémapontok</u>	81	
<u>1.3</u>	<u>Középfokú intézmény-átalakítás</u>	84	
<u>2.</u>	<u>Az intézkedési terv célja</u>	91	
<i>2.1.</i>	<i>Általános célok</i>	91	
<i>2.2.</i>	<i>Rövidtávú célok (1 éven belül)</i>	91	
<i>2.3.</i>	<i>Középtávú célok</i>	91	
<u>3.</u>	<u>Felelősségi körök az akcióterv végrehajtása során</u>	92	
<u>4.</u>	<u>Esélyegyenlőségi Akcióterv</u>	93	
<i>4.1.</i>	<i>HHH-arány figyelemmel kísérése települési szinten</i>	94	
<i>4.2.</i>	<i>SNI-arány figyelemmel kísérése települési szinten</i>	95	
<i>4.3.</i>	<i>Óvodáztatás</i>	98	
<i>4.4.</i>	<i>Szakmai követelmények a sikeres integráció érdekében</i>	100	
<i>4.5.</i>	<i>Infrastruktúra-fejlesztés</i>	107	
<i>4.6.</i>	<i>Komplex hátránykompenzáló programok</i>	111	
<u>5.</u>	<u>Megvalósítás</u>	116	
<i>5.1.</i>	<i>Monitoring, nyilvánosság</i>	116	
<i>5.2.</i>	<i>Konzultáció, visszacsatolás</i>	116	
<i>5.3.</i>	<i>Szankcionálás</i>	117	
<u>6.</u>	<u>Záradék</u>	117	

Preambulum

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a város minden családja megtalálja helyét és szerepét az évszázados hagyományokra építő, a jelen kihívásaira korszerű választ adni tudó közösségében. Alapvető célunk hozzásegíteni a lakosságot a város bármely pontján egy minőségi, az egyén és közössége számára egyaránt értékes élethez, s lehetővé tenni a társadalmi integrációt a perifériára szorult csoportok számára. E munkánk kiemelt területe az újjáalapított oktatási intézményrendszer, melynek átalakítása során elsődleges feladatunknak tekintettük a halmozottan hátrányos helyzetű és sajátos nevelési igényű gyermekek integrált oktatásához szükséges feltételek megteremtését, az esélyteremtés szakmai követelményeinek meghatározását.

Hódmezővásárhely MJV Közgyűlése által 2007. decemberében elfogadott Közoktatási esélyegyenlőségi terv helyzetelemzése áttekintette az átszervezés révén kialakult új viszonyokat, az esélyegyenlőség érvényesülését a település valamennyi közoktatási intézménye tekintetében, a megállapítások az alábbiakban foglalhatók össze:

Eredmények

Elegendő az óvodai férőhely, a HHH-s gyermekek is járnak óvodába.

Hódmezővásárhely valamennyi iskolájában integráltan oktatják a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat, továbbá a sajátos nevelési igényű diákokat, akiknek a szakértői véleménye ezt lehetővé teszi.

Minden önkormányzati iskola rendelkezik beiskolázási körzettel, pedagógiai programjába beépítette az IPR-t.

A pedagógusok módszertani megújulását indukáló továbbképzések, szakmai napok révén adott az iskolai innováció lehetősége, megszerveződött, és működik a települési IPR–menedzsment.

A jogszabályi háttér figyelembevételével tudatosan történik a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek folyamatos felmérése, ebben az intézmények és a polgármesteri hivatal munkatársai szorosan együttműködnek.

Speciális szakemberek (utazó gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, könyvtáros, ifjúságvédő) rendelkezésre állnak az intézményekben.

A nem önkormányzati és önkormányzati intézmények között sincs nagyobb különbség a HHH-sok arányában, mint 17%, intézményen belüli szegregáció sem jellemző.

Magas az útravaló programba bevont diákok száma, működik a Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja, a művészeti iskolások között is nagy számban megtaláljuk a HH és HHH gyermekeket, együttes arányuk közel 30%.

A kötelezően beiskolázó középiskola évek óta úgynevezett forgó rendszerű pályaorientációt végez 9. és 10. évfolyamon, amely eredményeképpen az intézményben várhatóan csökken a lemorzsolódás aránya és elterjed a tudatosabb, a munkaerő-piaci igényeknek és a gyermek képességeinek megfelelő szakmaválasztás.

2008. nyarán az integráció és esélyegyenlőség megteremtése érdekében megtörtént a középfokú intézményrendszer átalakítása.

Feltárt problémapontok

Rendszeresen változik a HHH-sok száma az újabb nyilatkozatok beérkezése miatt, ez befolyásolja nemcsak az iskolai arányokat, hanem akár a körzethatárok meghúzását is. Rendszeresen felül kell vizsgálni a körzethatárokat

Megalakult a városi IPR menedzsmnt, eredményességének növelése érdekében azonban bővíteni kell a benne részt vevők körét, óvodai IPR, a nem önkormányzati, a középfokú intézményekkel valamint a civil szervezetek (CKÖ, Roma Tanács) hatékony együttműködésével.

Bár eleget teszünk a Ktv. 66.§-ának, a HHH diákok aránya intézményenként továbbra is jelentős különbségeket mutat. A törvényi előírásoknak megfelelő keretek között, de még nagyon magas a Varga Tamás és Klauzál Általános Iskolákban a HHH és SNI tanulók aránya, míg ugyanez - bár megkezdte az integrációt - még nagyon alacsony a Liszt Ferenc Ének–Zenei Általános Iskolában és a Kertvárosi Katolikus Általános Iskolában (utóbbi nem önkormányzati, a Közoktatási megállapodás alapján lehet befolyásolni).

A körzethatárok ellenére a HHH-s családok a számukra legközelebbi iskolát kívánják választani, s mivel a választott iskola körzetében eleve magasabb a HHH-sok aránya, és előnyben kell részesítenie a körzeten kívüli HHH gyermekeket, fennáll a veszélye, hogy ismételten elindulhat egy szegregálódási folyamat az oktatási intézményekben.

Az óvodai felvétel és a beiskolázás időszakában szoros együttműködésre van szükség az egyházi, alapítványi iskola részéről is, a beiskolázásnál továbbra is figyelemmel kell lenni a HHH és SNI gyermekek arányos elosztására. A szülők nem riadnak vissza attól sem, hogy bejelentsék gyermekeiket annak az iskolának a körzetébe, amelybe gyermekeiket íratni szeretnék.

Számos programot, ha szabad választás alapján vehető igénybe (pl. ingyenesen délutáni tanórán kívüli foglalkozások, napközi, szakkör), a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nem veszik igénybe, mivel gyakran nem maradnak délutánra az iskolában.

Magasabb a hiányzási arány, lemorzsolódás és a magántanulók aránya a halmozottan hátrányos helyzetű diákok körében, többségük szakiskolában tanul tovább. Legnagyobb arányban a kötelezően beiskolázó középiskolát választják a sajátos nevelési igényű és a HHH tanulók, amely a szociális háttérből és a tanulási, magatartási nehézségeikből, teljesítményükből adódik.

A HHH tanulók sikeres érettségiig való eljutása, valamint a minőségi szakképzésben való helyt állásuk érdekében szükséges a középiskolai oktatásban az integrációs nevelés módszertani kultúrájának elterjesztése.

A lemorzsolódás csökkentése, az integráció elősegítése, és az esélyegyenlőség megteremtése érdekében, főleg a középfokú intézményrendszerben.

A sikeres továbbtanulás érdekében elengedhetetlen a Tanoda program kibővítése, megcélózva a 9-10. évfolyamon tanulókat.

A sikeres integráció a 20% körüli HHH–arányú iskolákban komoly nehézségeket okoz, ezt az arányt tovább kell csökkenteni, addig pedig segítő szakembereket kell a megnövekedett feladatokhoz rendelni.

Az oktatási intézmények infrastruktúrája, a tanulóbarát környezet kialakítása különösen a nyelvi laborok, tornatermek, akadálymentesítés hiánya miatt, további fejlesztésekre szorul. Az eszközbeszerzés igen fontos feladat, a sikeres integrációhoz elengedhetetlen a jól felszerelt fejlesztő szoba, a kompetencia alapú oktatáshoz szükséges bútorzat beszerzése, nem elegendő a korszerű számítógépek, fejlesztő szoftverek száma, a tantermekben felszerelt számítógépek hatékonyan tudnák a hátránykompenzálást segíteni.

A Tanulási Képességet Vizsgáló Csongrád Megyei Szakértői Bizottság a megkeresések ellenére sem teljesítette az SNI tanulók szakértői felülvizsgálatát.

Tanórán kívüli programok finanszírozására elsősorban csak pályázatokból van forrás, a HHH-sok e programokban gyakran nem kívánnak részt venni, szükséges a félelmek leküzdése

körükben (pl. uszodai órákon való részvétel) A pedagógustársadalom azonosulása az integráció követelményével még nem teljes körű, további képzések, komplex programok szükségesek.

Az óvodapedagógusok beszámolója, és a helyzetelemzés elkészítése után történt felmérések alapján kimutatható, hogy a város külső részein, a szociálisan terhelt körzetekben működő óvodákban előfordul évközbeni tartós hiányzás.

Az óvodába érkező gyerekek képességeinek felmérése, a korai fejlesztés elmaradása miatt a későbbiekben nehezebben kezelhetőek a tanulási nehézségek, ezért elengedhetetlen a Diferenciálás 4 éves korban történő elvégzése, és a hátránykompenzáló fejlesztések beépítése az óvodai programokba.

A magasabb HHH-s arányú intézményekben megfigyelhető a szociális kompetenciák elmaradása. Adaptált program alapján szükséges az életvezetési, egészségfejlesztő, mentálhigiénés készségek fejlesztése.

A versenyképes munkaerőképzés, a beilleszkedés segítése, a családi háttérből eredő nehézségek enyhítése érdekében elengedhetetlen az átmenetek (otthon–óvoda, óvoda–iskola, iskola–középsiskola) erősítése a szociális háló, az intézmények közötti együttműködések erősítésével.

Fentiek alapján megállapítást nyert, hogy „a 2007. nyarán lefolytatott átszervezés jelentős mértékben hozzájárult a társadalmi egyenlőség elősegítésére Hódmezővásárhely közoktatási intézményeiben, azonban a sok fenntartós, szerteágazó struktúrában további komplex odafigyelés szükséges ahhoz, hogy a megkezdett folyamat hosszú távon működőképes és eredményes legyen. A helyzetelemzésre további akcióterv kidolgozása elengedhetetlen.”

Mindenképpen fel kell vázolni, hogy a Helyzetelemzés elfogadása óta az alapfokú oktatás átszervezése után sor került a középfokú intézményrendszer átalakítására is.

Hódmezővásárhely MJV az elmúlt két év során szinte az egész oktatási struktúráját átalakította, intézményrendszerét integrálta, amely alapjaiban meghatározza az esélyegyenlőségi akcióterv célrendszerét.

Továbbá a Helyzetelemzésben megemlítsékre került, hogy a „Táltosokért Alapítvány vásárhelyi tagintézménye 2007. őszén kezdte meg tevékenységét, a megszűnt Kincsház iskola diákjaival. Az SNI–fejlesztéseket új művészeti alapokon nyugvó programmal kívánja megvalósítani, a szülők azonban nem elégedettek. Jelenleg főjegyző szakmai ellenőrzés zajlik az intézményben. „

Az intézményben a szakmai ellenőrzés lezajlott, a szakértői vélemény vonatkozó részét az intézmény továbbította az önkormányzat részére:

„A tagiskola a pedagógusok feladatellátásának tantárgyfelosztási tervezésekor kiemelt figyelmet fordított a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére, így a rehabilitációjukra, rehabilitációjukra a tanulói létszám és a közoktatásról szóló törvény 52. §-ának (6) bekezdése alapján számított 26,6 óra helyett lényegesen több, 38 órát tervezett diszfunkciók javítására, hang- és fényterápiára, mozgásterápiára és zeneterápiára. Ezen túl a tantárgyfelosztásban kijelölt további pedagógusórák (heti 40 óra) a nyelv- és beszédfejlesztést, a tantárgyakhoz kapcsolódó fejlesztést biztosítják a tanulók számára.”

Az esélyegyenlőségi szakértők és az önkormányzat munkatársai felvették a kapcsolatot az intézménnyel, és további együttműködésben állapodtak meg a jövőt illetően. A Táltos Általános Iskola a Helyzetelemzéshez nem tudott adatot szolgáltatni a lemorzsolódást és továbbtanulást illetően, mivel a 2007-es évet megelőzően nem működött az intézmény. Az új adatlapok a tavalyi évre vonatkozóan már tartalmazzák ezen adatokat.

Az integrációs együttműködésen túl a TÁMOP 3.3.2. Esélyegyenlőségi programok végrehajtásának támogatása című pályázat elkészítésében és pozitív elbírálás esetén a

megvalósításában is részt vállalnak. A pályázat a Helyzetelemzésre és az Intézkedési Terv feltárt problémáira hagyatkozva, az intézmény-átalakítást követően, többek között az intézménytípusok közti átmenet segítése (óvodába iratkozás, óvoda–iskola, iskola–középiskola) a pályaaorientáció és a sajátos nevelési igényűek fejlesztését hangsúlyozza

Középfokú intézmény-átalakítás

Az alapfokú oktatás 2007-es átszervezését követően került sor a középiskolai oktatás rendszerének átalakítására, amelynek legfontosabb területe Hódmezővásárhely Megyei Jogú Városban a szakképzés.

2007. szeptember 1. napjával újabb jogszabály-módosítások léptek életbe, melyek az egész eddigi szakképzési rendszer újragondolását tették szükségessé. A törvény-módosítások, a szakképzés-szervezést irányító testületek és a fejlesztési támogatások, ezen felül a várható pályázati kiírások elkerülhetetlenné teszik egy újfajta Térségi Integrációs Központ létrehozását. A fenntartó döntésén múlik, hogy az intézményei számára a legideálisabb TISZK-be társuljon. Ezen belül törvényt módosítások az alábbi főbb irányvonalakat képviselik:

1. Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottságok (RFKB) és a Nemzeti Szakképzési Tanács feladat és hatáskörének változásai Regionális Fejlesztési Bizottság jogkörének változásai
2. A szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2003. évi LXXXVI. törvény módosítása fejlesztési és szakképzési hozzájárulások módosítása
3. Új szakképzés-szervezés feladatellátás szerinti rendszerekkel kapcsolatos törvényt módosítások (új TISZK-modellek)

A jövőben a szakképzésre fordítható központi forrásokat a jogszabályi változások következményeként az ún. Térségi Integrált Szakképző Központok (TISZK) kapják, illetőleg pályázatokon is leginkább csak az ilyen intézmények vehetnek részt.

A TISZK-ek tulajdonképpen az intézményfenntartók által létrehozott társulások, illetve gazdasági társaságok, amelyek létrehozásának célja elsősorban a munkaerő-piaci igényeknek megfelelő, a változásokra rugalmasabban reagáló szakképzés kialakítása, a pályaaorientáció rendszerének fejlesztése, a szakképzések hatékonyságának növelése. A jövőben az egy adott régióban folytatott képzések irányáról és arányszámairól döntő Regionális Fejlesztési és Képzési Bizottságok a TISZK-ek között fogják elosztani a képzéseket. Az így létrejövő rendszerben a színvonalas képzések kialakítása, a támogatások igénybevétele, illetőleg a pályázatokkal elérhető források megszerzése érdekében csak egy TISZK tagjaként léphet fel eredményesen városunk szakképző rendszere.

Hódmezővásárhely MJV mind a négy szakképző intézményével részt vesz egy Csongrád megyét átszövő és Békés megyét érintő Térségi Integrált Szakképző Központ létrehozásában. Ez a TISZK lesz az ország legnagyobb tanulólétszámot (~22.000 tanuló) magába foglaló térségi szakképző központja. Az TISZK formája kiemelten közhasznú non-profit szakképzés-szervezési társaság- V. TISZK modell (1000 Mester Nonprofit Kft.)

A régi típusú TISZK-kel ellentétben ebben a formációban nem az a cél, hogy minden fejlesztés egy központi helyen valósuljon meg. A cél, hogy szakmacsoportonként a legmegfelelőbb helyet kiválasztva történjen a fejlesztés, így elkerülhetővé válnak a TISZK-en belüli párhuzamos fejlesztések. Sajnos sok helyen tendencia, hogy több milliós eszközöket csupán 5-10 fős tanulólétszámú osztályok használnak egymástól 10-20 km-es távolságban. Az eszközök optimálisabb kihasználtsága esetén több beruházásra lesz lehetőség ennek következtében a tanulók koncentráltan, de csúcstechnológia megismerésével sajátíthatják el az adott szakmát. A profiltisztítás után ugyan kevesebb átfedés lesz a szakmák,

szakmacsoportok között, de kialakulnak egyfajta decentrumok, ahol a legfejlettebb eszközök mellett részesülhetnek minőségi szakmaképzésben a tanulók.

Önkormányzatunk Szeged, Orosháza, Mórahalom, a Csongrád Megyei Önkormányzat, a Szegedi Tudományegyetem és több alapítványi fenntartó részvételével a TÁMOP 2.2.3-és a TIOP 3.3.1 program keretében nyújtott be TISZK létrehozására irányuló pályázatot.

Az Önkormányzat a Commitment Pedagógiai Intézettel a fentieket figyelembe véve készítette el Hódmezővásárhely Szakképzés-fejlesztési Tervét, amelyet a Közgyűlés 2008. február 07-én tartott rendes ülésén elfogadott, majd ez alapján a Polgármesteri Hivatal munkatársai dolgozták ki az intézményi átszervezésre vonatkozó intézkedési tervet. Hódmezővásárhely Szakképzés-fejlesztési Akciótervét a 2008. február 13-án fogadta el a Közgyűlés. Az Akcióterv döntően az új rendszer prioritásait figyelembe véve került kialakításra.

Az Akcióterv szerint a négy intézményből, azaz az Eötvös József Szakközépiskolából, a Gregus Máté Műszaki, Mezőgazdasági Szakközépiskolából, valamint a Kalmár Zsigmond Ipari Szakközépiskola és Szakiskolából, továbbá a Corvin Mátyás Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakiskolából egy, közös igazgatású intézmény lett. Az intézmény neve: Hódmezővásárhelyi Integrált Szakképző Központ Szakiskola és Szakközépiskola.

A változások folyamatosan, 2008. szeptemberig fognak lezajlani. Az összevonás nem járt iskolabezárással, mindössze arról van szó, hogy az eddig különálló intézmények a 2008/2009-es tanévtől tagintézményekként működnek tovább. Az intézmény pénzügyi-gazdasági feladatait a Polgármesteri Hivatal Közgazdasági irodája látja el.

A legfontosabb lépéseket az átszervezés során – természetesen – a jogszabályokban foglalt egyeztetési kötelezettségeknek (intézmények, tantestületek, szülők, diákok, munkavállalói érdekképviseletek stb.) folyamatosan eleget tettünk.

Összességében elmondható, hogy a változások következtében a szakképző intézmények feladatellátása lényegesen költséghatékonyabbá válik, a szakképzés színvonala hosszú távon jelentősen emelkedik és célszerűsödik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az egész intézményben eloszlik, így az esélyegyenlőség jobban megvalósulhat. Az egész intézményrendszerben rugalmassá válik a szakmák közötti átjárhatóság, hiszen a gyermekeknek nem szükséges intézményt váltani a szakmaváltáshoz. Természetesen megfelelő pályaaorientációs rendszer kidolgozása szükséges (javasolt a forgó rendszerű pályaaorientáció bevezetése, amely már a Kalmár T.i.-ban bevált), és a lemorzsolódás is csökkenthető. Eddig csupán a Kalmár T.i. volt a kötelezően beiskolázó intézmény. Egy egységes intézmény esetén a kötelező beiskolázás keretében bekerülő diákok számára több továbbtanulási alternatívát fel lehet ajánlani

Hódmezővásárhely szakképzése számára a következő két év változásai – nemcsak az intézményi, hanem a képzési struktúra módosulását is ideértve – meghatározó jelentőségűek lehetnek, és adott esetben nemcsak a túlélést, hanem a megerősödést, és a töretlen fejlődés alapjainak megteremtését jelenthetik.

A Helyzetelemzést és az utána történt változásokat figyelembe véve az alábbi arányok jellemzik a város intézményrendszerét:

Általános Iskolák

Intézmény neve	Összlétszám	HH		HHH		SNI		Lemorzsolódás					
		fő	%	Fő	%	fő	%	Évfolyamismétlők %	Magántanuló %	Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzók %			
								Össz- létszám on belül	HH/HHH	Össz- létszám on belül	HH/HH H	Össz- létszám on belül	HH/HH H
Németh László Ált. Isk.	1230	264	21%	65	5%	11	1%	0,66	0,09/-	1,06	0	0,1	0/0
Liszt Ferenc Ének- Zenei Ált. Isk.	430	69	16%	9	2%	3	1%	0	0	0	0	0	0
Kertvárosi Katolikus Ált. Isk.	435	64	15%	4	1%	1	0%	0	0	1	0	0	0
Klauzál Gábor Ált. Isk. összevont int. adatok	612	272	44%	106	17%	65	10%						
<i>Klauzál Gábor Ált. Isk. székhely</i>	396	146	37%	60	15%	23	6%	1%	2,18/4,8	-	-	0,49	0,78/5,5
<i>Nádor Utcai Tagintézmény</i>	216	126	58%	46	21%	42	19%	3%	4/8	1	-	2	3/0
Táltos Ált. Isk.	99	44	44%	8	8%	43	43%	-	-	-	-	-	-
Szent István Ált. Isk.	440	212	48%	72	16%	14	3%	1,38	12,1/10,52	0/0	0/0	0,7	0/0
Szönyi Benjámin Ref. Ált. Isk.	161	35	22%	24	15%	11	7%	2	0/0	0	0	0	0
Varga Tamás Ált. Isk.	428	206	48%	77	18%	26	6%	1,1	0/0	0,8	0	0,6	0
Kozmutza Flóra Ált. Isk.	154	60	39%	3	2%	154	100%						
Aranyossy Ágoston Ált. Isk.	95	38	40%	23	24%	95	100%						
Települési arány	3985	2950	32%	898	10%	551	6%						
Országos átlag	-	-	-	-	-		7%	2,11		0,61		0,37	

(SNI települési átlagban benne van az Aranyossy Á. Általános Iskola, és a Kozmutza F. Általános Iskola is, ha kivesszük őket csak 3% az átlag)

Továbbtanulás

Továbbtanulás										
Intézmény neve	Gimnázium %		Szakközépiskola %		Szakiskola %		Speciális szakiskola %		Nem tanul tovább %	
	Össz- létszámo n belül	HH/HHH	Össz- létszámon belül	HH/HHH	Össz- létszámon belül	HH/HHH	Össz- létszámon belül	HH/HHH	Összlét- számon belül	HH/HHH
Németh László Ált. Isk.	77	56/34	17	26/44	6	18/22	0	0	0	0
Liszt Ferenc Ének-Zenei Ált. Isk.	59	46/0	40	54/2	1	0/0	0	0	0	0
Kertvárosi Katolikus Ált. Isk.	28	15/100	66	75/0	6	10/0	0	0	0	0
Klauzál Gábor Általános Iskola székhely	16,98	15,3/-	65	77/100	18,2	7,7/-	0	0	0	
Klauzál Gábor Ált. Isk. Nádor Utcai Tagintézmény	-	-	63	62,9/37,5	36	62,5/37	0	0	0	0
Szent István Ált. Isk.	14	24/12,5	50,8	59,6/25	35,2	62,5/62,5	0	0	0	0
Táltos Ált. Isk. (2007. szept. indult az intézmény működése Hmvhelyen)	0	0	58	57/14	42	20/0	0	0	0	0
Szónyi Benjámín Ref. Ált. Isk.	15	0/0	50	0/0	35	100/75	0	0	0	0
Varga Tamás Ált. Isk.	10	65/0	59	31/70	31	14/30	0	0	0	0
Kozmutza Flóra Ált. Isk.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Aranyossy Ágoston Ált. Isk.	0	0	0	0	15,78	1,43/0	73,68	15,78/3,4	5,26	0/0
Települési arány										
Országos átlag	36,6%		43,1%		19%		1,3%			

Középiskolák

Intézmény	Összlétszám	HH		HHH		SNI		Lemorzsolódás	
		fő	%	fő	%	fő	%	Évfolyam-ismétlők %	Magántanulók /Iskola elhagyó %
								Összlét-számon belül	Összlétszámon belül
Bethlen Gábor Református Gimnázium	557	64	12%	18	3%	3	1%	0,7	0
<i>Gimn- 9.évf.(93 fő)</i>		10	10,7%	1	1,07%	0	0%		
<i>Gimn-10. évf.(113 fő)</i>		13	11,5%	2	1,7%	1	0,8%		
Eötvös József Szakközépiskola (2008.júl.1.-től: Eötvös J. Székhelyintézmény)	546	91	17%	26	5%	3	0,005 %	1,29	0,65
<i>9. évf. (133 fő)</i>		20	15%	7	5,2%	0	0%		
<i>10. évf.(124 fő)</i>		25	20%	10	8,06%	1	0,8%		
Corvin Mátyás Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakközépiskola és Szakisk. (2008.júl.1-től: Corvin M. Tagintézmény)	916	170	18%	48	5%	4	0,004 %	4,9	0,4
<i>Szakköz.- 9. évf (112 fő).</i>		23	20,5%	7	6,25%	0	0%		
<i>Szakköz. 10. évf (85 fő)</i>		20	23,5%	4	4,7%	1	1%		
<i>Szakisk. 9.évf. (93 fő)</i>		20	21,5%	6	6,45%	1	1%		
<i>Szakisk. 10. évf. (86 fő)</i>		28	32,5%	6	6,9%	1	1,16%		
Gregus Máté Műszaki, Mezőgazdasági Szakközépiskola és Gimnázium (2008.júl. 1-től: Gregus M. Tagintézmény)	684	124	18%	17	2%	14	2%	4,28	0,004
<i>Szakköz.9.évf. (153 fő)</i>		30	19,6%	2	1,3%	7	4,5%		
<i>Szakköz. 10.évf. (117 fő)</i>		19	16,2%	1	0,8%	8	6,8%		
<i>Gimn.- 10.évf. (24 fő)</i>		8	33,3%	1	4,1	1	4,1%		
Kalmár Zsigmond Ipari Szakközépiskola és Szakisk. (2008.júl.1-től: Kalmár Zs. Tagintézmény)	1058	265	25%	111	10%	130	12%	8,7	0,5
<i>Spec. szakisk. 9.évf. (17 fő)</i>		8	47%	5	29,4%	17	100%		
<i>Szakköz.-9. évf. (43 fő)</i>		11	25,5%	3	6,9%	1	2,3%		
<i>Szakköz.- 10.évf. (35 fő)</i>		11	31,4%	4	11,4%	1	2,8%		
<i>Szakisk.-9. évf. (136 fő)</i>		47	34,5%	19	13,9%	17	12,5%		
<i>Szakisk.10. évf. (100 fő)</i>		35	35%	20	20%	13	13%		

Települési arány	3761	2950	32%	898	10%	551	6%		
Országos átlag							7%	2,11%	0,61%

A középiskolákban az SNI-sek száma az általános iskolákhoz képest csökken. Oka: a szakértői vélemények érvényessége, ha nem a jelenlegi intézmény van feltüntetve lejár. 8. osztály után tehát nem kerültek javításra a szakértői vélemények, a szülők nem vitték be az iskolába a szakértői véleményeket. A Kalmár Zs. Tagintézmény volt a kötelezően beiskolázó intézmény, melynek arányain látszik, hogy a SNI és a HHH tanulók száma is magasabb az átlagosnál. A középfokú intézmények átszervezésének egyik indoka volt ezen eltérés megszüntetése.

Óvodák

Az esélyegyenlőségi helyzetelemzés adatlapjai alapján 3 éves kortól járnak a gyerekek óvodába.

Intézmény neve	Összlétszám	HH		HHH		SNI	
		fő	%	fő	%	fő	%
Égbőlpottyant Evangélikus Óvoda	83	20	24	4	5	0	
Exner Leó Óvoda	304	131	43	47	15	1	
<i>Székhely</i>	85	49	58	16	19		
<i>Klauzál telephely</i>	74	24	32	8	11		
<i>Tornyai telephely</i>	100	41	41	13	13		
<i>Batida telephely</i>	9	5	55	3	33		
<i>Erzsébet telephely</i>	10	4	40	2	20		
<i>Kútvölgy telephely</i>	5	1	20	4	80		
<i>Szikáncs telephely</i>	21	4	19	1	4		
Brunszvik Teréz Óvoda	221	58	26	16	7	3	
<i>Székhely</i>	102	14	14	1	1	0	
<i>Oldalkosár Utcai Tagóvoda</i>	71	17	24	6	8	3	
<i>Szabadság téri Óvoda</i>	48	27	56	9	19	0	
Hermann Alice Óvoda	244	112	45	41	17	2	1
<i>Székhely</i>	73	31	42	7	10		
<i>Pálffy u. telephely</i>	70	30	43	9	13		
<i>Malom u. telephely</i>	101	51	50	25	25		
Janikovszky Éva Óvoda	179	82	45	34	18		
<i>Székhely</i>	74	24	32	15	20		
<i>Észak u. telephely</i>	36	30	83	14	38		
<i>Szent István u. telephely</i>	69	28	41	5	7		
Kertvárosi Katolikus Óvoda	198	28	14	2	1		
Szeremley Sámuel Református Óvoda	134	23	17	4	2		
Mária Valéri Keresztény Óvoda	173	31	18	2	1	0	0
Települési arány	1536	2950	32%	898	10%	551	6%
Országos átlag		-	-	-	-		7%

Az intézkedési terv célja

Jelen dokumentummal a Helyzetelemzésen alapuló, az esélyegyenlőséget szolgáló tevékenységek tudatos, összehangolt elemeit tekintjük át, meghatározzuk a szükséges intézkedéseket, azok felelőseit és ütemezését, külön kitérve a hatékonyság mérését szolgáló indikátorokra, a monitoring rendszerre és a tapasztalatok visszacsatolásának rendjére.

2.1. Általános célok

Általános célunk, hogy e dokumentummal elősegítsük az esélyegyenlőség érvényesülését a település egészén, megerősítsük az oktatási intézmények szerepét a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek társadalmi integrációjában. Az egyenlő bánásmód elve, a méltányosság és szolidaritás legyen minden vásárhelyi óvoda és iskola alapvető sajátossága, mely a település egészét tekintve interszektorális együttműködéssel kiegészülve szolgálja a gyermekek érdekeit.

2.2. Rövidtávú célok (1 éven belül)

A helyzetelemzésben beazonosított problématerületek súlyosságát tekintve egy éven belül elérendő eredménynek tekintjük az alábbiakat:

A beiskolázás során sikerül biztosítani az első évfolyamon a kiegyensúlyozott HHH–arányt valamennyi iskola tekintetében.

A Tanulási Képességet Vizsgáló Csongrád Megyei Szakértői és Rehabilitációs Bizottság felülvizsgálja az SNI tanulók 100%-át, és ahol lehetséges, megtörténik a gyermekek visszahelyezése.

Valamennyi általános iskola a települési IPR–menedzsmenttel együttműködve kidolgozza a HHH–tanulók lemorzsolódásának csökkentését és érettségit adó intézményben való továbbtanulását elősegítő programját

Az általános iskolák kidolgozzák a kompetenciafejlesztés és IPR módszereinek összehangolt programját.

Minden általános iskola együttműködési megállapodást köt a körzetében működő óvodákkal az óvoda-iskola átmenet programjának közös működtetésére.

Középfokú intézmények egységes szemléletben dolgozzák ki az általános iskolában megkezdett integrációs munka folytatására építve a HHH–tanulók integrált oktatásának kereteit, az általános iskolában folytatandó pályorientációs tevékenységüket és a lemorzsolódás csökkentésének módszerét

A pedagógusok az integrációval történő teljes körű azonosulásának elősegítésére továbbképzések folytatása, motivációs terv kidolgozása.

Mentorprogram beindítása az integrált oktatás támogatására

Szorosabb együttműködés civilekkel, cigány szervezetekkel, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel

A Táltos Általános Iskolával szorosabb integrációs együttműködés kialakítása és az együttműködési formák felülvizsgálata (Közoktatási megállapodás, pályázatok, stb.)

Minden intézményt érintően TÁMOP–pályázat benyújtása esélyegyenlőségi oktatási programok biztosítására

Óvodákban szocializációs hátránykompenzáló programok beindítása

A Kalmár T.i.-ben már bevezetett forgó rendszerű pályorientáció bevezetése az új nagy szakképző intézményben, a szakképzési törvény változásainak megfelelően (RFKB döntések alapján)

2.3. Középtávú célok

A kidolgozott programok első eredményeit 3 éves időtávban mérhetjük:

Arányos HHH–megoszlás a település egészén az alsó tagozat valamennyi évfolyamán.

A magas HHH–arányú óvodákban működtetjük a hátránykompenzáló programot (pl.: OPSTAP)

A települési átlagnál magasabb HHH–arányú iskolákban 5-6. évfolyamra is kiterjesztjük az iskolaotthonos oktatás módszereit.

A HHH–gyermek felzárkóztatására vertikális együttműködés zajlik óvodától a középfokú iskoláig valamennyi intézmény részvételével. (évente 3 közösen megvalósuló akcióprogram)

A gyermekek nyomon követése megvalósul az óvodától a középiskoláig,

A hátránykompenzálás komplex kezelése érdekében horizontális együttműködés alakul ki az egyes szektorok szakemberei között (oktatás–szociális feladatellátás–iskolaegészségügy)

Tudatos pedagógiai munka folyik minden intézményben a kompetencia- méréseken legrosszabbul és legjobban teljesítők közötti különbségek csökkentésére (tapasztalatcsere, jó gyakorlatok átadása, stb.)

A visszahelyezett SNI tanulók számára az iskolában működik az EGYMI által koordinált szakmai program.

Oktatási intézményen kívüli támogató rendszerek működtetése a hátránykompenzálás érdekében (együttműködés civil szervezetekkel)

Infrastrukturális fejlesztések pályázati források felhasználásával

Csökken a hiányzások száma, a lemorzsolódás, az iskola elhagyás aránya.

Attitűd vizsgálatok eredménye alapján javulnak a gyermekek életvezetési, mentálhigiénés, szociális készségei.

Javulnak a továbbtanulási mutatók.

3. Felelősségi körök az akcióterv végrehajtása során

A Közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési tervet Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzata fogadja el, egyben vállalja az abban foglalt kötelezettségek teljesítését. A vállalt feladatok végrehajtását a Közgyűlés elnökeként a polgármester a Közoktatási Bizottság elnökével közösen felügyeli. Felelősségi körökben gondoskodnak arról, hogy jelen dokumentum a Város honlapján elérhető legyen a település minden lakója, kiemelten az oktatási intézmények révén érintett szülők, szakmai és társadalmi szervezetek számára. Biztosítják, hogy a Közgyűlés előterjesztésének tárgyalása során az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és a településen működő intézmények vezetői, általuk az intézmények dolgozói megismerjék és kövessék az intézkedési tervben foglaltakat. Lehetőséget teremtenek arra, hogy az önkormányzati döntéshozók és intézményvezetők kellő tájékozottsággal és felkészültséggel lássák el feladataikat az intézkedési terv végrehajtása során.

A Közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv megvalósítását Hódmezővásárhely MJV jegyzője irányítja. Az ő feladata és felelőssége a Polgármesteri Hivatal érintett munkatársainak, valamint a település valamennyi intézményvezetőjének munkáját összehangolva az intézkedési terv végrehajtásának nyomon követése, az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői, valamennyi, a településen működő oktatási intézmény vezetői együttesen felelősek azért, hogy az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokkal és a Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervben foglaltakkal tisztában legyenek, és közreműködjenek annak megvalósításában, esélyegyenlőséget elősegítő képzéseken részt vegyenek, diszkriminációmentes, befogadó és toleráns oktatás feltételeit biztosítsák, esélyegyenlőség sérülése esetén a problémákat hivatalosan jelezzék a kijelölt intézkedési terv irányítónak.

4. Esélyegyenlőségi Akcióterv

Az Esélyegyenlőségi Akcióterv elkészítése során tematikus blokkok mentén kívántunk valamennyi, a helyzetelemzésben feltárt problématerületre releváns választ adni. Arra törekedtünk, hogy átfogó, szakmailag megalapozott intézkedések és konkrét javaslatok révén átlátható, megvalósítható fejlesztési célokat fogalmazzunk meg, annak érdekében, hogy a feltárt problémapontokat rövid (1 év), közép (3 év) és hosszú távon (6 év) orvosolni tudjuk, valós javulást elérve az oktatási esélyek kiegyenlítése terén.

A jobb nyomon követhetőség érdekében a továbbiakban táblázatos formában valamennyi, a helyzetelemzésben beazonosított problématerületre átfogó szakmai követelményeket határoztunk meg, majd az eredményesség és hatékonyság mérése érdekében minden célkitűzéshez sikerkritériumokat is megfogalmaztunk.

Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
4.1. HHH-arány figyelemmel kísérése települési szinten							
1. HHH-gyermekek körének folyamatos változása	Évente pontos helyzetképpel rendelkezünk	• Minden év januárjában a HHH-térkép aktualizálása, ha szükséges a körzethatárok módosítása	Jegyző, Oktatási csoport Gyermekjóléti Szolgálat Oktatási Intézmények	2009. január 31. majd évente január 31.	Új aktualizált térkép	Aktualizálás fenntartása	Aktualizálás fenntartása
2. Elengedhetetlen a beiskolázás tudatos előkészítése	Az előre megtervezett beiskolázási számok tarthatók legyenek	• Az esélyegyenlőség érdekében hozott helyi rendelet betartatása	Jegyző, Óvodavezető, Iskolaigazgató	2008. május 31. majd évente április 30.	A közgyűlési határozatban foglalt létszámokkal sikerül az első osztályokat indítani minden körzeti iskolában	A közgyűlési határozatban foglalt létszámokkal sikerül az első osztályokat indítani minden körzeti iskolában	A közgyűlési határozatban foglalt létszámokkal sikerül az első osztályokat indítani minden körzeti iskolában
3. Új szegregálódási folyamat veszélye a beiskolázás során	Az újjáalakított intézménystruktúrában felmenő rendszerben a HHH-arány kiegyenlített maradjon	• Beiskolázás elsődleges szempontját az integrációs arányok vizsgálata határozza meg.	Jegyző, Oktatási csoport, intézményvezetők	2008. május 31. majd évente április 30.	Minden osztályban max. 20% HHH gyermek felvétele	Minden osztályban max. 18% HHH gyermek felvétele és Felmenő	Minden osztályban max. 15% HHH gyermek felvétele és Felmenő

						rendszerben az osztályok közötti HHH-különbség nem nő	rendszerben az osztályok közötti HHH-különbség nem nő
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
4. A magas HHH-körzetű iskolákban a körzeten kívüli HHH gyermekek előnyben részesítése újabb szegregálódáshoz vezethet	Körzeten kívülről a magas HHH-arányú iskolákba csak az integrációs arányok figyelembe vételével történhet felvétel	<ul style="list-style-type: none"> A körzeten kívülről jelentkező HHH gyermekek felvételére addig van lehetőség, amíg az adott intézményben a HHH gyermekek aránya el nem éri a 12%-ot 	Jegyző, Oktatási Csoport, intézmény-vezetők	2008. május 31. majd évente április 30.	Körzeten kívülről HHH gyermek felvétele akkor, ha az érintett osztályban a HHH gyermekek aránya <12%	Az arányok fenntartása	Az arányok fenntartása
5. Elvándorlás az integráló iskolákból	Csak valóban indokolt esetben legyen mód átvételre más intézményből	<ul style="list-style-type: none"> Jegyzőnek címzett „átiratkozási” kérelmet a jegyző és a két érintett intézmény igazgatója együttesen vizsgálják meg, átvételre csak akkor van mód, ha nem sérül az integráció elve 	Jegyző, intézmény-vezetők	folyamatos	Egy átiratkozás sem történik a háromtagú bizottság véleményezése nélkül	Körzeten kívüli beiratkozások száma csökken 10%-kal	Körzeten kívüli beiratkozások száma csökken 15%-kal
4.2. SNI-arány figyelemmel kísérése települési szinten							
1. SNI tanulók rendszeres	A Szakértői Bizottság a	• A Csongrád Megyei	Intézmény	Folyamatos	Ütemterv	Felülvizsgálat	Felülvizsgálat

felülvizsgálata	kontrollvizsgálatok kiegyenlített ütemezésével rendszeresen vizsgálja meg az SNI gyermekeket	Szakértői Bizottság hódmezővásárhelyi vizsgálati napokon az EGYMI helyiségeiben vizsgálja meg ütemterv szerint az SNI gyermekeket, • A szükséges kontrollvizsgálatok nyomon követése (EGYMI és Oktatási Intézmények)	-vezetők Szakértői Bizottság	2008. június 30.	készül az SNI tanulók felülvizsgálatára Felülvizsgálat minden SNI-gyermeket érintően időben megtörténik (Szakértői Bizottság hatásköre)	minden kontrollvizsgálatra előjegyzett gyermeket érintően	minden kontrollvizsgálatra előjegyzett gyermeket érintően
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
SNI tanulók rendszeres felülvizsgálata a nem önkormányzati intézményekben	A Szakértői Bizottság a kontrollvizsgálatok kiegyenlített ütemezésével rendszeresen vizsgálja meg az SNI-gyermekeket	Az iskolában tanuló gyermekek lakóhelye szerinti Szakértői Bizottság ütemterv szerint megvizsgálja az SNI gyermekeket és a szükséges kontrollvizsgálatok nyomonkövetését az intézmény nyilvántartja	Intézmény -vezetők Szakértői Bizottság	Folyamatos	Ütemterv készül az SNI-tanulók felülvizsgálatára	Felülvizsgálat minden kontrollvizsgálatra előjegyzett gyermeket érintően. Az önkormányzat tájékoztatása az SNI gyermeke számáról	Felülvizsgálat minden kontrollvizsgálatra előjegyzett gyermeket érintően. Az önkormányzat tájékoztatása az SNI gyermeke számáról

2. Az országos átlagot meghaladó SNI-arányú intézményben az aránytalanság csökkentése	A Szakértői Bizottság felülvizsgálatát követően felmenő rendszerben arányos megoszlás kialakítása települési szinten Olyan programok kidolgozása amelyek a visszahelyezett gyermekek optimális beilleszkedését segítik.	<ul style="list-style-type: none"> • A beiskolázás során az óvodai szűrések eredményeinek figyelembe vételével úgy kell az osztályközösségeket kialakítani, hogy az SNI és/vagy HHH-diákok együttes aránya ne haladja meg a 20%-ot. • Visszahelyezett tanulók integrált oktatása, az EGYMI gyógypedagógusai továbbra is ellátják az iskolában az érintett gyermekeket Megállapodás születik az iskola és az EGYMI között a visszahelyezett tanulók fejlesztési rendjéről. 	Oktatási Csoport, Intézmény-vezetők Intézmény-vezetők	2008. április 30. majd évente április 30. Folyamatos 2008. szeptember 1.	Osztályonként az SNI- és/vagy HHH-diákok együttes aránya <20% Megállapodás születik az iskola és az EGYMI között a visszahelyezett tanulók fejlesztésének rendjéről. A visszahelyezett tanulók 100%-ának integrált oktatása	Osztályonként az SNI- és/vagy HHH-diákok együttes aránya <19% A visszahelyezett tanulók 100%-ának integrált oktatása	Osztályonként az SNI- és/vagy HHH-diákok együttes aránya <18% A visszahelyezett tanulók 100%-ának integrált oktatása
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
Az országos átlagot meghaladó SNI-arányú	A Szakértői Bizottság felülvizsgálatát	Az intézményben tanuló gyermekek szakértői	Intézmény-vezetők	Folyamatos	A gyermekek 95%-nak a	A gyermekek 100%-nak a	A gyermekek 100%-nak a

intézményben az aránytalanság csökkentése és a tanulók szakszerű ellátása a nem önkormányzati intézményekben	követően felmenő rendszerben arányos megoszlás kialakítása települési szinten és a szakértői eredmények megfelelő szakember ellátottság kialakítása Olyan programok kidolgozása amelyek a visszahelyezett gyermekek optimális beilleszkedését segítik	véleményének összesítése a véleményeknek megfelelő gyógypedagógusok, a szakértői véleményben meghatározott szakemberek és fejlesztés biztosítása			szakértői véleményben meghatározott fejlesztést biztosítanak	szakértői véleményben meghatározott fejlesztést biztosítanak	szakértői véleményben meghatározott fejlesztést biztosítanak
3. Óvodás mozgáskorlátozott gyermekek integrációjához speciális szakemberek biztosítása	Önálló mozgásra képtelen gyermek integrált neveléséhez szükség esetén szakember felvétele	• Évente felül kell vizsgálni, hogy a beírt gyermekek egészségi állapotára tekintettel az integráló óvodában szükséges-e pedagógiai asszisztens alkalmazása	Oktatási Csoport, óvodavezető	2008. június 30. majd évente június 30.	A tényleges integrációhoz szükséges speciális szakemberek biztosítottak	A teljes körű szakemberellátás biztosításának fenntartása	A teljes körű szakemberellátás biztosításának fenntartása
4.3. Óvodáztatás							
1. A HHH-gyermekek óvodai felvételének nyomon követése	Már három éves kortól a HHH-gyermekek óvodáztatásának elősegítése	• A HHH-nyilvántartás alapján minden év májusában ellenőrizni kell, hogy jelentkezett-e minden 3 éves óvodai felvételre. • Aki nem jelentkezett, azt a védőnő és a körzeti óvoda közösen felkeresi, és a szülőket tájékoztatja az óvodai felvétel lehetőségéről, segít az óvodai jelentkezésben.	Oktatási Csoport, Óvodavezető, Kapcsolat Központ – vezető védőnő	2008. május 31. majd évente május 31.	A beírási időpontban nem jelentkezett 3 éves HHH-gyermekek 100%-át felkeresi az óvoda és a védőnő.,	Az óvodai férőhelyek felülvizsgálata A be nem íratott, 3 évesnél idősebb HHH-gyermekeket a beiratkozási időszakban ismételt felkeresi az	Az óvodáskorú HHH-gyermekek a jelenlegihez hasonló magas arányban járnak óvodába

						óvoda	
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
2. Elmaradott szociális kompetenciákkal érkeznek a gyerekek az óvodába OPSTAP-program az óvodai hátránykompenzálás fontos eszköze, jó gyakorlatként történő akkreditálása. „Biztos kezdet” program bevezetése	Valamely Komplex óvodai program alkalmazása a HHH-gyermekek fejlesztésére	<ul style="list-style-type: none"> • OPSTAP-program adaptációja a magas HHH-arányú intézményekben – az édesanyák bevonása a gyermekek fejlesztésébe. Jó gyakorlatként történő átadása más intézményekben. • OPSTAP-beépítése az adaptáló óvodák Nevelési Programjába, a program akkreditálása • OPSTAP-os anyák klubjának megalapítása <p>„Biztos kezdet” program bevezetése azon óvodákba, ahol a gyermek optimális fejlesztése ezt igényli</p>	Óvodavezetők	2008. szeptember 1.	<p>Janikovszky Éva Óvodában 5 fővel növelik a programba bevont édesanyák számát.</p> <p>Exner Leó Óvodában és telephelyein is elindul a gyermekek igényeinek legmegfelelőbb program (OPSTAP, Biztos kezdet, stb.)</p>	<p>Működik az OPSTAP-os anyák klubja.</p> <p>Az OPSTAP eszközszükségleteinek 80 %-os megteremtése az érintett óvodákban. (pályázat)</p> <p>Az OPSTAP és a „Biztos kezdet” program az óvoda-iskola átmenet fontos eszközévé válik az érintett intézményekben</p>	<p>Az OPSTAP-program továbbélése,</p> <p>Elkészül az OPSTAP program akkreditációja</p>
3. Hiányzik az óvodákból az IPR munkaközösség	Az IPR munkaközösség kialakítása és folyamatos működése	Általános iskolák IPR munkaközösségének segítségével az óvodai IPR munkacsoport kialakítása, jó gyakorlatok átvétele	Óvodavezetők	2009. szeptember	Megalakult az óvodai IPR	Az óvodai IPR együttműködik és beépül a városi IPR munkájába, részt vesz pályázatok megvalósításában (pl. TÁMOP 3.3.2),	Az óvodai IPR folyamatosan működik és kapcsolatot tart a gyermekek neveléséhez kapcsolódó szervezetekkel. Évente legalább 5

						évente legalább 5 megbeszélés a városi IPR-rel	alkalommal megbeszélés a városi IPR-rel
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
4. A HH és HHH-gyermekek körében nem tapasztalható magasabb hiányzási arány az átlagnál	A jelenlegi hiányzási arányok fenntartása	<ul style="list-style-type: none"> Együttműködés a családgondozókkal és a családokkal, az óvodai részvételt akadályozó egyedi problémák feltárása, megoldási javaslat kidolgozása 	Óvoda-Vezetők és Kapcsolat Központ – Családgondozó vezetője	Folyamatos	Érintett gyermekeknél rendszeres családlátogatás és évi 4 eset-megbeszélés Hiányzások számának fenntartása	Érintett gyermekeknél rendszeres családlátogatás és évi 2 eset-megbeszélés Hiányzási arányok fenntartása	Érintett gyermekeknél rendszeres családlátogatás és évi két eset-megbeszélés Hiányzási arányok fenntartása
5. Egyre több a speciális fejlesztési igényű gyermek az óvodákban	Tanulási nehézség veszélyeztetettség kiszűrése és prevenciója	<ul style="list-style-type: none"> EGYMI szakembereivel a veszélyeztetett gyermekek rendszeres szűrése és prevenció fejlesztése az óvodákban, hatékonyság mérésével, az eredményekről a szülők írásos tájékoztatásával. Az óvoda-iskola átmenet segítésére a DIFER-mérés bevezetése az óvodákban is 	EGYMI és az óvodák vezetői	Folyamatos 2009. április 1.	Prevenációs fejlesztés az óvodai napirendbe illesztve a magas HHH-arányú óvodákban; Fejlesztő szobák eszközállományának bővítése (pályázat, alapítvány)	Prevenációs fejlesztés az óvodai napirendbe illesztve az óvodák 100%-ában DIFER-mérés működik minden óvodában	Fejlesztés továbbfolytatása az óvodai napirendbe illesztve DIFER-mérés működik minden óvodában
4.4. Szakmai követelmények a sikeres integráció érdekében							
1. IPR koordinálása települési szinten	Az integrált pedagógiai rendszer a város minden általános iskolájában egységes	<ul style="list-style-type: none"> Az IPR-menedzsment városi szintű koordinációját, az intézmények együttműködését tovább kell 	IPR-vezető Intézmény-vezetők	Folyamatos	Bővül az IPR-menedzsment az óvodák és középfokú	Az IPR-menedzsment fenntartása, közös	Az IPR-menedzsment fenntartása, közös

	elvek mentén valósuljon meg	működtetni, bevonva a nem önkormányzati intézmények, valamint az óvodák és közép fokú intézmények egy-egy szakemberét és a civil szervezeteket is.			intézmények szakembereivel	problémák rendszeres megbeszélése (min. évi 5 alkalommal)	problémák rendszeres megbeszélése (min. évi 5 alkalommal)
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
2. Pedagógusok eltérő mértékben azonosultak az integrációs követelményekkel	Minden pedagógus elsődleges feladatának tekintse az integráció hatékony megvalósítását	<ul style="list-style-type: none"> • További képzések a pedagógusok számára (MAP ajánlás), • Rendszeres hospitációk szervezése • Továbbképzési tervben az IPR- és mentálhigiénés képzések prioritása 	IPR-vezető Intézmény-vezetők	Folyamatos	Évente min. egy továbbképzés/hospitáció minden pedagógus/tantestület számára	IPR-szemlélet teljeskörű elterjedése minden tantestületben	IPR-szemlélet fenntartása
3. Sikeres integrációhoz elengedhetetlen a speciális szakemberek jelenléte az intézményekben	Speciális szakemberek foglalkoztatásának biztosítása a speciális feladatok ellátására	• A fejlesztőpedagógusok és pedagógiai asszisztensek számát az integrációba bevont gyermekek arányához kell igazítani.	Oktatási Csoport Jegyző Közgyűlés	2008. szeptember 1.	Általános iskolákban 2 fejlesztő pedagógus alkalmazása	Feladattal arányos feladatfinanszírozás és létszám-gazdálkodás, amennyiben szükséges a középiskolákban a gyermeklétszám arányosan	A HHH gyermekek számának és a jogszabályi előírásoknak megfelelő fejlesztő pedagógus alkalmazása

						fejlesztő pedagógus alkalmazása (3 fő)	
Sikeres integrációhoz elengedhetetlen a speciális szakemberek jelenléte a nem önkormányzati intézményekben	Speciális szakemberek foglalkoztatásának biztosítása a speciális feladatok ellátására, együttműködés az önkormányzattal a települési integráció kialakítása érdekében	• A fejlesztőpedagógusok számát az integrációba bevont gyermekek arányához kell igazítani.	Intézmény -vezető	Folyamatos	Feladattal arányos feladat-finanszírozás és létszám-gazdálkodás, a városi intézmények arányaihoz megfelelően	Feladattal arányos feladat-finanszírozás és létszám-gazdálkodás, a városi intézmények arányaihoz megfelelően	Feladattal arányos feladat-finanszírozás és létszám-gazdálkodás, a városi intézmények arányaihoz megfelelően
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
Az átlagosan jó kompetenciaeredmények ellenére is Magas az 1. 2. szinten teljesítő HH/HHH-sok aránya	Kompetenciafejlesztés során komplex program kidolgozása az egyéni különbségek csökkentésére.	• Külön vizsgálni a HHH tanulók kompetencia-eredményeit – • Intézkedési tervet kidolgozni a rosszul teljesítők felzárkóztatására, melyet az egyéni fejlesztési tervekbe is szükséges beépíteni	Intézmény -vezetők, fejlesztőpedagógusok, gyermekeket oktató pedagógusok	2008. szeptember 1-től folyamatos	Minden 1. szint alatt, illetve 1. szinten teljesítő gyermek felzárkóztatására egyéni fejlesztési terv készül	Csökken az 1. szint alatt és az 1. szinten teljesítő diákok száma 5%-kal	Csökken az 1. szint alatt és az 1. szinten teljesítő diákok száma további 5%-kal
5. A HHH-tanulók iskolai teljesítménye	Kompetencia-fejlesztés és IPR összehangolása	• Intézményi szinten össze kell hangolni a Pedagógiai	Intézmény -vezető,	2008. szeptember 1.	Elkészül a komplex	Komplex kompetencia-	Komplex kompetencia-

komplex hátránykompenzálást kíván	Mentorprogram a Szegedi Tudományegyetem Neveléstudományi Intézetével	Programba épített IPR és a kompetenciafejlesztés követelményeit, módszereit egy fejlesztő team segítségével • A szegedi egyetemisták HHH tanulók fejlesztésével mentori rendszerben segítik a diákok iskolai felzárkózását	IPR-menedzsment IPR-menedzsment Intézmény-vezetők	2008. szeptember 30.	kompetencia-alapú IPR Min. 10 mentorral elindul a program	alapú IPR szerinti oktatás az intézmények 100%-ban Mentorok munkájának folytatása, a mentorok számának növekedése 20%-kal	alapú IPR szerinti oktatás az intézmények 100%-ában Mentorok munkájának fennmaradása
6. HHH-tanulók körében magasabbak a lemorzsolódás, hiányzások aránya	Lemorzsolódás csökkentése, szülők és civil szervezetek bevonása a problémamegoldásba	• Aktív együttműködés a szociális szakemberekkel a hiányzások okainak feltárására, családlátogatások • Egyéni fejlesztések a lemorzsolódás csökkentésére, összekapcsoltan a mentorprogrammal	Intézmény-vezetők, Kapcsolat Központ – Gyermekjóléti Szolgálat Civil szervezetek	2008. szeptember 1.	Elkészül a hiányzásokkal összefüggésben szükségessé váló családlátogató-sok ütemterve, rendje	Lemorzsolódás csökkenése 5%-kal	Lemorzsolódás csökkenése további 5%-kal
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
7. Különbség a HHH- és nem HHH-tanulók továbbtanulási	Érettségit adó intézményben, sikeres szakmát adó képzésben	• A középfokú intézmény egységes szemléletű pályaeorientációs programot	Intézmény-vezetők	2008. december 31.- kidolgozás	Elkészül a pályaeorientációs program,	Megtörténik a pályaeorientációs program	Komplex pályaeorientációs rendszer

arányaiban	a továbbtanulás segítése	dolgoz ki, majd folytatnak az általános iskola 7-8. évfolyamán, ill. a szakiskola 9-10. évfolyamán,		2009. február 1. - alkalmazás	és bevezetésre kerül legalább 2 magas HHH-arányú intézményben	tapasztalatainak áttekintése, szükséges módosítása, az általános iskolák 100%-ára történő kiterjesztése	működik
8. Tanórán kívüli programokra nem maradnak a HHH-sok az iskolában	Tanórán kívüli programra is megnyerni a HHH gyermekeket	<ul style="list-style-type: none"> • Iskolaotthonos oktatás biztosítása, kiterjesztése 6. évfolyamig, utána Tanoda program kialakítása a általános iskola- középiskola átmenetének megkönnyítése érdekében 	Fenntartói döntéshozók Intézmény-vezetők	2007/2008-tól felmenő rendszerben, 2010. szeptember 1-től már 5. évfolyamon is	Az iskolaotthonos képzés működtetése az általános iskolák 100%-ában	Iskolaotthonos képzés bevezetése 5. 6. évfolyamon a települési átlagot meghaladó HHH-arányú intézményekben	Iskolaotthonos képzés fenntartása
9. Integráló általános iskolából várhatóan középiskolában is többen tanulnak tovább	IPR bevezetése valamennyi közép fokú intézményben	<ul style="list-style-type: none"> • A szakiskolák után a középiskolák is kezdjék meg az IPR szerinti pedagógiai munkát, • Az érettségire való felkészítést a HHH diákok számára külön program kidolgozása (Tanulás Tanulása program beindítása) • Nyomonkövetés rendszerének kidolgozása 	Fenntartói döntéshozók Intézmény-vezetők IPR munkaközösség	2008. szeptember 1-től	A 2003/2004. óta integráltan oktatott HHH gyermekek integrált középiskolában is továbbtanulhatnak.	A középiskolák IPR-gyakorlata az általános iskolák tapasztalataira épül, a diákok nyomonkövetése megoldott.	A középiskolák IPR-gyakorlata az általános iskolák tapasztalataira épül, a diákok nyomonkövetése megoldott.

Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
10. Vertikális intézményi együttműködés szükségessége az egyéni életpálya segítésére	Óvodától középiskoláig vezető tanulói életpálya kiépítése a HHH tanulók körében	<ul style="list-style-type: none"> • Az óvodától a középiskoláig a gyermek komplex, egymásra épülő fejlesztési szakaszainak egységes szemléletű összehangolása, kettős mentorrendszer kidolgozása (pályázati forrásból TAMOP 3.3.2.) • Szükséges kidolgozni és működtetni a gyermekek fejlődésének nyomon követési rendszerét 	Oktatási Csoport Intézmény -vezetők	2008. október 30.– 2009. január 31. -bevezetés	A rendszer elindítása	A rendszer első tapasztalatainak értékelése, esetleg módosítása és működtetése	A rendszer működtetése
11. Szükséges az oktatási intézmények együttműködése intézménytípustól és fenntartótól függetlenül	Pályázati projektek egységes szempontú koordinációja városi szinten	<ul style="list-style-type: none"> • Városi szintű továbbképzések, projektek lebonyolítása, •Együttműködés a nem önkormányzati intézményekkel is Együttműködési megállapodás megkötése a nem önkormányzati intézményekkel (integrációs együttműködés, Közgyűlési beszámoló tartása) 	Fenntartói döntéshozók, intézmény -vezetők	2008. szeptembertől folyamatos	A nem önkormányzati intézmények együttműködnek az 1. osztályosok beiskolázásával kapcsolatos egyeztetéseken, fejlesztések, versenyek, projektek,	Együttműködnek az 1. osztályosok beiskolázásában, fejlesztések, versenyek, projektek, pályázatok megvalósításában intézményközi együttműködések	Együttműködnek az 1. osztályosok beiskolázásában, fejlesztések, versenyek, projektek, pályázatok megvalósításában intézményközi együttműködés

					pályázatok megvalósításában intézményközi együttműködések fenntartótól függetlenül (pl. TÁMOP 3.3.2.)	fenntartótól függetlenül, Minden oktatási intézmény beszámol a Közgyűlésen, a munkatervnek megfelelően.	-sek fenntartótól függetlenül Minden oktatási intézmény beszámol a Közgyűlésen, a munkatervnek megfelelően
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
12. Szabadidős programok szükségessége	Önkormányzati nyári tábor rendszerének megújítása	<ul style="list-style-type: none"> • A városi nyári tábor tartalmi megújítása • A hátránykompenzálás eszközeinek alkalmazása a táborban is • A táborba jelentkezéskor a HHH tanulók előnyben részesítése 	PMK-vezetője Intézmény-vezetők	2008. július 1.	Megújult struktúrában, különösen a szociális kompetenciát fejlesztő, személyiségfejlesztő, önismereti programokkal működik a tábor, a HHH-s gyermekek aránya	A táborban a HHH gyermekek aránya nő 5%-kal	A tábor modellértékű, extrakurrikuláris programokkal a hátránykompenzálás és személyiségfejlesztés célját szolgálja.

					legalább 35%.		
4.5. Infrastruktúra-fejlesztés							
1. Akadálymentesítés hiányosságai	Minden integráló oktatási intézményben akadálymentes feltételek biztosítása	<ul style="list-style-type: none"> Az integráció elengedhetetlen követelménye az akadálymentes épületek biztosítása, ezért pályázatok elkészítésével és benyújtásával az intézmények akadálymentesítésének megkezdjük 	Fenntartói döntéshozók Városfejlesztési Csoport	2009. december 31.	Akadálymentesítési terv dokumentációk elkészülnek 5 intézményre, ha van pályázati kiírás pályázat benyújtása	Pályázati forrásból 5 intézmény akadálymentesítése megtörténik, további intézményekre (legalább 2 intézmény) is elkészülnek az akadálymentesítési terv dokumentációk	Minden érintett intézményre elkészült pályázat az akadálymentesítésre. Nyertes pályázat esetén megtörténik a pályázaton nyert intézmény(ek) akadálymentesítése
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
2. Elavult óvoda-épületek korszerűsítése, tornaszobák pótlása	Minden óvoda-épület korszerűsítése	<ul style="list-style-type: none"> Pályázati forrásból ütemterv szerint minden óvoda-épület megújul, ha szükséges, bővül (DAOP, hazai források, stb.) 	Fenntartói döntéshozók Város-	2012. szeptember 1.	Elkészül a felújítási ütemterv, s minden megjelent	Minden megjelent oktatási intézményfelújítási	Minden megjelent oktatási intézményfelújítási

			fejlesztési Csoport		pályázati kiírásokon legalább egy intézményre pályázat benyújtása	pályázatra legalább egy intézményre pályázat benyújtása	pályázatra legalább egy intézményre pályázat benyújtása
3. Fejlesztőszobák hiányos felszereltsége	Fejlesztőszobák felszereltségének javítása	<ul style="list-style-type: none"> Pályázati forrásból és a költségvetés függvényében fenntartói támogatással a fejlesztőszobák eszközállományának korszerűsítése az alábbiak szerint: Minden intézményben elkészül a hiányzó eszközök listája 2008. szeptember 30. napjáig Valamennyi oktatási pályázat benyújtásakor a prioritások között szerepel a fejlesztőszoba korszerűsítése 	<p>Fenntartói döntéshozók</p> <p>Intézmény-vezetők</p> <p>Iskolába kijáró EGYMI-szakemberek pályázatírók</p>	Folyamatos 2010. szeptember 1. napjáig	Minden intézményben elkészül a fejlesztőszoba hiányzó eszközeinek listája.	Az eszközfejlesztések a Hiánylista felszámolása mentén történnek minden intézményben	A fejlesztőszobák 90%-ában rendelkezésre áll valamennyi fejlesztőeszköz
Helyzetelemzés megállapítása (problémák hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)

<p>4. Korszerűtlen iskolaberendezések cseréje</p>	<p>A kompetenciaalapú oktatást támogató (mozgatható, többfunkciós) iskolabútorok, eszközök beszerzése</p> <p>Tanulóbarát környezet kialakítása</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázati forrásból és a költségvetés függvényében fenntartói támogatással a fejlesztőszobák eszközállományának korszerűsítése 	<p>Fenntartói döntéshozók</p> <p>Intézmény-vezetők</p>	<p>Folyamatos</p> <p>2008. december 31.</p>	<p>Orioritási sor felállításával elkészül a cserélendő bútorok listája (önkormányzati és intézményi szinten)</p> <p>Pályázati kiírás esetén, előnyt élveznek a magas HHH-arányú intézmények, megtörténik legalább egy pályázat benyújtása</p>	<p>Az iskolabútor-cserék az intézményi lista prioritása szerint történnek.</p> <p>Az önkormányzati prioritási sorrend szerint történik a pályázatok benyújtása legalább 1 intézményre vonatkozóan</p>	<p>A magas HHH-arányú intézményekben megtörténik a korszerű iskolabútorok 70%-os cseréje.</p>
<p>5. Informatikai fejlesztés szükségessége (szaktantermek, fejlesztő szoftverek, interaktív tábla)</p>	<p>A kompetenciaalapú integrált oktatást támogató informatikai eszközök beszerzése, fejlesztése</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pályázati forrásból az informatikai korszerűsítés megkezdése 	<p>Fenntartói döntéshozók</p> <p>PH, InformatikaCsoport</p> <p>Intézmény-vezetők</p>	<p>Folyamatos</p> <p>2008. december 31.</p>	<p>Prioritási lista készül a szükséges fejlesztések sorrendjéről</p> <p>Pályázati kiírás esetén, előnyt élveznek a magas HHH-</p>	<p>Az önkormányzati prioritási sorrend szerint történik a pályázatok benyújtása, de legalább 2 intézményre.</p>	<p>A magas HHH-arányú intézményekben megkezdődik az informatikai fejlesztés, a pályázatot nyert intézményekb</p>

					arányú intézmények (, TIOP, stb.)		en. További, legalább 2 pályázat benyújtása,
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
6. Általánosan rossz állagú iskolaépületek felújítása	A hosszú távon a fenntartandó iskolák teljes körű rekonstrukciója	<ul style="list-style-type: none"> Pályázati forrásból a komplex iskolafelújítási programok tervezése 	<p>Fenntartói döntéshozók</p> <p>Városfejlesztési Csoport</p> <p>Intézmény-vezetők</p>	<p>Folyamatos</p> <p>2008. december 31.</p>	<p>Elkészül az önkormányzati szinten prioritási lista készül a szükséges fejlesztések sorrendjéről</p> <p>Pályázati kiírás esetén pályázat elkészítése és benyújtása a magas HHH-arányú intézményekre (legalább 2 intézményre)</p>	<p>Az önkormányzati prioritási sorrend szerint történik a pályázatok benyújtása</p>	<p>A magas HHH-arányú intézményekben megkezdődik az infrastruktúra-fejlesztés.</p>
7. Pályaorientáció és korszerű szakképzés	Komplex pályaorientáció	<ul style="list-style-type: none"> A pályaorientációhoz szükséges eszközfejlesztés, 	Fenntartói döntés-	Folyamatos	Pályaorientációhoz	Pályázati forrásból	Működik a Pályaorientáció

feltételeinek megteremtése	feltételeinek megteremtése TISZK-kon koncepció megvalósításával	tanműhely biztosítása a közép fokú oktatást érintő átszervezéssel összhangban, TISZK-pályázati keretben. Pályázat kidolgozása és benyújtása. A TISZK-en belül a pedagógia programok egységesítése, profiltisztításra terv készítése.	hozók Műszaki Iroda Intézmény-vezetők	2012. szeptember 1.	szükséges helyiségek kijelölése, fejlesztésének tervezése, pályázat benyújtása (anyagvizsgáló labor, informatikai fejlesztések előnyt élveznek)	Pályaorientációs Központ kialakításának megkezdése, Pedagógia programok egységesítése a TISZK intézményeiben.	ős Központ, fogadja a HHH-tanulókat Legalább 3 pályázat benyújtása TISZK elvárásainak megfelelő szakmastruktúra kialakítása érdekében.
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
8. Kollégium infrastruktúrájának fejlesztési szükségletei (használati eszközök elavultsága)	A hátrányok kompenzálását segítő kollégiumi programok infrastrukturális háttérének korszerűsítése	• A Vásárhelyi Cseresnyés Kollégiumban intenzív hátránykompenzálás működtetése, a korszerű pedagógiai módszerek és jó kollégiumi feltételek megteremtésével	Kollégium vezetője Műszaki Iroda	Folyamatos 2011. szeptember 1.	Az AJKP működtetése. A kollégium infrastrukturál is fejlesztési tervének kidolgozása	Pályázati forrásból a Kollégium rekonstrukciójának folytatása és pályázati támogatás esetén AJKSZP működtetése	Megújult, korszerű kollégium fogadja a diákokat.
4.6. Komplex hátránykompenzáló programok							
1. Mindennapos	A mindennapos	• A mindennapos testnevelés	Intézmény	Folyamatos	A	A	A

testnevelés	testnevelés programmal a mozgásszegény életmód következményeinek megelőzése	és részeként az úszásoktatás folytatása, mozgásterápia alkalmazásával a gyermekek fejlesztése • Hatékonyság mérése (EVP programban kidolgozott szoftver segítségével) • A testnevelők továbbképzése	-vezetők Sport-referens		mindennapos testnevelés működtetése a diákok 100%-nak bevonásával	mindennapos testnevelés működtetése a diákok 100%-nak bevonásával A testnevelők 20%-ának továbbképzése megvalósul	mindennapos testnevelés működtetése a diákok 100%-nak bevonásával A testnevelők 40%-ának továbbképzése megvalósul.
2. Egészséges Vásárhely Program – Életvezetési ismeretek modul	Az iskolai oktatásba illesztett egészségfejlesztési program működtetése	• Életvezetési ismeretek kompetencia alapú egészségfejlesztő programjának kidolgozása 1-12. évfolyamig, • az oktatás kereteibe illesztett program működtetése a védőnőkkel, iskolai mentálhigiénés szakemberek együttműködésével • Egészségfejlesztési munkacsoport létrehozása városi szinten	Intézmény-vezetők EVP-Programiroda Sport-referens	2008. szeptember 1.	Az egészségfejlesztési program működtetése a diákok 100%-nak bevonásával	Az egészségfejlesztési program működtetése a diákok 100%-nak bevonásával	Az egészségfejlesztési program működtetése a diákok 100%-nak bevonásával
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
3. Az általános iskola és a középiskola közötti	A Tanoda-program lehetőségeinek	• A Tanoda-programba az intézményvezetők ajánlására	IPR-vezető	2008. szeptember	Az intézményvezetők	A Tanoda hatékonyan	Modellszerűen működő

sikeres átmenet biztosítása miatt elengedhetetlen a tanoda 9. 10. évfolyamra való kiterjesztése	beillesztése a HHH tanulók iskolai sikerességének megteremtésére	elsődlegesen a nehézséggel küzdő HHH-diákok bevonása, ők szorulnak ugyanis a legkomplexebb fejlesztésre •Szükséges újabb tanoda indításának lehetőségét megvizsgálni (középiskolások részére) a szükségletek függvényében	Tanoda-igazgató Intézmény-vezetők	30. 2008. december 31.	felvételi ajánlásokat megküldik a Tanodának. Újabb tanoda indításának feltételeit áttekinteni	együttműködik az iskolákkal a hátránykompenzációban Ha szükséges újabb tanoda indítása, pályázat benyújtása	tanoda/tanodák
4. Művészeti oktatás	Minden HHH tanuló számára is elérhető legyen a művészeti oktatás	• Valamennyi általános iskolában zajlik művészetoktatás, melyet a HHH tanulók térítésmentesen vehetnek igénybe • Ének-zene személyiségfejlesztő hatásának kiaknázása	Intézmény-vezetők	Folyamatos	A HHH-tanulókat írásban tájékoztatják a lehetőségekről A művészetoktatásban HHH-s tanulók aránya min. 8%	HHH-s tanulókat folyamatosan figyelemmel kísérik HHH-s tanulók aránya min. 10%	Folyamatosan figyelemmel kísérik a HHH-tanulókat. HHH-s tanulók aránya min. 12%
5. A Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók Arany János Kollégiumi Programja	Az AJKP tanulók nyomonkövetésének biztosítása	• AJKP folytatása, szakmai tapasztalatok beépítése az újabb évfolyamok felvételénél. • Tudatos továbbtanuláshoz előkészítés a fogadó intézményekben és a döntést meghozó diákok körében egyaránt • Fogadó középiskolákban AJKP-mentor kijelölése • AJKP program „jó	Intézmény-vezetők AJKP-felelősök	Folyamatos 2008. szeptember 1.	AJKP-mentorok kijelölése, közös munkacsoport kialakítása a középiskolákban	AJKP-s diákok nyomonkövetési rendszere működik Megkezdődött a „jó gyakorlatok” átadása más intézményeknek (legalább 1 esetben)	AJKP-s diákok nyomonkövetési rendszere működik A jó gyakorlatok átadása folyamatos, tájékoztató anyag készül

		gyakorlatainak” átadás					
Helyzetelemzés megállapítása (problémás hivatkozás)	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátorok hosszútávon (6 év)
6. Tanyasi gyermekek iskolabusszal történő szállítása	Iskolabusz működtetése	<ul style="list-style-type: none"> A települési tanyás övezetéből iskolabusszal történik a gyermekek szállítása. az egy éves tapasztalatok elemzése, ha szükséges változtatások eszközzése 	<p>Oktatási Csoport</p> <p>Intézmény-vezetők</p>	Folyamatos	Tapasztalatok összegzése elkészül, ha szükséges, a változtatások bevezetése	Nyugdíjba vonuló pedagógusok helyett új szakemberek bevonása Pályázat benyújtása.	Iskolabuszrendszer stabil működtetése
7. Együttműködés szükségessége	Értelmiségi és roma példaképek felkutatása	<ul style="list-style-type: none"> Együttműködés Munkaügyi Központtal, civil szervezetekkel, CKÖ-vel, cigány segítőkkel 	<p>Fenntartói döntéshozók</p> <p>Intézmény-vezetők</p>	Folyamatos	Szorosabbá válik az együttműködés a CKÖ-tagjaival Kapcsolatfelvétel A Tanodával és az ÉMTE-n túl további cigány szervezettel Legalább évi 1 közös program	Munkaügyi Központtal közös pályázatok benyújtása Legalább évi 3 közös program a civil szervezetekkel	Cigánysággal és szervezeteivel rendszeres konzultáció, tanácskozás (évi 2 alkalommal + a cigányságot érintő döntéshozatal előtt)
8. Elaprózott a HHH-kérdés az egyes	Gyermekek fejlődésének	<ul style="list-style-type: none"> Szoftverfejlesztés: védőnők, óvoda, 	EVP-program-	Folyamatos 2010.	2008. októberre	Pályázati forrásból a	Teljeskörű adatbázis

szektorok, életszakaszi szereplők között	nyomonkövetése a születéstől a munkavállalásig	iskolaérettségi vizsgálat, iskolaorvos, egészségi állapot mérése, tanulmányi nehézségek, egyéni fejlesztési terv, továbbtanulási adatok egységes adatbázisban kezelése az adatvédelmi garanciáknak megfelelően	iroda Sport-referens Kapcsolat Központ vezetője	december 31.	elkészül a szoftver első eleme a mindennapos teszneveléshez kapcsolódó egészségi állapot és fizikai állóképesség mérési adatbázisa	szoftver kiegészül az óvodai és iskolai adatok, egyéni fejlesztési szükségletek és eredmények nyilvántartásával és a szociális ellátók által nyert adatokkal.	működik a gyermek születésétől 18 éves koráig, minden szakterületnek saját adataihoz történő hozzáféréssel .
--	--	--	---	--------------	--	---	--

**„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”
Megvalósítás**

Az Esélyegyenlőségi Terv végrehajtása kötelező érvényű valamennyi oktatási intézmény tekintetében. Ennek megfelelően, fenntartói elvárás, hogy:
az intézményvezetők éves munkatervük összeállításában tekintettel legyenek az Akciótervben foglalt feladatokra, és illesszék be azokat az intézmény működési rendjébe;
a Közgyűlés előtt történő intézményi beszámolóban külön fejezetet kell szánni az intézmény Akciótervben foglaltakkal kapcsolatos tevékenységének, eredményeinek, hiányosságainak bemutatására;
a városi IPR-menedzsment lássa el az Akciótervben foglaltak szakmai konzultációs fórumát, s félévente kövesse nyomon az egyes programelemek megvalósulásának nyilvánosságra hozatalát;
valamennyi nevelő- és tantestület tekintse hangsúlyos feladatának az Esélyegyenlőségi Akciótervben foglaltak végrehajtásában való közreműködést, a szülők, tanulók, iskolaszék, és az iskolával együttműködésben álló civil szervezetek tájékoztatását, programokba történő bevonását;
iskolai szinten is külön dokumentációs rendet alakítsanak ki, melybe az Akcióterv minden megszervezett programjáról feljegyzés készül, és gondoskodjanak arról, hogy legyenek egyértelműen dokumentáltak a program célcsoportjai, résztvevői, eseményei, eredményei, hiányosságai;
az Önkormányzati Minőségirányítási Programban kidolgozott települési szintű pedagógusértékelés fontos eleme az integráció érdekében végzett munka színvonala. Az értékelés alapidokumentuma az intézményi IPR-en túl a települési Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv is.

5.1. Monitoring, nyilvánosság

Az Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervben foglaltak megvalósulását a városi IPR–menedzsment követi nyomon, minden félév elején tisztázza az aktuális feladatokat, és minden félév végén áttekinti a megvalósult programok teljesülését, eredményességét, továbbá értékeli az indikátorok megvalósulását.

A tanév végén történik meg a monitoring vizsgálat, melynek eredményeit az IPR–menedzsment megküldi az Oktatási Bizottságnak és Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Jegyzőjének, aki gondoskodik a helyben szokásos módon az eredmény nyilvánosságra hozataláról, különös tekintettel a települési honlapra.

Az éves monitoring tapasztalatai és az aktuális, előre nem látható változások érvényesülésére szükséges az Intézkedési Terv kétévenkénti felülvizsgálata.

Konzultáció, visszacsatolás

Az Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervet véleményezték, és javaslatokat fogalmazhattak meg az érintett közoktatási intézmények, rajtuk keresztül a szülői képviselet, valamint a Cigány Kisebbségi Önkormányzat.

A nem önkormányzati intézményekkel kötött Közoktatási Megállapodások, illetve amely intézményekben nincs, ott a HHH-sok előnyben részesítése céljából kötött megállapodások

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat tartalmazza az Önkormányzat és a nem önkormányzati intézmény közötti együttműködés rendjét a HHH tanulók integrált oktatásának szolgálatában. Amint a Köznevelési Esélyegyenlőségi Terv. Helyzetelemzés, úgy az Intézkedési terv is - ahogyan a város köznevelésének is részei - érinti a nem önkormányzati intézményeket is.

A dokumentum elfogadását, követően elérhető Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzatának honlapján, a www.hodmezovasarhely.hu címen, észrevétel, korrekció, kiegészítés a Polgármesteri Hivatal Oktatási, Ifjúsági és Sport Csoport irodáján vagy a jegyzőnél tehető.

5.3. Szankcionálás

Az IPR–Menedzsment éves monitoring eredményeiről beszámol a fenntartónak, s amennyiben hiányosságot, vagy a köteleességek nem teljesülését tapasztalja, felhívja az érintett figyelmét, és segítséget nyújt a hiányosság pótlására, a hiba korrekciójára.

Amennyiben az érintett (az intézkedési terv táblázatában megjelölt felelősök) hibájából adódtak a problémák, és továbbra sem történnek meg a szükséges intézkedések, az érintett intézmény nem részesülhet a köznevelés-fejlesztési fenntartói támogatásokból, illetve pályázati forrásokból.

Záradék

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzatának Köznevelési Esélyegyenlőségi Terve két fő egységből áll, a 2007. december 14. napján elfogadott Helyzetelemzésből, továbbá a jelen Intézkedési Tervből, mely konkrét Akciótervet tartalmaz a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrált oktatásának széleskörűvé tétele érdekében. A legsürgetőbb teendők mellett hosszú távon is ható garanciákat fogalmaz meg, hogy a településen megkezdett deszegregációs oktatási rendszer stabilná és eredményessé válhasson az elkövetkező 7 évben.

A Helyzetelemzéshez hasonlóan, az Intézkedési Terv is kiterjed a város köznevelési struktúrájának szerves részét képező, a Hódmezővásárhelyi Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működő Klauzál Gábor Általános Iskolára, valamint érinti a nem önkormányzati fenntartású intézmények körét is.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”
3 hetet meghaladó projekt

A projekt címe: Tiéd a választás, Tiéd a döntés! (Paradigmaváltás a hatékony életpálya-építés jegyében)

A projekt célja:

„Csak akkor lehetsz kiváló bármiben ezen a világon, ha az életedet is helyesen éled.” (D. S. Jordan)

A sikeres élet arany szabályai az emberi hatékonyság számos alapelvét megjeleníti. Ezek a szokások alapvető jelentőségűek, elsődlegesek. Azoknak a helyes alapelveknek az alkalmazását jelentik, amelyekre tartós boldogság és siker épülhet. A projektben a paradigma szó, a modell, elmélet, észlelés, feltételezés és vonatkoztatási rendszerre utal. Mivel mindezek tanulás útján elsajátíthatók, a diákok hatékony életpálya-építésének elengedhetetlen alapköve e szemlélet kialakítása!

A projekt fő célja:

A hatékony életvezetés módszertanának megismertetése, elfogadtatása, az egyéni felelősség és döntési szabadság érzékeltetése. Egyéni küldetési nyilatkozatok megfogalmazása, annak hatékony megvalósításának módszere.

Részcéljai:

A paradigma, vagyis a mentális térkép fogalmának tisztázása.

A „látom–teszem–kapom” összefüggés-rendszer elfogadtatása.

A proaktív és reaktív gondolkodásmód közötti különbség tisztázása. Inger-válasz optimális kezelése. A szokásaink meghatározása a sorsunkat képlet elmagyarázása.

Személyes küldetési nyilatkozat megfogalmazása.

A heti tervezés fontosságának elfogadtatása.

A fontos, de nem sürgős tevékenységek fontosságának hangsúlyozása.

Az életben betöltött szerepeink feltárása.

A nyer-nyer szemlélet átadása.

A bőségszemlélet bemutatása.

A projekt alapelvei:

Egyéni győzelem – Légy proaktív! A proaktív modell a választás szabadságát jelenti, amely elsősorban az Én–tudatra, a Képzeletre, a Lelkiismeretre és a Szabad akaratra épül. Többet jelent, mint csupán azt, hogy mi vagyunk a kezdeményezők. Azt jelenti, hogy emberi lényekként felelősek vagyunk a saját életünkért. Viselkedésünk elhatározásunktól függ, és nem a környezetunktől. Képesek vagyunk arra, hogy érzéseinket értékeinknek rendeljük alá. Képesek vagyunk a dolgok alakítására, és ezért vállaljuk a felelősséget is. Már a kezdetkor lásd a célt! „Mindent kétszer teremtünk meg”, mert minden dolog először szellemi síkon teremtődik meg, másodszor pedig fizikai síkon. Ha nem fejlesztjük az én-tudatunkat, és nem vállalunk felelősséget az első teremtésekért, akkor más, a befolyási

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
körünkön kívül álló személyeknek és körülményeknek adjuk át a hatalmat, hogy jobb híján ezek alakítsák életünk meghatározó részeit. Akár tudunk róla, akár nem, akár az irányításunk alatt tartjuk, akár nem, életünk minden részében megvalósítjuk az első teremtést. Sajátosan emberi képességeink – az én-tudat, a képzelőerő és a lelkiismeret – lehetővé teszik számunkra, hogy megvizsgáljuk ezeket az első teremtéseket. Saját kezünkbe vehetjük a dolgokat, ha magunk írjuk meg saját forgatókönyveinket.

A fontos dolgokat tedd az első helyre! „A szabad akarat hatalma”. Az én-tudat, a képzelőerő és a lelkiismeret mellett a negyedik emberi adottság, vagyis a szabad akarat az, ami lehetővé teszi a valóban hatékony önmenedzselést. Ez azt a képességünket jelenti, hogy döntünk, választunk, és azt meg is valósítjuk. Azt a képességet jelenti, hogy magunk cselekedünk, és ne mások tetteinek legyünk passzív elszenvetői. Hogy proaktív módon hajtsuk végre azt a programot, amelyet a másik három emberi adottság segítségével megalkotunk. A hatékony életpálya-építésben nem a drámai, látványos, rendkívüli vagy elkeseredett erőfeszítések hoznak maradandó sikert, hanem az igazi erő abban rejlik, ha megtanuljuk a napi döntéseinkkel kapcsolatosan hasznosítani az időgazdálkodást.

Törekedj a kölcsönös győzelemre! A kölcsönös győzelemre törekvés nem technika, hanem az emberi kapcsolatok teljes filozófiai rendszere. Valójában nem más, mint a kölcsönhatások paradigmájának egyike, vagyis a nyer-nyer szemlélet. Ez olyan gondolkodásmódot jelent, amely minden emberi kölcsönhatásban a kölcsönös előnyöket keresi. Azt jelenti, hogy az egyezségek, illetve megoldások kölcsönösen előnyösek, mindegyik fél számára kielégítő legyenek. A nyer-nyer megoldások alkalmazásának segítségével minden érintett jó érzéssel tud a döntésre gondolni, és az akciót is a magáénak tudja tekinteni. Ez a modell nem egyfajta személyiségtechnika, hanem a személyközi kapcsolatok teljes paradigmája. Csak olyan kapcsolatokban jöhet létre, ahol magas a bizalom szintje. Olyan megállapodásokban ölt testet, amelyekben az elvárásokat és azok teljesítését hatékonyan tisztázzák és kezelik. Olyan rendszerekben teljesebben ki, ahol magas fokú támogatást nyújtanak egymásnak a résztvevők.

Először a másikat értsd meg, aztán értesd meg magad! Ennek az empatisz odafigyelésnek az arany szabálya nagyon határozott paradigmaváltást feltételez. Jellemzően mindenki arra törekszik, hogy megértse magát. A legtöbben nem azért hallgatják meg a másikat, hogy megértsék; azért figyelnek oda rá, hogy aztán válaszolhassanak. Vagy beszélnek, vagy arra készülnek, hogy megszólalhassanak. Az ilyen emberek mindent a saját paradigmáikon szűrnek át, saját életük történetét ismerik fel más emberek életében. Jellemünk állandóan kisugárzik, kommunikál. Hosszú távon ez a kommunikáció határozza meg, hogy ösztönösen bíznak-e a másokban, és a velünk kapcsolatos cselekedeteiben.

Használd ki a szinergiákat! A szinergia a sajátosan emberi adottságok magasabb rendű formáit, a nyer-nyer motivációt és az empatisz kommunikáció képességeit alkalmazza az előttük álló legnehezebb kihívások leküzdése érdekében. A szinergia az elvekre épülő vezetés, az elvekre épülő gyermeknevelés lényege. Gerjeszti, egyesíti és felszabadítja az emberek legfontosabb erőforrásait. A szinergia egyszerűen megfogalmazva azt jelenti, hogy „az egész több mint a részek összege” (R. Steiner), vagyis a részek egymás közötti kapcsolata a saját jogán maga is önálló részt jelent. Nem is akármilyet, hanem a legnagyobb hatású, legizgalmasabb elemet.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

A projekt szerkezeti felépítése:

A pedagógiai programból kiválasztott célrendszer	Az IPR-ből kiválasztott fejlesztési terület	Erőforrás feltételek			Keletkező dokumentumok	Szükséges kommunikációs és szervezési teendők, forrásszerzési lépések
		Humán	Szervezeti keret	Tárgyi		
A tehetség, képesség kibontakozását segítő, életpálya építő tevékenységek.	Egyéniséget fejlesztő és a közösségbe való beilleszkedést segítő, hatékony életszervezést támogató tevékenység, amely magába foglalja a csapatépítést, a tanuláshoz való viszonyt, az önszabályozást, tervezést és az időgazdálkodást.	Tréner, nevelő	Három hetet meghaladó, hetenkénti egy alkalommal, délutáni közösségi foglalkozások.	A kollégium könyvtára, számítógépek, internetes hozzáférés, kivetítő vászon, kivetítő projektgép, székek, papír, toll.	Projektterv, foglalkozási vázlat, munkanapló, jelenléti ív, fényképek, videó film, feljegyzések, elégedettségi mérőlapok	Kapcsolattartás a kiválasztott tanulókkal, időpont és helyszínegyeztetés, helyszín biztosítása, plakátok és meghívók, melyek a projekt reklámját biztosítják

A projekt intézményi előélete:

A Cseresnyés Kollégium elnyerte a TÁMOP 3.1.4 életpálya-építés és szociális kompetencia pályázatot a 2009. május 05-től 2010. augusztus 31-ig terjedő megbízási időszakra. Ennek keretében született a projekt elképzelése.

A projekt tevékenységeinek rövid összefoglalása:

A projekt meghirdetése, és az ehhez kapcsolódó szervezési feladatok.
Felkészítő tréning (oktatás kiscsoportos, tréning formában).

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

Egyéni, ill. csoport-feladatok megvalósítása a szabad időkeretben.

A projekt kiértékelése, az elégedettségmérő lapok feldolgozása.

A projekt feladat és időterve:

Tevékenység (melyekből felépül és megvalósul a projekt)	Felelős (részterületek is)	Résztevők	Módszerek/e eszközök	Időterv (mennyi időre tervezett a projekt)	Dokumentum	Erőforrás
A projekt meghirdetése, plakátok kihelyezése, meghívók elküldése, szervezés	Projektvezető	Tanulók, közösségvezetők	Személyes beszélgetés, telefon, levél, e-mail	1. hét	Meghívó, plakát, levél, e-mail, fénykép	Projektvezető
Tréning I.	Projektvezető, tréner	Projektvezető, tréner, tanulók	Prezentáció, kiscsoportos munka, egyéni munka	1. hét	Projektterv, foglalkozási vázlat, munkanapló, jelenléti ív, feljegyzések, fényképek	Projektvezető, tréner
Tréning II.	Projektvezető, tréner	Projektvezető, tréner, tanulók	Prezentáció, kiscsoportos munka, egyéni munka	2. hét	Projektterv, foglalkozási vázlat, munkanapló, jelenléti ív, feljegyzések, fényképek	Projektvezető, tréner
Tréning III.	Projektvezető, tréner	Projektvezető, tréner, tanulók	Prezentáció, kiscsoportos munka, egyéni munka	3. hét	Projektterv, foglalkozási vázlat, munkanapló, jelenléti ív, feljegyzések, fényképek	Projektvezető, tréner

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

A program lezárása, értékelése	Projektvezető, tréner	Projektvezető, tréner	Értékelő lapok feldolgozása, megbeszélés e, a tapasztalatok összegzése	4. hét	Értékelő lapok, projektterv, foglalkozási vázlat, munkanapló, jelenléti ív, fényképek, feljegyzések, elégedettségi mérőlapok	Projektvezető, tréner
--------------------------------	-----------------------	-----------------------	--	--------	--	-----------------------

A projekt várható eredményei:

A tanulók tudatosabban állnak életük szervezéséhez. Végiggondolják és kijelölik életcéljaik fő irányát. Megtanulnak azokra a tevékenységekre koncentrálni, amelyekkel növelhető eredményességük. Megtanulják, hogyan lehet a bennünket ért ingerekre tudatosan reagálni. Képesek lesznek használni a heti időtervezés rendszerét, a fontos dolgokra koncentrálni. Az osztály- és kollégiumi közösségben elfogadóbban, nyer-nyer szemléletben lesznek képesek viselkedni.

Javaslat a projekt fenntarthatóságára:

A résztvevők a tréning után emlékeztető levelet kapnak e-mail-ben, amelyben felelevenítjük a tréningen tanultakat. Egy, a tréningen részt nem vevő társukkal meg kell osztaniuk a tanultakat. A projektvezető, időről időre feleleveníti az ismereteket a közösségi, valamint a TÁMOP életpálya-építés foglalkozások keretében.

**„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”
Modul**

A modul címe: Honfoglalás kori harcászati eszközök, harcmódor

A pedagógiai programból kiválasztott célrendszer	Az IPR-ből kiválasztott fejlesztési terület	A megvalósítás helyszíne	Erőforrás feltételek			Keletkező dokumentumok	Szükséges kommunikációs és szervezési teendők, forrászerzési lépések
			Humán	Szervezeti keret	Tárgyi		
A képesség kibontakozását segítő tevékenységek az életvitel, kultúra területén.	Közösségfejlesztő, közösségépítő, tudáselmélyítéssel segítő programok.	Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium Alföldi Galéria udvara	történelem szak magyar szak testnevelés szak	íjász szakkör, sportkörök történelmi előadások	íjászathoz szükséges eszközök, könyvek, lexikonon a honfoglalás korából, internet, számítógép, csomagolópapír, filctollak, színes papírok	Meghívók, plakátok, hagyományőrző nap dokumentumai, diákok kutatásai során keletkező plakátok, projekthálók, fényképek, videók, kollégiumi honlap, faliújság, diákújság.	Kapcsolattartás a kollégium többi pedagógusával, diákjával, partnerintézményekkel, helyi hagyományőrző társasággal anyagi forrás: hagyományőrző nap megszervezése és lebonyolítása, szükséges eszközök beszerzése.

A modul intézményi előlete:

Kollégiumunk évek óta kiemelten foglalkozik a hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű diákok felzárkóztatásával, kulturális, szellemi és fizikai nevelésével. Az évek során már sok megvalósult és sikeres program bizonyítja azt, hogy leghatékonyabban a diákok bevonásával, megfelelő motiváció létrehozásával és fenntartásával lehet diákjainkat nevelni, oktatni. A jelen projekt a TÁMOP keretén belül valósul meg, a témát tanulóink választották ki, mely igazán jó választásnak tűnt, mivel intézményünk már 2006 óta íjász szakkört szervez minden évben, valamint több színvonalas íjász bemutatóra, előadásra is volt precedens kollégiumi életünk során, melyekre igen nagy az érdeklődés. Így a tárgyi feltételek már nagy részben jelent vannak.

A modul fő célja:

Hódmezővásárhely Megyei Jogú Város Önkormányzat
Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium
6800 Hódmezővásárhely, Oldalkosár utca 1.
Postacím: 6801, Pf.: 17. Telefon: (62) 245-233; 245-446;
telefax: 248-856; e-mail: cseresnyes@cseresnyes.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió támogatásával valósulnak meg.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

A honfoglalás kori harcmodor és harci eszközök megismertetése a gyermekekkel, hagyományok ápolása, identitástudat erősítése.

Részcéljai

- ismerjék meg a gyerekek őseik kultúráját
- honfoglalás kori ismereteik elmélyítése
- korábbi ismereteik kitágítása, új részterületek feltérképezése
- önálló munkára, gondolkodásra nevelés
- új tanulási módszerek megismerése
- csoportmunka módszerével együttműködés és kommunikáció fejlesztése
- kritikus gondolkodás kialakítása

A megvalósítás helyszíne/helyszínei:

- kollégiumi könyvtár
- Alföldi Galéria udvara

A modul feladat és időterve

Tevékenység (melyekből felépül és megvalósul a projekt)	Felelős (részterületek is)	Résztevők	Módszerek/eszközök	Időterv (mennyi időre tervezett a projekt)	Dokumentum	Erőforrás
I. Ráhangolás: dokumentu mfilm megtekintés és/vagy vendégelőad ó meghívása	Modulvezető	Diákok, előadó	Frontális munka: magyarázat, megfigyelés	30 perc		Projektve zető

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

II. Új tartalom feldolgozása: Balladai homályban A. Honfoglalás kori regék, mondák feldolgozása B. Honfoglalás kori történelmi források összegyűjtése	Modulvezető	Diákok	Csoportmunka: projektháló készítése Csoportmunka: power point bemutató készítése	60 perc	Internet, lexikonok, történelem könyvek, csomagolópapír, filctoll, ragasztó	Projektvezető
III. Új tartalom feldolgozása: „A magyarok nyilaitól ments meg Uram minket!” A. Magyarok hadjáratai a honfoglalástól az államalapításig B. A visszacsapó (reflexíjak) fejlődése szkitától a mongolig C. Honfoglalás kori magyar katona öltözéke, felszerelése	Modulvezető	Diákok	Csoportmunka: alkotás, beszélgetés Csoportmunka: portfólió készítése	60 perc	Internet, lexikonok, történelem atlaszok, csomagolópapír, filctoll, színes papírok	gyermek, tanár, sportszervezők
IV. Az új tartalom összefoglalása: Az elkészült produktumok bemutatása, értékelése	Modulvezető	Projektvezető, diákok	Frontális munka: magyarázat, értékelés	30 perc		Projektvezető

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

V. Értékelés: Kérdőív kitöltése	Modulvezető	Diákok	Egyéni munka	10 perc	Kérdőív	Igazgató, létesítmény vezető, internet, sajtófelelős
---------------------------------------	-------------	--------	--------------	---------	---------	---

A modul várható eredményei:

Mivel a projekt során elkerülhetetlen a csoportmunka és együttműködés, ezért a várható eredmények között elsősorban ennek jelentős fejlődése várható, aminek hosszú távú haszna is lesz, hiszen ha egy diák megtanul csoportban működni, dolgozni, az iskolai eredményeire is kihatással lesz, valamint felkészíti őt a felnőtt életre is. A kompetencia- és készségfejlesztés közvetett úton történik, ősi kultúránk, a honfoglalás korának feldolgozása során. A kultúránk megértése, elfogadása, ismerete azért is kiemelten fontos, mivel jellemző a diákokra, hogy identitástudattal nem rendelkeznek, ezért intézményünk ezt a fejlesztést is kiemelten fontosnak tartja. A hagyományőrző nap megszervezése, lebonyolítása diákjaink sikerélményét célozták meg növelni, valamint kollégiumunk nem titkolt szándéka, hogy ez a nap minden évben megrendezésre kerüljön.

Javaslat a modul fenntarthatóságára:

A projekt fenntarthatóságának előfeltétele az alapos felkészültség, a pontos tervkidolgozás. Nélkülözhetetlen a hagyományok ápolása, fenntartása és azok továbbvitele. Újításokkal, új módszerekkel lehet évről-évre a projektet színesíteni. Váljon hagyománnyá az intézményben, valamint keressünk pályázati forrásokat ezek fenntartására.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

Témahét

Téma	Hogyan éltek eleink? Honfoglalás kori életmód, viselet és ételek
Cél	A diákok kutatásaik során bepillantást nyerhetnek őseink mindennapjaiba. Közös feldolgozzák kutatásaik eredményeit, korhű viseletet és ételt készítenek, részt vesznek egy hagyományörző nap megszervezésében és lebonyolításában.
Elvárt eredmény	A tanulók előkészítő, lebonyolító, kutató munkájuk során tudatosítják magukban és társaikban napjaink és a honfoglalás kora közötti különbségeket, hasonlóságokat, életmódbeli különbségeket tudnak tenni, el tudják dönteni melyik korban volt jobb, érdekesebb, egészségesebb élni.
Pedagógus feladatai a célok megvalósításához	A témahét témájának kiválasztása a diákokkal közösen, feladatok kiosztása, csoportok alakítása, motiváció fenntartása a témahét során, folyamat ellenőrzése, összehangolása, lebonyolítása, értékelés.
Ajánlott megelőző tananyag(rész), ismeretek, gyűjtés	A témahét előtt érdemes a tanulók eddig tanult ismereteit feleleveníteni a honfoglalás koráról, valamint csoportalakítások után kutatómunkát kiosztani a különféle csoportoknak, ezzel is szolgálva a témára való ráhangolódást.
Szükséges eszközök	Számítógép, internet, csomagolópapír, színes papírok, filctollak, Honfoglalás c. film, régi receptek, ételekhez hozzávalók
Szervezeti keretek, formák	A munka nagy része csoportban történik, szükséges számítógép, internetes hozzáférés, könyvek, lexikonok (tökéletes a könyvtár). Az adatgyűjtési fázisok után a témahét lebonyolítása, ideértve a hagyományörző napot is, külső helyszínen történik.
Időkeretek	4x45 perc és a hagyományörző nap
Készség és képességfejlesztés területei	elfogadás, információk kezelése, kritikus gondolkodás, kommunikáció, kíváncsiság, együttműködés, alkalmazkodás, nyitottság, érzelmi intelligencia, önfegyelem, információgyűjtés, feldolgozás
Kompetenciák, képességek	mások helyzetébe való beleélés képessége, önismeret, önreflexió, empátia, szociális érzék, konkrét tapasztalatszerzés igénye, kultúrtörténet, figyelem, megfigyelés, korábbi ismeretek feldolgozása, ismertszerzés, elmélyedés egy ősi kultúra sajátosságaiban, nyitottság, társadalmi érzékenység

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

Ellenőrzés, értékelés	A témahét utolsó fázisa az értékelés, mely során kérdőívek, illetve beszélgetés útján közösen értékeljük a diákokkal a projekt sikerességét, megbeszéljük az újonnan tanult ismereteket, esetleges hagyományteremtést fogalmazunk meg a jövőre vonatkozóan.
-----------------------	---

Projekt leírása:

Hogyan éltek eleink? Honfoglalás kori életmód, viselet és ételek

Cél: őseink mindennapjaiba való betekintés és beleélés közvetlen és közvetett úton, közös kutatások feldolgozása, korhű viselet és étel készítése, hagyományörző nap megszervezése és lebonyolítása

Órakeret: 4x45 perc és a hagyományörző nap

Évfolyam: 9. évfolyam

Fejlesztendő kompetenciák: mások helyzetébe való beleélés képessége, önismeret, empátia, szociális érzék, konkrét tapasztalatszerzés igénye, kultúrtörténet, megfigyelés, korábbi ismeretek feldolgozása, ismertszerzés, elmélyedés egy ősi kultúra sajátosságaiban

Tantervi/tantárgyi kapcsolódások: történelem tantárgyhoz, Ember és társadalom

Szükséges eszközök, anyagok listája:

- internet
- könyvek, lexikonok
- csomagolópapír
- színes papírok
- anyagok, tű, cérna
- filctoll

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”
- korabeli receptek (ezekhez hozzávalók)

Az értékelés módszerei:

- témahét során folyamatos értékelés a részfeladatok elvégzése után (csoportok egymást értékelik, egyéni értékelés, beszélgetések)
- a témahét zárásaként az egész folyamatot egészében értékeljük mind kérdőíves formában, mind egyéni és csoportos beszélgetések során

Projekttervezés

1. Célmeghatározás, témaválasztás:

Téma kiválasztása előtti feladatok: SWOT, háttér tanulmányok, érdekelt elemzése, problémaelemzés, beszélgetések a diákokkal, érdeklődési körüknek megfelelő témák kutatása

✓ Témakiválasztás

- Kiválasztás módja: szavazás útján a diákok döntenek el a projekt témáját
- A következő lehetséges projektötletek merültek fel:

Az vagy, amit megesszel

Egészséges ételek

Hogyan éltek eleink?

Honfoglalás kori életmód, ételek, viselet

Mozogni öröm

A mindennapos testmozgás

fontossága

✓ A tevékenység céljainak rögzítése.

○ Célelemzés

- átfogó cél egy adott korszak mélyebb megismerése más szempontok alapján is, mint ahogy az a hagyományos tanítási órákon megfogalmazódhat
- projekt cél ismerjék meg őseink életmódját, viseletét, kicsit bújjanak a honfoglalás kori magyarok bőrébe

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

- Produktum, eredmény meghatározása (indikátorok)

A témaegység lehetséges lezárása (produktum):

Kiállítás a témahét során készült projekthálókból

Rajzok, kutatási eredmények bemutatása

Hagyományörző nap megtervezése, megszervezése és lebonyolítása

A napon hagyományos ruhák, ételek elkészítése, ezek viselése, fogyasztása

- Kockázatelemzés (logikai keretmátrix)

(Beteg lesz a pedagógus, zárva a könyvtár, rossz időjárás)

2. Tervezés (tartalom, munkaszervezés):

- ✓ A komplex téma kezelhető egységekre bontása
- ✓ Időkeretek meghatározása

Időkeret:

4x45 perc, amely megtartható tömbösítve is

fontos tényező a diákok előzetes kutatómunkája

Hagyományörző nap megszervezése és lebonyolítása (témahét során felkészülés, ráhangolódás és 1 nap a lebonyolítás)

- ✓ erőforrások (humán és tárgyi, finanszírozás):

könyvtár

IKT eszközök

ragasztó, olló, papír, csomagolópapír, filctollak

anyagok, tű, cérna

receptek, hozzávalók

- ✓ célcsoport

9. évf. heterogén csoport, pedagógus egyedül

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

- ✓ felelősi rendszer (lásd táblázat)
- ✓ kommunikáció tervezése (mérőföldkövek) (lásd táblázat)
- ✓ értékelés tervezése (lásd táblázat)
- ✓ a munkavégzés helyszíneinek kiválasztása,

Pl.: iskola területe, könyvtár, Alföldi Galéria udvara

- ✓ munkaformák meghatározása (pedagógus szerep megváltozása, tanulási tevékenységek változása) (lásd táblázat)
- ✓ cselekvési és ütemterv elkészítése

Cél meghatározás	Téma	Tevékenység	Módszer, munkaformák	Kompetencia terület	Idő mérföld - kő	Felelős	Értékelés
Ráhangelődés	Eddigi ismeretek átbeszélése, felelevenítés a honfoglalás koráról	Internetes kutatások Regék, mondák	Dramatikus játék Csoportmunka: együttműködés Frontális magyarázat	kommunikáció, együttműködési készség	30 perc	tanuló csoport. vez. ped.	Csoportok értékelik egymás munkáját
Új tartalom feldolgozása	Mesék, mondák, mítoszok, kutatások eredményei	Csoportmunka során a korabeli viselet, életmód, ételek feldolgozása	Csoportmunka: együttműködés Frontális magyarázat	együttműködés új információk feldolgozása kommunikáció nyitottság	60 perc	diákok, pedagógus	Csoportok az idő leteltével bemutatják egymásnak elkészült produktaikat (projektháló, plakátok, power point bemutatók)

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

Új tartalom összefoglalása	Az elkészült produktumokból egy kiállítás szervezése.	Egyéni és csoportmunka eredményei.	Kiállítás megszervezése, összeállítása.	együttműködés, kommunikáció, nyitottság, önismeret, empátia	60 perc	diákok és pedagógus	Kiállítás megtekintése.
Értékelés	A kiállítás megtekintése után egyéni és közös értékelés.	A produktumok, kutatómunka, együttműködés elemzése, értékelése.	Értékelés kérdőív és beszélgetés formájában.	nyitottság, kommunikáció szociális érzék	30 perc	diákok és pedagógus	Kérdőív.

3. Kivitelezés:

- ✓ Belső munkamegosztású kiscsoportos munkavégzés,
  - konkrét, egyértelmű feladat meghatározás alapján
  - adatgyűjtés, rendszerezés
  - feladat elvégzése

Folytonosság biztosítása abban az időben, amikor nincs konkrét tanóra

- meghatározott időpontokban személyes konzultáció a pedagógussal
- csoportos „ötletelés”, brainstorming
- következő találkozásig feladatok végrehajtása, beszámolók
- lehetőség szerint a kollégium többi diákjának, pedagógusának is feladat (a megalakított csoportokon keresztül)

Csoportos, egyénre szabott feladatok: (munkaformák vállalásokban meghatározva)

- csoportokban az életmód, ételek, viseletek feldolgozása, dramatizálás
- receptek gyűjtése, hozzávalók beszerzése,
- viseletek gyűjtése, rajzolása, elkészítése,

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

- könyvtárhasználat, könyvek, lexikonok, internet használata a honfoglalás kori életmód jobb megismerése érdekében
- mondák, regék, mesék gyűjtése, illusztrálása

- ✓ a csoportok közti munkamegosztás, majd egyeztetés
- ✓ visszacsatolások alapján menet közben szükséges korrigálás
- ✓ eredmény, produktum létrehozása, hagyományörző nap lebonyolítása

4. Reflektálás, értékelés:

- ✓ a projekt eredményeinek csoportos megvitatása
- ✓ a tanulságok összegzése, értékelése
- ✓ jövőbeni tervek, lehetőségek megfogalmazása, esetleges hagyományteremtés

Értékelés

- Portfólió minden tanulónak (gyűjtőmappa)
  - kérdőívek kitöltése, ennek elemzése
  - beszélgetések a diákokkal, résztvevőkkel
  - értékelés egyénileg, csoportban, pedagógusok
-
- ✓ Az elkészült produktumok bemutatása.

**„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”
9. és 0. évfolyamos diákok gólyatábora**

Tartalmi leírás (célok):

Új diákjaink, akik között nagy arányban fordul elő a hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, beilleszkedésének segítése intézményünkbe, új közösségükbe. A jó gyakorlat azt a célt szolgálja, hogy segítse a beépülést, a szocializációt, illetve a kompetenciák fejlesztését, elősegítse a hátrányos helyzetű diákok hátránykompenzációját. A tábor során kialakuló érzelmi többlet segíti a tanulási folyamatot, a környezeti nevelés során ismeretanyag elsajátítása valósul meg. A folyamat során megjelenik a multikulturalitás, identitásfejlesztés. Fejlesztési lehetőségként megjelenik az empátia, az érzelmek kifejezése, illetve a kommunikációs készségek. A jó gyakorlat a kollégiumban került kifejtésre, de más intézményekben is tökéletesen alkalmazható.

Eszközrendszer:

Azt szeretnénk elérni a gyakorlat során, hogy a gyerekek otthonuktól való elszakadását, új környezetükbe való beilleszkedésüket, új társaikkal, tanáraikkal való megismerkedésüket megkönnyítsük különféle, korcsoportjuknak megfelelő feladatok segítségével. A hátrányos helyzetű gyermekeknél csak a megfelelő motivációval párosuló tevékenység közben történhet fejlesztés, a hátránykompenzálás során csakis a tanulókon van a hangsúly. Ezért külön figyelmet kell fordítani a megfelelő csoportkialakításra, feladat-kiválasztásra, valamint a program során állandóan figyelemmel kell kísérni, követni a diákok motivációját, lankadó érdeklődés esetén segítséget nyújtani számukra. A hangsúly végig a folyamaton van.

A kompetencia alapú oktatás eszközürendszere:

A Gólyatábor nem titkolt szándéka a városunk közvetlen környezetében található Mártélyi Tájvédelmi Körzet megismertetése, a diákok környezeti kompetenciájának fejlesztése. A programok során a diákok megismerkednek saját és más közösségük tanulóival, tanáraival, játékos formában oldjuk a feszültségeket, megismertetjük velük egymás környezetét, kultúráját. Kollégiumunk nagy hangsúlyt fektet az egészséges életmódra, életvitelre, ezen belül is kiemelt szerep jut a sportolásra. Ezért egyértelműnek tűnt, hogy már az új diákokat is

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
megismertetjük ezzel a szemlélettel, így a háromnapos programsorozat során 15 km-es gyalogtúrán, illetve strandfürdői programon is részt vesznek. A programok során nagy hangsúlyt fektetünk arra, hogy a diákokat már ekkor is játékosan tanítsuk, fejlesszük, megismertessük városunkkal. A program során lehetőség nyílik számukra városnézésre, kulturális programokon való részvételre. A jó gyakorlat kiemelten szolgálja a szociális kompetenciák fejlesztését is. Olyan közösségben valósul meg, ahol az együttműködési készségek fejlesztése nélkülözhetetlen, mivel eltérő szocializációjú diákok kerülnek egy közösségbe. Így a Gólyatábor során olyan pozitív érzelmi energiák, közös élmények alakulnak ki, melyek nélkülözhetetlenek a mindennapi kollégiumi élethez, a későbbi nehézségek áthidalásához, a sikeres beilleszkedéshez.

Egyenlő hozzáférés, együttnevelés:

Mivel a gyakorlat célja minden diák beilleszkedésének segítése, az eltérő szocializációjú gyerekek együttnevelése, beleértve a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű diákjainkat is, ezért alapfeltétel az egyenlő hozzáférés biztosítása. Ennek biztos anyagi háttere az intézményünkben évek óta működő Dr. Sipka Sándor Kollégiumi Kulturális Alapítvány, mely minden diák számára biztosítja a Gólyatáborban történő részvételt. Kollégiumunk már évek óta sikeresen bekapcsolódott az Arany János Kollégiumi Programba, így kiemelten foglalkozik a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének biztosításával. A Program kapcsán intézményünkbe érkező diákok szocializációjának, illetve beilleszkedésének segítése külön feladatot jelent, így fontos, hogy a diákok minél nagyobb számban részt vegyenek a programon.

Várható eredmények:

A bemutatásra kerülő jó gyakorlat bemutatja, hogyan lehet az új közösségbe való beilleszkedést, a szocializációt, valamint a környezeti nevelést segíteni. A programok hatására a tanulók közötti kapcsolatok kialakulnak, eddigi tudásuk mélyül, alaposabban a bevésődés. A játékos feladatok, programok, vetélkedők folyamatához alkotói izgalom, sikerélmény is társul, ami még inkább növeli a tanulók motivációját a későbbiek során, valamint sokkal mélyebb

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
emberi kapcsolatok alakulnak ki. Végső hatásként a folyamat eredményességének javulása várható. A programsorozat egyike fontos pillére megpróbálni a diákoknál a pozitív énképet alaphelyzetté tenni. Napról napra, lépésről lépésre nő a diákok figyelemkoncentrációja mind egymás, mind a feladatok iránt, egyre inkább feladattudatosak lesznek, nő az önbizalmuk, valamint kialakulni kezd egymás iránti bizalmuk is. Mindezek elengedhetetlenek a későbbi sikeres és motiváló mindennapi kollégiumi élethez.

A jó gyakorlat kialakításának fázisai:

1. hiányterület, szükséglet tudatosítása, tanári műhelymunka a diákönkormányzattal karöltve
2. tanuló megismerési technikák, feladat kidolgozások, pedagógusok, felsőbb éves diákok felkészülése az alkalmazásra, mind elméleti, mind gyakorlati úton, brainstorming.
3. elemek kipróbálása, tapasztalatok megbeszélése
4. elmélet beemelése a feladatokba
5. visszacsatolás, mérés, értékelés
6. folyamatos tapasztalatcsere, fejlesztés, innováció, dokumentálás, konzultáció a pedagógusokkal, diákokkal
7. új módszerek, feladatok, bővítések megbeszélése, alkalmazása

Együttműködő partnerek:

Mivel diákjaink azon túl, hogy nagy arányszámban hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, vidéki, falusi és tanyasi környezetben nőttek fel, jártak iskolába, ezért középiskolába kerülésük jellemző rájuk, hogy hamar feladják, gyorsan lemaradnak a tanulás terén is, nagyarányú lehet a lemorzsolódás. Mind az iskola, mind a kollégium érdektelenné válik számukra, pedig a középiskola elvégzése, szakma megszerzése jelenthetné számukra az eddigi környezetükből való kitörést. Ezért érdemes egy ilyen programot évről évre megszervezni, hiszen olyan személyes kompetenciafejlesztés indul el, amely hosszú távon a diákok érdekeit szolgálja, beilleszkedését, szocializációját segíti, valamint értékes tanár-diák, diák-diák kapcsolatok alakulnak ki, melyek leginkább segítségére lehetnek a gyermekek előmenetelében. Ezért különösen fontos, hogy a tantestület tagjai között

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
jó legyen az együttműködés, olyan kollegák legyenek, akik a folyamat eredményessége érdekében együtt gondolkodnak a komplex fejlesztésekben.

Újszerűség, egyediség:

Megpróbáltunk olyan programot kitalálni, megszervezni, amelyen azon túl, hogy a diákok jól érzik magukat, barátkoznak, különböző kompetenciaterületeket is fejlesztünk (szociális és környezeti nevelés), mindezt szintén játékos módon, ügyelve arra, hogy a tanulók végig jól érezzék magukat, motiváltak legyenek. A gyakorlat segíti a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek beilleszkedését, szocializációját, együttműködését.

Ellenőrzés, értékelés:

A program eredményességét az mutatja, hogy sokkal mélyebb emberi kapcsolatok, igazi közösségek alakulnak ki, kisebb arányú a lemorzsolódás, a diákok szeretnek a kollégiumban lenni, segítik egymást, ezért jobb tanulmányi eredmények is várhatók. Mivel fontos a kompetenciaterületek fejlesztése, ezért hosszabb távon az ismeretek alaposabb és mélyebb beépülése figyelhető meg.

Referenciák:

Referenciának tekinthetők a program során a diákok által készített produktumok, amelyek a játékos vetélkedők feladatok során készülnek. A gyakorlatot folyamatosan dokumentáljuk, dokumentumokkal, fényképekkel, videó felvételekkel, melyek a honlapunkon is hozzáférhetők (www.cseresnyes.hu). Minden egyes Gólyatábor elégedettség-mérő kérdőív kitöltésével zárul, melyek tapasztalatai és javaslatai alapján tesszük meg a szükséges változtatásokat a következő évekre vonatkozóan.

Humán-erőforrás igény:

Különös személyi feltételek nem szükségesek, az elengedhetetlen, hogy a tantestület fogékony, illetve elkötelezett legyen a program irányában, nyitottnak kell lenniük az új módszer használatára, együttműködőnek és gyerekre koncentrálóknak. Mindezeknek a

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
feltételeknek érvényesülniük kell, a diákönkormányzat, a felsőbb éves diákok esetében is, hisz a program csak akkor lehet sikeres, ha „rég” gyerekeink ehhez segítő kezet nyújtanak. Az évek során nagyon jó kapcsolat alakult ki a Vásárhelyi Strandfürdő, valamint a Bodnár Bertalan Természet- és Környezetvédelmi Oktatóközpont munkatársaival, akik megértették programunk fontosságát és segítségükkel, hozzáállásukkal nagyban segítik a gyakorlat sikeres megvalósulását.

Az adaptációhoz, a fenntartáshoz szükséges eszközigény:

Egyedi eszközigény nem szükségeltetik, elegendők az iskolai keretek között fellelhető anyagok, eszközök, mint könyvek, internet, nyomtató, fénymásoló. Külön eszközök a játékos vetélkedők lebonyolításához szükségesek: csomagolópapír, filctoll, kupakok, madzag, színes papírok stb.

**„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”
Felzárkóztatás zenével – éneklés és önismeret**

Tartalmi leírás (célok):

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálására alkalmas a zenei- (komplex) művészeti nevelés eszközeivel. Képességfejlesztés, koncentráció javítása, motiváltság fejlesztése a művészeti nevelés eszközeivel. Multikulturalitás, identitásfejlesztés a nyitott látókör érdekében. Elsősorban középiskolásoknak ajánlott, a mutáláson már (legalább részben) átesett tanulók számára (lányoknál hamarabb, fiúknál később jelentkezik).

Eszközrendszer:

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekeknél csak a megfelelően motivációval párosuló tevékenység közben történhet fejlesztés. Ez a zenei nevelésre különösen igaz. Az egyéni fejlesztésekkel elérhetjük, hogy az egyén hátrányaira koncentráció pedagógiai tevékenységet végezhessünk. A központilag kezelhető tananyag helyébe egy kisebb, egyénre szabott tematikájú, apró lépésekben haladó tevékenység lép, aminek nélkülözhetetlen eleme a motiváltság megfelelő szintje, hiszen a tevékenység is, a fejlesztés is időt, türelmet, kitartást kíván.

A hátránykompenzálás esetében csak a gyermekben lehet a hangsúly, így dolgozhatunk ki rá fejlesztési tervet.

A fejlesztés első lépése a gyermek megismerése (fizikai, mentális adottságok, képességek).

Az első fázis feladata, hogy - a gyermek adottságait maximálisan figyelembe véve megállapítsa:

- a gyermek képességeinek jelen határait
- a lehetőségeket
- a szükséges lépéseket

A második fázis feladatai:

- a fejlesztendő részképességek megállapítása (általában főleg technikai jellegű, pl.:

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
rekesz-légzés, támasz, rossz testtartás javítása)

- a feladat típusainak egyénre szabása, és próbája
- a fentiek függvényében az időkeret kijelölése (és korrigálása kb.: kéthavonta, ill. félévkor)
- valószínű, hogy segítőt nem találunk egykönnyen, ezért hívjunk meg egy kollégát egy fellépésre, és kérjünk tőle kontroll-véleményt
- a tevékenységet célszerű a késő délutáni v. koraesti időszakra tenni (a koncertek is többnyire ekkor vannak!), a szabadidő terhére, de a tanulóval egyeztetve. Gyakoriságát tekintve minimum heti kétszeri alkalom (2x1 óra), különben nem lesz eredménye egyáltalán!

A harmadik fázis feladata az értékelés (ebben az esetben javasolt csak pozitív mozzanatokat kiemelni):

- a bemutatkozás, fellépések, rendezvényeken való részvétel az egyik mérési pont a fejlesztés kiindulópontjához viszonyítva
- záró koncert vagy évváró szakköri bemutató keretében is lemérhetjük tanítványaink egész éves fejlődését

A kompetencia alapú oktatás eszközzrendszere:

A bemutatandó jó gyakorlat kiemelten szolgálja az önismerettel, önkontrollal, hatékony önszabályozással kapcsolatos kompetenciák fejlesztését. Ezen belül az érzelmek tudatossága és kezelése: sikerkezelés, kudarcátírás, kitartás, az önállóság, az önazonosság-önkép, a nyitottság, a bizalom kialakítása és fejlesztése, a bizalmon alapuló tevékenység, a pozitív önértékelés a belső kontroll kialakítása az, amire folyamatosan koncentrálnunk. A csoportos produkciók esetén van lehetőség a differenciálásra: egy-egy tanuló a saját képességterületén tud kapcsolódni a közös tevékenységhez, azonban nyilvános produkció esetén mindenki a saját preferált tevékenységével járulhat hozzá a „műhöz”. Eszközök – külön – nem/kevésbé szükségesek, esetleg füzet és ceruza, másolt anyagok (korlátozottan), állványok és tartók illetve (saját) hangszerek.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

Maga a tevékenység és a kooperáció kreatív és spontán, ezért csak bizonyos részleteiben tervezhető. A tanult anyag beosztása is rugalmas – átvihető a következő foglalkozásra, osztható/ismételhető vagy összevonható a csoport, vagy a tagok képességei szerint.

Egyenlő hozzáférés, együttnevelés:

Mivel a jó gyakorlat lehetőséget ad az eltérő szocializációjú gyerekek együttnevelésére, így alapfeltétele az egyenlő hozzáférés biztosítása. Kollégiumunk kiemelten foglalkozik a hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének biztosításával. Ezek főként járulékos programokban teljesednek ki. Hatásuk érződik a jó gyakorlaton, és kiegészítő rendezvény formájában megteremti a bemutatást az érdeklődő közönség: szülők, barátok, művészetpártolók vagy csak zenét szerető közönség számára is. Például: tea-bár (rendszeres kollégiumi rendezvény fellépési lehetőséggel), amelyre meghívhatjuk a fellépő tanulók szüleit is. Közös koncertlátogatást is szervezhetünk (tanuló, szülő), amely inspiráló lehet a tanulók számára, jótékonysági koncert az Idősek Otthonában vagy a helyi lakóparkban Advent idején.

Várható eredmények:

A bemutatásra kerülő jó gyakorlat azt mutatja meg, hogyan lehet a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek hátránykompenzációját ilyen módon is sikerre vinni, hogyan lehet tanulási motivációt kialakítani: a tanuló saját pozitív énképét alaphelyzetté tenni, a motivált és eredményes tanulás érdekében. A tevékenységek során fokozatosan, lépésről lépésre nő a gyerekek figyelemkoncentrációja, önbizalma. Mindezekre sikeresen épülhetnek későbbi tanulási folyamatok.

A jó gyakorlat kialakításának fázisai:

1. a hiányterületek feltérképezése, szükségletek tudatosítása, módszerkeresés, tanári műhelymunka
2. tanuló megismerési technikák, feladat kidolgozások az egyes területeken jelentkező hiányok kompenzálására
3. elemek kipróbálása, tapasztalatok megbeszélése

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

4. visszacsatolás, mérés, értékelés
5. folyamatos tapasztalatcsere, fejlesztés, dokumentálás
6. új módszerek, új innovációk lehetséges bevezetése

Együttműködő partnerek:

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek hátrányai sokszor óriásiak. Integrált közösségekben, nem megfelelő módszerek alkalmazásával ahelyett, hogy felzárkóznának, hamar feladják, a lemaradásuk egyre nő, sokan lemorzsolódnak, magántanulóvá lesznek. Az iskola érdektelenné válik számukra, ha nem találnak benne olyan tevékenységet, amivel szívesen foglalkoznának.

Ahol sok ilyen gyermek van, és a korrepetálás nem elég hatékony, vagy nem minden esetben elérhető, ott érdemes megpróbálkozni egy - a személyes kompetenciák fejlesztésére irányuló – programmal, mely a művészetek területéről indulva sikeres lehet. Mivel egy induló kezdő csoport összetétele nem befolyásolható, ezért érdemes szakköri vagy egyéb délutáni kereteket találni a tevékenységhez, és érdemes egyéni vagy kiscsoportos indulást tervezni. Ha „haladó” keretek között dolgozunk, akkor is kell némi ügyesség ahhoz, hogy az esetleg külön műfajban, stílusban éneklő, hangszeren zenélő, tevékenykedő különböző szintű képességgel, képességgel rendelkező tanulókat egy-egy produkcióra összehozzuk. Ha ez nem lehetséges, nyugodtan éljünk az egyéni produkció adta élmény megosztásával: karácsonyi koncert szervezése (ajánlott), az adventi időszakban a templomok nyitva állnak a zenélni vágyók előtt, a szervezéshez is kapunk segítséget.

Újszerűség, egyediség:

A művészeti nevelés és az önkép, önismeret, önszabályozás fejlesztésének összekapcsolása újszerű megközelítésekkel, kipróbált feladatokkal - saját tapasztalatokon alapul. Hosszú évek „kísérletezései”, tapasztalatai után mondjuk ki, hogy sikerrel alkalmazható felzárkóztató módszer, mely alapot teremt a későbbi fejlesztésekhez, mivel komoly – és elég tartós - belső motivációt képes kialakítani. A tanulás része a fizikai önismeret fejlesztése, a tudatos testérzet kialakítása (nyújtás-lazítás, légzéstechnika,

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
bemelegítő jellegű feladatok, levezető lazítás) egyszerű, helyben és egyedül is elvégezhető gyakorlatokkal. A hangzó gyakorlatok egyben koncentrációs, önkontrollt erősítő feladatok is, melyek egyesítik a tevékenykedtetést és a fizikailag laza állapot megtartását.

Vékony, „cérnahang” esetén pl.: tartott hangos rezonancia-fejlesztés (4 in 1: légzéstechnika, hallásfejlesztés, koncentráció, önkontroll), áll–ejtésre: egy szótag folyamatos ismétlése egy hármashangzat alap felbontásban éneklésére (ajánlott magánhangzók: á, e) Javaslat: „motyogás” ellen is jó.

A fenti gyakorlatok alkalmazására a hagyományos iskolai oktatás keretében kevésbé – egyénileg egyáltalán nem – adódik lehetőség.

Ellenőrzés, értékelés:

A tanulók tevékenysége, motivációjának megerősödése, hozzáállása a feladat(ai)hoz, önálló feladat-vállalásai: nagyon is szemléletesen tükrözik a fejlődést a követelményrendszer teljesítésében. Ez főleg egyénileg, de kis csoportban is értékelhető (nagyobb időegységekben, kb. félévente)

A munka során érzékelhetően nő a figyelemkoncentráció, fejlődik a motiváltság, a belső kontroll. Mindezek a munkafolyamatban figyelhetők meg a gyerekeken. A művészeti nevelés sajátossága, hogy a tanulók fejlődése nem egyenletes, hanem „lappangási idő” után kisebb-nagyobb ugrásokkal halad előre. Ezt az értékelésnél javaslom figyelembe venni: szabályosan egyenletes vonalú fejlődést ne is várjunk ettől a módszertől, azonban határozottan észlelhető fejlődési irányt a kiindulópontához viszonyítva igen.

Javasolt szempontok menet közben:

- Milyen gyakran jár a foglalkozásra? (esetleg plusz órákra is igényt tart a kötelezőn felül)
- Rendszeresen jár-e a foglalkozásra?
- Mennyire nyitott a foglalkozás anyagára? Mennyire érdeklődő?
- Nehezen vagy könnyen tanul?
- Befolyásolják-e az érzelmei a tanulást, és mennyire segítik, vagy gátolják azt?
- Milyen az emlékezete?

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat

- Milyen a koncentráció-képessége?

- Izgulós/visszahúzó vagy „bátor” típus?

Év végi általános értékelési szempontok:

- Hozzáállás
- Rendszeresség
- Motiváltság a tevékenységre
- Motiváltság a kommunikációra
- Nyitottság
- Memória, koncentráltóság
- Fizikai készségek (állóképesség, légzéstechnika, megjelenés/”kiállítás”)

Szakmai szempontok:

- Artikuláció (beszédhibák javítása, ha szükséges)
- Non-verbális kommunikáció
- Prozódia
- Előadási készség
- Mentális alkalmasság
- Elhivatottság

Referenciák:

A tanulók a tanultakat élő előadásban tárják a nyilvánosság elé. A félévenkénti bemutatkozások által mérhetővé/hallhatóvá válik a fejlődés. Az intézmény honlapjára felkerülő videók/fotókön megtekinthető-hallgatható a tanulók teljesítménye (www.cseresnyes.hu). A fejlődés azon is mérhető, hogy kik és hányan választják továbbfejlődésük érdekében a városi zenei intézményben való párhuzamos tanulást, ahol komoly tehetséggondozás folyik (komoly és könnyűzenei koncertek, versenyek, felvételre felkészítés). Tanulóink a kollégiumban és városi rendezvényeken is közreműködnek szervezett produkciókban: Nőnap koncert a Péczeli Attila Zeneiskolában (beiratkozott tanuló

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
ének szakon) – évente megrendezett esemény; Bemutató Est, Ki Mit tud – kollégiumi rendezvények 2009. dec. 3-án és 2010. április hónapban; alkalmi rendezvények (2010-ben): Országos AJKP Ki Mit Tud, EDÜ (Gyulán, május utolsó hétfőjén)

Humán-erőforrás igény:

Különös személyi feltételek nem szükségesek, kivéve a zenei képzettséget, esetleg hangszerjátékot (zenei kísérethez).

Az adaptációhoz, a fenntartáshoz szükséges eszközigény:

Szerencsés, ha van egy pianínó/zongora (esetleg elektromos is jó).

**„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”
Szelektív hulladékgyűjtés**

Tartalmi leírás (célok):

A kollégium sajátos oktatási intézmény abból a szempontból is, hogy oktatni, tanítani, fejleszteni elsősorban közvetett módon tud és érdemes, hiszen ez az intézmény diákjai számára otthonukat, ehhez kapcsolódóan pihenésüket, kikapcsolódásukat is jelenti. Ezért bármilyen új program, gyakorlat bevezetése csak akkor lehet sikeres, hosszú távú, ha a diákok oldaláról megfelelő a motiváció. Tanulóink között nagy arányban fordul elő a hátrányos helyzetű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, mely szintén sok esetben külön felkészülést, bánásmódot jelenthet, jelent. Korunk egyik sarkalatos témája a globális felmelegedés, ennek következményei. Kollégiumunk kiemelten kezeli diákjai fejlesztését, oktatását minden témakörben, ezért is döntötte el évekkel ezelőtt, hogy a környezetvédelem témakörében is kifejleszt egy specifikus programot. A tantestület döntése alapján a szelektív hulladékgyűjtés bevezetése mellett döntött, hisz ez a hulladékgyűjtés városunkban is sikeresen működik, így könnyebben adoptálható intézményünk számára is. A folyamat során kialakuló érzelmi többlet segíti a tanulási folyamatot, a környezeti nevelés terén sokféle ismeretanyag elsajátítása, intenzív bevésoedés valósul meg. A folyamat során megjelenik a multikulturalitás, identitásfejlesztés. Fejlesztési lehetőségként megjelenik további környezetvédelmi területek feltérképezése, felkutatása, alkalmazása, intézményi Zöld Program kialakítása. A jó gyakorlat a kollégiumban került kifejlesztésre, de más intézményekben is tökéletesen alkalmazható.

Eszközrendszer:

A szelektív hulladékgyűjtés bevezetésével az volt a célunk, hogy tanulóink életének természetes velejárójává váljon az, hogy hulladékát szelektíven gyűjti, hogy az környezetünket tovább ne szennyezze, illetve újrahasznosítható legyen. Halmozottan hátrányos helyzetű, illetve hátrányos helyzetű diákjaink esetében ez külön kezelendő feladat, hiszen olyan környezetből jönnek, ahol a szelektív hulladékgyűjtést nem ismerik, nem alkalmazzák, ezért náluk csak a megfelelő motivációval párosuló tevékenység közben történhet fejlesztés, a hátránykompenzálás során csakis a tanulókon van a hangsúly. Mindezekért külön figyelmet kell fordítani a megfelelő tájékoztatásra, feladat-kiválasztásra,

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
valamint a hulladékgyűjtésre való rávezetést feltétlenül támogatni kell elméleti síkon is. Különösen fontos, hogy a program során állandóan figyelemmel kell kísérni, követni a diákok motivációját, lankadó érdeklődés esetén segítséget nyújtani számukra. A hangsúly végig a folyamaton van.

A kompetencia alapú oktatás eszközrendszere:

A program során a szociális, környezeti nevelés és természettudományos kompetenciaterület egyidejű fejlesztésével valósul meg. A fejlesztés során mindvégig nyomon követjük az egyén helyes önismeretét és társas viselkedését. A gyakorlat kivitelezése szilenciumokon és szabadidőben történik. A szilenciumokon kívüli programok nagyon színesek, sokoldalúak, gyermekközpontúak, korcsoportai sajátosságoknak megfelelőek. A jó gyakorlat szándéka a szelektív hulladékgyűjtés eszméjén keresztül a felhívni a diákok figyelmét a természet szépségére, gazdagságára, ezért megismertetjük velük mind városunk, mind közeli környezetünk természeti kincseit, ide értve a Mártélyi Tájvédelmi Körzetet, valamint a Bodnár Bertalan Természet- és Környezetvédelmi Oktatóközpontot. Ezekkel a programokkal szintén a diákok környezeti kompetenciáját fejlesztjük. Intézményünk fontosnak tartja, hogy egy adott témakört komplexen kezeljünk, ezért a kollégiumban ehhez a programhoz kapcsolódóan nagy hangsúly fektetünk az egészséges életmódra, életvitelre. Ennek keretén belül a diákok rendszeres sportfoglalkozásokon vesznek részt, valamint betekintést kapnak arról is, hogy milyen formában tudnak egészségesen étkezni (előadások, kóstolók). A közös programok, rendezvények során olyan pozitív érzelmi energiák, közös élmények alakulnak ki, melyek nélkülözhetetlenek a mindennapi kollégiumi élethez, a pozitív motiváció létrehozásához, illetve fenntartásához.

Egyenlő hozzáférés, együttnevelés:

A hatékony nevelőmunka alapfeltétele az egészséges környezet, annak infrastrukturális feltételeinek biztosítása, ennek megvalósítására nevelőtestületünk kiemelten odafigyel. A jó gyakorlat sikerének és fenntarthatóságának alapfeltétele, hogy minden diákunk részt vegyen benne, a környezetvédelem és egészséges életmód élete szerves részévé váljon. A gyerekek

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
aktívan végzik a szelektív hulladékgyűjtést, valamint érdeklődési körüknek megfelelően részt vehetnek bármilyen kapcsolódó rendezvényen, eseményen. Mivel a gyakorlat célja minden diák beilleszkedésének segítése, az eltérő szocializációjú gyerekek együttnevelése, beleértve a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű diákjainkat is, ezért alapfeltétel az egyenlő hozzáférés biztosítása. Ennek biztos anyagi háttere az intézményünkben évek óta működő Dr. Sipka Sándor Kollégiumi Kulturális Alapítvány, mely intézményünk számára biztosítja azt, hogy sokszínű és gazdag programokat szervezhessünk, amelyen bármelyik tanuló részt vehet. Kollégiumunk már több éve sikeresen működteti az Arany János Kollégiumi Programot, így kiemelten foglalkozik a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségének biztosításával. A Program kapcsán intézményünkbe érkező diákok szocializációjának, környezeti nevelésének, illetve természettudományos gondolkodásának kialakításának segítése külön feladatot jelent, így fontos, hogy ezek a tanulók is a jó gyakorlat aktív résztvevői legyenek.

Várható eredmények:

A bemutatásra kerülő jó gyakorlat megmutatja, hogyan lehet egy oktatási intézményen belül mind elméleti, mind gyakorlati úton környezettudatos szemléletre nevelni a diákokat, ennek megfelelően bevezetni, alkalmazni, fenntartani a szelektív hulladékgyűjtést, a szocializációt, valamint a környezeti nevelést segíteni. A kapcsolódó programok, illetve az elméleti foglalkozásokon való részvétel segítségével a diákok természettudományos tudása mélyül, alaposabban a bevésődés. A szabadidős programok, feladatok, természetjárások folyamatához alkotói izgalom, sikerélmény is társul, ami még inkább növeli a tanulók motivációját a későbbiek során, így sokkal hatékonyabb a természeti és környezeti nevelés, valamint alapvető attitűdök alakulnak ki, melynek hatásaként a gyermekek a mindennapokban sokkal következetesebben figyelnek oda életvezetésükre, társas kapcsolataikra, valamint a környezet egészségének megóvására. Végző hatásként a folyamat eredményessége várható.

**„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”
A jó gyakorlat kialakításának fázisai:**

1. hiányterület feltérképezése, tanári műhelymunka, tantestületi megbeszélések,
2. feladat kidolgozások, pedagógusok felkészülése az alkalmazásra, mind elméleti, mind gyakorlati síkon,
3. szelektív hulladékgyűjtés bevezetése egy területen, ennek kipróbálása, tapasztalatok megbeszélése,
4. elmélet beemelése a feladatokba, szelektív hulladékgyűjtés bevezetése két területen (elem, műanyag),
5. visszacsatolás, mérés, értékelés,
6. folyamatos tapasztalatcsere, fejlesztés, innováció, dokumentálás, konzultáció a pedagógusokkal, diákokkal,
7. fenntarthatóság, bővítés, feladatok, eredmények megbeszélése.

Együttműködő partnerek:

Mivel intézményünkben nagy arányszámban fordul elő hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, akik vidéki, falusi és tanyasi környezetben nőttek fel, jártak iskolába, ezért nem ismerik, alkalmazzák a szelektív hulladékgyűjtést sem otthon, sem az iskolában. Ezért programunk fontossága abban is rejlik, amennyiben a diák mindennapi életének része lesz a szelektív hulladékgyűjtés, akkor ezt otthoni környezetében is megvalósítja, családját is környezettudatos gondolkodásra neveli. Ennek a gyakorlatnak a lényege, hogy olyan környezettudatos generációt neveljünk, aki szívügyének tekinti ezt és élete minden területén alkalmazza. Egy intézmény, egy ember a saját szintjén legalább ennyit tegyen meg környezetéért, annak megóvásáért. Ezért érdemes egy ilyen programot megtervezni, megszervezni, illetve fenntartani, hiszen olyan személyes kompetenciafejlesztés indul el, amely kihatással van a diák és környezete életére, felfogására, tudatosságára, amely hosszú távon a diákok környezeti és szociális kompetenciáját fejleszti. Ezért különösen fontos, hogy a tantestület tagjai között jó legyen az együttműködés, olyan kollegák legyenek, akik a folyamat eredményessége érdekében együtt gondolkodnak a komplex fejlesztésekben,

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
valamint elengedhetetlen az intézmény valamennyi dolgozójának elkötelezettsége és jól működő kapcsolatrendszer a külső partnerekkel.

Újszerűség, egyediség:

Olyan gyakorlatot terveztünk és szerveztünk meg, amely hosszú távon fenntartható, dolgozóink, diákjaink szemléletmódjára, életvitelére hatással van. Mindezt úgy próbáljuk megvalósítani, hogy a mindennapi életük részévé váljon a folyamat, illetve a különböző kompetenciaterületek fejlesztése is alapvető (szociális és környezeti nevelés), mindezt játékos, közvetlen módon, ügyelve arra, hogy a tanulók végig jól érezzék magukat, motiváltak legyenek. A gyakorlat segíti a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek beilleszkedését, szocializációját, együttműködését.

Ellenőrzés, értékelés:

A folyamat eredményessége abban mutatkozik meg, hogy a diákok tudatosan szelektíven gyűjtik a hulladékot, a kihelyezett hulladékgyűjtő edények gyorsan megtelnek. A folyamat során a különböző munkacsoportok önértékelést végeznek, elemzik a tapasztalatokat, megfogalmazzák a sikereket, esetleges módosításokat végeznek, valamint előremutató feladatokat fogalmazznak meg. Rendkívül fontos a környezeti és szociális kompetenciaterületek fejlesztése, ezért hosszú távon az ismeretek alaposabb és mélyebb beépülése figyelhető meg.

Referenciák:

A gyakorlatot a tervezésétől kezdve folyamatosan dokumentáljuk, dokumentumokkal, fényképekkel, videó felvételekkel, melyek a honlapunkon is hozzáférhetők (www.cseresnyes.hu). Rendszeresen megkérdezzük a diákokat a szelektív hulladékgyűjtés eredményeiről, fontosságáról, év végén környezetvédelmi kérdőívet töltetünk ki velük, az adott tanévben előfordult természettudományos programok, közösségi foglalkozások, vetélkedők során kapott tudás, tapasztalatok alapján. A kérdőívek eredményei azt mutatják, hogy a diákok környezettudatos gondolkodása egyre inkább mindennapjaik részévé válik,

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat
valamint a tapasztalatok azt mutatják, hogy a diákok a saját otthoni környezetükben is egyre nagyobb arányban megvalósítják a szelektív hulladékgyűjtést.

Humán–erőforrás igény:

Különös személyi feltételek nem szükségesek, az elengedhetetlen, hogy a tantestület fogékony, illetve elkötelezett legyen a program irányában, nyitottnak kell lenniük az új módszer használatára, együttműködőnek és gyerekre koncentrálóknak. Emellett mindenképp fontos, hogy biológia szakos tanár legyen a tantestületben, aki szakmailag is támogatja a program sikeres megvalósulását. Az intézmény számára megfelelően kell kommunikálni a diákok felé a program bevezetésének, alkalmazásának, illetve fenntartásának fontosságát, hiszen csak akkor lehet igazán sikeres a gyakorlat, ha a kollégium minden lakója és dolgozója magáénak érzi, megvalósulását támogatja és megfelelően alkalmazza. Az évek során nagyon jó kapcsolat alakult ki a mártélyi Bodnár Bertalan Természet- és Környezetvédelmi Oktatóközpont munkatársaival, ahova rendszeresen szervezünk természetjáró és környezetvédelmi napokat, ezzel is támogatva azt a nézetet, hogy a környezetvédelem a saját felelősségünk is és lehetőségeink szerint mindent meg kell tennünk érdekében.

Az adaptációhoz, a fenntartáshoz szükséges eszközigény:

Alapvetően elegendőek az iskolai keretek között fellelhető anyagok, eszközök, mint könyvek, internet, nyomtató, fénymásoló a program elméleti előkészítéséhez, lebonyolításához. Egyedi eszközök szelektív hulladékgyűjtés gyakorlati megvalósításához szükségesek, úgy mint gyűjtőedények kihelyezése az elemek, műanyagok számára.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

A jó gyakorlat átadás intézményi szabályai

2012. október 01.

A szabályzat célja

Az intézményi jó gyakorlatok átadásával kapcsolatos tevékenységek, feladatok, jogok és kötelezettségek rögzítése a minél szakszerűbb és átlátható feladatellátás érdekében.

A szabályzat hatálya

A szabályzat előírásai határozatlan időre szólnak. Módosítását – az innovációs szakmai team bármely tagjának javaslatára - az iskola Igazgatója jogosult elvégezni.

Területi és időbeli vonatkozásában kiterjed az intézmény illetékességi körébe tartozó épületre, a jó gyakorlat helyszínéül szolgáló programokra, valamint az átadás-átvétel folyamatának teljes időtartamára.

A szabályzat személyi hatálya az intézménnyel jogviszonyban álló, a jó gyakorlatot kidolgozó és az átadás-átvételt lebonyolító innovációs szakmai team tagjaira vonatkozik.

Az innováció megvalósításában résztvevő pedagógusok és más intézményi alkalmazottak hivatalos munkaidőben látják el a jó gyakorlatban megjelölt és elvégzendő tevékenységeket.

A jó gyakorlat fogalma

A jó gyakorlat adott szakmai kritériumoknak (NAT, ONAP) megfelelő innovatív folyamat, módszer, cselekvés és eszközhasználat együttese, amelyet a közoktatási intézményben több éve tudatosan, sikeresen és hatékonyan alkalmaznak. A fejlesztő pedagógusok, intézményi közösségek az innovációt a gyakorlatban kipróbálták, dokumentálták, ezért más intézmények által is eredményesen adaptálható, továbbfejleszhető, fenntartható. A jó gyakorlat a felhasználók által elismert szolgáltatásként képes működni, mert mérhető, értékelhető minőségelemekkel rendelkezik, s az intézményi, osztálytermi és egyéni pedagógiai fejlesztéseket, a kompetenciaalapú oktatás elterjesztését pozitívan befolyásolja.

A „jó gyakorlatok” olyan, a gyakorlatban már kipróbált vagy kipróbálásra alkalmas hatékony programok, amelyeket a közoktatási intézmények jelenleg is alkalmaznak, és amelyek újszerű módon járulnak hozzá a különböző tanulási kompetenciák (készségek) valamelyikének fejlesztéséhez.

Egy olyan pozitív irányú cselekvés, amely:

- legyen sikeres ;
- legyen innovatív (újító, megújuló); innovatív – azt jelenti, hogy valami újat valósítottak meg. Az, hogy valami innovatív, azt is jelenti, hogy új vagy az eddig létezőktől különböző megoldásokat tud kínálni az adott területen vagy közösségben. A megoldások lehetnek teljesen újak vagy más területekről behozott egyesített tudásokon is alapulhatnak.

Előzmények

A jó gyakorlatok megismerése, elterjesztése, alkalmazása ma már központi szerepet tölt be a közoktatás fejlesztésében. Az adás-vétel, az újszerű „szolgáltatói piac” lehetősége motiválta intézményünk pedagógusi közösségének tagjait arra, hogy az Educatio Kft. honlapján, a Szolgáltatói kosárban (<http://kosar.educatio.hu>) közzé tegyenek négy jó gyakorlatot, úgy mint a „Szabad szellem, szabad lélek, szabad zene”, a 9. és 0 évfolyamos diákok gólyatábora, a Felzárkóztatás zenével – éneklés és önismeret, valamint a Szelektív hulladékgyűjtés elnevezésű jó gyakorlatokat.

A jó gyakorlatok az Educatio által kidolgozott egységes szempontrendszer alapján kerültek feltöltésre az adatbázisba.

Szakmai munkánk bemutatása, népszerűsítése, a kollégium jó hírnevének növelése mellett célunk, hogy a jó gyakorlatból a kollégium és az innováló pedagógusok egyaránt anyagi bevételhez jussanak.

Annak érdekében, hogy a kidolgozott jó gyakorlat adás-vétele szabályszerű és jogszerű lehessen, a 327/2009. Kgy. számú fenntartói határozattal módosításra került intézményünk Alapító okirata. Kiegészítésként a 85.60. TEÁOR számú (Oktatást kiegészítő tevékenység, szakmakód: 856099.) tevékenységi körrel bővült a feladatellátás.

Tulajdonosi jogosultságok

A jó gyakorlat ötletgazdája, kidolgozója és egyben megvalósítója a kollégium egy-egy innovatív pedagógusa vagy pedagógus szakmai teamje. A megvalósítás alapfeltétele viszont a kollégiumi fizikai-szakmai környezet és feltételek (tanulók, szülők, a kollégiummal jogviszonyban, munkaviszonyban álló dolgozók, épület, helyiségek, taneszközök, stb.) rendelkezésre állása.

A jó gyakorlat tulajdonosa ezért a Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium, mint önálló jogi személy.

Képviselőtében, a jó gyakorlat adás-vétele során – az Alapító okiratban meghatározottak szerint – a kollégium igazgatója jár el.

Kapcsolattartás a külső partnerekkel

Az intézmény korábbi kapcsolatrendszere kibővül azon partnerek körével, akik a jó gyakorlat révén kapcsolatba kerülnek intézményünkkel, úgy, mint Bodnár Bertalan Oktatóközpont (Mártély), Török Sándor Strandfürdő, Péczely Attila Alapfokú Művészetoktatási Intézmény, EVP, Zöld Kapocs .

A jó gyakorlatok külső-belső kapcsolattartója a Gulyás Ágnes, akinek az igazgatóval és igazgató helyettesével együttműködve – a szerződéskötés kivételével – joga van minden, az innovációval kapcsolatos tájékoztatásra, információtovábbításra.

A jó gyakorlat munkacsoport intézményi szervezete

Igazgató

Igazgató-helyettes

Gazdasági ügyintéző

Innováló szakmai team vezetője

4 fő programfejlesztő pedagógus

Felelősségi és hatáskörök

Az intézmény igazgatója

gondoskodik a Szolgáltatói kosárba feltöltött jó gyakorlat adatlapjának ellenőrzéséről, hitelesítéséről, adatbázisban történő nyilvánosságra hozataláról, igény és megállapodás szerint lehetőséget biztosít a szolgáltatás iránt érdeklődő partnerek helyszíni látogatására, befogadja a kollégiumba érkező jó gyakorlat megrendeléseket, az intézmény képviselőtében szerződéskötésre jogosult, biztosítja az átadás jogszerűségének, szakszerűségének intézményi feltételeit,

felel a jó gyakorlat eladásából befolyt bevételekkel való gazdálkodásért, az érintett pedagógusok számára történő kifizetésért.

Az igazgató-helyettes

biztosítja a szakmai-szervezeti feltételeket az innováció kidolgozásához, Szolgáltatói kosárba való feltöltéséhez,

a jó gyakorlat megvalósításának éves iskolai munkatervben történő tervezését, lebonyolítását, a megvalósítás iránt érdeklődők fogadásának ütemezését,

a helyszíni látogatók fogadását, általános tájékoztatását (a kollégium munkájáról, a jó gyakorlat nevelési-oktatási folyamatba való illeszkedéséről, stb.);

gondoskodik a megvalósító pedagógusok tervező-előkészítő munkájának,

a lebonyolítás humán és tárgyi-technikai feltételeinek megteremtéséről, folyamatának ellenőrzéséről, értékeléséről,

a megvalósítás szakmai minőségének és a jó gyakorlat eladás évenkénti dokumentálásáról (fotó, videó, feljegyzések, referenciák, minőségügyi bizonylatok, stb.).

A gazdasági ügyintéző

felelős az átadás-átvétellel kapcsolatos szerződés előkészítésért,

a számlázás és a teljes gazdasági-pénzügyi folyamat szakszerű és jogszerű bizonylatolásáért, igazgatói döntés alapján az innováló pedagógusok megbízási szerződésének elkészítéséért,

tájékoztatást nyújt az igazgatónak a jó gyakorlat eladásából származó bevétel intézményi számlára történő beérkezéséről,

intézi a beérkezett összegből a jogosult pedagógusok számára történő kifizetést.

Innováló szakmai team vezető

feladata a jó gyakorlat fejlesztés és dokumentálás operatív irányítása,

a fejlesztő pedagógusok munkájának támogatása, irányítása, szakmai műhelymunkák szervezése,

a jó gyakorlat adatlap Szolgáltatói kosárba való feltöltése, iskolai honlapon történő népszerűsítésének megszervezése,

az egyes modulok egységes dokumentációjának ellenőrzése,

a jó gyakorlat megvalósításának éves munkaközösségi munkatervben való tervezése, a lebonyolítás szakmai segítése, ellenőrzése,

az érdeklődő partnerekkel való kapcsolattartás;

gondoskodik a komplex jó gyakorlat csomag elektronikus adathordozón (CD, DVD) történő archiválásáról, iktatásáról,

a megvalósítás és a jó gyakorlat eladás releváns bizonylatainak gyűjtéséről, rendszerezéséről,

a helyszíni tapasztalatszerzés, hospitálás lebonyolításának irányításáról,

szakmai tájékoztatást, információkat biztosít az innováció, illetve az átadás részletkérdéseiről, irányítja a helyszíni konzultációt.

Programfejlesztő, innováló pedagógus

feladata a jó gyakorlat moduljának szakszerű tervezése, a megvalósítás dokumentálása, bizonylatainak leadása a munkaközösség-vezető számára,

az átadásra kerülő szakmai anyagok elektronikus adathordozón (CD, DVD) történő biztosítása,

a tanulók, szülők tájékoztatása,

a kidolgozott jó gyakorlat modul megvalósításának irányítása,

a know-how gyakorlati bemutatása a megvalósításban résztvevő pedagógusok, tanulók, szülők bevonásával, közreműködésével,

az érdeklődő partnerek tájékoztatása a megvalósítás részletkérdéseiről,
a jó gyakorlat választott moduljának megvalósítása során igény szerint konzultál a helyszínen hospitáló partnerekkel.

A jó gyakorlatból származó bevétel

A jó gyakorlat végső eladási összegéről – a vásárlóval történt egyeztetés alapján - az igazgató dönt. (A Szolgáltatói kosárban megjelölt összeg tájékoztató jellegű.)

A szolgáltatási szerződés tervezetét a megrendelői igények figyelembe vételével a gazdasági ügyintéző állítja össze, illetve a számlázást is ő végzi.

Az eladásból származó bevétel a kollégium számlájára érkezik.

Az érintettek megállapodása alapján a jó gyakorlatból befolyó bevétel 50%-a az intézményt, 50%-a az intézménnyel jogviszonyban álló, innováló pedagógus(oka)t illeti, melynek kifizetéséről az iskola igazgatója intézkedik az összeg beérkezést követő 15 napon belül.

Az intézményi 50%-ból kell biztosítani a jó gyakorlat potenciális Megrendelője számára biztosított bemutató anyag és eszközöltségeit.

Az innováló pedagógusok szakmai munkájuk ellenértékét a jó gyakorlat - vagy annak egyes moduljai - eladását követően az intézményvezető teljesítésigazolásával kapják meg.

Amennyiben az innovációt kidolgozó pedagógus az eladás időpontjában már nem az iskola dolgozója, a befolyt összeg 50%-át az Igazgató jogosult a megvalósító pedagógusok, munkatársak között felosztani.

A jó gyakorlat átadásának folyamata

Mérföldkő	A folyamat lépései	Résztevők, felelős
Kapcsolat felvétel		
↓	Kapcsolati adatok rögzítése (kontaktszemély, telefon, e-mail)	Érdeklődő partner képviselője Igazgató helyettes, innováló team vezető
	Szakmai egyeztetés (a jó gyakorlat választott modulja, az érdeklődő igényei, stb.)	Érdeklődő partner képviselője Innováló team vezető
	Hospitálási időpont, feltételek és tartalom egyeztetése az átvevő intézmény képviselőjével	Érdeklődő partner képviselője Innováló team vezető
	Feltételek belső egyeztetése, jóváhagyása (létszám, időpont, helyszín, tartalom, eszközök, stb.)	Intézményvezetés Érintett pedagógusok, dolgozók, tanulók, szülők Innováló team vezető
	Írásos visszajelzés a partner számára (e-mail, levél)	Igazgató helyettes Innováló team vezető

Előzetes felkészülés a hospitálásra		
↓	Az érintett pedagógusok és a nevelőtestület tájékoztatása	Igazgató helyettes Innováló team vezető
	A jó gyakorlat részletes programjának véglegesítése, a feltételek előkészítése, biztosítása, a megvalósításban	Igazgató helyettes Innováló team vezető

részvevők tájékoztatása	Érintett pedagógusok
Felkészülés a vendéglátásra, a jó gyakorlat lebonyolításának és dokumentációjának bemutatására	Igazgató helyettes Innováló team vezető Érintett pedagógusok Megvalósítók

A jó gyakorlat bemutató közvetlen előkészületei, tervezés, szervezés

Tájékoztatók, jelenléti ív, elégedettségi kérdőív, a jó gyakorlat releváns moduljának előkészítése	Igazgató helyettes Innováló team vezető
A jó gyakorlatot bemutató pedagógus team felkészülése	Igazgató helyettes Innováló team vezető Érintett pedagógusok
Helyszín kialakítása, tárgyi-technikai feltételek megteremtése a jó gyakorlat bemutatásához (felhasználásra kerülő anyagok, eszközök, foto, videó, projektor, stb.)	Igazgató helyettes Innováló team vezető Érintett pedagógusok Oktatás-technikus Technikai dolgozók
Felkészülés a vendéglátásra, a feladatok megosztása (anyagok, eszközök rendelése, beszerzése)	Igazgató helyettes Innováló team vezető Bevont munkatársak
A know-how dokumentumainak előkészítése	Innováló team vezető

A jó gyakorlat bemutatása

Vendégfogadás - vendéglátás	Igazgató helyettes Innováló team vezető Bevont munkatársak Vendégek
Bevezető tájékoztatás - igény alapján prezentáció (az intézményről, a jó gyakorlatról)	Igazgató helyettes Innováló team vezető Modulfejlesztő pedagógus(ok) Vendégek
Hospitálás lebonyolítása, gyakorlati bemutató	Igazgató helyettes Innováló team vezető Érintett pedagógus(ok) Részvevők Vendégek
Szakmai megbeszélés a know-how dokumentumairól és a helyszíni tapasztalatokról, kérdések és válaszok	Igazgató helyettes Innováló team vezető Modulfejlesztő(k) Vendégek
A hospitáláson résztvevők elégedettségmérése	Igazgató helyettes

	A jó gyakorlat bemutató bizonylatainak összegyűjtése, rendszerezése, archiválása	Innováló team vezető
A jó gyakorlat adás- vétele ↓	A megrendelés és a felhasználói szerződés részleteinek egyeztetése, a megrendelő befogadása	Igazgató Gazdasági ügyintéző
	Szerződéskötés	Megrendelő képviselője
	A jó gyakorlat dokumentumainak átadása A teljesítés igazolása	Igazgató Innováló team vezető Megrendelő képviselője
	Számlázás	Igazgató Gazdasági ügyintéző
	Referenciakérés	Igazgató Innováló team vezető Megrendelő
	A jó gyakorlat eladási összegének beérkezését követő 15 napon belül az igazgató intézkedik a pedagógusoknak történő kifizetésről.	

Dokumentumok, bizonylatok kezelése

A jó gyakorlat megvalósításához kapcsolódó dokumentumokat, bizonylatokat az egyes modulok innovációjáért felelős pedagógus(ok) gyűjtik, és a megvalósítást követő két héten belül átadják az innováló team vezetőnek rendszerezésre, tárolásra.

Az eladás folyamatában keletkező dokumentumokat, bizonylatokat az intézményben szokásos módon iktatni, irattározni kell, melyről az innováló team vezető, a gazdasági ügyintéző és az igazgatóhelyettes gondoskodik.

A keletkezett dokumentumokból 1 példányt a gazdasági irodában kell elhelyezni.

Záradék

Jelen szabályzatot az intézmény Igazgatója adta ki az érintett intézményi dolgozók véleményének figyelembe vételével.

A jó gyakorlat átadás intézményi szabályzata 2012.december 01-én lép hatályba.

A szabályzat előírásainak kihirdetéséről, az iskolában történő elhelyezéséről az Igazgató gondoskodik a soron következő nevelőtestületi/alkalmazotti értekezleten.

Melléklet

A szabályzat Melléklete a jó gyakorlat átadás Szolgáltatói Szerződés mintája, amely a szolgáltatást igénylővel történő egyeztetés alapján módosításra kerülhet.

Kelt, Hódmezővásárhely, 2012. október 01.

Vig Áron
igazgató

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

Melléklet a jó gyakorlat átadás intézményi szabályaihoz

Szerződés száma: ...../.....

SZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS

A SZERZŐDÉST KÖTŐ FELEK

Egyrészről

..... (a szolgáltatást vásárló intézmény OM azonosítója, neve, címe, adószáma, bankszámlaszáma)

nevében és képviselőként eljáró ..... (képviselő neve, beosztása),
mint Megrendelő;

(a továbbiakban: Megrendelő)

A Megrendelő kapcsolattartója: ..... (név)..... (elérhetőség)

Másrészről az Átadó

..... (a szolgáltatást nyújtó intézmény OM azonosítója, neve, címe, adószáma, bankszámlaszáma)

nevében és képviselőként eljáró ..... (képviselő neve, beosztása),
mint Szolgáltató;

(a továbbiakban: Szolgáltató)

A Szolgáltató kapcsolattartója: ..... (név)..... (elérhetőség)

ELŐZMÉNYEK

A Szolgáltató tulajdonosa az Educatio Kft. Szolgáltatói Kosarában regisztrált „.....” elnevezésű jó gyakorlatnak.

A Megrendelő Szolgáltatói Kosárban és a Szolgáltatónál történt szóbeli tájékozódást követően.....-án (dátum) írásban jelezte igényét a *jó gyakorlat (vagy ..... modulja) átvétele* iránt.

A SZERZŐDÉS TÁRGYA, IDŐTARTAMA

Az Educatio Kft. Szolgáltatói Kosarában regisztrált „.....” elnevezésű jó gyakorlat (vagy ..... modulja) helyszíni hospitálásán, gyakorlati bemutatóján való részvétel és az adaptációt segítő szakmai konzultáció biztosítása a Megrendelő ... fős képviselői csoportja

HŐDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
VÁSÁRHELYI CSERESNYÉS KOLLÉGIUM
6800 Hódmezővásárhely, Oldalkosár utca 1.
Postacím: 6801, Pf.: 17. Telefon: (62) 245-233; 245-446;
telefax: 248-856; e-mail: cseresnyes@cseresnyes.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió támogatásával valósulnak meg.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

számára, valamint a jó gyakorlat részletes know-howjának elektronikus adathordozón (CD, DVD) történő átadása a Megrendelő részére.

IV. A FELEK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

IV.1. A Szolgáltató vállalja, hogy a Megrendelő hivatalos képviselői részére a ..... jó gyakorlat (vagy ..... modulja) helyszíni bemutatását az ahhoz kapcsolódó szakmai konzultációval együtt biztosítja. A jó gyakorlat (vagy ..... modulja) részletes know-howját a fent jelzett határidőre és formában *személyesen* átadja, a Megrendelő átveszi.

IV.2. A Megrendelő vállalja, hogy képviselői csoportja – a Megrendelő költségén - részt vesz a jó gyakorlat bemutatóján és az átvételt segítő szakmai konzultáción, melynek helyszínen szükséges feltételeit a Szolgáltató biztosítja.

IV.3. A Felek kötelezik magukat, hogy a jelen Szerződés tárgyában és hatálya alatt egymással együttműködnek, egymás feladatainak teljesítését kölcsönösen segítik és minden, a feladatok maradéktalan ellátásához szükséges információt egymás számára biztosítanak.

IV.4. A Megrendelő annak érdekében, hogy a Szolgáltató vállalt feladatát teljesíteni tudja, ellátja a Szolgáltatót a szerződéskötéshez és jó gyakorlat átvételéhez szükséges minden információval és dokumentummal, valamint szükség szerint a Szolgáltató rendelkezésére áll a jelen Szerződés teljesítésének biztosítása érdekében.

IV.5. A Szolgáltató köteles a III. pontban meghatározott feladatokat a megfelelő szakértelemmel rendelkező alkalmazottja, közreműködője (alkalmazottai, közreműködői) útján ellátni.

IV.6. Amennyiben a Szolgáltató alkalmazottja, közreműködője a III. pontban és a jelen Szerződés 1. számú mellékletében meghatározott feladatok elvégzésére bármely okból nem képes(ek), arról a Szolgáltató köteles haladéktalanul írásban értesíteni a Megrendelőt, és a jó gyakorlat átadás-átvételének szerződésszerű teljesítéséről újabb tárgyalást vagy szerződésmódosítást kezdeményezni.

IV.7. A Szolgáltató köteles a Megrendelő rendelkezésére bocsátani a *jó gyakorlat dokumentációját* egy (1) példányban, elektronikus formában, amely megfelelő részletességgel tartalmazza a jó gyakorlat sikeres adaptációját biztosító programot az elvégzendő tevékenységekkel, módszerekkel, eszköz- és anyagigénnyel. Az elektronikus adathordozó épségét, tartalmát a felek az átadás-átvétel időpontjában kötelesek együtt ellenőrizni.

IV.8. A Szolgáltató köteles haladéktalanul értesíteni a Megrendelőt minden olyan körülményről, amely a jó gyakorlat átadás-átvétel eredményességét vagy a teljesítés határidejét érinti, illetve e körülményekről a Megrendelővel egyeztetéseket kezdeményezni. Az egyeztetésekről a Felek jegyzőkönyvet vesznek fel.

IV.9. A Szolgáltató – a birtokában levő információk alapján – jogosult tájékoztatni a Megrendelőt arról, hogy szükségesnek látja-e a jó gyakorlat dokumentációjában meghatározottaktól való eltérést. Erről a Felek egyeztetést követően feljegyzést készítenek.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

IV.10. A Megrendelő a jó gyakorlat célját és tárgyát illetően a dokumentációban változtatásokat nem tehet. A jó gyakorlat adaptációja és implementációja során köteles az eredetileg vásárolt jó gyakorlatot – mint forrást – megnevezni.

IV.11. A Szolgáltató kijelenti, hogy a jelen Szerződés szerinti jó gyakorlat átadás előírás szerinti végzéséhez szükséges tárgyi és humán erőforrással rendelkezik.

IV.12. A Szolgáltató kizárólag a jelen Szerződésben foglaltak elvégzéséért felel.

IV.13. A Szolgáltató hozzájárul ahhoz, hogy a Megrendelő képviselője a jó gyakorlat átadás-átvétel teljesítése során a személyiségi jogok megsértése nélkül fotódokumentációt készítsen a Megrendelő honlapján való közzététel céljából, az átadás-átvétel szakmai megvalósulásának dokumentálása érdekében.

V. A TELJESÍTÉS IGAZOLÁSA

V.1. A Megrendelő a Szolgáltató általi teljesítést (a jó gyakorlat dokumentáció Megrendelő részére történő átadását) követő hét (7) napon belül köteles a teljesítés megfelelősége esetén kiadni a teljesítésről szóló igazolást. A Megrendelő részéről a teljesítési igazolás kiadására jogosult személy a Megrendelő hivatalos képviselője. Amennyiben a teljesítést követő hét (7) napon belül nem kerül sor a teljesítési igazolás Szolgáltató részére történő átadására, ezt úgy kell tekinteni, hogy a Megrendelő a teljesítést elfogadta.

V.2. A Megrendelő a Szolgáltató által elvégzett munka megvizsgálását követően annak hiányossága vagy nem megfelelő volta esetén írásban nyújthatja be a kifogásait a Szolgáltatónak, és amennyiben ez még érdekében áll, póthatáridőt tűzhet a megfelelő teljesítésre.

Szolgáltató a Megrendelő 15 napon belül írásban közölt kifogásait köteles megvizsgálni, és indokoltság esetén haladéktalanul orvosolni.

VI. DÍJAZÁS

VI.1. A Megrendelő a III. pontban meghatározott jó gyakorlat átadás, mint szolgáltatás nyújtásáért összesen *bruttó* ..... Ft, azaz *bruttó* ..... forint összegű díjat köteles (egy összegben, ... részletben) fizetni a jó gyakorlatot átadó Szolgáltató részére. (A részlet(ek)ben történő fizetésben az alábbiak szerint állapodnak meg a szerződést kötő felek:.....)

Az ellenérték részét képezi

a) a *hospitálás, helyszíni tapasztalatszerzés, ami bruttó* ..... Ft, azaz ..... forint ... fő számára,

b) az *elektronikus adathordozón (CD, DVD) biztosított részletes programleírás, know how ára, ami bruttó* ..... Ft, azaz ..... forint,

A Szolgáltató kijelenti, hogy a jelen pontban rögzített díjon felül a Megrendelővel szemben semmilyen hivatkozással nem érvényesít plusz költséget.

VI. 2. Megrendelő a VI.1 pontban foglalt összegű díjat köteles fizetni a Szolgáltató részére a Szolgáltató által kibocsátott számla ellenében, a Szolgáltató számlájára történő átutalással, a számla kézhezvételétől számított tizenöt (15) napon belül.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

A Szolgáltató köteles az általa kibocsátott számlán a jó gyakorlat megnevezését egyértelműen feltüntetni.

A számlán külön tételként kell szerepeltetni a know how-t, mint immateriális jószágot és az esetleges hospitációt (amennyiben releváns).

VI.3. Fizetési késedelem esetén a Megrendelő a Ptk. 301/A. §-ban írt mértékű kamat megfizetésére köteles, amelyet a Szolgáltató számla kiállításával jogosult érvényesíteni.

VI.4. A Szolgáltató köteles az elszámolásból eredő ÁFA fizetési kötelezettségének maradéktalanul eleget tenni (amennyiben releváns).

VII. A SZERZŐDÉS MÓDOSÍTÁSA

A jelen Szerződést a Felek kizárólag írásban, egybehangzó akaratnyilvánítással módosíthatják.

VIII. A SZERZŐDÉS HATÁLYA ÉS MEGSZŰNÉSE

VIII.1. A jelen Szerződés annak mindkét fél általi aláírása napján lép hatályba és annak teljesítéséig terjedő időtartamra szól.

VIII.2. A jelen Szerződés megszűnik annak teljesítésével, a teljesítés lehetetlenné válásával, a Szerződés felbontásával, illetve a Szerződés megszüntetésével.

VIII.3. HA A TELJESÍTÉS MINDKÉT FÉL ÉRDEKKÖRÉBEN VAGY ÉRDEKKÖRÉN KÍVÜL FELMERÜLT OLYAN OKBÓL VÁLIK LEHETETLENNÉ, AMELYÉRT EGYIK FÉL SEM FELELŐS, A SZOLGÁLTATÓT AZ ELVÉGZETT MUNKA ÉS KÖLTSÉGEI FEJÉBEN A DÍJ ARÁNYOS RÉSZÉ ILLETI MEG.

VIII.4. A jelen Szerződést a Felek közös megegyezéssel – amennyiben az még lehetséges – bonthatják fel annak keletkezésére visszamenő hatállyal, illetve szüntethetik meg jövőbeni hatállyal. A Felek ilyen esetben kötelesek elszámolni egymással.

VIII.5. Bármelyik Fél azonnali hatállyal felmondhatja a Szerződést, ha a másik Fél a Szerződést súlyosan megszegi, és kötelezettségeit felszólítás ellenére sem teljesíti, illetve egyéb jogellenes magatartását a másik fél tiltakozása ellenére sem hagyja abba. Súlyos szerződésszegésnek minősül különösen, ha a Megrendelő felszólítás ellenére sem egyenlíti ki a Szolgáltató díját, vagy ha a Szolgáltató a feladatát nem, vagy nem szerződésszerűen teljesíti.

VIII.6. A jelen Szerződés megszűnik abban az esetben is, ha a Megrendelő vagy a Szolgáltató jogutód nélkül megszűnik.

IX. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

IX.1. A jelen Szerződés szerint szükséges valamennyi nyilatkozatot a Felek írásban (postai vagy elektronikus úton közölve) kötelesek megtenni. A szerződésszegéssel, illetve a Szerződés megszűnésével kapcsolatos nyilatkozatok kizárólag postai úton – tértivevénnyel – küldhetők. A jelen Szerződéssel kapcsolatos írásbeli nyilatkozatok akkor is szabályszerűen közöltnek tekintendők, ha a címzett az átvételt megtagadta, vagy a küldeményt nem vette át.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

IX.2. A Felek a vitás, sérelmes ügyeiket, jóindulatot és jóakaratot tanúsítva egymás iránt, békés úton kísérik meg rendezni.

IX.3. A Felek a jelen Szerződés létrehozása és teljesítése kapcsán tudomásukra jutott adatokat üzleti titokként kötelesek kezelni.

IX.3.1. Amennyiben a Szerződés teljesítése során a Felek minősített adatokba nyernek betekintést, vagy azok birtokába jutnak, kötelesek a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvényben foglaltaknak megfelelően eljárni.

IX.3.2. A Felek kötelezik magukat arra, hogy védik és őrzik a jelen Szerződés teljesítése során tudomásukra jutott adatokat, információkat, dokumentumokat, és minden erőfeszítést megtesznek annak érdekében, hogy azok megfelelő védelmét biztosítsák.

IX.3.3. NEM MINŐSÜL ÜZLETI TITOKNAK AZ ÁLLAMI KÖLTSÉGVETÉS FELHASZNÁLÁSÁVAL KAPCSOLATOS ADAT, VALAMINT AZ AZ ADAT, AMELYNEK MEGISMERÉSÉT VAGY NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALÁT KÜLÖN TÖRVÉNY KÖZÉRDEKBŐL ELRENDELI. A NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL AZONBAN NEM EREDMÉNYEZHETI AZ OLYAN ADATOKHOZ - ÍGY KÜLÖNÖSEN A TECHNOLÓGIAI ELJÁRÁSOKRA, A MŰSZAKI MEGOLDÁSOKRA, A GYÁRTÁSI FOLYAMATOKRA, A MUNKASZERVEZÉSI ÉS LOGISZTIKAI MÓDSZEREKRE, TOVÁBBÁ A KNOW-HOW-RA VONATKOZÓ ADATOKHOZ - VALÓ HOZZÁFÉRÉST, AMELYEK MEGISMERÉSE AZ ÜZLETI TEVÉKENYSÉG VÉGZÉSE SZEMPONTJÁBÓL ARÁNYTALAN SÉRELMET OKOZNA, FELTÉVE, HOGY EZ NEM AKADÁLYOZZA MEG A KÖZÉRDEKBŐL NYILVÁNOS ADAT MEGISMERÉSÉNEK LEHETŐSÉGÉT.

IX.3.4. A MEGRENDELŐ TUDOMÁSUL VESZI, HOGY AZ ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK VIZSGÁLHATJA AZ ÁLLAMHÁZTARTÁS ALRENDSZEREIBŐL FINANSZÍROZOTT BESZERZÉSEKET A SZERZŐDÉS TELJESÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDŐ VALAMENNYI GAZDÁLKODÓ SZERVEZETNÉL.

IX.3.5. A Felek tudomásul veszik, hogy a jelen Szerződés lényeges tartalmáról szóló tájékoztatást, illetve a nyilvánosságra hozatalt az üzleti titokra hivatkozással sem tagadhatják meg a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény 19. § (1) bekezdésében írtak, illetve az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 15/B. §-ában írtak alapján.

IX.3.6. A Feleket az e pont szerinti titoktartási kötelezettség a jelen Szerződés megszűnését követően is terheli.

IX.3.7. A Felek felelősséggel tartoznak minden olyan kárért, amely a IX.3. pontban körülírt adatkezelési, titoktartási kötelezettségük megszegéséből származik.

IX.4. A Szolgáltató kijelenti, hogy a jó gyakorlat átadása szerzői jogot nem sért.

IX.5. Szolgáltató tudomásul veszi, hogy a jelen Szerződés keretében átvett jó gyakorlatot az átvevő intézmény a pedagógiai programjába átülteti, adaptálja és a 20... tanévtől kezdődően – a Szolgáltató további engedélye, valamint díjfizetési kötelezettség nélkül – intézményében alkalmazza.

Szolgáltató hozzájárul ahhoz, hogy az átvett jó gyakorlatot a gyakorlatban történő alkalmazás során az Átvevő intézmény a helyi igényekhez, feltételekhez igazodva adaptálja.

IX.6. A jelen Szerződésben nem szabályozott kérdésekben a Ptk. vonatkozó rendelkezései az irányadók.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

IX.7. A jelen Szerződés melléklete, s annak elválaszthatatlan részét képezi a Megrendelő, valamint a Szolgáltató képviselőjének aláírási jogosultságát igazoló irat (banki aláírási címpéldány hitelesített másolata).

A jelen Szerződés mellékletei a szerződés elválaszthatatlan részeit képezik, a jelen Szerződés csak annak mellékleteivel együtt érvényes és értelmezhető.

A Felek a jelen Szerződést átolvasták, értelmezték, és azt, mint akaratukkal mindenben megegyezőt jóváhagyólag írják alá.

Kelt: .....

Kelt: .....

.....
(név, beosztás)
Szolgáltató részéről

.....
(név, beosztás)
Megrendelő részéről

Ellenjegyzés a Szolgáltató részéről

Ellenjegyzés a Megrendelő részéről

.....
ellenjegyző neve, beosztása

.....
ellenjegyző neve, beosztása

Kelt: .....

Kelt: .....

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

Kommunikációs terv

HMJVÖ Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium

Kommunikációs célkitűzések meghatározása

A kommunikáció tervezése része a TÁMOP 3.1.7 projekt szakmai tevékenységének. A kommunikációs feladatokat a szakmai feladatok határozzák meg. A két terület között szoros összhangot kívánunk tartani, mivel a jól tervezett és előkészített kommunikációs munka jelentősen segíti a referencia- intézményi tevékenységet, a jó gyakorlatok által képviselt innováció disszeminálását.

A tervezett tevékenységek alkalmasak arra, hogy a projekt teljes időszaka alatt biztosítani tudjuk a szakmai és társadalmi nyilvánosságot.

Stratégiai célkitűzések

SZÉLESKÖRŰ SZOLGÁLTATÁS BIZTOSÍTÁSA A SIKERES MODERNIZÁCIÓS FOLYAMATOK MEGTAPASZTALÁSÁHOZ.

INNOVATÍV ORSZÁGOS REFERENCIAHÁLÓZAT KIÉPÍTÉSÉBEN VALÓ RÉSZVÉTEL.

A HELYI KÖZÖSSÉG BIZALMÁNAK MEGNYERÉSE, A POTENCIÁLIS TANULÓI KÖR LÉTSZÁMÁNAK MAXIMÁLÁSA.

PARTNER SZERVEZETEK, FENNTARTÓK, ÉS A TÁRSADALOM MÁS GAZDASÁGI SZERVEZETEINEK A TÁMOGATÁSÁNAK MEGNYERÉSE.

Kommunikációs célok

A REFERENCIA- INTÉZMÉNYI SZOLGÁLTATÁSOK BEMUTATÁSA, NÉPSZERŰSÍTÉSE

KAPCSOLATFELVÉTEL A PARTNERINTÉZMÉNYEKSEL

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
VÁSÁRHELYI CSERESNYÉS KOLLÉGIUM
6800 Hódmezővásárhely, Oldalkosár utca 1.
Postacím: 6801, Pf.: 17. Telefon: (62) 245-233; 245-446;
telefax: 248-856; e-mail: cseresnyes@cseresnyes.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió támogatásával valósulnak meg.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

EGYÉNI ARCULAT BEMUTATÁSA
JÓ GYAKORLATOK NÉPSZERŰSÍTÉSE ÉS ELTERJESZTÉSE
SZAKMAI ÉS FEJLESZTŐ MŰHELYEK, HOSPITÁLÁSI LEHETŐSÉGEK MEGHIRDETÉSE
KÜLSŐ INTÉZMÉNYI KOMMUNIKÁCIÓ
partner intézmények közti
regionális
országos szinten

BELSŐ INTÉZMÉNYI KOMMUNIKÁCIÓ
vezetők közti
vezetők és pedagógusok között
pedagógusok közti
tagintézmények közti

A SZAKMAI PROGRAMOK FOLYAMATOS ÖSSZEHANGOLÁSA
MÉDIA FOLYAMATOS TÁJÉKOZTATÁSA
A kommunikáció színterei
Belső kommunikáció célja
A munkatársak tájékoztatása a projekt előre haladásáról, a kollégium által biztosított szolgáltatásokról
Az intézményi jó gyakorlatok bemutatása
A testület innovatív készségének fejlesztése
Jó közösségi légkör megteremtése, és ezáltal a munka intenzitásának fokozása
Megfelelő információáramlás biztosítása
2.1.1 A projekt belső kommunikációjának eszközei
SZEMÉLYES MEGBESZÉLÉS
INFORMÁCIÓCSERE A RÉSZTVEVŐK VALAMELYIKÉVEL
CSOPORTOS EGYEZTETÉS
A PROJEKT BEN RÉSZTVEVŐK EGY CSOPORTJÁVAL, A PROJEKT EGYES RÉSZÉNEK ÁTBESZÉLÉSE
PROJEKTÉRTEKEZLET
A TELJES PROJEKT RÉSZTVEVŐIVEL A TELJES PROJEKTET ÉRINTŐ KÉRDÉSEK MEGVITATÁSÁRA,
ON-LINE KOMMUNIKÁCIÓ -
KÖZÖS CSOPORTMUNKA-FELÜLET KIALAKÍTÁSA
KÖZÖSSÉGI HÁLÓZATOK HASZNÁLATA GOOGLE+
A SZERVEZET DOLGOZÓINAK INFORMÁLÁSA LEHETSÉGES FÓRUMOKON A PILLÉREK
RENDEZVÉNYEIRŐL, A PILLÉREK BEN FOLYÓ MUNKÁRÓL
A SZOROS EGYÜTTMŰKÖDÉSBEN DOLGOZÓ SZERVEZETEK E-MAILBEN, DIREKT MARKETING
LEVELEK BEN, RENDEZVÉNYEKEN, SZAKMAI FÓRUMOKON TÖRTÉNŐ FOLYAMATOS
INFORMÁLÁSA

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
VÁSÁRHELYI CSERESNYÉS KOLLÉGIUM
6800 Hódmezővásárhely, Oldalkosár utca 1.
Postacím: 6801, Pf.: 17. Telefon: (62) 245-233; 245-446;
telefax: 248-856; e-mail: cseresnyes@cseresnyes.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujsechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió
támogatásával valósulnak meg.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

A TANTESTÜLET TAGJAINAK FOLYAMATOS TÁJÉKOZTATÁSA SZÓBAN, EMAILBEN A PROJEKTBEN VÁLLALT FELADATOKRÓL ÉS MEGVALÓSÍTÁSUKRÓL

Külső kommunikáció

A projekt külső kommunikációja során a következők megvalósítása a cél:

A PROJEKTBEN MEGSZÜLETŐ SZAKMAI TARTALMAK MINÉL SZÉLESEBB KÖRBE TÖRTÉNŐ

ÁTADÁSA (KONFERENCIÁK, BEMUTATÓ ÓRÁK, SZAKMAI NAPOK),

PARTNEREK MOBILIZÁLÁSA,

TÁJÉKOZTATÁS A KOLLÉGIUM SZOLGÁLTATÓI TEVÉKENYSÉGEIRŐL (MŰHELYFOGLALKOZÁSOK, HOSPITÁLÁSOK, JÓ GYAKORLATOK),

A PROJEKTHEZ (A KÉSŐBBIEKBEN) KAPCSOLÓDÓ PÁLYÁZATOKKAL ÖSSZEFÜGGŐ INFORMÁCIÓK ELJUTTATÁSA A CÉLCSOPORTOKHOZ,

A TOVÁBBKÉPZÉSEK ÉS EGYÉB KÉPZÉSEK INDÍTÁSÁT MEGELŐZŐEN A SZAKMAI

SZERVEZETEKKEL, PEDAGÓGIAI INTÉZMÉNYEKKEL, SZAKSZOLGÁLTATÓKKAL VALÓ SZOROS

EGYÜTTMŰKÖDÉS A HATÉKONY MŰKÖDÉS ÉRDEKÉBEN,

FOLYAMATOS TÁJÉKOZTATÁS A MÉDIA KÉPVISELŐI FELÉ, SAJTÓTÁJÉKOZTATÓK,

SAJTÓESEMÉNYEK SZERVEZÉSE, HÍRGENERÁLÁS, CIKKEK MEGJELENTETÉSE MIND A SZAKMAI,

MIND PEDIG NAPILAPOK, FOLYÓIRATOK, ONLINE MÉDIUMOK FELÉ.

A külső kommunikáció formái

HELYI MÉDIA (VÁROSI TELEVÍZIÓ, RÁDIÓ7. PROMENAD.HU, VÁSÁRHELYI HÍREK) –

SAJTÓKÖZLEMÉNY, HÍRADÁS

MEGYEI NYOMTATOTT SAJTÓTERMÉK (DÉLVILÁG)

KOLLÉGIUMI HONLAP ÜZEMELTETÉSE

PARTNERINTÉZMÉNYEK LEVELEZÉSI RENDSZERE

DM LEVÉL

PREZENTÁCIÓK

SZAKMAI ANYAGOKAT TARTALMAZÓ CD/DVD-K

KONFERENCIÁK, NYÍLT NAPOK SZERVEZÉSE

HÍRDETŐTÁBLA

3. Kommunikációs feladatok

3.1 A projekt időtartama alatt

A projekt időtartama alatt az Új Széchenyi Tervhez kapcsolódó kötelező kommunikációs feladatok vállalásával biztosítjuk a nyilvánosságot.

HÓDMEZŐVÁSÁRHELY MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
VÁSÁRHELYI CSERESNYÉS KOLLÉGIUM
6800 Hódmezővásárhely, Oldalkosár utca 1.
Postacím: 6801, Pf.: 17. Telefon: (62) 245-233; 245-446;
telefax: 248-856; e-mail: cseresnyes@cseresnyes.hu

Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projektek az Európai Unió támogatásával valósulnak meg.

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

A pályázat során a pályázó az alábbi kommunikációs feladatokat vállalta fel:

	Feladatok	Célérték (db)	Időpont
Szolgáltatások biztosítása előtti szakasz	Kommunikációs (cselekvési) terv készítése	1	
	Internetes honlap készítése, vagy meglévő honlap esetén a projekthez kapcsolódó tájékoztató létrehozása, folyamatos frissítése	1	
Referencia intézményi szolgáltatások biztosításának szakasza 2013.01.01-2014. 06.30	Sajtóközlemény kiküldése a projekt indításáról és a sajtómegjelenések összegyűjtése	1	
	A program helyszínén „C” és „D” típusú tábla elkészítése és elhelyezése	1	
	Fotódokumentáció készítése	eseményenként fotó	
	Dokumentáció készítése	eseményenként	
	Nyomtatott sajtó	alkalmanként	
	Szórólapok, meghívók, plakátok elkészítése	igény szerint	
	On-line meghívók küldése a leendő és meglévő partnerek részére	eseményenként	
	Televízió		
	Rádió		

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

Kommunikációs feladatok a fenntartás ideje alatt

A projekt fenntartási időszakában a következő táblázat alapján látjuk el kommunikációs feladatainkat.

A célcsoport megnevezése	A célcsoportok számára megfogalmazott kommunikációs célok és üzenetek	Eszközök	Ütemezés
Közvetlen célcsoport			
Támop 3.1.4-es nyertes intézmények	Együttműködés kialakítása, szolgáltatások kiajánlása	meghívók mailek honlap szakmai programok	A nyertes lista megjelenését követő 2 hónapon belül
TÁMOP 3.1.7 pályázatban nyertes intézmények	Egymás jó gyakorlatainak megismerése, hálózati tanulás kialakítása	telefon, e-mail, levél – postai úton, honlap	A tanév ideje alatt
Tantestületek, nevelőtestületek tagjai	PR kommunikáció segítése Információs csatornák biztosítása	email üzenetek személyes megbeszélés értekezletek	Folyamatos
Új partnerek	Érdeklődő együttműködés, részvétel Jó gyakorlat megismerése, felhasználása	meghívók mailek honlap szakmai programok	A tanév ideje alatt
Meglévő partnerintézmények	Érdeklődő együttműködés Folyamatos kapcsolattartás	meghívók mailek honlap szakmai programok	Rendezvényekhez, eseményekhez kapcsolódóan
Média	Pontos tájékoztatás, figyelemfelkeltés, reklám	újság internet televízió	Folyamatos rendezvényekhez kapcsolódóan
Közvetett célcsoport			
Vezetőség	Információ áramlás segítése Tájékoztatás az elvégzendő feladatról Folyamatos koordinálás Fejlesztő értékelés	email üzenetek személyes megbeszélés értekezletek	Folyamatos

„21. századi nevelési minta a kollégiumban”, TÁMOP-3.1.7-11/2-2011-0391 számú pályázat”

A célcsoport megnevezése	A célcsoportok számára megfogalmazott kommunikációs célok és üzenetek	Eszközök	Ütemezés
Szülők	Támogató együttműködés Pozitív visszacsatolás	értesítések	A tanév során
Diákok	Támogató együttműködés Pozitív visszacsatolás	értesítések	Folyamatos
Intézményi Tanács tagok	Támogató együttműködés	meghívó beszámoló	Intézményi Tanács ülésein minden hónapban
Fenntartó	Támogató együttműködés Információáramlás	meghívó beszámoló	Folyamatos

Image, külső megjelenés

A projekt kommunikációjának arculatát alapvetően a finanszírozásból adódóan az Új Széchenyi Terv Arculati Kézikönyve szerinti és jelen projekt kapcsán alkalmazásra kerülő arculati elemek határozzák meg.

A kollégium arculata elsősorban a külső megjelenés, ami grafikai, nyomdai és elektronikus formában ölt testet. Az image az intézmény belső megítélése, az a kép, melyet a szolgáltatást igénybe vevő gondol rólunk.

A projekt megjelenítését a következő arculati elemek határozzák meg:

Az Új Széchenyi terv kötelező arculati elemei

A kollégium logója

Kivitelezés módja

A kommunikációs tervben foglalt tevékenységek megvalósításáért, a szükséges eszközök (arculat, honlap, DM levél, háttéranyag, sajtóközlemények, rendezvények, prezentációk stb.) elkészüléséért (tervezés, produkción) az intézmény igazgatója a felelős. A feladatok hatékony ellátása érdekében a következő külső szolgáltatók munkáját veszi igénybe:

Rendszergazda

Reklámstúdió

Helyi média munkatársai

Szervezési, ellenőrzési feladatok

A kommunikációs eszközök elemeinek ellenőrzése kiterjed:

Az intézmény logójára, a projekt számára, nevére

Rendezvény neve, pontos időpontja, címe, előadók, szakmai programot tartók neve

Előadásra kerülő téma, címe

Előadáshoz, rendezvényhez szükséges technika

Szakmai anyagok elkészítésének határideje, darabszáma

Kommunikációs eszközök költségvetésének összeállítása

Meghívandók listája

Meghívók összeállítása, kiküldése

Sajtóértesítés, figyelés

Szakmai anyagok összeállítása, sokszorosítása

Propagandaanyagok sokszorosítása

Hirdetés feladása

Fotózás megszervezése
Honlap kezelése, ellenőrzése

Referenciai- intézmény szolgáltatások működtetésének minőségbiztosítása

HMJVÖ

Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium

Tartalomjegyzék:

Tartalomjegyzék: 22

1	A minőségbiztosítás célja:	22
2	A szolgáltatások folyamatba ágyazott ellenőrzési és önértékelési, panaszkezelési rendje:	22
2.1	Ellenőrzési rend:	22
2.2	Önértékelési rend:	23
2.3	Panaszkezelési rend:	25
3	A szolgáltatást igénybevevők részére kidolgozott	

elégedettségmérés, az ehhez kapcsolódó értékelés: 26

A minőségbiztosítás célja

A referencia intézményi működés minőségbiztosításának nyomon kövesse és értékelje a referencia-intézmény szolgáltató, önfejlesztő tevékenységét elsősorban az alább felsorolt területeken:

A PR és reklám tevékenység

A szolgáltatás megszervezése

A látogatók fogadása: az intézmény és a referenciaterület bemutatása

A „jó gyakorlat” bemutatása

A hospitálás megszervezése

Az adaptációs folyamat megvalósítása

A fejlesztő műhelyek munkája

A hálózati tevékenység

A minőségbiztosítás átfogó célja a szolgáltatói szerepkör szempontjából megfogalmazott közelebbi és távoli céloknak megfelelő működés vizsgálata. A céloknak megfelelő működés megállapítása megerősíti az intézményt, illetve az eltérések definiálása segít a korrekciós javaslatok megfogalmazásában.

A minőségbiztosítás további célja, hogy rendszeres, pontos, releváns információkat adjon a referencia-intézményi szolgáltatás eredményeiről, és az eredmények alapján meghatározza azokat a további feladatokat, amelyek a szolgáltatás színvonalának növelését célozzák. A mérések során nyert adatok és eredmények az értékelési feladatok alapjául szolgálnak. Cél még a referencia-intézményben folyó szolgáltatói tevékenység fejlesztési szükségleteinek pontos meghatározás, és a referencia-intézményi szerephez kapcsolódó intézményi innováció beépülésének megállapítása.

A szolgáltatások folyamatba ágyazott ellenőrzési és önértékelési, panaszkezelési rendje:

A szolgáltatást igénybevevők által kitöltött elégedettséget mérő kérdőív alapján történik. Ellenőrzési rend:

A belső ellenőrzés *ténymegállapító és értékelő tevékenység*, amely magában foglalja: a tényleges állapot és a szükséges állapot *összehasonlítását*, a *különbségek* észlelését, tudatosítását, rögzítését, a tapasztalatok értékelését, a helyzet, folyamat megítélését,

a következtetések levonását, a döntések előkészítését, a jobbító intézkedések megfogalmazását.

A belső ellenőrzés során a követelményekhez való *viszonyítással* történik a tényleges állapot feltárása. Ezt követi az eltérések értékeléssel való megítélése.

A referencia intézményi működés ellenőrzése

átfogó jellegű, az adott terület egészére irányul, komplex módon értékeli a feladatok végrehajtását,

egyidejű, a tartalmi munka végzésével egyidejűleg történik,

folyamatos, illetve időszakos, időben állandó vagy napi, heti rendszerességgel, illetve végrehajtási határidőhöz kötődő,

teljes körű, a terület valamennyi részére kiterjed.

Önértékelési rend

Az önértékelést első alkalommal a referencia intézménnyé válást követő első tanév végén végezzük, majd ezt követően minden tanév végén.

Az értékelés elsősorban az alább felsorolt területekre terjed ki:

A PR és reklám tevékenység

A szolgáltatás megszervezése

A látogatók fogadása: az intézmény és a referenciaterület bemutatása

A „jó gyakorlat” bemutatása, tartalma

A hospitálás megszervezése

Az adaptációs folyamat megvalósítása

A fejlesztő műhelyek munkája

A hálózati tevékenység

Az elemzések elkészítéséhez felhasználjuk mindazokat az adatokat, információkat, amelyeket a partneri igény- és elégedettség mérés során összegyűjtöttünk, illetve amely bármely más módon az intézményben rendelkezésünkre áll.

Az önértékelés ütemterve

<i>Feladat</i>	<i>Módszer</i>	<i>Felelős</i>	<i>Határidő</i>
Az önértékelő csoport létrehozása (kiválasztása, megbízása)	Referencia intézményi tevékenységet irányító és ellátó team tagjaiból és önként jelentkező kollégákból alakul meg.	Projektvezető	április eleje
Az önértékelés lebonyolításának megtervezése; felelősök és határidők megállapítása	Az önértékelő csoport áttekinti az elvégzendő feladatokat, megállapítja a határidőket, megbízza a felelősöket	Önértékelő csoport vezetője	április közepe
A segédanyagok előkészítése, a szükséges kiegészítések meghatározása	Információs lapok, kérdőívek átnézése, sokszorosítása	Önértékelő csoport vezetője	április közepe
Az egyéni kérdőívek kitöltése és összegyűjtése.	A belső intézményi kérdőív önálló kitöltése, összegyűjtése, az eredmények összesítése.	Önértékelő csoport vezetője	május eleje

<i>Feladat</i>	<i>Módszer</i>	<i>Felelős</i>	<i>Határidő</i>
Az egyéni kérdőívek összesítése.	Az összesített vélemény összevetése a tényadatokkal és konszenzusos döntés után az eredmény rögzítése.		
A tanév során kitöltött elégedettség mérő kérdőívek kiértékelése.	A felvett adatok statisztikai elemzése, az önértékelés és az elégedettségmérés összehasonlítása, a feladatok megfogalmazása.	Önértékelő csoport vezetője	május eleje
A szöveges értékelés elkészítése	Az önértékelő csoport elkészíti a szöveges értékelést	Önértékelő csoport vezetője	május közepe
Az értékelés ellenőrzése	A munkacsoport ellenőrzi, hogy az értékelés tartalmazza-e az intézmény erősségeit, fejlesztendő területeit.	Projektvezető	május vége
Korrekción (ha szükséges)	A munkacsoport megvizsgálja (kiegészíti, javítja) a kifogásolt területeket.	Önértékelő csoport vezetője	június eleje
Az önértékelés elfogadtatása a tantestülettel	Tanévzáró értekezleten a projektvezető ismerteti a tantestülettel a szöveges értékelést, majd szavazás az elfogadásról	Projektvezető	június vége
Korrekción (ha nem fogadja el a tantestület)	Elutasítás esetén a munkacsoport felülvizsgálja (kiegészíti, javítja) az értékelést.	Önértékelő csoport vezetője	Június vége
Az önértékelés eljárásrendjének véglegesítése a tapasztalatok alapján	Véglegesítjük az irányított önértékelés eljárásrendjét.	Önértékelő csoport vezetője	június vége
Fejlesztés indítása	Célok meghatározása, intézkedési terv készítése.	Önértékelő csoport vezetője	augusztus vége

Az önértékeléshez szükséges erőforrások:
 humán : önértékelő csoport
 eszköz: számítógép, fénymásoló, irodaszer

Panaszkezelési rend:

2.3.1. Alapelvek

A Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium alkalmazza a referencia intézményi partnerek panaszainak egységes szabályok szerint történő, átlátható, hatékony kezelését és kivizsgálását. Panasznak tekintünk a referenciainstéményi feladatokkal kapcsolatos minden olyan észrevételt, amely

jogsértést vélelmez, problémát vet fel, vitát vált ki;

a mindennapi pedagógiai munka és / vagy az iskolai vezetői gyakorlat részeként nem oldható meg, illetve fel.

Az eljárásrend célja, hogy partnereink elégedettsége és igényeinek magasabb szintű kielégítése érdekében a fontos visszajelzéseket tartalmazó panaszok kezelésének, kivizsgálásának, nyilvántartásának és értékelésének rendje, az intézményi minőségirányítási folyamatokkal együtt szerves részévé váljon a referencia-intézményi tevékenységünknek is.

Referencia-intézményi gyakorlatunk alapkövetelménye partnereink felvetéseinek gyors kivizsgálása és a feltárt hibák orvoslása. A beérkezett észrevételeket elemezzük, és ennek eredményeit felhasználjuk szolgáltatásaink továbbfejlesztéséhez. A panaszokat és a panaszosokat megkülönböztetés nélkül, egyenlően, azonos szabályok szerint kezeljük.

Szükséges, hogy az eljárás gyors, tisztességes és érdemi legyen, melynek során fel kell tárni a panasz okát, indokát és ezt követően a panaszt minél előbb orvosolni kell.

2.3.2 A panaszkezelés menete

2.3.2.1 A panasz bejelentése

A bejelentés módja

Szóbeli panasz	személyesen	Hétfőtől péntekig, 8.00-16.00 között az igazgatónál, helyettesénél vagy bármely pedagógusnál	6800 Hmvhely, Oldalkosár u. 1..
	telefonon	Hétfőtől péntekig, 8.00-16.00 között az igazgatónál, helyettesénél vagy bármely pedagógusnál	06 62 245-233
Írásbeli panasz	személyesen vagy más által átadott irat útján	Hétfőtől péntekig, 8.00-16.00 között az igazgatónál, helyettesénél vagy bármely pedagógusnál	6800 Hmvhely, Oldalkosár u.1.
	postai úton	bármikor	6800 Hmvhely, Oldalkosár u.1.
	elektronikus levélben	bármikor	cseresnyes@cseresnyes.hu

A szóban érkező bejelentésről minden esetben feljegyzést kell készíteni, melyet keltezéssel és aláírással szükséges ellátni, majd amennyiben nem az intézmény igazgatójához érkezett, számára eljuttatni.

2.3.3 A panasz kivizsgálása és megválaszolása

A szóbeli panaszt az intézmény vezetője vagy megbízottja legfeljebb 5 munkanapon belül megvizsgálja és ezt követően a lehető legrövidebb időn belül orvosolja. Ha a partner a panasz kezelésével nem ért egyet, az iskola a panaszról jegyzőkönyvet vesz fel, és annak másolati példányát személyesen közölt szóbeli panasz esetén a partnernek átadja, telefonon közölt szóbeli panasz esetén megküldi. A közös egyeztetések, megállapodások lefolytatásáért az intézmény vezetője vagy megbízottja felelős

Írásbeli panasz esetén azt érdemben megvizsgálja az igazgató vagy megbízottja és a panasszal kapcsolatos álláspontot, az érdemi döntést/intézkedést pontos indoklással ellátva a panasz közlését követő 30 napon belül írásban megküldi a partner részére. Igény esetén a kivizsgálás eredményéről telefonon vagy e-mailben is értesítést küld.

A panasz elutasítása esetén az iskola a partnert írásban tájékoztatja arról, hogy panaszával milyen szervhez, hatósághoz vagy bírósághoz fordulhat.

A panaszkezelési folyamat végén monitoring (elemző) tevékenységet folytatunk, amelynek során többek között vizsgáljuk:

a panaszok számát

a panaszok átfutási idejét

a referencia-intézményi szolgáltatásokhoz/jó gyakorlatok átadás-átvételéhez kapcsolódó reklamációkat

a partnerek panaszkezeléssel kapcsolatos elégedettségét

egyes konkrét panaszügy vonatkozásában a partner elégedettségét.

2.3.4 A panasznyilvántartás

A partnerek panaszairól és az azok megoldását szolgáló intézkedésekről nyilvántartást vezetünk, amely az alábbi adatokat tartalmazza:

a panaszos (intézmény/személy) adatait

a panasz leírását, tárgyát képező esemény vagy tény megjelölését

a panasz benyújtásának időpontját és módját

a panasz orvoslására szolgáló intézkedés leírását, elutasítás esetén annak indoklását

a panaszügy intézéséért, illetve az intézkedés végrehajtásáért felelős személy(ek)

megnevezését, valamint az intézkedés teljesítésének és a panasz lezárásának határidejét

a kivizsgálás során beszerzett információkat és esetleges szakvéleményt

a panaszban megjelölt igényről való döntést

a panasz megválaszolásának időpontját és módját

a panaszkezelés elemzéséhez és fejlesztéséhez kapcsolódó egyéb információkat (pl. panasz oka, gyakorisága)

Az írásbeli panaszokat – beleértve a személyes megjelenés során előadott panaszról készült jegyzőkönyvet is – továbbá az azokra adott válaszokat három évig archiváljuk, ezt követően az adathordozókat (okiratokat) selejtezzük. A panaszügyi nyilvántartásban rögzített személyes adatok kizárólag a panasz regisztrálásának és elbírálásának célját szolgálják.

A szolgáltatást igénybevevők részére kidolgozott elégedettségmérés, az ehhez kapcsolódó értékelés

Partnereink elégedettségéről informális és formális úton nyerünk információt. Az informális információszerezés alapja a közös tevékenységek során kialakuló aktív, személyes kapcsolat. A „jó gyakorlatok” átvétele és a mentorálás során az „itt és most” visszacsatolásával történik. Ezeket az eljárásokat külön feljegyzésekkel nem dokumentáljuk, hanem a kapott információkat a „jó gyakorlat” gazdák és a mentorok építik be a tevékenység tartalmi folyamatába. Objektív módon elégedettségi kérdőív alkalmazásával gyűjtünk információkat. Kitöltésére a „jó gyakorlat” átvétele után, illetve a mentorálási folyamat végén kerül sor. Az elégedettségi kérdőív számszerű adatait átlagoljuk és statisztikailag elemezzük.

ELÉGEDETTSÉGMÉRŐ KÉRDŐÍV

A jó gyakorlat címe:

Tulajdonos: HMJVÖ Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium

Iskola címe: 6800 Hódmezővásárhely Oldalkosár u. 1.

Email cím: cseresnyes@cseresnyes.hu

Telefon: 06 62 245-233 fax: 06 62 248-856

A jó gyakorlat készítője:

Kapcsolattartó:

Kérjük, hogy a kérdőív kitöltésével járuljon hozzá jó gyakorlatunk átadás-átvételi folyamatának sikeres biztosításához! (A pontozások esetében az 1 jelenti a nem megfelelőt, az 5 jelenti a kiváló szintet)

Összességében mennyire elégedett intézményi jó gyakorlatunk átadásával? 1 2 3 4 5

Az érdeklődés, információgyűjtés, kapcsolatfelvétel fázisában

Milyen volt a kollégiumunk, és ezen belül a kontaktszemély elérhetősége? 1 2 3 4 5

Mennyire érvényesültek az Önök igényei az egyeztetés során? 1 2 3 4 5

Milyen javaslatok, észrevételei vannak jó gyakorlatunk megismerhetőségével kapcsolatban?

A helyszíni látogatás tapasztalatai alapján mennyire elégedett:

a jó gyakorlat bemutatásának helyszínével, tárgyi-technikai feltételeivel 1 2 3 4 5

a házigazda előzékenységgel 1 2 3 4 5

a bemutatott előzetes dokumentumok, anyagok mennyiségével 1 2 3 4 5

a portfólió minőségével 1 2 3 4 5

a tájékoztatás korrektségével 1 2 3 4 5

helyszíni tapasztalatszerzés módjaival (bemutató óra, helyszíni szemle stb.) 1 2 3 4 5

Ezzel kapcsolatos észrevétel, javaslat:

A jó gyakorlat adaptációjával kapcsolatban

Mennyire segítheti a jó gyakorlat az intézményének pedagógiai fejlődését? 1 2 3 4 5

Elegendő és az Önök igényeinek megfelelő segítséget kapott a
hospitálásokon/műhelyfoglalkozásokon? 1 2 3 4 5

Ezzel kapcsolatos észrevétel, javaslat:

A jó gyakorlat átadás - átvétele során mennyire elégedett	1 2 3 4 5
a megrendelés és a felhasználói szerződés részleteinek egyeztetésével	1 2 3 4 5
a szerződéskötés gördülékenységével	1 2 3 4 5
jó gyakorlat dokumentumainak átadásával	1 2 3 4 5
a számlázással	1 2 3 4 5

Ezzel kapcsolatos észrevétel, javaslat:

Köszönjük!

Referenciai- intézmény szolgáltatások működtetése
(működési kézikönyv)

HMJVÖ

Vásárhelyi Cseresnyés Kollégium

Tartalomjegyzék:

TARTALOMJEGYZÉK:	30
1 REFERENCIA INTÉZMÉNYI MŰKÖDÉS STRATÉGIÁJÁNAK MEGHATÁROZÁSA:	31
1.1 <u>KÜLDETÉS NYILATKOZAT</u>	31
1.2 <u>CÉLOK MEGHATÁROZÁSA</u>	68
1.3 <u>A HÁLÓZATI MŰKÖDÉS CÉLJAINAK MEGHATÁROZÁSA</u>	31
1.4 <u>AZ INTÉZMÉNYI HÁLÓZATOK</u>	31
1.5 <u>HÁLÓZATI MŰKÖDÉS FEJLESZTÉSE</u>	32
1.6 <u>A REFERENCIA- INTÉZMÉNYI MŰKÖDÉS SZAKMAI KOMPETENCIÁINAK MEGHATÁROZÁSA</u>	32
2 A REFERENCIA- INTÉZMÉNYI SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSÁNAK SZERVEZETI RENDSZERE	33
2.1 <u>SZERVEZET VEZETŐJE:</u>	33
2.2 <u>A REFERENCIA- INTÉZMÉNYI SZERSZERVEZET TAGJAINAK TEVÉKENYSÉGI KÖRE</u>	33
2.2.1 <u>Referencia intézményi team meghatározása</u>	33
2.2.2 <u>Hálózatokkal való kapcsolattartás felelőse és feladatai</u>	34
2.3 <u>A REFERENCIA- INTÉZMÉNYI SZERVEZET MŰKÖDÉSÉNEK SZABÁLYOZÁSA</u>	35
2.3.1 <u>Alapító okirat</u>	35
2.3.2 <u>Fenntartói támogatás:</u>	35
2.3.3 <u>PR tevékenység szabályozása</u>	35
2.3.4 <u>A referencia- intézményi tevékenység pénzügyi forgalmának tervezése</u>	35
2.3.5 <u>A referencia-intézményi működés minőségbiztosítása</u>	36
3 A REFERENCIA INTÉZMÉNYI SZOLGÁLTATÁSOK INFRASTRUKTURÁLIS FELTÉTELEI	36

<u>3.1</u>	<u>TÁRGYALÓTÉR KIALAKÍTÁSA</u>	36
<u>3.1.1</u>	<u>Helyiség kialakítása</u>	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
<u>3.1.2</u>	<u>Bútorzat</u>	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
<u>3.2</u>	<u>A REFERENCIA-INTÉZMÉNYI SZOLGÁLTATÁS ESZKÖZRENDSZERÉNEK BEMUTATÁSA</u>	36
<u>3.3</u>	<u>KOMMUNIKÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSOK BEMUTATÁSA</u>	36
<u>3.3.1</u>	<u>Helyszínen megvalósított tájékoztatása</u>	36
<u>3.3.2</u>	<u>Kiadványok</u>	36
<u>3.3.3</u>	<u>On- line szolgáltatások bemutatása</u>	37
<u>3.4</u>	<u>CATERING LEHETŐSÉGEK BEMUTATÁSA</u>	37

Referencia intézményi működés stratégiájának meghatározása

Küldetésnyilatkozat

Referenciain intézményi feladataink ellátásának alapja, hogy nevelőtestületünk elkötelezett a kompetencia alapú oktatás illetve az egyéni fejlesztéseken alapuló felzárkóztatás, az inkluzív nevelés mellett. Kifejlesztett jó gyakorlataink tükrözik pedagógiai elveinket, melyek átadásával segíteni kívánjuk partnerintézményeink módszertani fejlődését. Nyitott iskolaként pedagógusaink felkészültek a horizontális tanulás különböző formáira, készek az együttműködésre. Referenciain intézményként az oktató-nevelő munka során a kellő motiváció elérése érdekében a módszertani sokszínűsége törekszünk.

Célok meghatározása

Fenntartónk biztosításával és támogatásával a referenciain intézményként működés folyamatának beindítása, a folyamatok koordinálása.

A sikeres modernizációs törekvések honosítása, pedagógiai innovációs törekvések támogatása.

A példászerű működtetés személyi és tárgyi feltételeinek meghatározása.

A nyitott nevelési-oktatási környezet kialakításának segítése, fenntartása.

A szervezeti innováció.

A „Jó gyakorlatok” permanens fejlesztése, megvalósítása, új jó gyakorlatok kidolgozása. Szerepvállalás az inkluzív nevelést elősegítő módszertani kultúra, valamint a készség- és képességfejlesztés elterjesztésében.

A kompetencia alapú oktatás-nevelés módszereinek és eszközeinek egyedi, újszerű alkalmazásának megismertetése.

Pedagógiai kultúránk és eszközrendszerünk adaptációjának, tanulmányozhatóságának előkészítése, megvalósítása.

Széleskörű szolgáltatási rendszer kialakítása, működtetése.

Hospitációs rendszer működtetése.

A hálózati tanulás feltételrendszerének kialakítása, a kapcsolatok kiszélesítése.

A hálózati működés céljainak meghatározása

Az intézmény humán- és tárgyi erőforrásait figyelembe véve a referencia-intézményi szolgáltatás mennyiségét a következőképpen határozza meg.

Tanévenként minimálisan egy, egyenként 90 perces fejlesztő műhely megtartása alkalmanként 10 fő pedagógus részére.

Az optimális érték félévente egy hospitálással egybekötött műhelyfoglalkozás, mely során maximum 15 fő egyidejű fogadására felkészült az intézmény.

Ezek magukban foglalnak két különböző pedagógus által tartott az igényelt „Jó gyakorlat”-hoz illeszkedő hospitálást. Műhelyfoglalkozást, melyen az intézményben alkalmazott jó gyakorlat konkrét bemutatása, tapasztalatok megosztása történik. Szükség esetén felkészült mentorok segítik az átadott „Jó gyakorlat”-ok adaptálását.

Az intézményi hálózatok

Referencia- és bázisintézmények

Regionális koordinációs irodák
Szakmai szolgáltatók hálózata
Tehetségpontok hálózata
Ökoiskolák hálózata
A járási tankerület intézményei

Hálózati működés fejlesztése

A kollégium követi és tanév végén értékeli a referencia-intézményi működésre vonatkozó célok megvalósulását.

Nyomon követjük, és tanév végén értékeljük a hálózati működésre vonatkozó célok megvalósulását.

Szükség esetén javító intézkedéseket végzünk, felülvizsgáljuk célkitűzéseinket.

A referencia intézményi működés szakmai kompetenciáinak meghatározása

Az intézmény szervezeti kompetenciáinak meghatározása

Dinamikusan élő, mozgó, változó szervezetrendszer

Munka és kommunikációs kultúra

Kooperációs kultúra

Bizalom

Stratégiai gondolkodás

Vízióalkotási képesség

Kooperációs megállapodások kötésének, együttműködések végrehajtásának kompetenciája

Rugalmas együttműködési képesség

Gyors szervezeti tanulási készség

Megrendelők testre szabott kiszolgálásának képessége.

A hálózatban való működéshez szükséges kompetenciák meghatározása

Hálózati intézmények tudásának adaptálása

Helyi innovációk hálózati kiterjesztése

Proaktív és problémamegoldó magatartás

Szabadon és folyamatosan áramoltatott pontos és feladat releváns információk.

Alkalmazkodási képesség a különböző hálózatokban jelentkező együttműködésekre

Az referencia- intézményi szolgáltatás vezetőjének/szakmai vezetője

Ismeretei és tudása kiterjed:

EU támogatás politikája (pályázati ismeretek)

Vezetési ismeretek (jogi háttér, gazdálkodás, rendszerszemlélet, oktatásszervezés, minőségmenedzsment)

PR

Felnőttképzés

Pedagógiai szakmai szolgáltatás

Kompetencia alapú nevelés, oktatás

Referenciaintézmény cél- és feladatrendszer

Hálózatépítés

Szervezetdiagnózis és - fejlesztés, változásmenedzsment

Felhasználói szintű számítógép-kezelői ismeret.

Képességei:

Jó verbális és írásos kommunikációs képesség

Szervezőképesség

Konfliktuskezelési képesség

Pontosság és megbízhatóság.

Attitűdjeinek meghatározása:

Szolgáltatói beállítódás.

A referencia- intézményi szolgáltatások biztosításának szervezeti rendszere
Szervezet vezetője, tagjai.

Név: A kollégium igazgatója

Tagok: folyamat gazdák, jó gyakorlatok gazdái, technikai felelős, rendezvényszervezésért felelős

A referencia- intézményi szervezet tagjainak tevékenységi köre

A referenciantézményi szervezet vezetőjének feladatai

Minden tanév elején elkészíti a referencia intézményi működéshez kapcsolódó éves munkatervet, melyet a tantestület a tanévnyitó értekezleten fogad el.

Felel a munkatervben rögzítettek megvalósításáért.

Irányítja a referencia intézményi team munkáját.

A szolgáltatás szervezését, megvalósítását, dokumentálását irányítja és ellenőrzi.

Jogában áll kijelölni a szolgáltatásba bevont pedagógusokat figyelembe véve az arányos teherviselést.

A munkatervben vállalt szolgáltatások teljesüléséről a félévi és év végi nevelőtestületi értekezleten beszámol.

Tájékoztatja az intézmény dolgozóit a szolgáltatáshoz kapcsolódó elégedettségi mérés eredményeiről.

Javaslatot tesz a „Jó gyakorlat” esetleges korrekciójára.

A referencia intézményi feladatokért felelős koordinátor munkáját külön munkaköri leírás alapján végzi, az abban rögzített időtartam szerint.

Munkája a „Jó gyakorlat”-ok eladásából befolyt összegből kerül díjazásra.

Referencia intézményi team meghatározása

A szolgáltatáshoz a következő jól elkülöníthető folyamatok kapcsolódnak:

Szolgáltatás elterjesztése: intézményvezető

Feladat: regionális és országos konferenciákon és egyéb szakmai körökben az intézmény „Jó gyakorlat”-ainak népszerűsítése, publikálása.

A tevékenység megvalósítására tervezett időtartam: optimálisan heti 1 óra

Belső szabályzatok: referencia intézményi team tagjai

Feladat: működési kézikönyv, minőségbiztosítás rendszerének kidolgozása

A tevékenység megvalósítására tervezett időtartam: havi 5 óra

Éves munkaterv elkészítése: koordinátor

Műhelyek szervezése: koordinátor, kijelölt mentor

Feladat: ütemterv készítése, felelősök kijelölése, téma áttekintése és prezentációk ellenőrzése

A tevékenység megvalósítására tervezett időtartam: havi 6 óra

Dokumentálás: Rendezvényekért felelős személy

Feladat: jelenléti ívek, fotók, beszámolók, feljegyzések elkészítése, sajtó meghívása

A tevékenység megvalósítására tervezett időtartam: havi 4 óra

Jó gyakorlat eladásához kapcsolódó szerződések, árajánlatok elkészítése: Intézményvezető-helyettes

A tevékenység megvalósítására tervezett időtartam: havi 4 óra

Minőségbiztosítás: folyamatgazdák

Feladat: visszacsatoláshoz szükséges kérdőívek elkészítése és kiértékelése, félévente beszámoló a tantestület felé

A tevékenység megvalósítására tervezett időtartam: havi 2 óra

Utánkövetés: kijelölt mentor

Feladat: az átadott jó gyakorlat adaptációját segítő munka, mely igény szerint helyszíni tanácsadás vagy e-mail-es kapcsolattartás.

A tevékenység megvalósítására tervezett időtartam: havi 6 óra

Technikai felelős és feladatai

A szolgáltatásokhoz kapcsolódó technikai háttér biztosításáért a számítástechnika szakos pedagógusok felelnek.

„Jó gyakorlat” gazdák és feladatai

„Szabad szellem, szabad lélek, szabad zene” — Kulturális és művészeti nevelés, közösségépítési projekt a Teabár rendezvényeken

Felzárkóztatás zenével – éneklés és önismeret

9. és 0. évfolyamos diákok gólyatáborra

Szelektív hulladékgyűjtés

Minden jó gyakorlat működtetéséért a kidolgozója felel, illetve azok a pedagógusok, akik jól elsajátították és a hatékonyan működtetik az adott programot.

Feladataik:

Jó gyakorlat bemutatása – hospitáció

Előadások megtartása az adott témához kapcsolódóan

Interaktív foglalkozások vezetése

Szakmai műhelyek koordinálása

Jó gyakorlat továbbfejlesztése

Mentorálás, utánkövetés

Naprakész tájékoztatás

Hálózatokkal való kapcsolattartás felelőse és feladatai

A következő hálózatokkal épít ki kapcsolatokat az intézmény:

Referencia-intézmények:

Kapcsolattartó: szakmai team vezetője

Feladatok: szakmai műhelyek szervezése, konferenciákon való megjelenés, on-line kapcsolattartás

Regionális koordinációs irodák:

Kapcsolattartó: intézményvezető

Feladatok: konferenciákon való megjelenés, on-line kapcsolattartás

Szakmai szolgáltatók hálózata

Kapcsolattartó: intézményvezető

Feladatok: továbbképzések, szakmai programok nyomon követése, lehetőség szerint szolgáltatások igénybevétele, szakmai programok lebonyolításában együttműködés kialakítása.

Tehetségpontok hálózata

Kapcsolattartó: tehetséggondozásért felelős vezető

Feladatok: tehetségszolgáltató jó gyakorlatok adaptálása, figyeli a tehetséggondozáshoz kapcsolódó továbbképzéseket; tehetséggondozó program kidolgozása, együttműködés más tehetségpontokkal.

Ökoiskolák hálózata

Kapcsolattartó: EVP munkaközösség-vezető

Feladatok: az ÖKO iskolai pályázat teljesülésének nyomon követése, az ÖKO iskola hálózat által szervezett akciókon való részvétel, konferenciákon, regionális szakmai műhelyekben való részvétel

Járási tankerületek

Kapcsolattartó: intézményvezető

Feladat: együttműködés a járási tankerület vezetésével, a járásban lévő intézményekkel, járási szintű szakmai programok szervezése, más intézmények által szervezett programokon való részvétel. 123

A referencia- intézményi szervezet működésének szabályozása

Alapító okirat

Az intézmény alapító okirata kiegészítő tevékenységekként az alábbiakat tartalmazza:

Annak érdekében, hogy a kidolgozott jó gyakorlat adás-vétele szabályszerű és jogszerű lehessen, a 327/2009. Kgy. számú fenntartói határozattal módosításra került intézményünk Alapító okirata. Kiegészítésként a 85.60. TEÁOR számú (Oktatást kiegészítő tevékenység, szakmakód: 856099.) tevékenységi körrel bővült a feladatellátás.

Fenntartói támogatás

A TÁMOP 3.1.7-es pályázati konstrukció melléklete a fenntartói támogató nyilatkozat, mely egyben a projekt fenntartási időszakában is garantálja a további működtetést.

PR tevékenység szabályozása

PR tevékenységet koordináló felelős tevékenységi köre

Sajtótájékoztató

Sajtóközlemények

Konferenciákon való megjelenés, szervezés

Tájékoztatás a helyi médiában

Intézményi portfólió

Honlap működtetése

Online levelezési rendszer működtetése

DM levél készítése, reklámozása

Kommunikációs felületek meghatározása

Intézmény honlapja: www.cseresnyes.hu

Szolgáltatói kosár: <http://kosar.educatio.hu>

A kommunikációs tevékenységek ütemezése

A kommunikációs tevékenységek ütemezését, formáit, részletes szabályait a kommunikációs terv tartalmazza.

A kommunikációs tevékenységek forrása

A jó gyakorlatok bevételeiből származó jövedelem nyújt fedezetet a kommunikációs tevékenységre.

A referencia- intézményi tevékenység pénzügyi forgalmának tervezése

Fenntartói együttműködés releváns részei

Bevételek

Jó gyakorlatok eladásából származó bevételek: knowhow, mentorálás, hospitálás, műhelyfoglalkozások tartása.

A bevételek alapját a Szolgáltatói kosárban rögzített árak adják.

A rögzített ártól való eltérést meghatározza az adott partnerrel történő megegyezés, melyek a megkötendő szerződésekben kerülnek rögzítésre.

Megnevezés	Összeg	Megoszlás
Bevétel:		
Folyamatos működésből		0%
Jó gyakorlat értékesítés		100 %
Innovációs tevékenységből		0%
<i>Források összesen</i>		<i>100,00%</i>
Kiadás:		
Folyamatos működésből		0%
Jó gyakorlat értékesítés		100 %
Innovációs tevékenységből		0%
<i>Felhasználások összesen</i>		<i>100,00%</i>

A referencia-intézményi működés minőségbiztosítása

A referencia intézményi működés minőségbiztosítását melléklet rögzíti.

A referencia intézményi szolgáltatások infrastrukturális feltételei

Tárgyalótér kialakítása

Hospitálás céljára alkalmas helyiségek bemutatása: A kollégium aulája, az ebédlő, és a tanulószobák. 1 tárgyalóterem van felszerelve projektorral, interaktív táblával, mely alkalmas 14-16 látogató egyidejű fogadására.

Műhelyfoglalkozások megtartására kijelölt helyiség bemutatása: 1 tárgyalóterem van felszerelve projektorral, interaktív táblával, mely alkalmas 14-16 látogató egyidejű fogadására, amely kiscsoportos megbeszélések, tárgyalások helyszíne lehet.

A referencia-intézményi szolgáltatás eszközzrendszerének bemutatása

Műhelyfoglalkozások, hospitációk megtartásához szükséges eszközök listája:

Projektor

Interaktív tábla

Laptopok internet hozzáféréssel

Multimédiás számítógépek

dokumentációs adatbázishoz szükséges szoftverek

Nyomtató

Fénymásoló

Szervezési feladatok ellátásához szükséges eszközök:

Fénymásoló

Nyomtató

Multimédiás számítógép a szükséges szoftverekkel

Digitális fényképezőgép

Digitális kamera

Közvetlen telefon elérhetőség a referencia-intézményi működésért felelős személyhez

Önálló email-fiók

Kommunikációs szolgáltatások bemutatása

Helyszínen megvalósított tájékoztatás

Előadás

Szakmai tanácsadás

Bemutató foglalkozás

Mentorálás

Kiadványok

Referencia intézményi portfólió

Jó gyakorlatokat bemutató dokumentáció

Educatio Kht. által működtetett Szolgáltatói kosár

Kiadvány
Szórányanyagok
On-line szolgáltatások bemutatása
Önálló levelező rendszer
Honlap működtetése
Catering lehetőségek bemutatása
Rendezvényekhez kapcsolódó vendéglátás büféasztal szolgáltatás formájában. Igény szerint rendezvényekhez kapcsolódóan éttermi szolgáltatás lehetősége az intézmény ebédlőjében.

Szakmai műhelyek forgatókönyve

Hospitálással egybekötött szakmai megbeszélés

1. Tervezés, előkészítés

- Belső adottságok és külső körülmények elemzése (erősségek, gyengeségek)
- Humán erőforrás
- Szaktudás
- Innovációs készség
- Infrastrukturális feltételek
- Anyagi forrás
- Koordinátor megnevezése
- Órarend tervezése
- Az órát tartó pedagógus(ok) felkérése
- Műhelyvezető kolléga felkérése
- A hospitálás témája, időpontja és időtartalma
- Címlista összeállítása
- Meghívók elkészítése, kiküldése
- Jelentkezők regisztrálása
- Fotós, videós (technikus) kollégák felkérése
- Regisztrációt végző kollegák kijelölése
- „Rendezvény dosszié” összeállítása
- Jelenléti ív előkészítése
- Információs táblák megírása
- Forгатókönyv megírása
- Vendéglátás megrendelése
- A helyszín(ek) kijelölése, előkészítése
-

2. Megvalósítás

- A vendégek fogadása
  - a vendégfogadás helyszínének biztosítása, információs táblák kihelyezése
  - a vendégfogadásra alkalmas személyek – a látogatók számától függő létszámban – határozott, barátságos, a szolgáltatásokról szóló tájékoztatást adnak, válaszolnak a felmerülő kérdésekre

- Regisztráció (külön kollégák feladata)
  - A regisztráció előkészített, gördülékeny legyen
  - A „Rendezvény dosszié” átadása, segédanyagok, kiadványok, értékelő lapok, kérdőívek, egyéb anyagok, reprezentációs ajándékok kiosztása.
- Fogadóhelyiség, büfé:
  - a helyiség azonos lehet a műhelymunka vagy szakmai beszélgetés helyszínével, ahol a vendégek akár ott hagyhatják a holmijukat is. Gondoskodni kell az igényes mellékhelyiségek biztosításáról is.
  - A foglalkozások, bemutatók előtt az intézményvezetés köszönti a jelenteket, bemutatja az intézményt, esetleg rövid sétát is tehetnek, körbevezeti a vendégeket.
- A foglalkozás, bemutató helyszíne:
  - kellő méretű és színvonalas infrastruktúrával ellátott terem (a foglalkozásoknak megfelelő berendezéssel, melyben a látogatóknak is kényelmesen jut hely).
  - a szükséges technikai eszközök biztosítása, előzetes kipróbálása
  - egyéb eszközök előkészítése
  - a látogatók időben való bevezetése a terembe
- Bemutató foglalkozás:
  - A foglalkozást, bemutatót vezető pedagógus mellet a szakmai műhelybeszélgetés vezetőjének is jelen kell lennie a foglalkozáson
  - Célszerű olyan szakmai párosokat, triókat kialakítani, akik szükség esetén egymás szerepét, feladatát át tudják vállalni, hiszen együtt dolgozták ki a foglalkozás felépítését és az adott terület gyakorlati és elméleti szakemberei.
- Műhelymunka, szakmai megbeszélés
  - a helyszín a megbeszélésre kialakítva (esetleg büfészolgáltatással)
  - időpontja legyen meghatározott, a meghívóban legyen előre jelzett és a helyszínen is elhangzottak szerint
  - a műhelymegbeszélés szakmai vezetője vezeti le a bemutató foglalkozást követően
  - a műhelymegbeszélés felépítése:
    - az intézmény bemutatása, a foglalkozást vezető kolléga bemutatása, a téma, a bemutatott

tevékenység jelentősége az intézmény innovációs
tevékenységében

- a foglalkozást vezető kolléga szakmai önértékelése a megtartott foglalkozásához kapcsolódóan
- a vendégek, látogatók kiegészítései, kérdései
  - a műhelymunka szakmai vezetője irányítani, koordinálni, összegezni tudja a megadott időkeretben a megbeszélés munkáját, s erről a szükséges dokumentációt, feljegyzést is elkészíti
  - a megbeszélés szakmai összegzése, a program zárása a szakmai vezető vagy az intézményvezető által

3. Értékelés, dokumentálás, visszajelzés

- Pedagógus önértékelés
  - a foglalkozást vezető pedagógus szakmai önértékelése a megtartott foglalkozáshoz kapcsolódóan (célkitűzések, módszerek, tanulók együttműködése, aktivitása, eredményes készség – és képességfejlesztés, stb)
- Részvevői kérdőívek feldolgozása
  - az elégedettségi kérdőívek feldolgozása, amely visszajelzést ad a munkáról, illetve a fejlesztési utakat jelöli ki számunkra
- Visszajelző köszönő levél írása
- Részvételt igazoló oklevél készítése
- Értékelő megbeszélés összehívása, tapasztalatok értékelése, intézkedési terv a felmerült problémák kezelésére, kiküszöbölésére
- Dokumentáció összeállítása
- Portfólió összeállítása a rendezvényről

Szakmai szolgáltatások eljárásrendje a referencia intézmények esetében

A szabályozás célja: Összhang megteremtése a referencia intézmények és a szolgáltatást igénylő intézmények tevékenysége között.

I. A referencia intézmények szolgáltatói tevékenységét szabályozó eljárásrend

A referencia intézmények szakmai szolgáltatásának eredményes szervezéséhez elengedhetetlen a következő útmutató rendjének betartása.

A folyamat lépései:

A szolgáltatás megelőző tevékenységek:

1. Intézményi koordinátor megnevezése
2. Igényelhető szolgáltatások közzététele saját honlapon
3. Szolgáltatást kérő lap közzététele saját honlapon
4. A szolgáltatás részleteinek egyeztetése az igénylő intézmény képviselőjével:
  - az igényelt szolgáltatás témája, időpontja, időtartama
  - az igényelt szolgáltatás megvalósítási formája (hospitálás, konzultáció, műhelymunka, stb)
  - a szolgáltatást igénybe vevők létszáma
5. Feladat- ellátási szerződés megkötése a szolgáltató és az igénylő között

A szolgáltatás megvalósításának lépései:

1. A szolgáltatást igénybe vevő intézmények munkatársainak fogadása
2. A szolgáltató intézmény bemutatása
3. A szolgáltatásban közreműködők bemutatkozása
4. A szolgáltatás témájának előkészítése
5. A kért szolgáltatás megvalósítása
6. A szolgáltatás tartalmának megbeszélése
7. Know-how átadása: a projektek során mentoraink minden rendelkezésünkre álló tudás és tapasztalat átadásában partnerek
8. A szolgáltatás megvalósításának igazolása az igénylő részéről

A szolgáltatást követő feladatok:

1. A nyújtott szolgáltatás dokumentálása – dokumentálásért felelős személy megnevezése

A dokumentáció tartalma:

A folyamat során keletkezett dokumentumok

1. Igénylőlap
2. Feladat-ellátási szerződés
3. A szolgáltatás leírása (tartalom, forma, résztvevők)
4. Egyéb dokumentumok: fénykép, feladatlap, jegyzet, jelenléti ív
5. A szolgáltatáshoz kapcsolódó elektronikusan tárolt információk

A dokumentumok archiválása:

A folyamat során keletkezett dokumentumok papír alapon való tárolása. Szolgáltatói tevékenységet dokumentáló portfólió készítése.

Életpálya-építés kompetencia terület tanmenete

Tanmenet 9. osztály 					
Életpálya-építés „C” 9. Évfolyam					
Óraszám	Tevékenységek, óraanyaga	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	IKT elemek	Eszközök/mellékletek
1.	<p style="text-align: center;"><u>Csapatépítés és készségfejlesztés</u></p> <p>Bemutatkozunk Ismertetjük a foglalkozás céljait, és a diákok is röviden bemutatkozhatnak.</p> <p>Névtanulós játék A diákok körben állnak, az első ember bemutatkozik, mondja a nevét, és egy mozdulatot tesz hozzá, amivel megmutatja, hogy ő mit tud, majd a következő embernek adja a szót maga mellett, aki elismétli az előtte szóló nevét, és meg is mutatja, hogy az mit tud. Ezt követően hozzáadja a magáét is. Ezt követi a harmadik ember, aki a magáéval együtt már három nevet mond, és mutatja, hogy ki mit tud. Addig megyünk, míg körbe nem érünk. Végül természetesen már igen hosszú név- és mozdulatsort kell ismételnünk.</p>	<p>Bemutatkozás, a csoport ismerje meg tagjait és a foglalkozás célját</p> <p>Meghallgatás, koncentráció, figyelem, kommunikáció</p> <p>A diákok ismerjék meg egymás nevét</p> <p>Memória, türelem, empátia segítség nyújtása és elfogadása, figyelem, koncentráció</p>	<p>Csoportos</p> <p>Előadás, bemutatkozás</p> <p>Csoportos</p> <p>Előadás, bemutatkozás</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, diktafon</p>	<p>Szék vagy szabadban is használható ülőpárna</p> <p>Szabad tér a körben álláshoz</p>
2.	<p style="text-align: center;"><u>Csapatépítés és készségfejlesztés</u></p> <p>Sikeremberek Körben állunk, és a játék vezetőjeként hangosan mondunk</p>	<p>Csoportépítés, jó hangulat teremtése, ismeretek szerzése egymásról</p>	<p>Csoportos</p> <p>Csoportjáték</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, diktafon</p>	-

	<p>különféle fontos eseményeket, jellemzőket, amelyek a résztvevőkre vonatkozhatnak. Akire igaz, az besétál középre, és a többiek megtapsolják, megéltjenezik.</p> <p>Gyümölcskörbeadó A körben álló csoportban kislabdákat, gyümölcsöket (és/vagy zöldségeket) adunk körbe. Azt figyeljük, hogy a csoport hogy tud együtt (össze) dolgozni. Egyre több a gyümölcsöt és egyre gyorsabban adogatunk körbe. Amikor leesik egy gyümölcs, akkor elemezzük, mitől esett le.</p>	<p>Humor, empátia</p> <p>Együttműködés fejlesztése, a kommunikáció szintjeinek tudatosítása</p> <p>Koncentráció, figyelem, kommunikáció</p>	<p>Csoportos</p> <p>Csoportjáték, kommunikáció s gyakorlat</p>		<p>Táskában kislabdák, gyümölcsök, zöldségek, tárgyak</p>
3.	<p><u>Csapatépítés és készségfejlesztés</u></p> <p>Vakvezetés A csoporttagok párokban dolgoznak a háromszintű gyakorlat során. Mindegyik feladatban a páros egyik tagja vezeti társát, aki „vakon”, bekötött szemmel mozog. Minden fázist megbeszélés követi. Végül csoportos feldolgozásra is sor kerül.</p> <p>Varázkövek – átkelés a folyón A háromrészes kerettörténeten belül a csoport első feladata a következő: egy folyó egyik oldaláról a másikra kell jutniuk. Ehhez a csoport 3 különleges varázkövet használhat, de a játék elkezdése</p>	<p>Bizalom építése, megélni a bizalmat és képesnek lenni szóban megfogalmazni a bizalomhoz fűződő érzéseket, gondolatokat. Intim csoporthelyzet kialakítása, megéltése, fenntartása, kommunikáció fejlesztése: meghallgatás, önkifejezés</p> <p>Bizalom, meghallgatás, koncentráció, figyelem, kommunikáció, irányítás</p> <p>Kommunikációs és együttműködési készségek fejlesztése</p> <p>Koncentráció, csoportos problémamegoldó készségek fejlesztése</p>	<p>Csoportos</p> <p>Bizalomépítő gyakorlat, csoportjáték</p> <p>Csoportos</p> <p>Ha lehetséges, kint a szabadban</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, diktafon</p>	<p>Kendők, sip</p> <p>3 db kb. 30 × 40 cm-es kartonlap vagy vékonyabb forgácslap, 2 × 10 méter madzag vagy szalag a folyó kijelöléséhez</p>

	után, míg mindenki át nem kelt, nem beszélhetnek. A gyakorlatot feldolgozás követi.				
4.	<p><u>Csapatépítés és készségfejlesztés</u></p> <p>Vak viszi a sebesültet Ebben az esetben a kerettörténeten belül kutatóinkat a meteor becsapódásakor baleset érte. Vannak, akik deréktól lefelé lebénultak (kb. a csoport 2/3-a), és vannak, akik megvakultak, ezért egymást segítve kell visszajutniuk az űrbázisba.</p> <p>Toronyépítő A gyakorlatsorozat tovább folytatódik: fiatal kutatóinknak most helyre kell állítaniuk az életben maradásukhoz szükséges oxigéngyárat, amely a meteor becsapódásakor esett szét. Az újjáépítés folyamatát a mozogni nem tudó, de látó lebénult diákok irányíthatják, építkezni pedig a vakok tudnak. Gyakorlatilag kartondobozokból kell egy meghatározott sorrendben felépíteniük a tornyot. Ha a feladat kész, vagy az idő lejárt, a csoport elemzi az történeteket és a tapasztalatokat.</p>	<p>Kommunikációs és együttműködési készségek fejlesztése</p> <p>Kooperációs készségek fejlesztése, csoportos problémamegoldó készségek fejlesztése</p> <p>Csoportépítés</p> <p>Csoportos problémamegoldó készségek fejlesztése, együttműködési készségek fejlesztése, kommunikációs készségfejlesztés</p>	<p>Csoportos</p> <p>Ha lehetséges, kint a szabadban</p> <p>Csoportos</p> <p>Ha lehetséges, kint a szabadban</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, diktafon</p>	<p>2 × 10 méter madzag vagy szalag a csoport eredeti helyének és a célállomás kijelöléséhez, és 8-10 kendő a vakok szemének bekötéséhez</p> <p>2 × 10 méteres madzag vagy szalag a csoport eredeti helyének és az oxigéngyár helyének kijelöléséhez, min. 4-5 számozott, 30-50 cm-es kartondoboz, és 8-10 kendő a vakok szemének bekötéséhez</p>
5.	<p><u>Csapatépítés és készségfejlesztés</u></p> <p>Vakok négyzete - a rádióadó A kerettörténet lezáró szakaszára kerül sor: a csoportnak segélykérő üzenetet kell küldenie a Földre, hogy mihamarább megérkezzen a</p>	<p>Együttműködési készségek fejlesztése, kommunikációs készségfejlesztés, csoportépítés</p> <p>Meghallgatás, koncentráció, figyelem,</p>	<p>Csoportos</p> <p>Ha lehetséges, kint a szabadban</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, diktafon</p>	<p>1 db kb. 20-25 méter hosszúságú kötél (szárítókötél), amelynek a két végét erősen összecsomóztuk, tehát a kötélnak jelenleg „nincs</p>

	<p>mentőúrhajó. Ehhez fel kell állítaniuk egy rádióadót – a bázison kívül (tehát mindenki vak lesz) egy négyzetet kell formálniuk egy kötélből, ami maga a rádióadó. Jelezniük kell, ha kész a csoport.</p> <p>Tanultak összefoglalása A diákok a gyakorlatokat követően kiscsoportokba rendeződnek, és összegyűjtik mindazon tapasztalatokat, tanulságokat, amelyeket a gyakorlatok, illetve az egész foglalkozás alatt tanultak. Ezeket a tanulási élményeket először egyénileg, majd párokban és kisebb csoportokban osztják meg egymással.</p>	<p>kommunikáció</p> <p>A tanultak összefoglalása, a már megfogalmazottak megerősítése</p> <p>Meghallgatás, koncentráció, figyelem, kommunikáció, prezentációs készségek</p>	<p>Csoportos</p> <p>Egyéni reflexió, majd a tanultak összegzése páros és kiscsoportos munkában</p>	<p>vége”, és elegendő kendő lehetőleg minden résztvevő szemének bekötéséhez</p> <p>Toll, esetleg keményfedelű mappa, tábla, csomagolópapír, filc</p>
6.	<p><u>Mi is az a tanulás?</u></p> <p>Hogy vagyok a tanulóval? A diákok nonverbális úton kifejezik a tanulóhoz való viszonyukat.</p> <p>Apropó Különböző tanulási lehetőséget kínáló apróhirdetések megjelenítése élőszóval segítségével.</p>	<p>A ráhangolódáson túl a tanulóhoz kapcsolódó érzelmek kifejezése</p> <p>Önmegfigyelés</p> <p>Az iskolán kívüli formális tanulási lehetőségek sokféleségének megmutatása</p> <p>Önbemutató, kreativitás, asszociativitás</p>	<p>Egyéni</p> <p>Dráma</p> <p>Egyéni</p> <p>Szóval</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktáfon</p> <p>Szék</p> <p>Székek körben</p>
7.	<p><u>Mi is az a tanulás?</u></p> <p>Tanítvány kerestetik A csoporttársaknak a korábbi modulban nyújtott teljesítményét, viselkedését idézik fel a diákok apróhirdetések megírásán keresztül.</p>	<p>A korábban szerzett tapasztalatok feldolgozása játékos formában és annak felismerése, hogy mindenkitől, minden helyzetben lehet tanulni valami újat.</p> <p>Empátia, megfigyelőképesség, íráskészség</p>	<p>Egyéni</p> <p>Hirdetésszöveg írása</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, kivetítő projekt, diktáfon</p> <p>Papír, toll</p>

	<p>Árral szemben A diákok egy rajz alapján elképzelik, milyen tanulságokat vonhatnak le különböző szereplők egy árvíz eseményeit átélve.</p>	<p>Annak felismerése, hogy az élet legkülönbözőbb helyzetei is tanulságosak, ráadásul mindenkinek másképpen</p> <p>Empátia, szóbeliség, íráskészség, általánosítás</p>	<p>Csoportos</p> <p>Kép alapján naplóirás</p>		<p>Képgyűjtemény</p>
8.	<p><u>Mi is az a tanulás?</u></p> <p>Hogyan magyaráznád el? Szerepjáték során a diákok által ismert használati eszközök működtetését kell elmagyarázni, megértetni.</p> <p>Hogyan magyaráznád el? A diákok által ismert használati eszközök működtetésének magyarázata különböző célcsoportok számára</p>	<p>Felismertetni, hogy minden korosztály, mindenféle ember tanul új dolgokat, és hogy felkészültségüktől függően különféle módokon lehet nekik tudást átadni. Emellett a diákok ráébrednek arra is, hogy a sokunk számára mindennapi tevékenységek, tárgyak használata valójában jelentős előzetes tudást feltételez, ami korántsem mindenki számára magától értetődő</p> <p>Empátia</p> <p>Felismertetni, hogy minden korosztály, mindenféle ember tanul új dolgokat, és hogy felkészültségüktől függően különféle módokon lehet nekik tudást átadni. Emellett a diákok ráébrednek arra is, hogy a sokunk számára mindennapi tevékenységek, tárgyak használata valójában jelentős előzetes tudást feltételez, ami korántsem mindenki számára magától értetődő</p>	<p>Páros</p> <p>Szerepjáték</p> <p>Páros</p> <p>Fogalmazás</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>-</p> <p>Papír, toll</p>

	<p>„Mire jó?” A diákok villámkérdésekre válaszolva gondolják végig, mire jó, mi a haszna annak, hogy különböző dolgokat megtanulunk.</p>	<p>Empátia, íráskészség</p> <p>A tanulás lehetséges céljainak, értelmének felismertetése</p> <p>Asszociációs képesség</p>	<p>Páros</p> <p>Kérdés-felelet</p>		Papír, toll
9.	<p><u>Mi is az a tanulás?</u></p> <p>Tapsolós-számolós játék Számolós feladatok mozgással kombinálva.</p> <p>A tapsolós játék megbeszélése</p> <p>„Ülésrend”</p>	<p>Mozgásos-témafelvetős ráhangolódás – a számtantanulás egy alternatív formájának bemutatása</p> <p>Koncentráció, koordináció, kooperáció</p> <p>Annak megbeszélése, hogy az előző játékból mi mindent lehetett tanulni – a tanítás módjától függően a tárgyi tudáson túl sokféle, különböző jellegű tudásokat nyerhetünk</p> <p>Probléma felismerés és feldolgozás</p> <p>Rávilágítani arra, hogy az iskolában mennyi mindenből tanulhatunk, például a termék elrendezéséből is.</p> <p>Probléma felismerés és feldolgozás, reflexiós készség</p>	<p>Csoportos</p> <p>Játék</p> <p>Csoportos</p> <p>Beszélgetés</p> <p>Csoportos</p> <p>Beszélgetés</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>-</p> <p>Székek körben</p> <p>Székek és padok osztályszerűen, valamint körben elhelyezve</p>
10.	<p><u>Mi is az a tanulás?</u></p> <p>Paródia Tanárok viselkedésének felidézése szerepjáték formájában, tanulságok, tapasztalatok feldolgozása.</p> <p>Milyenek a tanárain? Tanárok viselkedésének szóbeli felidézése,</p>	<p>Annak megmutatása, hogy a tanár viselkedése is a rejtett tanterv része, abból is tanulunk</p> <p>Önbemutató, megfigyelőképesség, empátia, reflexiós készség</p> <p>Annak megmutatása,</p>	<p>Csoportos</p> <p>Szerepjáték, beszélgetés</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, diktafon</p>	<p>Papír, toll</p> <p>Papír, toll</p>

	<p>tanulások, tapasztalatok feldolgozása.</p> <p>A tanár is tanul Párokba szerveződve a diákok egymásnak instrukciókat adva ábrákat készítenek.</p>	<p>hogyan a tanár viselkedése is a rejtett tanterv része, abból is tanulunk</p> <p>Megfigyelőképesség, empátia, reflexiós készség</p> <p>Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a tanár is tanul tanítás közben.</p> <p>Megfigyelőképesség, empátia, verbális készség</p>	<p>Csoportos</p> <p>Beszélgetés</p> <p>Páros</p> <p>Rajzolás, beszélgetés</p>		<p>Papír, toll, 4. gyűjtemény</p>
11.	<p><u>Mi is az a tanulás?</u></p> <p>Titkárnból asszisztens Képek és megadott instrukciók segítségével egy folyamatos tanulással tarkított életpálya főbb pontjainak rekonstruálása, végiggondolása.</p> <p>Összegzés – levezető játék A tanulás és én?</p>	<p>Az élethosszig tartó tanulás gondolatának megismertetése – az első iskolai évekkel nem zárul le a tanulás időszaka, életünk során különböző okokból újra bele kell fognunk az új ismeretek gyűjtésébe</p> <p>Empátia, reflexió, kreativitás</p> <p>A tanulók a modul végén kifejezhetik a tanuláshoz való viszonyukat</p> <p>Önbemutató</p>	<p>Csoportos, egyéni</p> <p>Dráma, munkafüzet</p> <p>Egyéni</p> <p>Térkezelés</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p><i>Munkafüzet (10-11. o.)</i></p> <p>-</p>
12.	<p><u>Önszabályozás, Tervezés, Időbeosztás</u></p> <p>Félévi felmérés kérdőív formában</p>	<p>Az önszabályozás, tervezés, időbeosztás felmérése</p> <p>Önismeret</p>	<p>Egyéni</p> <p>Egyéni feladatlap kitöltés</p>	-	<p>Kérdőív, írószer</p>
13.	<p><u>Hogyan tanulok én?</u></p> <p>Ráhangolódás – Memóriajáték Koncentrációs gyakorlat, 2 percük van arra, hogy jól megfigyeljék egymást, rögzítve az apró részleteket is!</p> <p>Az igazmondó juhász A diákok igazmondó juhász módjára</p>	<p>Az egymásra hangolódáson túl a koncentrációs készség fejlesztése játékos formában</p> <p>Emlékezet, koncentráció</p> <p>A tanulók humoros játékos formában ráláthatnak arra,</p>	<p>Csoportos</p> <p>Játék</p> <p>Közös játék</p> <p>Szerepjáték</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>Székek körben</p> <p>Székek körben</p>

	<p>eljátsszák, hogy milyen magyarázatok adhatók egy rossz teljesítményre.</p> <p>A mindennapi tanulás drámája A tanulók megadott instrukciók alapján komplett drámajátékot adnak elő arról, hogy mi minden veszélyeztethet egy vasárnap délutáni tanulást.</p>	<p>hogy egy rossz osztályzat miatt mi mindent hibáztatunk, hányféle magyarázattal tudunk előállni</p> <p>Önismeret, megfigyelés, önbemutató</p> <p>Dramatikus játék formájában megfigyeljük saját tanulási szokásainkat, hogy</p> <p>1. láthatóvá váljon, hogy mindannyian hasonló problémákkal küszködünk az otthoni tanulás során, és</p> <p>2. tudatosítsuk, melyek azok a csapdák, amelyeket érdemes elkerülni</p> <p>Improvizáció, kreativitás, önbemutató</p>	<p>Csoportos</p> <p>Drámajáték</p>		<p>Székek körben, hely a teremben a „színpadnak”, esetleg és névkártya, hogy az egyes szereplők azonosíthatók legyenek</p>
14.	<p><u>Hogyan tanulok én?</u></p> <p>Játszd újra, Sam! A tanulók a tanár vezetésével megbeszélnek az előző foglalkozás játékaiban szerzett élményeiket, összevetik saját tapasztalataikkal.</p> <p>Az előző játék újrajátszása úgy, hogy „Noémi” kerüljön ki minden mozzanatában „győztesen”.</p> <p>Összegzés – záró kör A foglalkozás verbális összegzése, önálló otthoni feladat kijelölése.</p>	<p>Saját tanulási szokások tudatosítása, a „csapdák” elkerülésének stratégiái, megoldások keresése közösen</p> <p>Reflexiós készség, összegzés, strukturálás, megértés</p> <p>Az előző játékban felmerülő problémákra saját megoldás keresése</p> <p>Empátia, konstruktivitás, önbemutató</p> <p>A foglalkozás szóbeli lezárása, értékelése</p> <p>Verbális készségek, emlékezőképesség</p>	<p>Csoportos</p> <p>Beszélgetés</p> <p>Csoportos</p> <p>Drámajáték</p> <p>Csoportos</p> <p>Beszélgetés, csoportos feldolgozás, beszélgetés</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>Székek körben</p> <p>Székek körben, színpad</p> <p>Székek körben <i>Munkafüzet (13. o.)</i></p>
15.	<u>Hogyan tanulok én?</u>			Digitális kamera,	

	<p>Ráhangelődés – emlékmű Az előző óra egy emlékezetes pillanatának megjelenítése szoborban.</p> <p>Mi re van szükségem tanuláskor? Az otthon kitöltött feladatlapok megbeszélése, aminek révén a tanulási készséget befolyásoló körülményekről és (fizikai és biológiai) szükségletekről beszélhetünk.</p>	<p>Az előző óra fonálának felvétele</p> <p>Memória, kreativitás</p> <p>A tanulási készséget befolyásoló körülmények és (fizikai és biológiai) szükségletek feltérképezése</p> <p>-</p>	<p>Csoportos, egyéni</p> <p>Szobor</p> <p>Egyéni, közös, frontális</p> <p>Kérdések végig gondolása</p>	<p>digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>Tér</p> <p>Jegyzetlap</p>
16.	<p><u>Hogyan tanulok én?</u></p> <p>Hogy megy be az a nagy elefánt az oroszlan barlangjába? A tanulók különböző információbefogadási módokat próbálnak ki.</p>	<p>Az információbefogadási stílus feltérképezése</p> <p>Önmegfigyelés, önértékelés, önismeret</p>	<p>Egyéni munka</p> <p>Információfeldolgozás különféle munkalapok segítségével</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, diktafon</p>	<p>Három különböző színű gyurma (annyi, hogy minden tanulónak jusson egy-egy diónyi darab minden színből), színes ceruzák. 2. gyűjtemény, 2. feladat, 3. melléklet <i>Munkafüzet (15-16-o).</i></p>
17.	<p><u>Hogyan tanulok én?</u></p> <p>A modulon tanultak rendszerezése, összegzése – Lazító, relaxáló gyakorlat</p> <p>A modulon tanultak összegzése megadott gondolatok alapján</p>	<p>A tanulók információfeldolgozási és rendszerezési típusának feltérképezése az egész modul ismeretanyagának összefoglalásán keresztül</p> <p>Koncentráció</p> <p>A tanulók információfeldolgozási és rendszerezési típusának feltérképezése az egész modul ismeretanyagának összefoglalásán keresztül</p>	<p>Csoportos</p> <p>Relaxáció</p> <p>Egyéni és közös munka</p> <p>Információfeldolgozás különféle munkalapok segítségével</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, diktafon</p>	<p>Tér</p> <p><i>Feladatlap, (6. gyűjtemény 1-2. o.), íróeszköz</i></p>

	<p>Záró kép A diákok a „Hogyan tanulok én?” Kérdésre adott egy lehetséges válaszukat a hozzájuk legközelebb álló módon jelenítsék meg.</p>	<p>Reflektív készség</p> <p>A foglalkozás és a modul keretes lezárása (szobor), a történetek nem verbális összegzése</p> <p>Önbemutató, önreflexió</p>	<p>Egyéni</p> <p>Stílusfüggő</p>		-
18.	<p><u>Az önálló tanulás tanulása</u></p> <p>Ráhangelődés – Első a rend A tanulók a tanár instrukcióját követve kísérleteznek a saját „rendigényükkel”.</p> <p>Kedvenc tanulószarkom A tanulók lerajzolják, hogy milyen lenne az a hely, ahol legszívesebben tanulnának.</p> <p>Kedvenc tanulószarkom A tanulók a kapott sematikus ábrát kiegészítik, lerajzolják, hogy milyen lenne az a hely, ahol legszívesebben tanulnának.</p>	<p>A tanulók próbáljanak meg kialakítani maguk körül olyan környezetet, amelyet megfelelőnek gondolnak a tanuláshoz</p> <p>Struktúraalkotás, tanultak felidézése és gyakorlati alkalmazása</p> <p>Saját ideális tanulási környezet meghatározása</p> <p>Képzelőerő, kreativitás, pozitív mentális képek létrehozása</p> <p>Saját ideális tanulási környezet meghatározása</p> <p>Képzelőerő, kreativitás, pozitív mentális képek létrehozása</p>	<p>Csoportos</p> <p>Játék</p> <p>Egyéni</p> <p>Rajzolás</p> <p>Egyéni</p> <p>Rajzolás</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>Tele iskolatáskák</p> <p>Blue-tack (a képek felragasztásához), A4-es papírok, színes ceruzák</p> <p>Blue-tack (a képek felragasztásához), 1. gyűjtemény, színes ceruzák</p>
19.	<p><u>Az önálló tanulás tanulása</u></p> <p>Hogyan fogadjuk be az információt? Prezentáció</p>	<p>Az információbefogadás négy lehetséges módjának a megismertetése a tanulókkal</p> <p>Kreativitás, rendszerező képesség, tanulói önismeret</p>	<p>Frontális</p> <p>Előadás, közös ötletbörze</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon, kivetítő projekt</p>	<p><i>Munkafüzet (17-18. o.)</i></p> <p>-</p>

	<p>Legyen úgy, ahogyan én szeretem! A tanulók átformálnak információinputokat olyanná, hogy az a legjobban megfeleljen saját stílusuknak.</p>	<p>A tanulók legyenek képesek az adott információs csatornát saját preferált stílusuknak megfelelően átalakítani</p> <p>Tanulási önismeret, önérvényesítés</p>	<p>Csoportos</p> <p>Tanulói stílusokon alapuló tanulási stratégia</p>		
20.	<p><u>Az önálló tanulás tanulása</u></p> <p>Összegzés Feltáró beszélgetés az egyéni erősségekről és gyengeségekről.</p> <p>A tanulók játékos formában összegzik a foglalkozás eredményeit.</p>	<p>A foglalkozás eredményeinek az összegzése</p> <p>Rendszerezés, önkifejezés, összegzés</p> <p>A foglalkozás eredményének plasztikussá tétele</p> <p>Mozgásos intelligencia, kooperáció</p>	<p>Csoportos</p> <p>Összegző megbeszélés</p> <p>Csoportos</p> <p>Játékos párgyakorlat</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>Elegendő tér a gyakorlathoz</p>
21.	<p><u>Az önálló tanulás tanulása</u></p> <p>Picasso és Air Jordan A tanulók beszélgetnek az erősségeikről és gyengeségeikről.</p> <p>Intelligenciaterületek tesztelése Különböző intelligenciaterületeket vizsgáló kérdőív kitöltése, értékelése.</p>	<p>A tanulók ráhangolása a foglalkozásra</p> <p>Tanulói önismeret, önkifejezés</p> <p>A tanulók felméri a különböző intelligenciaterületeiket</p> <p>Koncentráció, önismeret</p>	<p>Frontális</p> <p>Tematikus kérdésekkel vezetett beszélgetés</p> <p>Egyéni</p> <p>Teszt</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>-</p> <p><i>Munkafüzet (34-35. o.)</i></p>
22.	<p><u>Az önálló tanulás tanulása</u></p> <p>Időgazdálkodás – Ráhangolódás Kilencpontos Diákjaink játékos kontaktusteremtő gyakorlaton keresztül összehangolódnak.</p>	<p>A diákok hangolódjanak egymásra, teremtsek kapcsolatot társaikkal, a csoport újra váljon egy közösséggé</p> <p>Játékosság, kreativitás,</p>	<p>Csoportjáték</p> <p>Bemelegítő játék</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>-</p>

	<p>Együtt sétálás Diákjaink a tanteremben sétálnak, és megfigyelik / érzékelik saját testüket. Egymásra és a csoportra való odafigyelésüket is próbára teszik.</p> <p>Bejelentkező kör A diákok a foglalkozás kezdetén, a tanár által feltett kérdések alapján bejelentkeznek a csoportba.</p>	<p>meghallgatás, koncentráció, figyelem, kommunikáció</p> <p>A diákok hangolódjanak egymásra, a csoport újra váljon egy közösséggé</p> <p>Játékosság, kreativitás, mozgáskoordináció, koncentráció, figyelem, testtudatosság</p> <p>A diákok érzelmi, mentális és testi állapotának felmérése, szóbeli kapcsolatteremtés</p> <p>Meghallgatás, koncentráció, figyelem, kommunikáció</p>	<p>Csoportjáték</p> <p>Bemelegítő játék</p> <p>Csoportos</p> <p>Beszélgetés</p>		<p>-</p> <p>Székek körben minden résztvevőnek</p>
23.	<p><u>Az önálló tanulás tanulása</u></p> <p>Mi is az az időgazdálkodás? Avagy az időgazdálkodás alapelvei. A diákok számára összefoglaljuk az időgazdálkodás-foglalkozás alapelveit. Az általunk kiválasztott alapelvekre vonatkozó „mini előadás” blokkokat rövid megbeszélések követik.</p>	<p>A diákjainknak előadjuk az időgazdálkodás-foglalkozás során körüljárt, megerősített alapértékeket</p> <p>Kommunikációs készségek, koncentráció</p>	<p>Csoportos</p> <p>Előadás, beszélgetés</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>Flipchartok, filcek</p>
24.	<p><u>Az önálló tanulás tanulása</u></p> <p>Álmaim, vágyaim A diákokkal egy rövid, relaxációs gyakorlattal felidézettjük vágyaikat, álmaikat.</p> <p>Dolgom van! – megegyezések és feladatok</p>	<p>A diákok egyéni vágyainak, álmainak felidézése, megerősítése</p> <p>Kreativitás, képzelőerő, motiváció</p> <p>Dramatikus készségek fejlesztése,</p>	<p>Egyéni</p> <p>Relaxációs gyakorlat és megbeszélés</p> <p>Csoportos</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon, kivetítő projekt</p>	<p>Székek, (esetleg kényelmesebb fotelek) és plédek, ha valaki a földön szeretné végezni a relaxációt.</p> <p>2 külön terem a „próbához” (ideális esetben),</p>

	<p>Az időgazdálkodás dramatikus feldolgozása. Tanulóink két csoportban dolgoznak, és két jelenetet mutatnak be. Az egyikben egy túlterhelés felé sodródó diák helyzetét dolgozzák fel, a másikban pedig a sok-sok tennivaló között prioritásokat, döntéseket nehezen kialakító diák „drámáját” láthatjuk. A csoport közösen próbál megoldást találni a problémára.</p>	<p>az időgazdálkodás valós problémáinak feldolgozása dramatikus módszerekkel, kommunikációs, tárgyalási készségek fejlesztése</p> <p>Dramatikus készségek fejlesztése, a döntéshozatal, a fontossági sorrend megállapítása, a kommunikációs és tárgyalási készségek fejlesztése, az együttműködési készségek fejlesztése, koncentráció, kreativitás, játékoság</p>	<p>Dramajátékos gyakorlat</p>		<p>a terem bútorai a játékhöz, és a diákok ruhái, egyéb holmik</p>
25.	<p><u>Az önálló tanulás tanulása</u></p> <p>Okosan dolgozni: A favágó története Diákjainknak a hatékonyságról és az okos munkavégzésről szóló rövid történetet mondunk el, ezt a csoport megbeszéli.</p> <p>Kell vagy akarod? A diákok a gondolkodásmódjukat megváltoztató új beszédstílust próbálnak ki: a „kell”-ekről áttérni az „akarom”-ra. Ezt páros gyakorlatban végzik.</p> <p>Összegzés, a foglalkozás lezárása A diákok összefoglalják a foglalkozáson történeteket. Kiadjuk az otthoni munkát, és lezárjuk a foglalkozást.</p>	<p>Diákjaink ismerjék fel, hogy mindig van lehetőség a fejlődésre, a hibák korrigálására, csak erőt és bátorságot kell meríteni a változtatáshoz</p> <p>Koncentráció, konvergencia és szimbolikus gondolkodás</p> <p>Én-részesség, felelősségvállaló kommunikáció és magatartás fejlesztése</p> <p>Kommunikációs készségek, önérvényesítés, én-részesség, felelősségvállalás</p> <p>A foglalkozás lezárása, a történetek összefoglalása, az esetleg eddig ki nem mondott érzések megfogalmazása, az otthoni munka</p>	<p>Csoportos</p> <p>Történetmesélő gyakorlat feldolgozással</p> <p>Csoportos</p> <p>Beszélgetés, páros megbeszélés</p> <p>Csoportos</p> <p>Lezáró, összefoglaló gyakorlat, a</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon, kivetítő projekt</p>	<p>Székek körben</p> <p>Székek, diktafon a hangfelvételhez</p> <p><i>Munkafüzet (50. o.)</i></p>

		kiadása és a foglalkozás „elengedése” Meghallgatás, koncentráció, figyelem, memória, kommunikáció	tanultak összegzése, előadás, visszajelzés, folyamatelemzés és		
26.	<p><u>Az önálló tanulás tanulása</u></p> <p>Digitális tartalmak a tanulás szolgálatában – Barátom a számítógép Beszélgetéssel ráhangolódunk a foglalkozásra.</p> <p><u>http://sdt.sulinet.hu</u> A tanulók megismerkednek az SDT-n belüli navigációval</p>	<p>A foglalkozás megkezdése, a téma felvetése, beszélgetés a számítógép tanulásban betöltött lehetséges szerepeiről</p> <p>Koncentráció, vélemény megfogalmazása</p> <p>A tanulók megtanulnak eligazodni az SDT-ben</p> <p>IKT kompetencia</p>	<p>Frontális</p> <p>Megbeszélés</p> <p>Frontális, egyéni</p> <p>Számítógéppel segített tanulás</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>Számítógép</p> <p>Internet csatlakozással rendelkező számítógép, projektor</p>
27.	<p><u>Az önálló tanulás tanulása</u></p> <p>Hulladékok gyűjtése és szállítása A tanulók megismerkednek egy konkrét tananyag lehetséges feldolgozási, tanulási útjaival.</p> <p>Kitekintés A tanulók a tárgyat fejezethez kapcsolódó egyéb internetes honlapokat tekintenek meg.</p>	<p>Egy konkrét tananyag lehetséges feldolgozási, tanulási útjait megismerni</p> <p>IKT kompetencia</p> <p>A téma egyéb aspektusainak a felfedése, az internet segítségével további információk szerzése</p> <p>IKT kompetencia</p>	<p>Frontális, egyéni</p> <p>Számítógéppel segített tanulás</p> <p>Frontális, egyéni</p> <p>Számítógéppel segített tanulás</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>Internet csatlakozással rendelkező számítógép</p> <p>Internet csatlakozással rendelkező számítógép, projektor</p>
28.	<p><u>Az együtt tanulás tanulása</u></p> <p>Téged kérnélek, ha meg kéne tanulnom... A diákok megnevezik azt a csoporttagot, akivel, vagy akitől a legszívesebben tanulnának, majd a</p>	<p>A ráhangolódáson túl a tanulás sokféleségéről tanultak felelevenítése, az egymástól való tanulás gondolatának</p>	<p>Csoportos</p> <p>Játék, közös gondolkodás</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>Tábla</p>

	<p>közösségben való tanulás módjai szerint csoportosítják az elhangzottakat.</p> <p>Segítség, elromlott a biciklim! A diákok egy szimulált szituációban végiggondolják, hogyan lehet megfelelő segítséghez, információhoz jutni egy olyan helyzetben, ahol számukra fontos a válasz megszerzése.</p>	<p>bevezetése</p> <p>Emlékezet, empátia, csoportosítás</p> <p>A diákokat rávezetjük arra, hogy a megfelelő módon és megfelelő embertől kért segítség hozzásegíthet bennünket egy-egy probléma megoldásához úgy formális tanulási szituációban, mint a hétköznapokban</p> <p>Analogikus készség, problémamegoldás, fantázia</p>	<p>Csoportos</p> <p>Probléma megoldási stratégia készítése</p>		<p>Flipchart, filc, kréta</p>
29.	<p><u>A tanultak tálalása</u></p> <p>Ráhangolódás - Tanárnő, ez miért csak ennyit ér, amikor...? A szokásos dolgozatreklamációk gyűjtése.</p> <p>Az első benyomás Dolgozatok megítélése látvány alapján.</p> <p>Összegzés - Most már érted, hogy azért nem sikerült, mert...? Az óra elején összegyűjtött dolgozatreklamációkra az óra tapasztalatai alapján adnak választ a diákok.</p>	<p>Minél több, a kijavított dolgozatokkal kapcsolatos kifogás, ellenérv gyűjtése</p> <p>Emlékezet, empátia, kommunikáció</p> <p>A diákok megtapasztalhatják, hogy milyen első benyomások érik a tanárt a megkapott dolgozatokról, és hogy az milyen hatással van rájuk</p> <p>Érzésekre való ráhatározás</p> <p>Mindenki kimondhassa a nap legfontosabb felismerését.</p> <p>Memória, lényeglátás</p>	<p>Csoportos</p> <p>Saját tapasztalat felidézése</p> <p>Egyéni, csoportos</p> <p>Kivetített dolgozatok értékelése</p> <p>Csoportos</p> <p>Dráma</p>	<p>Digitális kamera, digitális fényképezőgép, laptop, internet, diktafon</p>	<p>-</p> <p>-</p> <p>-</p>
30.	<u>Önszabályozás,</u>			-	

	<u>Tervezés, Időbeosztás</u>				
	Év végi felmérés kérdőíves formában	Az <i>ön</i> szabályozás, <i>tervezés, időbeosztás</i> felmérése Önismeret	Egyéni Egyéni feladatlap kitöltés		Kérdőív, írószer

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciaterület tanmenete

Tanmenet					
9. évfolyam					
Szociális, életviteli és környezeti kompetencia					
óraszám	Tevékenységek, óraanyaga	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	IKT elemek	Eszközök/mellékletek
1-3	Szorongás a csoportban	Közvetlen tapasztalat szerzése a másokkal szembeni előítéletek okaival és következményeivel kapcsolatban. A saját érzelmek és előítéletek tudatosítása és kezelése.	Megbeszélés (4 fős csoportban) Szerepjáték (4 fős csoportban) Frontális osztálymunka Kooperatív tanulás: csoportos szóforgó Csoportmunka: akvárium gyakorlat Frontális osztálymunka: fórum		Tulajdonságkártyák
4-6	Szomszédság „Az ember nem más, mint amivé önmagát teszi” Jean-Paul Sartre	Az egyéni és közösségi felelősség tudatosítása, a vitakultúra és a demokratikus készségek fejlesztése.	Csoportmunka: vita Frontális osztálymunka: fórum Tanári magyarázat Egyéni munka		Csomagolópapír, színes filc Vitaindító szövegek
7-12	Naptárak és ünnepek Népek naptárai, ünnepei, szokásai	A tanuló ismerje meg más népek és kultúrák naptárrendszerét, azok tudományos és hagyományokban gyökerező alapjait. Szerezzen alapvető csillagászati ismereteket a naptárakkal és időszámítással kapcsolatban.	Frontális munka: magyarázat Csoportmunka: megbeszélés Bemutató Csoportmunka: alkotás, kísérlet, megfigyelés, beszélgetés Egyéni munka: kutatás, bemutatás	Számítógép, internet	Julianus naptár Gergely naptár Hold mozgásai A holdfázisok Mohamedán naptár Zsidó naptár Szólások, versidézetek a Holddal kapcsolatban
13-17	Kultúrák találkozása Hogyan látjuk a másik ember kultúráját?	A diákok megismerkednek a kultúra fogalmával, a saját kultúra jelentőségével, és a tudatosítják a különbözőségeket, eltéréseket, hasonlóságokat más kultúrákkal összehasonlításban.	Csoportmunka: beszélgetés, szerepjáték Kooperatív tanulás: képtárlátogatás	Számítógép, internet DVD	Képmozsaik Köszöntési formák Karton, filc, ragasztó, színes papír Film
18-20	Te is más vagy, te sem vagy más – Zenei stílusirányzatok	A tanulók képesek lesznek kérdéseket feltenni a zenei stílusokkal kapcsolatban, kritikusan szemlélni őket,	Egyéni munka Páros munka Osztálymunka Frontális munka: tanári magyarázat Kooperatív tanulás: döntéshozatal	CD lejátszó, CD Számítógép, internet	Zenehallgatáshoz: CD-lejátszó. Kutatáshoz: magazinok, számítógép, tanulók saját gyűjtésű anyagai. Portfólió- vagy kiadványkészítéshez:

Hódmezővásárhelyi SZC
 Cseresnyés Kollégiuma Pedagógiai program

		ugyanakkor toleránsan és nyitottan viszonyulni hozzájuk.	Csoportmunka: kutatás, feldolgozás		csomagolópapír, A/4-es papírok, színes filcek, ragasztó, olló, fotók, esetleg számítógép és nyomtató, valamint magazinok, amelyekben zenei irányzatokról van szó: Exit, Alarm Magazin, Wan2, Magyar Narancs
21-23	Ne szívd mellre!	A tanuló legyen képes megfelelően értelmezni a dohányzás kulturális vonatkozásait, következményeit, továbbá legyen képes megérteni az egyénre és a társadalomra ki fejtett hatását. Adott esetben legyen tisztában azzal, hogyan lehet a dohányzásról leszokni vagy másnak segíteni leszokni róla. E közben szerencsés, ha az aktív szerepvállalás és a felelősségérzet párosul az együttműködés készségének, és a kommunikáció képességének fejlesztésével.	Kooperatív tanulás: Keveredj! Csoportosulj!, három lépcsős interjú, pókháló, szakértői mozaik, konzultáció Frontális osztálymunka: magyarázat		Projektháló Dohányzással kapcsolatos szövegek
24-27	Kiránduljunk együtt! Vár minket a természet	Kapcsolatépítés a gyerekek és a természeti környezet között. A lakóhely, a közelebbi környék természeti értékeinek megismerése megfigyelés és kutatómunka során, megfigyelések rögzítése.	Frontális munka: irányított beszélgetés, bemutatás, tanári magyarázat, tájékoztatás Csoportmunka: megbeszélés, kutatás, felfedezés, megfigyelés	Fényképezőgép	Íróeszközök, mappa, nagyító, turistatérkép, iránytű, vonalzó, gyűjtőedények, növényhatározó, állathatározó
28-30	Sütés-főzés a szabadban Hogyan táplálkozhattak	Ételkészítés a szabadban. A tűzgyújtás szabályai.	Kooperatív tanulás: beszélgető kör, kerekasztal Egyéni munka:		Víz, evőeszközök, poharak, szalvéta, étel, szakácskönyv, írószer, papír, tűzifa, gyújtós,

	az ősemberek?	Táplálékaink eredete, közös ételkészítés élménye. Biztonság- és egészségvédelem.	szituációs játék, ábrázolás Frontális munka: megbeszélés, tanári magyarázat Csoportmunka: kutatás, játék, felfedezés		gyufa
--	----------------------	--	--	--	-------

1. Tanmenetek

1.1.1. A kollégiumi foglalkozások helyi programterve csoportfoglalkozásokhoz

Tanulás:

A kollégiumba érkező tanulók jellemzően sok iskolából, különböző méretű és társadalmi összetételű településről, eltérő családi környezetből jönnek. Attitűdjeik, életviteli és tanulási módszereik és tanulásuk hatékonysága is eltérő. Mivel a tanuláshoz tartozó képességek legtöbb összetevője tanítható, a rendszeres tanulás módszertani foglalkozások eredményeképpen a tanulók szert tesznek a tanulás szervezésében a fokozatos önállóságra, a sorrendiség felállítására.

A kollégiumi tanulás módszertani foglalkozások közvetlenül az iskolai órákra való felkészülést, az iskolai tanulás hatékonyságának növelését, de távlatosan a sikeres pályaválasztást, a világban való eredményesebb tájékozódást szolgálják. Segítik a kollégistákat abban, hogy idejüket, erejüket jól be tudják osztani, szervezni tudják kollégiumi életüket, hatékony, célszerű, feladataikhoz, életrendjükhöz igazodó fontossági sorrendet tudjanak felállítani tevékenységeik és a tanulnivalók között. Elősegítik, hogy a kollégisták kialakítsák magukban annak tudatát, hogy a rendszeres és folyamatos készülés, a gyakorlás, alapja az iskolai sikernek, ugyanakkor előkészít a továbbtanulás bármely irányára, valamint a felnőtt életre. Kialakítják az önálló tanulás, a közösségben való tanulás módszereit, felkészítenek az önművelésre és önnévelésre.

Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak az fejlesztése a kollégiumban magába foglalja az egyénhez igazodó korszerű tanulási stratégiák, módszerek, eljárások kiépítését, az értő olvasás fejlesztését, ideértve a képi olvasás és a digitális olvasás képességeit, az emlékezet erősítését, a célszerű tudás kialakításához szükséges módszerek kialakítását, az önnévelés igényének kialakítását, az életen át tartó tanuláskihívásának, gondolatának elfogadását.

A tanulás módszertani foglalkozások hozzájárulnak az önművelés igényének fejlesztéséhez, kibontakoztatásához, az önálló ismeretszerzéshez kötődő pozitív attitűd kialakításához, az iskolai és iskolán kívüli tanulás jelentőségének felismeréséhez. A foglalkozások elősegítik, hogy a tanulók tudásuknak megfelelő szinten tudjanak és akarjanak teljesíteni, e tudást kívánják továbbfejleszteni.

Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje meg – és előbb tanári segítséggel, majd önállóan – alkalmazza a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságaihoz igazodó, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.

Tudjon a tanulnivalók között - képességeivel, érdeklődésével, pályaképével, illetve az objektív követelményekkel egyaránt harmonizáló - fontossági sorrendet felállítani.

Tudja – segítséggel – szervezni az idejét, a tevékenységeit.

Gyakorolja a szövegértő olvasást, az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.

Ismerje és alkalmazza a könyvtárhasználat szabályait, és fogadja el a könyvtárban való viselkedés normáit.

Tudja igénybe venni az iskolai könyvtár, a digitális információhordozók által biztosított szolgáltatásokat.

Tudja megkülönböztetni az alapvető dokumentumfajtákat.

Legyen képes ismereteket meríteni nyomtatott és audiovizuális dokumentumokból, valamint az Internetről, tömegkommunikációs műsorokból.

Legyen képes a tanultakról rövid tartalmi ismertetést készíteni, és erről szóban vagy írásban beszámolni. Legyen képes munkáját értékelni.

Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

Ismerje meg és alkalmazza a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő, egyénre, csoportra szabott, hatékony tanulási eljárásokat, módszereket.

Tudjon a tanulnivalók között fontossági sorrendet felállítani.

Tudja – segítséggel – szervezni az idejét, a tevékenységeit.

Gyakorolja a szövegértő olvasást, az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. Tanulja meg a tantárgyhoz kapcsolódó ismeretek, mondanivalók szabatos szóbeli és írásbeli megfogalmazását. Válgjon képessé arra, hogy az iskolai ellenőrzés és értékelés során eredményesen tudjon teljesíteni.

Gyakorolja a szakmatanulásra, a továbbtanulásra, a való életre felkészítő technikákat, módszereket. Tudjon szelektálni az információk rendszerében.

Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket.

Használja rendszeresen a könyvtárat, és igényelje szolgáltatásait.

Iskolai feladataihoz és egyéni problémái megoldásához tudja kiválasztani a szükséges dokumentumtípust és legyen képes gyakorlati felhasználására.

Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett információkat, és szóban vagy írásban számoljon be a megoldásokról.

Rendszeres könyvtári munkával is fejlődjenek hatékony tanulási módszerei és önművelési szokásai.

Szerezzen tapasztalatokat a legújabb technológiákon, így az Információs és Kommunikációs Technológiákon (IKT) alapuló információhordozók használatában, alkalmazza azokat.

Időkeret:

1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
3 óra	4 óra	3 óra	3 óra	1 óra	1 óra

Év-folyam	Óra-szám	Témakör	Tartalom, tevékenység
1-8.	1.	Tanulási módszerek elsajátítása, ezek hatékony alkalmazása	- Különböző tanulási technikák, módszerek (pl. jegyzetkészítés, szövegolvasás, szövegírás, lényegkiemelés), tanulási stratégiák megismerése, felismerése saját tanulási stratégiájának megismerése és elsajátítása. - A módszerek alkalmazása tantárgy- és helyzet-specifikusan.
	2.		
	3.	Könyvtárhasználat, dokumentumismeret	- Könyvtárhasználati alapismeretek.
9.	1.	Tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	- A kollégiumi tanulás jellemzői. - Különböző tanulási módszerek a kollégiumban. Tanulószobai tanulás. Egyéni tanulás. Segítő tanulás. Az eredményes tanulás. Tanulás a közösségben. Kooperatív tanulás projekt. A módszerek alkalmazása tantárgy- és helyzet-specifikusan. - A tanulási szokások tudatos alakítása, korrekciója. Gondolkodás. Emlékezetfejlesztés. Koncentráció. Ismétlés. Gyakorlás. Kreatív írás. Olvasásfejlesztés. Szövegértés-fejlesztés. Beszédművelés. Ismeretek ellenőrzése. - A módszerek alkalmazása tantárgy- és helyzet-specifikusan.
	2		
	3.	Könyvtárhasználat, dokumentumismeret	- Dokumentumfajták felhasználása a gyakorlatban. - Az információfeldolgozás fázisainak (anyaggyűjtés, rendszerezés, értékelés, közlés) technikáinak (irodalomjegyzék, jegyzetelés, cédulázás, vázlat) módszereinek
	4.		

			és etikai szabályainak elsajátítása a gyakorlat segítségével. - Gyakorlatok a könyvtárhasználatban, önálló egyéni munkák (kiselőadás, házi dolgozat, érettségi és felvételi feladatok) kidolgozása.
<u>10.</u>	1.	Tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	- Olvasásfejlesztés. Szövegértés-fejlesztés. Beszédművelés. Ismeretek ellenőrzése. A pedagógus feladatai közé tartozik tanulás körülményeinek nyugodt biztosítása, a differenciált tanulási lehetőségek bővítése.
	2.	Könyvtárhasználat, dokumentumismeret	- A különböző dokumentumfajták (könyv, sajtótermékek, audiovizuális dokumentumok, digitális adathordozók) szerepe a szaktárgyi ismeretszerzésben, valamint a köznapi élet egyéb területein.
	3.	Informatikai és számítástechnikai ismeretek	- Legújabb információkeresési technikák megismerése, alkalmazása.
<u>11.</u>	1.	Tanulási módszerek elsajátítása és alkalmazása	- Kreatív írás. - Az önművelés igényének kialakítása. Sajátos érdeklődésnek megfelelő tanulási teljesítmény (prezentáció, kiselőadás, internet-közlemény, kollégiumi újság, kollégiumi rádió stb.)
	2.		
	3.	Informatikai és számítástechnikai ismeretek	- Az információkeresési technikák további fejlesztése, keresőmotorok használata, specifikus keresések bemutatása.
<u>12.</u>	1.	A korábban elsajátított tanulási módszerek alkalmazása	- A szakmai és érettségi vizsgák főbb szabályai, követelményei, a szakmai vizsgákra, az érettségire való felkészülés módszerei.
<u>13-14.</u>	1.	A korábban elsajátított tanulási módszerek alkalmazása	- A szakmai és érettségi vizsgák főbb szabályai, követelményei, a szakmai vizsgákra, az érettségire való felkészülés módszerei.

Énkép, önismeret, pályaorientáció

Az általános és középfokú iskolai korosztály érzékeny minden őt érő érzelmi és mentális hatásra. E hatások feldolgozásában a kollégistának a család helyett vagy mellett a kollégiumi közösség nyújt segítséget. Az önismereti foglalkozások elsősorban e hatások feldolgozását segítik elő, azért, hogy támogassák az identitás megerősítését és a mentálhigiéné ápolását, fejlesztését. Az önismereti foglalkozások célja a kollégista személyiségének, jellemének, aktuális pszichés állapotának megismerése és fejlesztése egyénileg és csoportban.

A pszichés történések tudatosítása, önmaguk mélyebb ismerete elősegíti az alkalmazkodást, beilleszkedést, saját helyük felismerését szűkebb és tágabb környezetükben, felkészít a konfliktusok megoldására, az önbizalom, az önértékelés, a pályakép felépítésére, az önmenedzselés megalapozására.

Az önismeret és egyéni fejlesztés mellett fontos az egyéni és közösségi motívumok, a célrendszer és értékrend megismerése, alakítása, a kollégista társadalmi orientálódásban való

segítése, az egyéni törekvések és közösségi érdekek, lehetőségek egyeztetése, az érdekvédelmi és érdekegyeztetési technikák gyakorlása is. Mindezzel elsősorban a fiatalok önismeretének és erkölcsiségének alakulásához járul hozzá a kollégium.

Ahhoz, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe integrálni az elsajátított tudást, készségeket, a tanulást segítő attitűdjüket, motívumaikat a nevelés egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy kompetensnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában.

A pályaorientáció a felnőtt lét szerepeire való felkészítés egyik fontos eleme. Célja, hogy segítse a tanulók kíváncsú és lehetséges további iskola- és pályaválasztását az önismeret, a pályaismeret és a társadalmi kihívások, a gazdasági helyzet tükrében. Tudatosítani kell a tanulóikban, hogy életük során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. A kollégiumnak lehetőségeihez képest átfogó képet kell nyújtania a munka világáról, és olyan tevékenységeket kell felkínálnia, amelyek alkalmat adnak arra, hogy a tanulók képességeiket kipróbálhassák.

Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje meg a személyiség jellemzőit, az ember tulajdonságait, tudatosítsa, hogy a családi, az iskolai, a kollégiumi közösség milyen teljesítményeket, jellemzőket vár el tőle, miképp egyeztethetők össze az eltérő szereplők által közvetített elvárások.

Törekedjen önmaga tulajdonságainak, képességeinek megismerésére, fejlesztésére.

Tudja, mit tehet közvetlen környezetéért, csoportjáért, társaiért, kollégiumáért.

Felelősen teljesítse kollégiumi és iskolai megbízatásait.

Értse, miért van szükség az alapvető magatartási szabályok megtartására.

Törekedjen a konfliktusok vesztes nélküli megoldására, kerülje az agressziót.

Legyen nyitott az értékek felismerésére és elfogadására, tolerálja mások értékeit.

Tudatosuljon a tanulóban a pálya és a személyiség megfelelésének jelentősége.

Tudja összehasonlítani az egyes pályák szakmai, ergonomiai elvárásait, jellemzőit.

Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

Ismerje az emberi tulajdonságokat, tudja mérlegelni, elemezni döntéseit.

Legyen képes bemutatni néhány fontosabb vállalt, illetve elutasított erkölcsi felfogást, valamint tudjon érvelni ellenük vagy mellettük.

Ismerje az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat és erényeket.

Legyen tudatában a gondosan kiválasztott és mély kapcsolatok értékének.

Legyen képes fontos helyzetekben a választási lehetőségek mérlegelésére.

Legyen képes a másik ember, másik embercsoport személyiségének tiszteletére és megértésére, a helyes önismeret kialakítására, önmaga felvállalására.

Törekedjen a felelősségteljes nemi magatartás kialakítására, megőrzésére.

Tudjon érvelni saját meggyőződése mellett, legyen képes mások meggyőződését tiszteletben tartani.

Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, felismerni saját képességeit, és kipróbálni azokat a valóságban.

Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.

Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.

Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.

Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit.

Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.

Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Időkeret:

1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
3óra	3óra	3óra	4óra	3óra	2óra

Év-folyam	Óra-szám	Témakör	Tartalom, tevékenység
1-8.	1.	Ki vagyok én?	Önismereti kompetenciák fejlesztése. Az ember személyiségjellemzői, szomatikus, mentális és pszichés tulajdonságai.
	2.	Az egyén és a társadalom	Egyén, család, közösség. Az érzelmek, az értékek szerepe. A konfliktuskezelés és lehetőségei.
	3.	Pályaorientáció	Érdeklődési területek ismerete.
9.	1.	Ki vagyok én?	A személyiségprofil összetevői, tartalmi. Értelmi képességeink (adottságok, tanulás, gondolkodás, intelligencia, kreativitás). Érzelmek és indulataink (félelem, harag, agresszió, részvétel, öröm, szeretet, empátia, tolerancia).
	2.	Az egyén és a társadalom	Az emberi megnyilvánulások értelmezése és elemzése az életből és műalkotásokból vett példák segítségével. A konfliktuskezelés és lehetőségei.
	3.	Pályaorientáció	Az eredményes pályaválasztás pszichés összetevőinek feltárása (motiváció, érdeklődés, képességek, környezet stb.).

10.	1.	Ki vagyok én?	Reális, pozitív, fejlesztésre kész énkép. Személyiségprofil
	2.	Az egyén és a társadalom	A motiváció és az értékrend. A konfliktuskezelés és lehetőségei.
	3.	Pályaorientáció	A különböző képességek meghatározása és megismerése különféle eljárások (vizsgálati módszerek) és szituációk segítségével. Felkészülés az esetleges pályakorrekciókra.
11.	1.	Ki vagyok én?	- Személyiségjellemzők. Jellem. Megjelenés. Magatartás. Viselkedés. - Kapcsolatok (család, barátság, egyéb érzelmi kapcsolatok)
	2.		
	3.	Az egyén és a társadalom	Értékek, értékrendek, erkölcsi tulajdonságok. A konfliktuskezelés és lehetőségei.
	4.	Pályaorientáció	Tájékozódás a pályaválasztás, pályaismeret dokumentumaiban, ismeretforrásaiban, eligazodás a pályaválasztási alapfogalmakban. Hivatás és hivatástudat.
12.	1.	Ki vagyok én?	- Kapcsolatok formái és módjai (pl. rokonszenv-ellenszenv, őszinteség-hazugság, alkalmazkodás-önállóság, előítélet-nyitottság, gyávaság-bátorság).
	2.	Az egyén és a társadalom	Egymás mellett élő erkölcsi felfogások értékeinek felismerése, érvelés, vitatkozás ellenük vagy mellettük. A konfliktuskezelés és lehetőségei.
	3.	Pályaorientáció	Felkészülés az esetleges pályakorrekciókra. Az egész életen át tartó tanulás fogalma, fontosságának felismerése. Azon technikák elsajátítása, amelyek megkönnyítik az álláskeresést, illetve erősítik a munkaerő-piaci alkupozíciót, dokumentumok megismerése, megalkotása és szituációk eljátszása segítségével.
13-14.	1.	Az egyén és a társadalom	Erkölcsi normák változásainak megismerése – gyűjtőmunka a könyvtárban, az interneten, csoportos kutató - és projektmunka során.
	2.	Pályaorientáció	Az álláskeresés folyamata és technikái. A munkavállaló jogai, kötelességei. Az egész életen át tartó tanulás fogalma, fontosságának felismerése.

Európai azonosságtudat. Egyetemes kultúra

A foglalkozások segítik a diákokat abban, hogy szabadon gondolkodó és a korszerű nemzeti hovatartozást vállaló, de az európai hagyományokat is ápoló, öntudatos polgárrá váljanak.

Más népek és nemzetek, etnikumok kultúrájának megismerésén keresztül elsajátítják a humanista és globális szemlélet- és gondolkodásmódot, erősödik európai identitástudatuk. Megismerik, mit jelent magyarnak lenni, mint európai, és európaiként magyarnak lenni.

A tanulók megismerik az egyetemes emberi civilizáció legnagyobb hatású eredményeit, az embereket veszélyeztető kihívásokat. Nyitottá és megértővé válnak a különböző szokások, életmódok kultúrák, vallások iránt. Információkat szereznek az emberiséget foglalkoztató közös, globális problémákról, elköteleződnek a fenntartható fejlődés, a prevenció pártján.

Az alpprogram meghatározza, hogy a kollégisták személyes élményeik, egyéni és/vagy csoportos alkotófolyamat, befogadás során találkozzanak esztétikai értékekkel, legyenek képesek átélni a művészeti alkotások által közvetített érzelmeket, indulatokat, gondolatokat. Formálódjék a műalkotások megismerése által tárgy- és környezetkultúrájuk, fejlődjön véleményalkotó képességük.

A kollégium alkotóhelyzetek biztosításával ösztönözze a tanulókat személyes elképzeléseik kifejezésére a művészi kommunikáció segítségével. Tegye lehetővé a tehetséges kollégiumi tanulók számára alkotások (irodalmi, képzőművészeti, nép- és iparművészeti, fotó, film, internetes objektiváció, blog, weboldal) készítését, produkciók (zenei, tánc és dráma, egyéb színpadi előadó-művészet) létrehozását és bemutatását. Nevelje a művészi kifejezés által nyitottságra, toleranciára, az értékek élményeken és belátáson alapuló megbecsülésére. Ösztönözze a tanulóban a bátor, találmányos gondolkodást, új kérdések felvetését, az ötletes, eredeti kifejezésmódokat, értelmezéseket. Támogassa a mindennapi tevékenységek során az esztétikus, harmonikus tárgyak, eszközök, anyagok választását. Segítse az egyéni ízlés alakulását. Mutasson példát a szélsőségektől tartózkodó, divatos testkultúrára, öltözködése, ízléses, igényes belső és külső téralakításra, lakberendezésre, tárgyhasználatra.

A művészi kommunikáció különböző formái mellett a gondolatok kifejezésének, közlésének egyéb eszközeit is tanulják meg alkalmazni, s az legyen hozzáférhető a tanulók számára. Külön figyelmet kell fordítani a könyvtár és információs forrásközpont céltudatos használatára való felkészítésre, az önművelés támogatására. Váljon a műveltség életvitelüket meghatározó erkölcsi értékévé számukra.

A fejlesztés során a tanulók ismerjék meg az európai kulturális hagyományokat és örökségeket, fogadják el és tartsák tiszteletben az egyetemes emberi jogokat, más népek nemzeti érzéseit, kultúráját. Váljanak érzékennyé, nyitottá a globális problémák iránt.

Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje meg a kollégista az Európai Unió történetét, a főbb európai kulturális hagyományokat. Legyenek nyitottak az Európán kívüli más kultúrák iránt is.

Kapcsolódjon be a kollégiumi kulturális és művészeti tevékenységekbe.

Váljon egyre tudatosabbá, gazdagabbá a művészetről, az esztétikai élményről való gondolkodása. Ismerje fel az alapvető (irodalom, dráma, tánc, bábjáték, képzőművészet,

design, zene, film) művészeti ágakat. Ismerkedjen a különböző művészeti ágak alkotásaival, ismerje azok legfontosabb kifejező eszközeit. Legyen érdeklődő és nyitott a különböző korok stílusai és kifejezőeszközei iránt, keresse bennük a mának szóló üzenetet, s egyre jobban értse a keletkezés korának sajátosságait.

Alakítson véleményt művészeti alkotásokról. Válasszon ízlésének megfelelően, egyre tudatosabban a rendelkezésére álló tárgyak, anyagok eszközök között, törekedjék környezetében a tárgyak, terek, színek, formák harmóniájának megteremtésére.

Tehetségéhez és alkotókészségéhez mérten vegyen részt valamilyen alkotókör munkájában, egyéni vagy közös produkcióban.

Vegyen részt a kollégium diákhagyományainak ápolásában, fejlesztésében.

Alakuljon ki igénye az érdeklődésének megfelelő ismeretek önálló bővítésére.

Tegyen kísérletet a világban történt események megértésére. Ismerje a könyvtár működésének a céljait. Ismerje a könyvtárban követendő viselkedési normákat. Tudja kezelni az egyszerű katalógusrendszert, ismerje és használja a könyvtár nyújtotta lehetőségeket.

Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

Szerezzen ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről, az uniós politikáról. Ismerje hazánknak az Európai Unióban betöltött szerepét, politikai, gazdasági szerepvállalását, lehetőségeit, az egységes európai felsőoktatási térség jelentőségét, a nemzetközi diákcserék szervezeteit (Erasmus, Socrates)

Ismerkedjen meg érdeklődésének megfelelően minél több műalkotással, válják nyitottá a különböző kifejezőmódok iránt, ossza meg élményeit kortársaival.

Szerezzen művészi élményeket, és tapasztalja meg az esztétikus alkotásokban és produkciókban rejlő örömeit. Készüljön fel a katartikus élmény érzelmi és szellemi fogadására. Értse a művészetek sajátos kommunikációs nyelvét. Alakítsa ki saját ízlését, önálló véleményét az egyes alkotásokról.

Vegyen részt érdeklődésének megfelelő művészeti tevékenységben. Legyen nyitott a kulturális és művészeti élmények befogadására.

Ismerkedjék népi kultúránkkal, a népművészetrel, a hazánkban élő kisebbségek és migráns csoportok néphagyományaival.

Lehetőségei szerint keressen kapcsolatot kortársalkotókkal, alkotó kortársakkal.

Informatikai és számítástechnikai ismeretek gyakorlása és felhasználói alkalmazása a kollégiumban. Ismerje a felhasználás szabályait, a szerzői jog fogalmát.

Fejlessze idegennyelv-tudását, lehetőség szerint olvasson idegen nyelven írott információs anyagokat.

Ismerje meg azokat a (pl. munkavállalási) lehetőségeket az unión belül, amelyek fontosak lehetnek további életpályájára nézve.

Időkeret:

1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
3 óra	3 óra	3 óra	2 óra	4 óra	5 óra

Év-folyam	Óra-szám	Témakör	Tartalom, tevékenység
1-8.	1.	<u>A gondolatok közlése</u>	<i>Napi szintű tájékozódás és beszélgetés a világban történekekről.</i> <ul style="list-style-type: none"> - Hírek forrásai - Hírek értelmezése - Vélemények kultúrált cseréje
	2.	<u>Az alkotás öröme</u>	<i>A kollégiumi hagyományok. A követésre méltó diákhagyományokhoz kapcsolódó rítusok, szertartások, ünnepek lebonyolítása.</i> <ul style="list-style-type: none"> - Az egyes kollégiumi programok megbeszélése (Bemutató est, karácsony, farsang, ballagás, teabár, karaoke, előadások) - Eredetük - Viselkedés - Ruházat
	3.	<u>Európaiság</u>	<i>Mit jelent európainak lenni. Magyarország csatlakozása az Európai Unióhoz</i> <ul style="list-style-type: none"> - Európa mint kontinens - A kultúrák különbözősége és elfogadása - Előnyök és hátrányok az unióban - A csatlakozás története, szükségszerűsége
9.	1.	<u>Európaiság</u>	<i>Az Európai Unió működése, alkotmánya, a működés főbb szabályai, Idegennyelv-tanulás.</i>
	2.	<u>Mindennapok művészete</u>	<i>Az egyéni ízlés, a közízlés és a művészi ízlés. Az esztétikum. Előítélet, tetszés. Divatok, hóbortok</i> <ul style="list-style-type: none"> - Csoporttalkotás, egymás meggyőzése
	3.	<u>Az alkotás öröme</u>	<i>Tudatos térformálás, lakberendezés. Alkotó hangulat biztosítása, alkotásra ösztönző helyek kialakítása.</i> <ul style="list-style-type: none"> - Szoba berendezése - Tanuló díszítése
10.	1.	<u>Európaiság</u>	<i>Magyarországnak az Európai Unióban betöltött szerepe, lehetőségei, a csatlakozás hatásai és a tagsággal összefüggő lehetséges kihívások.</i>

			<ul style="list-style-type: none"> - Általános tudnivalók - Szerepvállalások
	2.	<u>Egyetemes műveltség</u>	<i>Európai kulturális hagyományok A magyar és az egyetemes kultúra kimagasló személyiségei.</i> <ul style="list-style-type: none"> - Beszámolók
	3.	<u>Mindennapok művészete</u>	<i>Beszélgetés, vélemények megfogalmazása, vita. A katartikus élmény jellemformáló ereje. A példa és minta.</i> <ul style="list-style-type: none"> - labdás játék
11.	1.	<u>Mindennapok művészete</u>	<i>A művészet és a valóság. Harmónia és diszharmónia megkeresése és létrehozása a művészeti alkotásokban és a valós világban.</i>
	2.	<u>Az alkotás öröme</u>	<i>Tehetségnek megfelelő egyéni alkotások létrehozása és bemutatása.</i> <ul style="list-style-type: none"> - Felkészülés a Ki-mit-tud-ra
12.	1.	<u>Európaiság</u>	<i>A csatlakozás hatásai az egyén szempontjából, lehetőségek és kihívások az életpálya alakításában.</i> <ul style="list-style-type: none"> - Az unió előnyei - Hátrányai
	2.	<u>Mindennapok művészete</u>	<i>Ismerkedés a művészet sajátos kommunikációs formáival és csatornáival.</i>
	3.	<u>Mindennapok művészete</u>	<i>Kulturális események, rendezvények, produkciók során élmények megszerzése, megosztása társaikkal.</i> <ul style="list-style-type: none"> - Tárlatlátogatás
	4.	<u>Mindennapok művészete</u>	<i>Műelemzés, kritika megbeszélése.</i>
13-14.	1.	<u>Európaiság</u>	<i>Külföldi kapcsolatfelvétel</i> <ul style="list-style-type: none"> - külföldi tanulmányok és kirándulások megbeszélése
	2.	<u>Mindennapok művészete</u>	<i>Közízlés, csoportkultúrák, szubkultúrák, különös tekintettel az ifjúsági szubkultúrákra, egyéni ízlés.</i>
	3.	<u>Egyetemes műveltség</u>	<i>Ismeretterjesztő előadások, bemutatók szervezése, azokon való részvétel. Találkozás a kultúra jeles képviselőivel.</i>
	4.	<u>Egyetemes műveltség</u>	<i>Korszerű kommunikációs eszközök használatával ismerkedés a világ kulturális életének eseményeivel, azokkal interaktív kapcsolatok kialakítása.</i>
	5.	<u>Európaiság</u>	<i>Magyarországnak az Európai Unióban betöltött szerepe, lehetőségei, a csatlakozás hatásai és a tagsággal összefüggő lehetséges kihívások,</i> <ul style="list-style-type: none"> - Külföldi munkavállalás lehetőségei - Vállalkozás külföldön

			- Érintett jogszabályok
--	--	--	-------------------------

Környezettudatosság

A kollégiumokban folyó környezeti nevelés célja, hogy felkészítsen a fenntartható fejlődés fontosságának a felismerésére, a környezettel kapcsolatos harmonikus életvezetésre.

Mutassa be a kollégium a természet és az emberi környezet értékeit, esztétikumát, az ember és környezete harmonikus kapcsolatának lehetőségeit, és törekedjen arra, hogy mindezt örömforrásként élhessék át. Képessé kell tenni a kollégistákat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, ezek csökkentésére, a környezeti problémák és konfliktusok kezelésére, lehetőség szerinti megoldására. Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismeretekre van szükség. Ösztönözni kell a kollégistákat a környezet védelmére, arra, hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől, utasítsák el mindazt, ami környezetünk állapotát rontja. Egyértelművé kell tenni, hogy környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét. Törekedni kell a kollégista pozitív jövőképének kialakítására.

A kollégium elősegíti a tanulók környezettudatos (környezetért felelős) szemléletének, magatartásának kialakulását, melyet a környezettel való harmonikus együttélés megteremtésére való törekvés jellemez, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását, és a fenntartható fejlődést.

Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Váljon a kollégista érzékennyé környezete állapota iránt. Legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére, vegye észre a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, tudja elemi szinten értékelni e változásokat.

Tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható, harmonikus működését. Jöjjön létre benne készítés környezete értékeinek megőrzésére. Fejlődjenek ki benne a harmonikus környezet iránti igények környezetkímélő életmódhoz szükséges szokások. Legyen mozgósítható a környezet védelmét célzó közös cselekvésre. Vegyen részt helyzetének megfelelő környezetvédelmi akcióban, s erről tudjon számot adni.

Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

Válják a kollégista érzékeny környezetére állapotát, legyen képes annak változását elemi szinten értékelni. Ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.

Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Ne hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.

Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára. Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.

Válják erkölcsi alapelvevé a természet tisztelete, környezete megbecsülése, utasítsa el a szándékos környezetrombolást. Készüljön fel a környezeti problémákkal összefüggő konfliktusok kezelésére, amelyek során váljon maga is kezdeményezővé. Tekintse kötelességének a környezet védelmét.

Időkeret:

1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
2óra	2óra	2óra	2óra	2óra	3óra

Év-folyam	Óra-szám	Témakör	Tartalom, tevékenység
1-8.	1.	Környezetünk állapota	A kollégium külső és belső környezete. Az élő környezet alakítása, védelme, növény-, kertgondozás, faültetés, kedvtelésből tartott állatok gondozása, részvétel a vadon élő állatok (pl. madarak, denevérek) védelmében. A kollégium működése és környezetvédelem. Környezetet feleslegesen terhelő tevékenységek (pl. termékek, anyagok pazarló felhasználása, energiafogyasztás). A hulladék kezelése. Vásárlási, fogyasztási szokásaink. Igények és szükségletek. Környezetbarát termékek.
	2.	Közös felelősségünk	Részvétel környezetvédő tevékenységekben (pl. parkosítás, környezettakarítás, természeti és kulturális örökség védelme, gondozása szakember vezetésével). Közvetlen környezetünk állapota. Veszélytérkép-készítés. Hol vannak a településen problematikus, veszélyeztetett, szennyezett helyek, hol vannak értékes, védelemre, megőrzésre érdemes helyek, épületek. Kapcsolatok építése helyi környezetvédő, településvédő civil szervezetekkel.

9.	1	Környezetünk állapota	Környezetünk változása.
	2	Közös felelősségünk	Azé a felelősség, aki dönt? Tudatosítani kell, hogy mindenkinek a maga közösségében kell megtennie az első lépéseket, vállalnia döntése következményeit.
10.	1	Környezetünk állapota	Hogyan változott a település? Milyen előnyök és hátrányok származtak a környezeti változásokból?
	2	Közös felelősségünk	A tanuló felelősségvállalása a kollégium környezetének állapotáért.
11	1	Környezetünk állapota	Hogyan változik környezetünk élővilága? Hogyan változott életünk minősége? Javulás és romlás mérlege.
	2	Közös felelősségünk	Környezettudatos vásárlás, fogyasztás gyakorlása. A termékek életútjának követése.
12	1	Környezetünk állapota	A Föld, mint globális rendszer. Hogyan keletkeznek globális környezeti problémák. Ki a felelős? Mít tehet az egyén?
	2	Közös felelősségünk	Lehetőség és cselekvés. Mít tehetnék, és mit teszek? Mi befolyásolja döntésemet?
13-14	1	Környezetünk állapota	Hazai természeti értékeink és a tárgyi környezet értékeinek megóvása.
	2	Környezetünk állapota	Ismerkedés nemzeti parkjaink, a magyar világörökség és a település értékeivel.
	3	Közös felelősségünk	Hogyan tervezem saját jövőmet? Kapcsolat építése a kollégium döntéshozóival, környezetvédő szervezetekkel, mozgalmakkal.

Testi lelki egészség

A foglalkozások célja, hogy felkészítse a kollégistákat az egészséges életmód, életviteli szokások tudatos felépítésére, gyakorlására, az ezekhez szükséges ismeretek megszerzésére. Alakuljon ki az egyéni és a kollégiumi közösségi életritmushoz igazodó napirend, legyenek

képesek tevékenységeiket egészséges, nyugodt körülmények között folytatni. A kollégium különböző tereinek rendezésével, csinosításával, díszítésével készüljön fel a lakókörnyezete esztétikus és kellemes kialakítására.

A nevelés során segíteni kell a kollégistát problémái megoldásában, konfliktusai kezelésében, válsághelyzetben támaszt szükséges nyújtani számára. Módot kell adni arra, hogy elsajátíthassa a mindennapi élet során adódó ügyei intézésének, érdekei érvényesítésének jogszerű és alkalmas módjait.

A diákokat segíteni kell abban, hogyan kerülhetik el a környezet egészséget, biztonságot veszélyeztető helyeit, helyzeteit. Megfelelő ismereteket kell közvetíteni ahhoz, hogy elutasíthassák a szenvedélybetegséghez, a káros függőséghez vezető szokásokat.

A kollégium a biztonságos és befogadó környezet kialakításával hozzájárul a tanulók kiegyensúlyozott, harmonikus fejlődéséhez.

A tanulók a kollégiumi életben képessé válnak a harmonikus és konstruktív életvitel szokásrendszerének kialakítására, elsajátítják az ehhez szükséges ismereteket, készségeket, ismereteket, készségeket. Kialakul a sportoláshoz, mozgáshoz való pozitív viszonyuk.

Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje és sajátítsa el az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, a kollégiumban, az iskolában, a társadalmi életben. Ismerje és kövesse az illemszabályokat, s lépjen fel egyre bátrabban, élve a demokratikus eljárásokkal kortársai közt, e normák érvényesítéséért. Ismerje fel és legyen képes csökkenteni, elkerülni a környezetében a veszélyeztető tényezőket.

Rendelkezzen megfelelő empátiával embertársai iránt. Ismerje a döntés és felelősség fogalmát, ezek jelentőségét, és ennek tükrében alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit.

Tartsa tiszteletben és fogadja el a nemzeti vagy etnikai, kisebbségi azonosságtudat létét és a másságot.

Életkorának megfelelő szinten ismerje a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját. Rendelkezzen az életkorának megfelelő kooperatív készséggel. Alakítsa ki a személyiségének megfelelő humánus magatartást az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében. Találja meg az egyéniségének megfelelő helyet a csoportban. Legyen képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit.

Ismerje a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítsa tevékenységét. Ismerkedjék meg az alapvető emberi és szabadságjogokkal, kötelezettségekkel

és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Ismerje fel a súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához tudjon megfelelő segítséget kérni.

Ismerje a különböző tisztségek, megbízatások betöltésével együtt járó felelősséget. Legyen tisztában azzal, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak.

Legyen jártassága az egyszerű háztartási eszközök célszerű használatában. Tudjon gazdálkodni élethelyzeteinek megfelelően.

Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

Legyen alapvető ismerete az emberi szervezet működéséről, a testi és lelki fejlődés és változás természetéről. Ismerje fel az egészséget fenyegető tényezőket, a betegségeket. Tudjon a balesetek megelőzésének módjairól, az egészségkárosító szokások és szenvedélyek kialakulásának megelőzéséről.

Legyen tisztában a kollégista azzal, hogy az ember magatartását szocializációja, társas környezete hogyan befolyásolja. Rendelkezzen megfelelő önismerettel, fejlődjön erkölcsi tudata, ítélőképessége, szociális képessége. Rendelkezzen a harmonikus társas kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával. Jellemezze ez a tőle különböző, pl. sérült embertársaikkal való kapcsolatát is. Készüljön tudatosan az örömteli párkapcsolatra, a családi életre.

Legyen jártas a munkaeszközök célszerű, gazdaságos használatában, alakítsa ki egyéni, eredményes munkamódszereit. Ismerje meg a háztartásban, közvetlen környezetében alkalmazott, felhasznált anyagokat, különös tekintettel az egészségkárosító anyagokra. Legyen képes önálló életvitelét, önmaga ellátását megszervezni. Ismerje meg a takarékoság-takarékoskodás alapvető technikáit. Legyen képes munka- és szabadidejét tudatosan szervezni, ezeket a leghatékonyabban kihasználni. Legyen képes szükségletei tudatos rendszerezésére, rangsorolására.

Váljon igényévé környezetének tisztántartására, szépítésére – a személyes higiénié. Legyen tájékozott az elemi lakossági szolgáltatásokról, azok használatáról.

Időkeret:

1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra	4 óra

Év-	Óra-szám	Témakör	Tartalom, tevékenység
-----	----------	---------	-----------------------

folyam			
1-8.	1.	Testi, lelki egészségünk	Balesetek, veszélyhelyzetek elkerülése. A biztonságot veszélyeztető helyek és helyzetek megbeszélése.
	2.	Élet a kollégiumban	Helyem a kollégiumban. Ismerkedés a kollégium szociokulturális környezetével. Egészséges napirend összeállítása.
	3.	Testi, lelki egészségünk	Személyi higiénia. A helyes testápolás elsajátítása.
	4.	Társas kapcsolataink	Figyelem másokra. Mások elfogadása, a másság elfogadása. Az érthető közlés megtanulása.
9.	1.	Testi, lelki egészségünk	Környezetünk, a háztartás egészséget fenyegető veszélyforrásai.
	2.	Testi, lelki egészségünk	Szexuális felvilágosítás. A serdülő lányok és fiúk testi, lelki, érzelmi különbségei és hasonlóságai.
	3.	Társas kapcsolataink	Konfliktusok, válsághelyzetek megoldásának keresése. Érdeklődés módjai. Emberi játszmák elemzése.
	4.	Élet a kollégiumban	Szabadidő tervezés, szervezés.
10.	1.	Élet a kollégiumban	Környezetünk és közérzetünk. Felelősségünk magunk, társaink és környezetünk egészségéért, testi, lelki és közösségi „jól létéért”.
	2.	Élet a kollégiumban	Harmonikus kapcsolatainkat építő közösségi szokásaink.
	3.	Társas kapcsolataink	Harmonikus kapcsolatok kialakítására nevelés.
	4.	Testi, lelki egészségünk	A szűrővizsgálatok.
11.	1.	Testi, lelki egészségünk	Rekreáció, séták, kirándulás. Kondicionáló tornák, tánc. Relaxációs technikák megismerése és tanulása.
	2.	Élet a kollégiumban	Jogok, kötelezettségek, kötelezettségek, felelősségek. A diákönkormányzat munkája.
	3.	Testi, lelki egészségünk	Az egészséget károsító szokások (dohányzás, alkoholfogyasztás, kábítószer fogyasztás, egészségtelen táplálkozási szokások, játékfüggés stb.) kialakulása, veszélyei, felkészítés az elutasításukra. A virtuális világ hatása a viselkedésre, életmódunkra.
	4.	Testi, lelki egészségünk	Mi a teendő veszélyhelyzetben, katasztrófa esetén. Elsősegélynyújtás, önmentés.
12.	1.	Testi, lelki egészségünk	Az önvizsgálat.
	2.	Társas kapcsolataink	Élethelyzetek megbeszélése, dramatizálása. Irodalmi alkotásokban, filmekben ábrázolt konfliktusok elemzése.
	3.	Testi, lelki egészségünk	A betegségek megelőzése, betegápolás.
	4.	Társas kapcsolataink	A szülői felelősség, kapcsolatok a családtagok között, a családi élet szervezése (szerepek, feladatmegosztás).
13.-14.	1.	Társas kapcsolataink	Nemi szerepek, barátság, partnerkapcsolatok. Beszélgetés a témáról a művészetek tükrében. Szerepjátékok, szituációs játékok.
	2.	Élet a kollégiumban	Szabadidő tervezés, szervezés.

			Felelősségünk magunk, társaink és környezetünk egészségéért, testi, lelki és közösségi „jól létéért”.
	3.	Testi, lelki egészségünk	Függőséghez vezető lépések, szokások megelőzése.
	4.	Testi, lelki egészségünk	Az önvizsgálat.

Felkészülés a felnőtt szerepeire. Aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés.

Gazdasági nevelés

A kollégiumban a közösség életében való részvétel a kortárs közegben meghatározó élmény. A kollégista saját értékeiről – a család mellett – a kollégiumi egyéni vagy csoportos foglalkozásokon kap visszajelzést, ebben a közegben szerez szociokulturális tapasztalatokat, alakul személyisége.

Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A témakör feldolgozása elősegíti, hogy az egyén megtalálja helyét, szerepét, feladatait a családi, az iskolai, a kollégiumi közösségben. A foglalkozások segítik a kollégista beilleszkedését környezetébe, felkészítik a felnőtt lét szerepeire. Olyan szociális motívumrendszer kialakításáról és erősítéséről van szó, amely alapvetően segíti a társadalomba történő beilleszkedést. A szociális és társadalmi kompetencia fejlesztésének fontos részét képezik a gazdasággal, a tudatos fogyasztói magatartással, a versenyképesség erősítésével kapcsolatos területek is, ezért szükséges a gazdálkodáshoz, a munkaerőpiachoz, a vállalkozáshoz fűződő ismeretek átadása.

A foglalkozások során a kollégista megismeri és gyakorolja a kollégium, az iskolai és a helyi társadalom közössége nyújtotta jogokat és kötelességeket, megtapasztalja a felelősség és a döntés súlyát, következményeit. Elsajátítja a társadalmi érintkezés alapvető szabályait.

Felkészül az önálló életvitelre, az önellátásra, a családi életre, valamint – nemektől függetlenül – a családi munkamegosztásra, ezzel együtt a háztartási gazdálkodásra, a családi pénzgazdálkodásra. A párválasztással, barátsággal, szerelemmel, családteremtéssel, a gyermekgondozással és gyermekneveléssel kapcsolatos ismeretek is fontos szerepet kapnak. A témakörök feldolgozása során legyen képes eltérő szempontok mérlegelésére, erősödjön szóbeli és írásbeli kifejezőkészsége, különösen az érvelés, vitatkozás tekintetében.

A kollégiumban célként fogalmazható meg a társadalom szerkezetének és működésének megértése. A kollégiumi lét a társadalmi tevékenységek megismerésének, a felnőttkori polgári létnek, a rugalmasságnak, a toleranciának, az együttműködésnek, továbbá az agresszió elutasítása gyakorlásának kiváló terepet biztosít.

Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje, fogadja el és kövesse a kollégista az alapvető illemszabályokat és a kapcsolatteremtés elfogadott formáit, vegyen részt környezetében ilyen szabályok értelmezésében, alakításában.

Legyen képes az adott helyzeteknek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle szinterein.

Ismerje meg a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat is, és ennek tudatában alakítsa tevékenységét.

Vállaljon feladatokat a közösségben.

Legyen tisztában a vállalt feladatok céljával, tartalmával, felelősségével, legyen képes hiteles önértékelésre, mások igényes értékelésére.

Törekedjen a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés technikáit.

Tartsa tiszteletben, hogy környezetében eltérő nemzeti és etnikai kisebbségi azonosságtudattal és kulturális szokásokkal is élhetnek mások.

Ismerkedjen az alapvető emberi és szabadságjogokkal, kötelezettségekkel, és az őket megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel.

Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

Életkorának megfelelő szinten rendelkezzen ismeretekkel a társadalmi normákról.

Sajátítsa el az elfogadott viselkedésformákat a családban, az iskolában, a kollégiumban, abban a közösségben, melynek tagja.

Legyen kulturált a társadalmi érintkezésben és külső megjelenésében.

Ismerje és alkalmazza a társadalmi érintkezés különböző formáit, írásbeli és szóbeli műfajait, beleértve az IKT-eszközök használatának szabályait is.

Gyakorolja jogait és kötelességeit szűkebb környezetében.

Ismerje és tisztelje közössége tagjait, törekedjen jó együttműködésre az együttélésben.

Tekintse értéknek a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot.

Ismerje alapvető állampolgári jogait és kötelességeit.

Legyen képes megfelelő formában érvelni, vitatkozni, tudjon kulturáltan fellépni maga és társai érdekeinek védelmében, képviselőként, gyakorolja a kollektív döntések felelősségéből adódó kötelezettségeket.

Időkeret:

1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
3 óra	3 óra	3 óra	3 óra	3 óra	2 óra

Év-folyam	Óra-szám	Témakör	Tartalom, tevékenység
1-8.	1.	Én és a család, a háztartás	A szűkebb „haza”, a település és a család története, egyéni előadás és írásbeli földolgozás. Szerepek és feladatok a családban – szituációs játékok (házimunkák, eszközhasználat, szükséglet és kínálat, a reklám szerepe).
	2.	A kollégium és az iskola	Írott (házi)rendek és íratlan szabályok ismerete az iskolában és a kollégiumi közösségben, szociális készségek (empátia, kooperáció, önértékelés, kommunikáció). Közösségi feladatok vállalása. Konfliktusok, azok kezelési kompetenciája. Gyakorlás: szituációs játékok és csoportépítő tréning segítségével.
	3.	A társadalom	Többségi és kisebbségi léthelyzetek a mindennapi életben. Egyéni élmények és tapasztalatok közös megbeszélése a kisebbségi lét tapasztalatairól Alá- és fölérendeltségi kapcsolatok. A döntés és a felelősség közös megbeszélése.
9.	1.	Én és a család, a háztartás	Személyiség típusok és azonosságtudat Ismerete, család szerepe a múltban, a jelenben, a barátság (problémafeldolgozás), szociális kompetencia, a férfi-nő kapcsolat és a szerelem változatai a különböző kultúrákban – feldolgozás irodalmi alkotások, filmek segítségével. Reklám és fogyasztás összefüggései.
	2.	A kollégium és az iskola	Az egyén helye az iskolai, kollégiumi közösségben. Az iskola és kollégium működési rendjének és elvárásainak megismerése és alkalmazása. Az illem és viselkedés alapjai, azok szembevetése az otthoni értékrenddel. A diákönkormányzat szerepe, jogai és lehetőségei, ezek közösségi földolgozása (viták, elemzések során).
	3.	A társadalom	Magánérdek, csoportérdek és közérdek. A társadalmi normák, a csoportnormák. A társadalmi érintkezés különböző formáinak ismerete. Az alapvető emberi és kisebbségi jogok ismerete.
10.	1.	Én és a család, a háztartás	Nemiség, szerelem, házasság. Társismeret. A kapcsolati problémák ismereteinek kibontása közös megbeszélés során. Egyszerű konyhatechnikák (pl. tea főzés, melegítés, hideg ételek elkészítése) elsajátítása. Háztartási eszközök használatának elsajátítása. Házimunkák célszerű tervezése.
	2.	A kollégium és az iskola	Jogok és lehetőségek megismerése és megtapasztalása saját közösségében. Az ezek okainak földolgozása, megértése kérdőíves módszerekkel és közös megbeszélések során.

			A diák-önkormányzatiság keretein belül a szükséges változtatások megindítása. A megértés és a problémák okainak tudatosítása, megoldási alternatívák.
	3.	A társadalom	Az állam működésének megértése a mindennapi tapasztalatok (sajtó- és médiaanyagok) segítségével. A társadalmi beilleszkedés és az autonómia-érdekérvényesítés formái.
11.	1.	Én és a család, a háztartás	Az étkezési- és viselkedési kultúra norma-kontrollja, önálló menüsor tervezése és kivitelezése (ételkészítés, terítési alapismeretek, ételek-italok összehangolása, az egészséges életmód szempontjainak figyelembe vételével. Szociális kompetencia: egyéni sorsok és problémák megbeszélése. A mély emberi kapcsolatok megélésének élményei, tapasztalatai.
	2.	A kollégium és az iskola	Egyéni szituációk és konfliktushelyzetek elemzése. Az ezekre adott magyarázatok és megoldások összegyűjtése és a közösség élvitelének formái. A kollégium és az iskola kapcsolatának diák-önkormányzati kiteljesítése, összehangolása. Együttműködési lehetőségek önálló föltérképezése.
	3.	A társadalom	Az agresszió háttere, formái, elutasítása. Az egyén jogai. A szabadságjogok ismerete és történelmi előzményei. A modern nemzetállamok. Az alkotmány, a hatalommegosztás, a politikai pártok és ideológiák, az önkormányzatok.
12.	1.	Én és a család, a háztartás	A kiadások tervezése (közüzemi, lakhatási költségek, élelmiszer, egyéb szükségletek). Költségvetés készítése. Vásárlás. A társas kapcsolat felelőssége, a szexualitás felelőssége, a biztonságos örömszerzés gyakorlati tudnivalói, a különböző kultúrák szexualitással összefüggő szokásainak megismerése, a tolerancia, az együttgondolkodás, a közös értékek fölfedezése.
	2.	A kollégium és az iskola	A külső megjelenés és társadalmi érintkezés illemtana. A társadalmi érintkezések különböző formáinak (műfajainak) ismerete és alkalmazása. A hagyományok ápolása, újraértékelése, megerősítése.
	3.	A társadalom	A demokratikus állam működésének főbb elemei így a választási rendszer, helyi önkormányzatok, a törvényhozás és a kormány, az igazságszolgáltatás, a fegyveres testületek, szervezetek. A gazdaság, a munka világa és a munkaerőpiac működése. Információk gyűjtése – könyvtárban, illetve sajtóból és médiából – feldolgozása és elemzése. A történelmi és társadalomismereti tanulmányai során tanultak rendszerezése.
13-14.	1.	Én és a család, a háztartás	Családtervezés, gyermekvállalás és

			gyermeknevelés. A párválasztás felelőssége. A családi munkamegosztás elvei a XXI. sz-ban (vita). A tudatos fogyasztói magatartás megvalósítása a családi környezetben, gazdálkodási és egészségügyi szempontok figyelembe vételével.
	2.	A társadalom	A gazdaság, a munka világa és a munkaerőpiac működése. A vitakészség (az érvelés, a másik érveinek megértése, a nyitottság, a kulturált kifejezőmód) gyakorlása különböző szituációkban. A versenyképesség erősítése, a permanens tanulás fontosságának megértése.

Hon- és népismeret

A kollégiumi nevelésben meghatározó elem, hogy a többségi társadalomhoz tartozó tanuló a határainkon belül élő nemzetiségi és etnikai kisebbséghez tartozó tanulóval él, élhet együtt. A foglalkozások és tevékenységek célja ebben a témakörben az, hogy a kollégistában maradjon meg, sőt erősödjön a kötődés a küldő környezettel, és alakuljon ki a kötődés a befogadó környezethez. A kollégista tartsa meg azokat az értékeket, amelyekkel a szülői ház, a felnevelő környezet „elküldte” a kollégiumba, s az új környezet értékei is épüljenek be a személyiségébe.

Az ebből adódó célok és feladatok:

- a szülőföld, az elbocsátó, a befogadó környezet (település, kisebb tájegység); ismerete szeretete, a lokálpatriotizmus és a hazaszeretet összefüggése, alapjainak erősítése,
- régióink, országunk, nemzetünk, ismerete, szeretete;
- az anyanyelv szeretete, művelése, igényes használata;
- a határainkon kívül, kisebbségben, diaszpórában élő magyarok hagyományainak, helyzetének ismerete, a velük való közösségvállalás;
- nemzeti hagyományaink, kulturális örökségünk ismerete, tisztelete, ápolása;
- nemzeti szimbólumaink (zászló, címer, Himnusz, Szózat), nemzeti ünnepeink;
- a hazánkban élő nemzeti és etnikai kisebbségek, migráns csoportok jogainak ismerete, kultúrájuk, hagyományaik, nemzeti érzéseik, jelképeik tiszteletben tartása;

A tanulóknak tudatosul, hogy mindenkinek először saját népének hagyományait, nemzeti értékeit kell megismernie, elsajátítania ahhoz, hogy más népek kultúráját, az egyetemes értékeket és a kultúrák közötti kölcsönhatásokat megérthesse.

A hazai nemzetiségi, etnikai kisebbségi, migráns csoportok kollégiumai, illetve azon kollégiumok, amelyekben nemzetiségi és etnikai-kisebbségi tanulókkal foglalkoznak, a fenti célok mellett speciális célkitűzések is megfogalmazódnak:

- nemzetiségi identitástudat, az etnikai tudat megőrzése, fejlesztése, nemzetiségek hagyományainak, kulturális örökségének tisztelete, ápolása,
- az anyanyelv szeretete, művelése, igényes használata,
- az anyanemzet, illetve az egész etnikum főbb eredményeinek és gondjainak megismerése,
- az adott nemzetiség szimbólumainak, hagyományainak ismerete.

Fejlesztési követelmények 1–8. évfolyam

Ismerje lakóhelye és Magyarország népi hagyományait.

Legyen nyitott más népek kultúrája iránt, ismerje meg, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek.

Életkorának megfelelő szinten ismerje az ország és a magyarság szimbólumait.

A nemzetiségi kollégiumokban élők életkoruknak megfelelő szinten ismerjék nemzetiségük nyelvét, nemzetük és nemzetiségük hagyományait.

Fejlesztési követelmények 9–14. évfolyam

A témakör fontos szerepet tölt be a kollégista közösségi identitásainak fejlődésében. A témák feldolgozása segítse elő az iskolában tanultak (magyar irodalom, történelem, hon- és népismeret, nyelv, tánc és dráma, mozgókép- médiaismeret, továbbá a földünk és környezetünk ismeretköreinek) szintetizálását, az ott tanult ismeretek más szempontú felhasználását. Nemzetiségi kollégiumokban elősegíti a nemzetiségi népismeret integrálását.

A feldolgozás során a tanuló váljon nyitottá a társadalmi jelenségek iránt, és tegyen szert az együttműködés képességére, illetve az önálló munkára. Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, ismerje meg azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait.

A témák feldolgozása során fejlődjön információgyűjtő és feldolgozó képessége. Legyen képes a különböző információkat különböző formában feldolgozni és rendszerezni. Gyakorolja a szóbeli, az írásbeli és a képi kifejezés különböző formáit. Tudjon különböző társadalmi jelenségeket megkülönböztetni, összehasonlítani. Tudjon a felsorolt témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban, interneten. Legyen képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvtől vagy képi kifejezéssel, s egyre szabatosabban indokolni.

A középfokú iskola végére alkalmazza a különböző tantárgyakban szerzett ismereteit a különböző társadalmi jelenségek, folyamatok értelmezésében.

Időkeret:

1-8.	9.	10.	11.	12.	13–14.
4 óra	3 óra	4 óra	4 óra	3 óra	3 óra

Év-folyam	Óra-szám	Témakör	Tartalom, tevékenység
1-8.	1.	Helyismeret, helytörténet	A kollégium közvetlen környezete. A település vagy a környező tájegység kulturális, gazdasági, történelmi nevezetességei.
	2.	Múltismeret, hagyományok	Nemzetünk történelmének legfontosabb helyszínei. Néhány helyszín megismerése és bemutatása szóbeli, képes vagy írásos anyag segítségével. (A budai vár, az egri vár, a mohácsi csatater stb.)
	3.	Szimbólumok	Nemzeti ünnepeink. Aktív részvétel ünnepeinken.
	4.	Jelenismeret	Magyarország nemzetiségei. Magyar nemzetiségek a határon túl
9.	1.	Helyismeret, helytörténet	A település vagy a környező tájegység története, megismerése könyvtári dokumentumok segítségével, élő adatközlők felkeresésével.
	2.	Múltismeret, hagyományok	Magyarország és Európa a múltban – a téma egy aspektusának feldolgozása az irodalom, a történelem vagy a művészetek segítségével egyéni vagy csoportmunkában.
	3.	Jelenismeret Nemzeti kultúránk	A kollégium szervezeti felépítésének ismerete, részvétel a kollégiumi programokban és a diákönkormányzat tervező, irányító, értékelő, érdekvédő munkájában. A nemzeti kultúra kincseinek megismertetése
10.	1.	Helyismeret, helytörténet	A település történetének főbb korszakai, ezek időbeli elhelyezkedése
	2.	Múltismeret, hagyományok	A magyar kultúra, sport és tudomány eredményei

	3.	Jelenismeret	A gyermeki jogok, a diákjogok: az alapvető emberi jogok. Háttéranyag gyűjtése.
	4.	Nemzeti kultúránk	A népművészet megismerése (Nemzeti kultúra - kárpát-medencei kultúra)
11.	1.	Helyismeret, helytörténet	A település legfontosabb igazgatási, egészségügyi és szolgáltató intézményeinek megismerése.
	2.	Múltismeret, hagyományok	A tanulók érdeklődésének megfelelő téma feldolgozása tudománytörténeti nézőpontból. Könyvtári dokumentumok (nyomtatott, elektronikus) segítségével tetszőleges formában.
	3.	Jelenismeret	A határon túli magyarság helyzete, törekvései, lehetőségei ma. Nemzeti és etnikai kisebbségeink.
	4.	Nemzeti kultúránk	Ismerkedés a néphagyományok értékeivel, működés módjával.
12.	1.	Helyismeret, helytörténet	A település legfontosabb kulturális és sportintézményeinek megismerése.
	2.	Múltismeret, hagyományok	A határainkon kívül élő magyarság jellemzői, helyzete a 20. században.
	3.	Jelenismeret Nemzeti Kultúránk	Az Európai Unió főbb jellemzői. Kézműves és iparművészeti alkotó technikák kipróbálása, egyszerű használati tárgyak készítése.
13-14.	1.	Helyismeret, helytörténet.	Kulturális programok szervezése.
	2.	Múltismeret, hagyományok	Az anyaország, ill. az anyaországon kívül élő nemzeti kisebbségek jellemzői.
	3.	Jelenismeret Nemzeti Kultúránk	Nemzeti és etnikai kisebbségeink, migráns csoportok jellemzői, helyzete. Alkotó körök létrehozása, működtetése.